

Péczely Attila Alapfokú Művészeti Iskola

Pedagógiai Program

" Csak az erős ember érti meg a szeretetet, csak a szeretet érti meg a szépséget, csak a szépség teremti művészetet"

/Wagner/

BEVEZETÉS.....	7
I. NEVELÉSI PROGRAM.....	11
I.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	11
Pedagógiai alapelvek.....	11
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	13
I.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	15
I.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	18
I.4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI.....	23
I.5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE.....	24
I.6. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	26
I.7. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	27
I.8. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK TANTÁRGYANKÉNTI, ÉVFOLYAMONKÉNTI KÖVETELMÉNYEI	28
I.9. AZ ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI	76
II. HELYI TANTERV	77
II.1. AZ EGYES MŰVÉSZETI ÁGAK OKTATÁSÁNAK CÉL - ÉS FELADATRENDSZERE	84
A művészeti oktatás általános feladatai, céljai:	84
A/ <u>ZENEMŰVÉSZETI ÁG</u>	85
Az alapfokú zeneművészeti oktatás cél - és feladatrendszere	85
B/ <u>TÁNCMŰVÉSZETI ÁG</u>	87
Az alapfokú táncművészeti oktatás cél- és feladatrendszere	87
C/ <u>SZÍNEMŰVÉSZETI ÁG</u>	88
Az alapfokú színművészeti oktatás cél- és feladatrendszere	88
D/ <u>KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG</u>	89
Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás cél - és feladatrendszere	89
II.2. AZ EGYES MŰVÉSZETI ÁGAK ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI.....	90
A/ Az alapfokú zeneművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai	90
B/ Az alapfokú táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai	91
C/ Az alapfokú színművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai.....	92
D/ Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai	94

II.3. AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÉS AZOK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG, A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI 95

II.3.A ZENEMŰVÉSZET 98

FAFÚVÓS TANSZAK 98

FURULYA.....	98
FUVOLA	123
OBOA	155
KLARINÉT.....	181
SZAXOFON	208
FAGOTT.....	237

RÉZFÚVÓS TANSZAK..... 259

TROMBITA.....	259
KÜRT.....	280
HARSONA-TENORKÜRT-BARITONKÜRT	302
TUBA.....	329

AKKORDIKUS TANSZAK..... 349

CIMBALOM.....	349
HARMONIKA.....	377
HÁRFA	408
GITÁR	429
LANT	450
ÜTŐ	458

BILLENTYŰS TANSZAK 487

ZONGORA.....	487
CSEMBALÓ.....	515

VONÓS TANSZAK 556

HEGEDŰ	556
BRÁCSA.....	579
GORDONKA.....	600
NAGYBŐGŐ.....	639

VOKÁLIS TANSZAK..... 660

MAGÁNÉNEK.....	660
----------------	-----

ZENEISMERET TANSZAK 672

SZOLFÉZS KÖTELEZŐ.....	672
SZOLFÉZS	694
ZENEISMERET	759
ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM	781
ZENEELMÉLET	791
EGYHÁZZENE	799
IMPROVIZÁCIÓ.....	806

KAMARAZENE TANSZAK..... 824

KAMARAZENE.....	824
ZENEKAR.....	832
KÓRUS	837

II.3.B TÁNCMŰVÉSZET 839

NÉPTÁNC TANSZAK..... 839

NÉPI JÁTÉK.....	844
NÉPTÁNC	847
FOLKLÓRISMERET	859
TÁNCTÖRTÉNET	865
NÉPZENEI ALAPISMERETEK	868
TÁNCJELÍRÁS-OLVASÁS.....	875
TÁRSASTÁNC TANSZAK	876
GYERMEKTÁNC	880
TÁRSASTÁNC	882
VISELKEDÉSKULTÚRA	890
TÁRSASTÁNC TÖRTÉNET	891
TÁRSASTÁNC GIMNASZTIKA	893
TÖRTÉNELMI TÁRSASTÁNC	896
II.3.C SZÍNLMŰVÉSZET	899
DRÁMA ÉS SZÍNJÁTÉK	899
II.3.D KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET	931
KÉPZŐMŰVÉSZETI TANSZAK.....	936
VIZUÁLIS ALAPOZÓ GYAKORLATOK TANTÁRGY	936
GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI TANTÁRGY	937
VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT TANTÁRGY	945
VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT TANTÁRGY	951
TANSZAKI MŰHELYGYAKORLATOK TANTÁRGYAI.....	968
FÉM- ÉS ZOMÁNCMŰVES TANSZAK.....	968
FÉM- ÉS ZOMÁNCMŰVES MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	968
FOTÓ ÉS FILM TANSZAK.....	987
FOTÓ ÉS FILM MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	987
GRAFIKA ÉS FESTÉSZET TANSZAK.....	1003
GRAFIKA ÉS FESTÉSZET MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	1003
KÖRNYEZET- ÉS KÉZMŰVES KULTÚRA TANSZAK	1019
KÖRNYEZET- ÉS KÉZMŰVES KULTÚRA MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	1019
SZOBRÁSZAT ÉS KERÁMIA TANSZAK	1039
SZOBRÁSZAT ÉS KERÁMIA MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	1039
TEXTIL- ÉS BŐRMŰVES TANSZAK	1053
TEXTIL- ÉS BŐRMŰVES MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	1053
VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK	1072
NÉPMŰVÉSZET	1072
BEVEZETÉS A MESTERSÉGEK VILÁGÁBA TANTÁRGY	1105
TANSZAKI ALKOTÓ GYAKORLATOK / TANSZAKI MŰHELYGYAKORLATOK	1110
FAMŰVES TANSZAK.....	1110
FAMŰVES ALKOTÓ GYAKORLAT TANTÁRGY	1110
FAMŰVES MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	1116
FAZEKAS TANSZAK.....	1121
FAZEKAS ALKOTÓ GYAKORLAT TANTÁRGY	1121

FAZEKAS MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY	1126
IV. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	1131
V. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	1132
VI. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI, A TANULÓ SZORGALMA ÉS TELJESÍTMÉNYE ÉRTÉKELÉSÉNEK, MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁI A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFÜGGŐSÉGÉVEL	1133
A tanulók ellenőrzési és értékelési rendje	1133
A tanulói teljesítmény ellenőrzése	1133
A tanulók munkájának értékelése	1134
A tanulók jutalmazásának elvei.....	1136

Bevezetés

A pedagógiai tevékenység ismeretek átadását, készségek és képességek kialakítását jelenti. Az így szerzett tudás segíti az egyént, az életben maradásban és a boldogulásban. A neveléssel átgondolt tudás teszi lehetővé az ember számára, hogy beilleszkedjék a különböző közösségekbe, s ezeket egyéni értékeivel gazdagítsa. A nevelés a teljes személyiség formálására irányul, pozitív emberi vonások kialakítására és megerősítésére törekszik. A nevelés közösségi feladat, eredményekhez az egész nevelőtestület összehangolt munkája vezethet. Különleges szolgáltatás, ezért kiemelten fontos az abban résztvevők felelőssége, amely az elvárásnak való megfelelést, színvonalat, eredményességet jelent.

A tanári kar fő feladata, hogy értéket teremtsen. A minőség érték, mely újabb értékeket teremt. A reánk bízott gyermek érték, rajtunk is áll, hogy milyen emberré válik. Nevelés, testi, szellemi és erkölcsi fejlődés tudatos irányítása nélkül azonban elképzelhetetlen. Az iskola a közösségi élet egyik formája, mely magába sűríti azokat az eszközöket, amelyek segítségével a leghatékonyabban lehet a gyermekek szellemi erőit társadalmi célok szolgálatába állítani. E fórumon tehát a nevelés nem csak lehetséges, de szükséges is. Célunk sikeres, boldog, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése, a változó körülményekhez könnyen alkalmazkodó nemzedék formálása. Fontos, hogy hasznossá váljanak mind saját maguk, mind közösségük – tágabb értelemben – az ország, a nemzet számára.

Csak sokrétű, biztos és alapos tudás, valamint egészséges, kiegyensúlyozott, gazdag érzelmi állapot nyújt biztonságos alapot az etikus emberi viselkedés – normáinak felépítéséhez. Fontos feladat megtanítani a gyermekeket örülni, szeretni, dolgozni, alkotni, s ebben a pedagógusnak különösen hangsúlyos szerep jut. Kötelességünk erkölcsi tudatuk, szokásrendjük alakítása, magatartásuk formálása.

Az iskola nevelő hatásából fakadóan köteles a humán értékeket képviselni. Törekedni kell olyan tulajdonságok fejlesztésére, mint egymás megbecsülése, tisztelete, az együttérzés, az egymás iránti türelem. Változó világunk megköveteli a kreativitás, az önállóság, a dönteni tudás, a kezdeményezés, az egészséges ambíció képességének kialakítását.

A tolerancia, a megbízhatóság, a becsületesség és a pontosság azok a pozitív emberi tulajdonságok, amelyek elengedhetetlenek a harmonikus személyiség kialakításához. Mindehhez összehangoljuk az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, s kiaknázzuk a tanórai és tanórán kívüli elfoglaltságok nevelési lehetőségeit.

Az emberi önbecsülés kialakulását segíti az ember isteni képességét bizonyító művészi alkotások tisztelete. A művészetekben feloldódik a bennünk rejlő végtelen érzésvilág. Az előadó megközelítheti, újrateremtheti és átélheti az alkotó érzésvilágát, ezáltal részesül annak egyedülálló öntisztító erejében. Ez a folyamat megnyugvást ad, valamint életünk nagy kérdéseire is választ találhatunk. Meg kell ismertetni tanítványainkkal a zeneirodalom remekeit, őrizni és fejleszteni kell a zene iránti érdeklődésüket.

A zenei tehetség az adottságok és képességek, valamint a személyiség szerencsés ötvözete. A tanárnak egyetlen feladata, a képességeket a tehetség kibontakoztatására alkalmassá tenni. A zenei tehetség lelki életét az indulatok, kedélyhullámzások hatják át. Mivel még hiányzik a külső, reális élmények tapasztalata, vezető kézre szorulnak a művek tagolásában, formai felépítésében, a technika megvalósításában.

A zenei nevelésnél fontos a szülők, a környezet és a tanár erkölcsi hatása, amely döntő lehet az egyéniség egész további fejlődésére.

A személyiség fejlesztéséhez a művészetek világa egyedülálló lehetőséget kínál. Műalkotások kötnek össze egy nemzetet, s Európát közös olvasmányok, versek, dallamok emlékeztetik kulturális gyökereire.

A művészeti oktatásnak és nevelésnek egészen különös szerepe van már a kisiskolás korban. Ha hűséges marad saját küldetéséhez, valamit megőrizhet erre az évezredre is az ifjúság elveszett paradicsomából.

Iskolánkat 1953. december 1-én alapították hódmezővásárhelyi Állami Zeneiskola néven.

A város igényelte, hogy legyen egy olyan intézménye is, ahol hangszeres zeneoktatás folyik. A magyar újkori történelem egyik legnehezebb időszakában szinte szellemi felüdülésnek hatott, hogy megalakult a Zeneiskola 180 tanulóval, és 5 kinevezett, illetve 3 óraadó tanárral. Az első tanévben az Andrássy út 13. alatt folyt a zeneoktatás a jelenlegi Károlyi házban. 1954. szeptemberétől a mostani Liszt Ferenc Általános Iskola Völgy utcai szárnyába költöztek, majd 1957-ben kapták meg a jelenlegi épület emeletét. Jellemző volt a városi diákság zenei érdeklődésére, hogy 1964-re a tanulólétszám elérte a 600 főt, és ettől az évtől kapták meg a Zeneiskola egész épületét.

Az intézmény az 1960-as évektől országos elismertséget szerzett. Tanulóink azóta is rendszeresen részt vesznek az országos fesztiválokon, versenyeken.

1996 szeptemberében vált az iskola alapfokú művészetoktatási intézménnyé. Ekkor a zenén kívül a néptánc oktatása kezdődött el, 2004 óta pedig mindegyik művészeti ágat tanulhatják az iskolába beiratkozó diákok.

Az intézmény főbb adatai

- a) Neve: Péczely Attila Alapfokú Művészeti Iskola
- b) Székhelye: 6800 Hódmezővásárhely, Mária Valéria u. 4-6.
- c) Alapító okirat időpontja: 2013. január 1.
- d) Az intézmény alapfokú művészetoktatási feladatokat ellátó, nevelési- oktatási intézmény.
- e) Telephelyei:
 - 6800 Hódmezővásárhely, Németh L u. 16.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Árpád u. 8.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Deák F. u. 4.
 - 6800 Hódmezővásárhely, dr. Rapcsák A. u. 9.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Hóvirág u. 3.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Nádor u. 35.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Klauzál u. 63.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Szent István u. 75.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Holló u. 36.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Szent Antal u. 5-7.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Szőnyi u. 2.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 2.
 - 6800 Hódmezővásárhely, Szent István tér 3.
 - 6630 Mindszent, Szabadság tér 2.
 - 6630 Mindszent, Iskola u. 72-76.
 - 6821 Székkutas, József A. u. 1.
- f) Intézményegységgel nem rendelkezik.
- g) Az iskola feladata a tanulók alapfokú művészeti nevelése, valamint szakirányú továbbtanulásra való felkészítése, legalább hat és legfeljebb tizenkettő évfolyamon.

Zeneművészeti ágban hangszeres, vokális, elméleti és egyéb tanszakok a helyi tantervben foglaltak szerint; táncművészeti ágban, néptánc, társastánc és modern-kortárstánc tanszakok; színművészet- bábművészet ágban színjáték tanszak; képző- és iparművészeti ágban grafika, festészet, fotó- videó, kerámia, kézművesség, tűzzománc készítő tanszakok működnek. Ennek keretein belül az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon folyik. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

- h) Az oktatási intézmény fenntartója és felügyeleti szerve:

**Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ
6800 Hódmezővásárhely, Andrássy út 28.**

I. NEVELÉSI PROGRAM

I.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Pedagógiai alapelvek

A tanítás és nevelés összetartozik, a tanítás a nevelés eszközeként formálja az embert.

Célunk: igaz értékeket felismerő és elfogadó, jellemükben jóra törekvő, az emberi kapcsolatokban kiegyensúlyozott, a művészetekben a rendet és harmóniát kereső, esztétikai szépségekre nyitott, igényes, a másik embert elfogadó személyiségekké formálni a ránk bízott gyermekeket, fiatalokat a művészet eszközeinek felhasználásával. Iskolánkban olyan szeretetteljes, informális légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink jól érzik magukat, és sikerül elérnünk, hogy további késztetést érezzenek a művészeti tanulmányaik folytatására.

Feladatunk, hogy az értékek felismerése és tudatosítása által belülről irányított, önállóan döntést hozó, szabad embereket neveljünk, akik nem elvárásokat teljesítenek, hanem tudatosan törekszenek a jó, a szép, az esztétikus dolgok megvalósítására, és ezáltal válnak rendezett, harmonikus emberekké.

Törekednünk kell:

- a tanulóban a tanuláshoz, a munkához való jó viszony és az önművelés igényének kialakítására,
- a tanuló személyiségének tiszteltetésére,
- a tanulók egyéni képességeinek, adottságainak, életkori sajátosságainak figyelembevételére,
- a tanulási folyamatot kedvezően befolyásoló tényezők megteremtésére,
- a szülő-pedagógus, növendék-pedagógus, növendékek egymás közötti kapcsolatának erősítésére, fejlesztésére,
- pozitív gondolkodásmód, optimista szemléletmód kialakítására,

- a személyiség sokoldalú fejlesztésére,
- tehetséggondozásra,
- a demokratizmus megtartására minden szituációban,
- a kreativitás fejlesztésére,
- a rendszeres, folyamatos megfigyelésre, értékelésre, ellenőrzésre,
- a tiszteletre, udvariasságra, előzékenységre nevelésre,
- hogy olyan - a művészetekre vonatkozó - ismereteket közvetítsünk, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását,
- hogy iskolánk - eddigi hagyományaihoz híven - továbbra is képviseltesse magát a különféle városi kulturális rendezvényeken tanulóink és pedagógusaink által,
- hogy az a délutáni elfoglaltság, amelyet nyújtani tudunk a tanulóifjúságnak, komfortélményt biztosítson számukra, fokozza teljesítményüket, és szélesítse érdeklődési körüket.

Az iskola pedagógusról alkotott felfogása:

Iskolánkban csak azok a pedagógusok lehetnek eredményesek és hitelesek, akik képesek azon értékek vállalására, amelyet iskolánk képvisel.

Intézményünkben olyan pedagógusra van szükség, aki egészséges lelkiületű, ért a szervezéshez, az előrelátáshoz, empatikus, jó kommunikátor, eligazodik az értékek világában, képes különböző programok, módszerek értékeinek megítélésére, jó diagnosztika, maximális felelősségtudattal bír, nyitott gondolkodású, kellő szakmai jártassággal, anyagismerettel, pszichológiai és pedagógiai tudással rendelkezik.

A pedagógus akkor áll hivatása magaslatán:

- ha eléri, hogy a tanuló azonosuljon a céllal,
- ha külső, de a tanulóval azonosulni tudó értékelőként a tanulót mindig informálja tanulása eredményéről,
- ha úgy szervezi a tanuló számára a közösségi keretek között végbemenő tanulást, hogy a keretek fokozzák az egyéni tanulás hatékonyságát.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Célkitűzéseinket a közvetlen és közvetett partnerek körében végzett igény-, elégedettség- és elégedetlenség-mérések eredményeinek összegzése során kialakult kép alapján fogalmaztuk meg. A rögzített vélemények szerint az eddigi eredményeink továbbvitelére, további erősítésére, az iskolánk színvonalának, hírnevének megtartására van szükség.

Egységes célunk, hogy az értékek közvetítésével kialakítsuk tanulóinkban az értékek tiszteletét, megbecsülését, s alkalmassá tegyük őket a kultúra befogadására. Ösztönözzük tanulóinkat életkoruknak megfelelő művészeti tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására, koncertek, kiállítások, múzeumok látogatására, valamint a társművészetek iránti nyitottság kialakítására.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata hogy növendékeinket nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre, kreativitásra neveljük, ezáltal fejlesszük képességeiket, formáljuk, alakítsuk személyiségüket.

Amit fontosnak tartunk:

- növendékeink megfelelő önismerettel rendelkezzenek, kialakuljon bennük a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom, egészséges önkritika),
- képesek legyenek felelősséget vállalni saját sorsuk alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás),
- a gyengébb képességű növendékek felkarolása, felzárkóztatása, továbbfejlesztése,
- igényes, pontos, rendszeres munkára való nevelés,
- mivel intézményünkben egyéni oktatás is folyik, a hatékony oktató-nevelő munka, valamint a gyermekek fejlődése szempontjából nagyon fontos a közvetlen légkör, a gyermekközpontú, empátikus szemléletmód kialakítása pedagógusainkban..

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek:

- Nevelési módszerünk kialakításában meghatározó szerepet tölt be az ösztönzés, a biztatás, a dicséret, a különféle jutalmazás, amely pozitívan befolyásolja a gyermek személyiségének, önbizalmának alakulását, haladási irányát.
- Egy pedagógus akkor lehet sikeres, ha ki tudja választani a tanulók számára az adott lehetőségek határain belül azt a tevékenységet, elsajátítási módszert, amely a tanulók körülményeinek, fejlettségi szintjének, és érdeklődésének és a céloknak leginkább megfelel
- Fontosnak tartjuk a szokások kialakítását is, ami a rendszeres gyakorlást, ismétlést, a gyermek képességeinek, készségeinek fejlődését, tudásának elmélyítését eredményezi.
- Kiemelt célunk, hogy a nevelés során fokozatosan fejlesszük a növendékek önértékelését, amely a későbbiekben meghatározó szerepet tölt be fejlődésükben, önállóságuk kialakulásában.
- A nevelés során nagyon fontosnak tartjuk, hogy személyes példamutatással segítsük a gyermekek személyiségének alakulását, fejlődését.
- Az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha

- az iskolánkba beiratkozók legalább 5 –6 évig tanulóink maradnak,
- a pedagógus a növendékeivel olyan módon szeretteti meg a művészetet, hogy a tanuló további késztetést érezzen művészeti tanulmányainak folytatására,
- növendékeink megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás tantervben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.

Alapvető célunk, hogy a közoktatási törvény tantervi követelményrendszer célkitűzéseivel összhangban, annak ismeretanyagán keresztül, továbbá az iskolai élet szervezésével segítsük elő az egyéni képességek kibontakoztatását, a tehetségek felismerését és fejlesztését, a hátrányok kompenzálását. A tanítás módszereit, a tananyag jellegét és mennyiségét az egyes növendék képességeihez és körülményeihez mérve, egyénre szabottan, de az országos elvárások ismeretében tervezik meg pedagógusaink.

Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek

elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a színművészeti műveltség megalapozásához.

A helyi tantervekben meghatározott óratervek alapján a kötelező, a kötelezően választott, a szabadon választott tantárgyak biztosítása, a képességeket kibontakoztató, fejlesztő foglalkozások, programok szervezése, a pályázati és versenyeztetési lehetőségek kihasználása a legkiemeltebb célunk, s egyben feladatunk.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi-, érzelmi- és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori sajátosságainak megfelelően igazítja. A tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül. Pedagógusainknak meg kell találnia azt az eszközt, amely segítségével minél több növendék megtalálja a képességeinek és lehetőségeinek legmegfelelőbb tanulási formákat, módszereket.

Az intézmény nevelési elveinek megvalósítási feltételei:

A nevelőtestület tagjai egyénileg úgy képzik magukat, és szakmai közösségekben úgy segítik egymást, hogy a vállalt célokat egyre jobban teljesíthessék.

Az iskolavezetés a munka szervezésében, az egyéni és a szakmai munka irányításában biztosítja a vállalt célok megvalósításához szükséges feltételeket, pályázatok írásával igyekszik előteremteni a költségvetésben biztosított összegben felül a szükséges anyagiakat.

Az iskolavezetés olyan tantestület formálására törekszik, amely innovatív, képes alkalmazkodni a megváltozott vagy változásban lévő helyi igényekhez, nem feledve, hogy elsődleges feladata a jóra törekvő ember nevelése.

I.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiség fejlődését három alapfeltétel határozza meg:

- a környezet
- a nevelés
- az öröklött adottságok

Ennek tükrében a személyiség fejlesztése során figyelembe kell venni, hogy tanulóink

- különböző egyéni adottságokkal,
- eltérő ütemű fejlettséggel,
- eltérő tudásháttérrel,
- eltérő érdeklődési körrel,
- eltérő tapasztalatokkal,
- eltérő szülői háttérrel rendelkeznek.

A esetleges hátrányokat elsősorban a **korai fejlesztéssel**, játékos, valódi élményt nyújtó, előkészítő foglalkozásokkal tudjuk kompenzálni. Népi játékokkal, ritmusjátékokkal, mozgás-játékokkal, egyéb játékos módszerek segítségével ismerkedhetnek meg a gyermekek a különböző művészeti ágak alapvető elemeivel.

A fejlődéshez szükséges, hogy a tanulót **megfelelő környezeti ráhatások** érijék. A tanulók személyiségformálásában nagy szerepe van a családnak, a szülői irányításnak. A pedagógus feladata továbbfejleszteni mindazokat, melyeket a gyerek a családból hoz.

Nekünk, pedagógusoknak törekednünk kell a jó pedagógus-szülő kapcsolat kialakítására, erősítésére, ezt biztosítják elsősorban azok a fórumok, ahol a pedagógus – tanuló – szülő találkozhat: növendékhangversenyek, szülői értekezletes koncertek, előadások, kiállítások, egyéb iskolai rendezvények, valamint az esetenkénti szülői óralátogatások, ha a gyermek fejlődése úgy kívánja. A személyiséget körülvevő nevelési-oktatási intézmények környezeti tényezőként befolyásolják a tanulót. Pedagógiai munkánkban alapvető fontosságú, hogy a gyerekek viselkedésével és érdeklődésével harmonizáló tanári munkát folytassunk. Az erős kötődés a tanári személyiséghez és a pedagógus viszonya a tanulóhoz, a tanórák hangulata meghatározó tényező a művészeti tevékenység eredményessége szempontjából.

A személyiség fejlesztésében nagy szerepe van a **tudatosan megtervezett nevelésnek**, a mindig új és újabb feladatoknak, valamint különböző személyiségekhez alkalmazott módszereknek, a pozitív megerősítésnek.

Az öröklött adottságok tekintetében a művészi hajlammal, jó képességekkel megáldott növendékekkel a pedagógiai módszerek teljes tárházát alkalmazhatjuk. A kevésbé tehetséges, lassabb haladási tempójú növendéknél csak az **egyéni megoldásokkal** lehet boldogulni, az átlagos képességű növendék racionális úton jut el a zene alapos megismeréséhez.

Kreatív tanuló és kreatív pedagógus találkozása esetén a tanuláshoz szükséges ideális állapot áll elő, **megfelelő motiválás**, aktív szellemi tevékenység.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

Intézményi nevelésünk-oktatásunk egyik speciális sajátossága az egyéni és kiscsoportos foglalkozás. A tanítás során szembe kerülnek a tanárok azzal, hogy a gyerekek különböző személyiségek, egyéni viselkedésük, saját tanulási útjuk van. Az egyéni jellegzetességek ismerete alapján válik lehetővé, hogy tanítást az egyén szükségleteihez, egyéni sajátosságaihoz igazítsa a nevelő.

Pedagógusaink számára nagyon fontos feladat a tanulók akarati nevelése: az önismeret, az önértékelés, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, pontosság, az elkötelezettség kialakítása. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

A személyiségfejlesztés terén kiemelt feladatunk, hogy a tanulóinknál elősegítsük az egyéni képességek kibontakoztatását, a tehetségek felismerését és fejlesztését, a hátrányok kompenzálását, ami jó pedagógus-tanuló kapcsolat nélkül elképzelhetetlen. Fontos, hogy a sikereket és kudarokat növendékeinkkel közösen tudjuk feldolgozni, ha szükséges, a szülők bevonásával.

A művészeti tevékenység -mint minden tevékenység- magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a színművészetben ötvöződnek.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.

A személyiség fejlesztéséhez a művészetek világa egyedülálló lehetőséget kínál. A tanulók érzelmi nevelésére nagy hangsúlyt kell fektetni. A művészeti tevékenységek során

lehetőség nyílik -a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló, cselekvésre és aktivitásra készítő- érzelmek kialakítására, amelyek alakítják a tanulók személyiségét.

A művészi nevelésnek kedvező hatása van a személyiség fejlődésére és az ifjúság magatartására.

Iskolánk keretein belül kétféle módon foglalkozhatunk növendékeinkkel, képességeiket kibontakoztatva, fejlesztve: egyénileg és a csoportos órákon.

Intézményi nevelésünk-oktatásunk egyik speciális sajátossága az egyéni foglalkozás, melynek során a növendék habitusának megfelelő módszer és tananyag átadására nyílik lehetőség.

I.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösség és az egyén egymásért és egymással kölcsönhatásban léteznek, kölcsönösen feltételezik egymást. Az ember csak a közösségben gazdagodhat, a közösség gazdagodása pedig a sokféle egyéniség kiteljesedése révén megy végbe. A közösségfejlesztés során a társakhoz való kötődést, alkalmazkodást, összetartozás érzését, illetve a közösen elvégzett eredményes munka elégedettségét tapasztalják meg növendékeink.

Az iskolánkba járó gyerekek általában nem is egy, hanem több közösségnek a tagjai. Az iskola közösségeinek megvan a maga tevékenységrendszere, melyek szokásokkal, hagyományokkal bírnak. A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A közös munka, tevékenység, feladat, a tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejleszti a csoport együttgondolkodását, értékítéletét.

A közösség egyik eszköze a nevelési feladatoknak és folyamatnak. A közösség vezetésének valamennyi irányító funkcióját a nevelőtestület látja el. A közösség kollektív védettséget támaszt, emberi méltóságot, a személyiség kibontakozását segíti.

A közösségformálódás folyamatában elérendő cél, hogy a közösség tagjainak egyre nagyobb része váljon aktív taggá. A művészeti együttesben egy cél elérése érdekében alakul ki közös gondolkodás, melynek eredményeképpen a passzív tanulók is gyakorolnak, motiváltabbá válnak. Így ők is részesei lehetnek egy növendékhangversenynek, vagy városi rendezvényen való fellépésnek, kiállításon való közreműködésnek.

A közösségben szerzett és másoknak adott művészeti élmény mással nem pótolható. Ez a közös élmény igazi, maradandó, értékes örömforrás a növendékeknek. A közös zenélés, a közös mozgás, a közös alkotás során a tanulók megtanulnak a másokra figyelni, mások értékeit megbecsülni, így olyan alapvető lelki gazdagság épül be személyiségükbe, mely képes emberi kapcsolatokat teremteni.

Közösségünket érintő jeles napjaink:

- ünnepélyek
- növendékhangversenyek, tanszaki hangversenyek, zenekari koncertek, táncfellépések, színművészeti előadások, kiállítások
- tanulmányi találkozók, versenyek

1) Ünnepélyek

Az iskolai rendezvények célja a hagyományok ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, a közösségi élet formálása, valamint az intézmény jó hírnevének megőrzése.

- Tanévnyitó ünnepély
- Zenei világnap tiszteletére rendezett hangverseny
- Karácsonyi hangverseny
- Tavaszi tanári hangverseny
- Táncművészet Világnapja
- Művészetoktatás napja
- Tanévzáró ünnepély
- Zene ünnepe
- Szent István napi ünnepség
- Gyulai Zenei napok

2/a) Növendékhangversenyek

Közösségi életünk fontos részét képezik növendékeink hangversenyei. Szülő, tanár, diák közösen örülhet, ünnepelhet ezeken a kis rendezvényeken. A szülő reális képet kaphat gyermeke haladásáról a koncertek által, valamint megismerheti a különböző korosztályok zenei szintjét.

A növendék megismerkedhet a különböző hangszerekkel, valamint átfogó képet kaphat azonos korú társai tudásáról.

2/b) Tanszaki hangversenyek

A tanszaki hangversenyen egy-egy tanár összes növendéke szerepel, mely után megfelelő alkalom adódhat, hogy tanár, szülő, növendék együtt beszélje meg a tanuló zenei fejlődésének irányát, további lehetőségeit, az oktatás során felmerült problémákat, nehézségeket, a lehetséges megoldásokat.

2/c) Zenekari koncertek, táncfellépések, színművészeti előadások, kiállítások

Iskolánkban a főtárgyi tanórák többnyire egyéni oktatás keretében zajlanak. A zenélő közösség kialakításának eszköze a zenekari, kamarazenekari foglalkozás, ahol a tanulók az együttműködés élményét élhetik meg.

Vonós- fúvós- és kamarazenekarunk, majd - a néptánc tanszak bevezetésével - táncegyütteseink évek óta kiemelkedő szerepet töltenek be a városi rendezvényeken, egyéb jeles eseményeken. A közös muzsikálás, táncolás fejleszti a növendékek alkalmazkodóképességét, segítőkészségét, a társakra való odafigyelést. Mivel a zenekar különböző korosztályú, különböző képességű tanulókból áll, ezen tulajdonságokra még nagyobb szükség van. A táncegyüttesek többnyire azonos korosztályt alkotnak, amely jobban segíti az együttgondolkodást, egymás megértését.

A közös próbák, fellépések fejlesztik közösségtudatukat, megismerhetik egymást, közös, maradandó élményt nyújtanak számukra. Ugyanezt a célt szolgálják a színművészeti előadások, kiállítások, amelyek a városi, valamint az intézményi szintű rendezvények színesítéséhez járulnak hozzá.

Az együttesekben való részvétel nagy segítséget nyújt a gátlásos, visszahúzódóbb gyermekeknek is, hiszen nem egyénileg szerepel, hanem egy közösség tagjaként mutatja be a produkciót, nem csak egyedül rá koncentrálódik a figyelem.

3) Tanulmányi találkozók, versenyek

- Ifjú Zongoristák Csongrád Megyei Találkozója
- Péczely Attila Városi Népdaléneklési Verseny
- Országos Zenei Tábor és Fesztivál

A *zongoristáknak rendezett találkozó* célja, hogy összefogja Csongrád megye tehetséges növendékeit, biztosítsa az egymástól való tanulás lehetőségét. A zongoratanárok számára egyfajta továbbképzés, ahol a pedagógus átfogó képet kaphat a tehetséges gyermekek fejlődési szintjéről, szakmai tanácskozást folytathat a növendékek fejlődése érdekében. A zsűri tagjait a konzervatórium művésztanáraiból válogatjuk, ezáltal erősítjük a két intézmény közötti kapcsolatot, valamint a zsűri tagjai is megismerhetik növendékeinket, szakmai tanácsokkal ellátva segítik őket évről évre fejlődésükben. A találkozó mindenki számára nyitott, a zeneszerető érdeklődőket szívesen fogadjuk.

A *népdaléneklési verseny* a -város különböző intézményeiből érkező- énekelni tudó, szerető tanulókat hivatott összefogni, valamint az egymástól való tanulás lehetőségét biztosítja. Az énektanárok számára szakmai továbbképzést biztosít a rendezvény. A verseny mindenki számára nyitott, idevárunk minden népdalt szerető érdeklődőt.

A zenei *tábor* célja a szakmai előmenetel biztosítása, az ország tehetséges hangszeres tanulóinak összefogása, a résztvevő növendékek képességeinek kölcsönös megismerése, szakmai színvonalának, önmegvalósításának erősítése, növelése, a város művészeti életében való részvétele. Továbbá a kortárs zenével, ezen belül a magyar szerzők műveivel való ismerkedés.

Ezek a rendezvények, megmérettetések a szakmai eredmények mellett hozzájárulnak az iskolához való tartozás közös élményének megéléséhez.

A szülők, tanulók, pedagógusok együttműködésének formái, feladatai

Az intézményben a nevelő és oktató munka segítésére, az intézmény működésében érdekelt szervezetek együttműködésének előmozdítására iskolaszék működik, melyben a szülők, a nevelőtestület és a diákok azonos számban képviseltetik magukat. Az iskolaszék maga állapítja meg működésének rendjét, munkaprogramját és megválasztja tisztségviselőit.

Az iskolai érdekérvényesítés szervei

Közalkalmazottak érdekérvényesítési szervei:

- Pedagógus szakszervezet
- Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete
- Közalkalmazotti tanács
- Iskolaszék (2 fő pedagógus képviseli a tagságot)

Tanulói érdekérvényesítés szervei:

- Iskolaszék (2 fő diákképviselő képviseli a tagságot)

Szülők érdekérvényesítésének szervei:

- Iskolaszék (2 fő szülő képviseli a tagságot)

1) Szülők és a pedagógusok közötti kapcsolat

- szülői értekezletek
- nyílt óra
- növendékhangversenyek, tanszaki koncertek, egyéb rendezvényeken való részvétel
- rendszeres írásbeli tájékoztatás a nevelési és oktatási eredményekről, hiányosságokról
- családlátogatás súlyosabb esetekben

2) Tanár - diák együttműködés

- az egyéni tanórák nagy segítséget nyújtanak a kapcsolattartásban: a személyes problémák kezelése az egyéni elbeszélgetés keretében, a hiányosságok ismertetése a tanuló fejlődése érdekében
- a korrepetíciós foglalkozások
- az eredmények ismertetése, a dicséret, gratulációk, amelyek iskolai szinten kerülnek nyilvánosságra inspiráló hatásuk miatt
- különböző szereplésekre való –együttes munkát igénylő- készülés

3) Szülők együttműködése az iskolával

- iskolai alapítvány
- iskolai rendezvényeken való aktív részvétel
/hangversenyek, egyéb rendezvények látogatása/

A legfontosabb tényező a szülők, tanárok, diákok közötti jobb, demokratikusabb kapcsolatok fenntartása és ezek továbbfejlesztése.

I.4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

- Tanulók felkészítése szaktárgyi versenyekre, valamint az ezeken való részvétel.
- A tehetséges növendékek (B- tagozatosok) meghallgatása, és teljesítményük szakmai megbeszélése.
- Hangszerbemutatók szervezése.
- Bemutató órákon és azok szakmai értékelésén történő részvétel, illetve ezek megszervezése, előzetesen felépített tematikai anyag figyelembevételével.
- Iskolai együttesekben való aktív részvétel (kamaracsoportok, fúvós – vonós zenekar).
- Tanulói felügyelet ellátása különböző iskolai rendezvényeken. (Zongorista Találkozó, Városi Népdaléneklési verseny, zenekari találkozó, különböző hangszeres „Házi” versenyek)
- Egyéni és csoportos óralátogatás.
- Mesterkurzusok szervezése, és aktív részvétel a meghívott tanár óráin.
- Tantestületi, tanszaki értekezleteken, pedagógiai konzultációkon való részvétel.
- Közreműködés intézményi szabályzatok elkészítésében, pályázatírásban.
- Iskolai városi és egyéb kulturális eseményeken való aktív, passzív részvétel, művészi közreműködés (tanári hangversenyek, kitüntetések, díj-átadások, megnyitók, stb.), ezekre való felkészülés.
- Tanári szaktárgyi versenyekre való felkészülés. (Pl.: Zongoratanárok Országos Versenye)
- A tanítás és művészi előadás folyamatához szükséges technikai ismeretek, újdonságok szervezett megbeszélése (kották, szakmai anyagok internetes beszerzési lehetőségei, kottairó programok használata, szakmai publikációk megosztása, megvitatása), a friss szakirodalom folyamatos nyomon követése és feldolgozása.
- A városi művészeti csoportok munkájának aktív segítése. (fúvószenekar, népdalkörök, színjátszó egyesületek, iskolai kórusok, néptánc csoportok hangszeres közreműködőjeként)
- A pedagógiai és művészeti tevékenységhez elengedhetetlenül szükséges hangszeres tudás mindennapos szinten tartása és folyamatos fejlesztése.

I.5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Tehetségről az adottságok és képességek, valamint a személyiség szerencsés ötvöződése esetén beszélhetünk. A művészi tehetség általában nagyon korán megmutatkozik, és igazán akkor lehet kibontakoztatni, ha a tehetséges gyermekkel kezdettől fogva képességeinek megfelelő módszerekkel és igényességgel foglalkoznak.

A nevelőnek legfontosabb feladata, hogy a képességeket a tehetség kifejezésére alkalmassá tegye.

A megvalósítás előfeltételei:

- felismerni a tehetséget,
- felismerni azt, hogy a képességek milyen irányúak,
- a felismert képességeket a helyes irányba terelni,
- a tehetséget tervszerű munkára nevelni.

A képességek, melyek a tehetség kibontakozását teszik lehetővé:

- a muzikalitás,
- ritmusérzék,
- a koncentráció és állhatatosság /szorgalom/,
- kombinációkészség és memória,
- pszichikai és fizikai rugalmasság, kezűgyesség,
- fejlett mozgáskultúra,
- kifejezőkészség, verbális készség,
- kreativitás,
- forma- és harmóniaérzék,
- értelmi fejlettség.

A tehetséggondozásra adott lehetőség a zeneművészeti ágban az emelt óraszámú „B” tagozatos képzés, ahol pedagógusaink a művészi pályára készülő növendékekkel foglalkoznak.

„B” tagozatos növendék lehet az, aki vállalja a gyorsabb haladási tempót, többlet időráfordítást, gyakorlást. „A” tagozatos társainál jobb képességekkel, kiemelkedő szorgalommal rendelkezik, tanszaki meghallgatás keretén belül ad számot tudásáról, a

szaktanár javaslatával egyetért a tanszaki munkaközösség. A "B" tagozatra jelentkezőket a vizsga keretében hallgatjuk meg félévkor és tanév végén, amelyen a tanszak valamennyi tanára részt vesz. A felvétel közös döntés eredménye.

A "B" tagozatra jelentkezés alapfeltétele:

- az átlagosnál jobb zenei képességek
- kiemelkedő szorgalom
- akaraterő, kitartás
- zenére nyitott szív
- jó hallás- és ritmuskészség
- jó fizikai és pszichikai teherbíró-képesség
- állandó készenlét az újabb művek tanulására
- gondolkodó "fej"
- jó memóriakészség

(Ha a „B” tagozatos növendék bármilyen okból kifolyólag nem tudja teljesíteni az osztályának előírt minimum követelményeket, visszakerülhet az „A” tagozatra.) Ez történhet szülői, tanulói, szaktanári, tanszakvezetői kérelem vagy javaslat alapján. A „B” tagozatra való besorolás az igazgató jóváhagyásával történik.

A tehetség, képesség kibontakozását segítik:

- selejtezők,
- versenyek,
- fesztiválok,
- zenei találkozók,
- felvételi előkészítő foglalkozások,
- konzultációkon való részvétel növendékekkel /Konzervatórium/,
- egyéb rendezvények: növendékhangverseny, tanszaki hangverseny, hangszerbemutató hangverseny, táncház, kiállítások,
- az iskolában szervezett hangszeres kurzusok meghívott tanárokkal.

Hangszeres és a néptánc tanszacos növendékeink számára számos **szereplési lehetőség** nyílik: évente több alkalommal mutathatják be tudásukat különböző, rendezvényeken, találkozók, hangversenyeken, fesztiválok. A hangversenyre, egyéb versenyekre való felkészítés során a napi tanulási feladatoknál szélesebb körű ismeretekre

tesznek szert a növendékek. Ennél a felkészülésnél még igényesebb munkát igényel a megyei vagy országos versenyre, selejtezőkre való felkészítés.

Ezek a megmérettetéseken való részvétel ajánlott a zenei pályára készülő növendékek számára. A mi feladatunk, hogy minél nagyobb számban képviseltessék magukat tehetségesebb tanítványaink a versenyeken, de ugyanakkor önkéntes alapon történjék mindez.

A versenyek előkészítő tevékenységei a következők:

- növendékhangversenyek
- „főpróba” a vezetőség, tanszakvezetők, esetleg szülők előtt
- szakmai kurzuson való részvétel

A képző- és iparművészeti, valamint színművészeti oktatásban részesült diákok számára a különböző fórumok adnak lehetőséget a tehetség kibontakoztatására: rajzverseny, rajzpályázatokon való részvétel, iskolai programok kiállítással egybekötve, színházi és drámai előadások, szépkiejtési verseny, vers- és prózamondó verseny.

A tehetséggondozás egyik legeredményesebb formája iskolánkban a **szakmai konzultáció, kurzus**, melyet neves művészek, zeneművészeti szakközépiskolai és főiskolai tanárok tartanak iskolánkban abból a célból, hogy a kiemelkedő képességű gyermekeink fejlődését biztosítsák. Ezek a szakmai kurzusok a szereplő növendékek és a tanításon konzultáló tanárok tudását, szakmai fejlesztését szolgálják.

Az érett, élményszerű zenélés fontos eleme a gazdag fantázia, melynek jó irányú, állandó fejlesztését segíti a **társművészetek** jelenléte zenei nevelésünkben.

A tehetséggondozás szempontjából rendkívül fontos a **korai fejlesztés**, az adott korosztálynak megfelelő módszerek kidolgozásával és alkalmazásával, komplex módon. A mi feladatunk a kevésbé jó képességű gyermekek oktatása is, amelyet csak szeretettel, tudatos neveléssel lehet elérni.

I.6. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Az intézményi döntési folyamatokban a tanulók az iskolaszéken keresztül érvényesíthetik jogaikat.

I.7. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Iskolánk a Comenius 2000 minőségfejlesztési munka során meghatározta a közvetlen partnerekkel való együttműködés, kapcsolattartás konkrét formáit.

Közvetlen partnereink:

- tanulók
- szülők
- alkalmazottak (pedagógus és nem pedagógus közalkalmazottak)

Az iskolai működés során elsődleges célunk a partneri együttműködés, a partneri elvárásoknak való megfelelés, az elégedettség növelése. E cél elérése érdekében kétfévente végzünk méréseket közvetlen partnereink körében (kérdőíves módszer). A mérések eredményeinek összesítése adja az alapot pedagógiai munkánk továbbviteléhez, ami jelentheti az eddigiek megerősítését, esetleges korrekciókat (intézkedési terv készítése, megvalósítása, újabb korrekció).

Az együttműködés során növelni kell a partnerek bevonását az iskolai életbe (rendezvényeken való részvétel, stb.), továbbá biztosítani kell az intézmény nyitottságát (nyílt napok, dokumentumok nyilvánossága, stb.).

A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái elsősorban a közös pedagógiai feladatokra épülnek.

A gyermek nevelésének két fő színterén, az iskolában és a családban összhangot, egységet kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető érték a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítása, ápolása. A tanár, szülő kapcsolatának a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia.

Ennek érdekében:

- tájékoztatni kell a szülőket az iskola nevelési-oktatási céljairól, az alkalmazott módszerekről, aktuális feladatokról, követelményekről,
- tájékoztatni kell folyamatosan a szaktanároknak a tanulót és szüleit, a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról,
- a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, szereplések módját, gyakoriságát.

A tanár személyisége a diák életének alakulásában nagyon fontos szerepet tölt be. A pedagógus szakmai ismeretei birtokában fel tudja tárni a gyermekekben rejlő képességeket, amelyeket helyes irányba terelve személyiségének kibontakozását biztosítja.

A tanár- diák közötti kapcsolat alapvetően alá-fölérendeltségi viszony, de fontos, hogy a tanár a diákkal ne éreztesse ezt. A tanár őszinte, segítő partnere tanítványának. A tanár - diák közötti kapcsolat akkor megfelelő, ha őszinteségen alapul, megbecsülik egymás munkáját.

A szülő - tanár kapcsolatban fontos, hogy a szülő mindig azt érezze, hogy a közös cél érdekében cselekszenek mindketten, tartsa fontosnak a rendszeres gyakorlást, az órára felkészülést.

Cél a gyermek szellemi és érzelmi fejlődése, amelyet közös munkával lehet csak elérni.

I.8. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK TANTÁRGYANKÉNTI, ÉVFOLYAMONKÉNTI KÖVETELMÉNYEI

ZENEMŰVÉSZETI ÁG

A félévi vizsga anyaga a Billentyűs Tanszak számára

Zongora

„A” tagozat

Előképző évfolyamok:

pentachord vagy skála

2 -3 darab (az egyéni fejlődéstől függően adjon értékelhető keresztmetszetet az elsajátított hangszerkezelés alapelemeiről)

1.oszt.: skála 1# -1b-ig

1 etűd

1 szabadon választott mű

2. oszt.: skála 2#- 2 b-ig

1 etűd

1 szabadon választott mű

3. oszt.: skála : 3#, 3 b-ig

1 etűd

1 szabadon választott mű

4. oszt.: skála 4#, 4 b-ig

1 etűd

1 szabadon választott mű

5.oszt.: skála 5 # - 5 b-ig

1 etűd

1 szabadon választott mű

6. oszt.: skála 6 # - 6 b-ig

1 etűd

1 szabadon választott mű

Továbbképző évfolyamok:

7, 8, 9, 10. oszt.: skála 6 # - 6 b-ig

2 különböző stílusú és karakterű mű, amelyből az egyik lehet négykezes.

„B” tagozat

2. oszt.: skála: 2 #, 2 b-ig

1 etűd

1 barokk tánc, vagy J.S.Bach mű

2 különböző stílusú, szabadon választott mű

3. oszt.: skála: 3#- 3 b-ig

1 etűd

1 J. S. Bach mű

2 különböző stílusú, szabadon választott mű

4. oszt.: skála: 4 # - 4 b-ig

1 etűd

1 J.S. Bach mű

2 különböző stílusú, szabadon választott mű

5. oszt.: skála 5 #-5 b-ig

1 etűd

1 J. S. Bach mű

2 különböző stílusú, szabadon választott mű

6. oszt.: skála 6 #-6 b-ig

1 etűd

1 J. S. Bach mű

2 különböző stílusú, szabadon választott mű

Továbbképző évfolyamok:

7, 8, 9, 10. oszt.: skála 6 #-6 b-ig

1 etűd

Egy J.S. Bach mű

két különböző stílusú, szabadon választott mű

Orgona

„A” tagozat

Előképző évfolyam:

1. évfolyam

- Egy pedálskála

- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (melyből az egyik manuál-pedál gyakorlat is lehet)

Alapfokú évfolyamok:

1. oszt.:

- Pedálskála 1# - 1b-ig

- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (melyből az egyik manuál-pedál gyakorlat is lehet)

2. oszt.:

- Pedálskála 2# - 2b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (melyből az egyik manuál-pedál gyakorlat is lehet)

3. oszt.:

- Pedálskála 3# - 3b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

4. oszt.:

- Pedálskála 4# - 4b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

Továbbképző évfolyamok**5. oszt.:**

- Pedálskála 5# - 5b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

6. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

7. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

8. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

„B” tagozat**2. oszt.:**

- Pedálskála 2# - 2b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (melyből lehetőleg az egyik egy régi mester, barokk vagy Bach mű legyen)

3. oszt.:

- Pedálskála 3# - 3b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (melyből lehetőleg az egyik régi mester, barokk vagy Bach mű legyen)

4. oszt.:

- Pedálskála 4# - 4b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (melyből lehetőleg az egyik egy régi mester, barokk vagy Bach mű legyen)

Továbbképző évfolyamok**5. oszt.:**

- Pedálskála 5# - 5b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

6. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

7. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

8. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül előadni és manualiter művet is lehet játszani.

Év végi vizsga anyaga a Billentyűs Tanszak számára

Zongora

„A” tagozat

Előképző évfolyamok:

skála 1# -1b-ig

3 szabadon választott mű, lehetőleg kotta nélkül.

1. oszt.: skála 1# - 1 b-ig

3 szabadon választott mű, lehetőleg kotta nélkül.

2. oszt.: skála 2# - 2 b-ig

3 szabadon választott mű, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik mű lehet kamara.

3. oszt.: skála 3# - 3 b-ig

3 különböző stílusú mű, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik mű lehet kamara.

4. oszt.: skála 4# - 4 b-ig

- 1 barokk mű

- 1 klasszikus mű

- 1 szabadon választott mű

Az egyik mű lehet kamara. A műveket lehetőleg kotta nélkül kell előadni.

5. oszt.: skála 5 # - 5 b-ig

- 1 barokk mű (Lehetőleg J. S. Bach mű)

- 1 klasszikus mű

- 1 szabadon választott mű

Az egyik mű lehet kamara. A műveket lehetőleg kotta nélkül kell előadni.

6. oszt.: skála 6 # - 6 b-ig

- 1 barokk mű (Lehetőleg J. S. Bach mű)

- 1 klasszikus mű

- 1 szabadon választott mű

Az egyik mű lehet kamara. A műveket lehetőleg kotta nélkül kell előadni.

Továbbképző évfolyamok:

7, 8, 9, 10. oszt.:

skála 6 # - 6 b-ig

2 különböző stílusú és karakterű mű, az egyik mű lehet kamara.

„B” tagozat

2. oszt.: skála 2# - 2 b-ig

- Egy karakterdarab,

- Egy könnyű bécsi klasszikus mű

- Egy népdal- vagy gyermekdal-feldolgozás.

3. oszt.: skála 3# - 3 b-ig

- Egy barokk mű (ajánlott J. S. Bach-mű)

- Egy szonatina-tétel,

- Egy könnyű romantikus darab,

- Egy XX. sz.-i, vagy kortárs mű

4. oszt.: skála 4# - 4 b-ig

- Egy barokk mű (ajánlott J. S. Bach-mű),

- Egy szonatina-tétel,

- Egy könnyű romantikus darab,

- Egy XX. sz.-i, vagy kortárs mű

5. oszt.: skála 5 # - 5 b-ig

- Egy barokk mű (J. S. Bach-mű),

- Egy szonatina vagy könnyű szonáta tétel,

- Egy romantikus mű,
- Egy XX. sz.-i, vagy kortárs mű

6. oszt.: skála 6 # - 6 b-ig

- Egy barokk mű,
- Egy szonatina vagy szonáta tétel,
- Egy romantikus darab,
- Egy XX. századi vagy kortárs mű

Továbbképző évfolyamok

7, 8, 9, 10. oszt.: skála 6 # - 6 b-ig

- Egy etűd
- Egy barokk mű
- Egy szonáta tétel
- Egy szabadon választott mű

Mindkét tagozaton a skálát és etűdöt, valamint előadási darabot lehetőleg kotta nélkül játsszák a növendékek!

„B” tagozaton mindent fejből kell játszani.

Orgona

Előképző évfolyam

1. oszt.:

- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű
- Két pedálgyakorlat, három pedálskála
- Egy manuál-pedál gyakorlat

Alapfokú évfolyamok

1. oszt.:

- Pedálskála 1# - 1b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (az egyik mű helyett lehet manuál-pedál gyakorlat is)

2. oszt.: - Pedálskála 2# - 2b-ig

- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (az egyik mű helyett lehet manuál-pedál gyakorlat is)

3. oszt.:

- Pedálskála 3# - 3b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

4. oszt.:

- Pedálskála 4# - 4b-ig
- Három különböző stílusú és/vagy karakterű mű

Továbbképző évfolyamok

5. oszt.:

- Pedálskála 5# - 5b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

6. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű

7. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Három különböző stílusú és/vagy karakterű mű

8. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig

- Három különböző stílusú és/vagy karakterű mű

„B” tagozat

Alapfokú évfolyamok

2. oszt.:

- Pedálskála 2# - 2b-ig
- Két különböző stílusú és/vagy karakterű mű (az egyik barokk vagy Bach mű legyen)

3. oszt.:

- Pedálskála 3# - 3b-ig
- Négy különböző stílusú és/vagy karakterű mű (az egyik barokk vagy Bach mű legyen)

4. oszt.:

- Pedálskála 4# - 4b-ig
- Négy különböző stílusú és/vagy karakterű mű (az egyik barokk vagy Bach mű legyen)

Továbbképző évfolyamok

5. oszt.:

- Pedálskála 5# - 5b-ig
- Három különböző stílusú és/vagy karakterű mű

6. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Három különböző stílusú és/vagy karakterű mű

7. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Négy különböző stílusú és/vagy karakterű mű

8. oszt.:

- Pedálskála 6# - 6b-ig
- Négy különböző stílusú és/vagy karakterű mű

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei a Billentyűs Tanszakon

Zongora

„A” tagozat

A négy stíusból választható három különböző stílusú darab, amiből egy lehet kamaramű.
A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú mű:

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit-tétel
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció;
- Romantikus mű;
- XX. századi, vagy kortárs mű;

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Orgona

„A” tagozat

- Egy barokk mű, vagy régi mester műve
- Egy romantikus, vagy XX. századi, vagy kortárs mű
- Egy szabadon választott mű

„B” tagozat

- Egy barokk, vagy J. S. Bach mű, vagy egy régi mester műve
- Egy barokk, vagy J. S. Bach mű, mely lehet triós tétel, vagy korálelőjáték is

- Egy romantikus, vagy XX. századi, vagy kortárs mű
- Egy szabadon választott mű

A vizsgaanyagot egyik tagozaton sem kell kotta nélkül előadni és manualiter művet is lehet játszani.

A művészeti záróvizsga követelményei a Billentyűs Tanszakon

Zongora

„A” tagozat

A négy stíusból választható három különböző stílusú darab, amiből egy lehet kamaramű.
A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Egy barokk mű; többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit-tétel;
- Egy klasszikus szonáta-tétel;
- XX. századi, vagy kortárs mű;

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Orgona

„A” tagozat

- Egy barokk mű, vagy régi mester műve
- Két szabadon választott mű

„B” tagozat

- Egy barokk, vagy J. S. Bach mű, vagy egy régi mester műve
- Egy barokk, vagy J. S. Bach mű, mely lehet triós tétel, vagy korálelőjáték is
- Két szabadon választott mű

A vizsgaanyagot egyik tagozaton sem kell kotta nélkül előadni és manualiter művet is lehet játszani.

A félévi vizsga anyaga a Vokális Tanszak számára

„A” tagozat

Előképző évfolyam 1.

- 2 kíséret nélküli vagy kis hangterjedelmű, kísérettel ellátott népdal.

„A” tagozat

1. oszt.:

- 2 zongorakíséretes népdal

2. oszt.:

- 1 zongorakíséretes népdal
- 1 műdal a Kerényi Énekiskola II. kötetéből

3. oszt.:

- 1 szabadon választott mű
- 1 barokk szerző műve

4. oszt.:

- 1 szabadon választott mű
- 1 klasszikus szerző műve

5. oszt.:

- 1 szabadon választott mű
- 1 romantikus dal

6. oszt.:

- 1 szabadon választott mű
- 1 könnyebb ária

„B” tagozat

2. oszt.:

- 1 zongorakíséretes népdal
- 2 különböző stílusú műdal

3. oszt.:

- 1 igényesebb népdalfeldolgozás
- 1 könnyű barokk ária
- 1 szabadon választott mű

4. oszt.:

- 1 XX. századi magyar mű
- 1 klasszikus dal
- 1 romantikus dal
- 1 szabadon választott opera vagy oratórium ária

5. oszt.:

- 1 kantáta ária
- 1 későromantikus dal
- 1 klasszikus ária
- 1 szabadon választott mű

6. oszt.:

- 3 különböző stílusú dal
- 1 romantikus ária
- 1 kamaramű

Az év végi vizsga anyaga a Vokális Tanszak számára

„A” tagozat

Előképző évfolyam 1.

- 2 kis hangterjedelmű, kísérettel ellátott népdal.
- 1 szabadon választott mű

1. oszt.:

- 1 zongorakíséretes népdal
- 2 szabadon választott műdal

2. oszt.:

- 1 zongorakíséretes népdal
- 1 klasszikus dal
- 1 szabadon választott mű

3. oszt.:

- 1 zongorakíséretes népdal

- 1 barokk dal
- 1 romantikus dal
- 1 szabadon választott mű

4. oszt.:

- 1 magyar népdal feldolgozás
- 1 klasszikus dal
- 1 XX. századi dal
- 1 szabadon választott mű (lehet kamara is)

5. oszt.:

- 1 XX. századi magyar mű
- 1 romantikus dal
- 1 szabadon választott dal
- 1 ária kantátából, operából

6. oszt.: - 1 nehezebb népdalfeldolgozás

- 1 későromantikus dal
- 1 XX. századi mű
- 1 szabadon választott mű (opera, oratórium, kantáta, musical)

„B” tagozat

2. oszt.:

- 1 zongorakíséretes népdal
- 2 különböző stílusú műdal
- 1 kamaramű

3. oszt.:

- 1 igényesebb népdalfeldolgozás
- 1 könnyebb barokk ária
- 1 szabadon választott dal
- 1 kamaramű

4. oszt.:

- 1 XX. századi mű
- 1 szabadon választott dal
- 1 klasszikus operaária
- 1 romantikus dal
- 1 kamaramű

5. oszt.:

- 1 XX. századi mű
- 1 szabadon választott dal
- 1 romantikus ária
- 1 későromantikus dal
- 1 kamaramű

6. oszt.:

- 4 különböző stílusú dal
- 1 ária
- 1 kamaramű

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei a Vokális Tanszakon

„A” tagozat

- 1 népdalfeldolgozás

- 1 romantikus dal
- 1 barokk vagy klasszikus dal vagy ária

„B” tagozat

- 1 Kodály népdal feldolgozás
- 1 Kortárs szerző dala
- 1 romantikus dal
- 1 barokk vagy klasszikus dal vagy ária
-

- A félévi vizsga anyaga a Fúvós Tanszak számára

„A” tagozat

Furulya előképző 1-2.: A meghallgatás nem kötelező
A játszandó anyag és a darabszám szabadon megválasztható
/gyermekdalok, népdalok, stb./

Furulya 1. oszt.: népdalcsozor (3 népdal, lehetőleg kotta nélkül)
2 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

Furulya 2-6. oszt.: 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
2 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

Furulya 7. oszt.-tól: 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
2 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

Többi fúvós hangszer:

Előképző 1-2.: A meghallgatás nem kötelező
A játszandó anyag és a darabszám szabadon megválasztható

1-6. oszt. : 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
2 gyakorlat (kürtnél az egyik gyakorlat kantiléna)
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

7-10. oszt. : 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
2 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

„B” tagozat

Minden hangszer: 1 skála hármashangzattal, felbontással, tercekkel (indítva – kötve)
kotta nélkül

3 gyakorlat (zenei alappal kísért dallam is választható)
1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

Ütő:

„A” tagozat

Előképző 1-2.: A meghallgatás nem kötelező
A játszandó anyag és a darabszám szabadon megválasztható

1-6. oszt.: 2 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint)
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

7-10. oszt.: 2 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint)
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

„B” tagozat 4 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint,
zenei alappal kísért dallam is választható)
1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

Az év végi vizsga anyaga a Fúvós Tanszak számára

„A” tagozat

Furulya előképző 1-2.: 3-4 népdal, könnyebb gyakorlat

Furulya 1. oszt.: népdalcsozor (3 népdal, lehetőleg kotta nélkül)
2 gyakorlat

1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

Furulya 2-6. oszt.: 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
3 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

Furulya 7. oszt.-tól: 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
2 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

Többi fúvós hangszer:

Előképző 1-2.: 3-4 népdal, könnyebb gyakorlat

1-6. oszt. : 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
3 gyakorlat (kürtnél az egyik gyakorlat kantiléna)
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

7-10. oszt. : 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
2 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

„B” tagozat

Minden hangszer: 1 skála hármashangzattal, felbontással, tercekkel
(indítva – kötve) kotta nélkül
4 gyakorlat (zenei alappal kísért dallam is választható)
1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

Ütő:

„A” tagozat

Előképző 1-2.: 2-3 egyszerű gyakorlat ritmus-/dallamhangszeren

1-6. oszt.:	3 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint) 1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab
7-10. oszt.:	2 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint) 1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab
„B” tagozat	4 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint, zenei alappal kísért dallam is választható) 1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

Az alapfokú művészeti vizsga anyaga a Fúvós Tanszak számára

Fúvós

„A” tagozat	1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül 3 gyakorlat (kürtnél az egyik gyakorlat kantiléna) 1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab
„B” tagozat	1 skála hármashangzattal, felbontással, tercekkel (indítva – kötve) kotta nélkül 4 gyakorlat (zenei alappal kísért dallam is választható) 1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

Ütő

„A” tagozat	3 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint) 1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab
„B” tagozat	4 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint, zenei alappal kísért dallam is választható) 1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

A művészeti záróvizsga anyaga a Fúvós Tanszak számára

Fúvós

„A” tagozat 1 skála hármashangzattal (indítva – kötve) kotta nélkül
2 gyakorlat
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

„B” tagozat 1 skála hármashangzattal, felbontással, tercekkel
(indítva – kötve) kotta nélkül
4 gyakorlat (zenei alappal kísért dallam is választható)
1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

Ütő

„A” tagozat 2 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint)
1 zongorakíséretes darab (lehetőleg kotta nélkül) vagy
kamarazenei darab vagy zenei alappal kísért darab

„B” tagozat 4 gyakorlat (kisdob, szerelés, dallamhangszer tetszés szerint,
zenei alappal kísért dallam is választható)
1 zongorakíséretes darab kotta nélkül

Félévi vizsga anyaga a Vonós Tanszak számára

Hegedű és cselló szakon:

„A” tagozat

Előképző 1-2.

és idén kezdett 1.o

két kis gyakorlat, vagy népdal a tanuló
képességeitől, haladási ütemétől függően
pengetve vagy vonóval.

1. oszt.:

hangsor egy oktávon keresztül,
vonásokkal és a hozzá tartozó hármashangzattal
1 gyakorlat, népdal vagy etűd
1 zongorakíséretes előadási darab

2. oszt.:

1 hangsor 2 #-2 b-ig,
vonásokkal és a hozzá tartozó hármashangzattal
1 gyakorlat, népdal vagy etűd
1 zongorakíséretes előadási darab vagy koncerttétel

3-4. oszt.: 1 hangsor 4#-4b-ig 2 oktávon keresztül fekvésváltással,
vonásokkal és a hozzá tartozó hármashangzattal
1 etűd vagy népdal fekvésváltással
1 zongorakíséretes előadási darab,
lehet szonáta vagy koncerttétel is.
A vibrato megalapozása.

5-6. oszt.: 1 hangsor 5#-5b-ig,
vonásokkal és a hozzá tartozó hármashangzattal
1 etűd fekvésváltással
1 zongorakíséretes előadási darab,
lehet szonáta vagy koncerttétel

Továbbképző évfolyamok

7-10. oszt.: 1 etűd
1 zongorakíséretes előadási darab vagy kamaramű

„B” tagozat: 1 hangsor
2 etűd, mely különböző technikai elemeket dolgoz fel
1 zongorás mű
(előadási darab vagy koncerttétel)

Gítár szakon:

„A” tagozat: az idén kezdett növendékeknek két dalocska
az idén már második éve tanuló elsősöknek, valamint ettől
följebb lévő osztályosoknak két különböző karakterű darab.

„B” tagozat: három, a növendék osztályának megfelelő nehézségű darab,
melyből az egyik lehet kamaramű.

A „B” tagozatosok részére külön meghallgatást tartunk. A növendékek a meghallgatás teljes anyagát fejből adják elő!

Az „A” tagozaton az etűdöt lehetőleg, a hangsort és az előadási darabot mindenképpen kotta nélkül játsszák a növendékek!

Az év végi vizsga anyaga a Vonós Tanszak számára

Hegedű és cselló szakon:

„A” tagozat:

Előképző 1-2. oszt.	két kis gyakorlat, vagy népdal a tanuló képességeitől, haladási ütemétől függően pengetve vagy vonóval.
1. oszt. (idén kezdett)	1 gyakorlat vagy népdal 2 zongorakíséretes mű vagy duó
1. oszt.	2 etűd, vagy népdal 2 zongorakíséretes előadási darab
2. oszt.	2 etűd, vagy népdal, vagy hangsor és hármashangzat és egy etűd 2 zongorakíséretes előadási darab vagy koncerttétel
3-4. oszt.	2 etűd vagy népdal fekvésváltással, vagy hangsor és hármashangzat és egy etűd 2 zongorakíséretes előadási darab, de lehet szonáta vagy koncerttétel is
5-6. oszt.	1 etűd fekvésváltással 2 zongorakíséretes mű, lehet koncerttétel vagy barokk szonáta tételpár (lassú-gyors) Az egyik zongorakíséretes mű helyett lehet kamaramű. (kottából)
Tk. 7-10. oszt.	1 kamaramű 1 zongorakíséretes előadási darab

„B” tagozat:

hangsor vonásokkal és a hozzá tartozó hármashangzattal
(a növendék osztályának megfelelő szintű)
2 különböző jellegű etűd
2 zongorás mű, melyek közül az egyik lehetőleg koncerttétel,
vagy nehezebb szonáta tételpár legyen.

A „B” tagozatosok részére külön meghallgatást tartunk. A növendékek a meghallgatás teljes anyagát fejből adják elő!

Az „A” tagozaton az etűdöt lehetőleg, a hangsort és az előadási darabot mindenképpen kotta nélkül játsszák a növendékek!

A márciusban konzervatóriumba felvételiző hatodik osztályosoknak egy hangsor hármashangzattal, egy etűd és egy zongorakíséretes előadási darab.

Gitár szakon

„A” tagozat:

az előképzős növendékeknek két népdal és egy etűd
az elsős növendékeknek egy népdal, egy etűd és egy előadási darab
második osztálytól kezdve minden évfolyamon egy etűd és egy
népdal, (vagy két népdal), és két különböző karakterű darab

„B” tagozat:

egy technikai jellegű gyakorlat vagy skála
egy etűd
két különböző jellegű darab

A „B” tagozatosok részére külön meghallgatást tartunk. A növendékek a meghallgatás teljes anyagát fejből adják elő.

A művészeti alapvizsga követelményei a Vonós Tanszak számára

Hegedű és cselló szakon:

„A” tagozat

egy etűd
két különböző karakterű előadási darab, koncert tétel, vagy
szonáta tétel.

„B” tagozat

két etűd
két különböző karakterű előadási darab, koncert tétel, vagy
szonáta tétel-pár (lassú, gyors)

Gítár szakon:

„A” tagozat

3 oktávós dúr vagy moll skála
egy etűd
három különböző karakterű előadási darab

„B” tagozat

3 oktávós dúr vagy moll skála
egy klasszikus etűd
három különböző jellegű előadási darab

A művészeti záróvizsga követelményei a Vonós Tanszak számára

Hegedű és cselló szakon:

„A” tagozat

Két különböző karakterű zongorakíséretes mű,
az egyik lehet kamaramű is

„B” tagozat

Két etűd
Barokk szonáta két tétele
Egy koncert-tétel, vagy előadási darab

Gitár szakon:**„A” tagozat**

Három oktávós dúr–vagy moll skála, vagy tercskála
Egy etűd
Két különböző stílusú előadási darab
Egy kamaramű

„B” tagozat

Három oktávós dúr–vagy moll skála, vagy tercskála, szextskála
Egy etűd
Két különböző stílusú előadási darab
Egy kamaramű

Szolfézs Tanszak**Félévi írásbeli vizsgakövetelmények a Szolfézs Tanszakon****Előképző évfolyamok:**

Abc-s hangok megnevezése az ötvonalas rendszerben
Szolmizációs hangok megnevezése az ötvonalas rendszerben
Egyszerű dallam (betűkotta) lejegyzése az ötvonalas rendszerben G-dóban.
Ütemvonalak bejelölése 2/4-es ritmusgyakorlatban.
Egyszerű dallamfordulatok felismerése hallás után.
Dallamrészlet felismerése hallás után (dúr, moll)

Alapfokú évfolyamok:**„A” tagozat****1.oszt.:**

Módosító jelek lejegyzése.
Ötfokú hangsorok felsorolása.
Ötfokú hangsorok felismerése hallás után.
Egyszerű dallam (betűkotta) lejegyzése F-dúrban.
Ütemvonalak bejelölése 2/4-es ritmusgyakorlatban.

Előjegyzések 2#-1b-ig (a dó hang megnevezése)
Hangköz felismerése hallás után.

2. oszt.:

Előjegyzések alapján a dó hang megnevezése 3#-3b-ig.
Régi és új stílusú népdalok jellemzőinek rendszerezése (összekötés vonallal)
Dallam lejegyzése (betűkotta) F-dóban.
Ütemvonalak bejelölése 3/4-es ritmusgyakorlatban.
Hangsor felismerése hallás után (dúr-moll-dór).
Hangköz felismerése hallás után.
Hármashangzat felismerése hallás után (D-m-sz-B)

3. oszt.:

Modális hangsorok felsorolása.
Volaritmus lejegyzése.
VII. fok, azonos alapú dúr- és moll hangnem megnevezése.
Ritmusgyakorlat augmentálása.
Ritmusértékek: hány negyedből áll? Ütemvonal nélküli ritmusgyakorlat alapján.
Hangköz felismerése kottakép alapján.
Hármashangzatok felismerése (D-m-sz-B) hallás után.

4.oszt.:

Zenei fogalmak ismerete:, jellemzői motívum, mondat, periódus, kéttagú forma, késleltetés, vonósnégyes, klarinétkvintett, bécsi klasszikus műfajok.
Hangköz felismerése kottakép alapján.
Hármashangzat felismerése kottakép alapján alap helyzetben.
Hármashangzatok megnevezése szolmizációs hangok alapján (alap, szext, kvartszext)
Előjegyzések 6#-6b-ig (a dó hang megnevezése)
Hangköz felismerése hallás után.
Hármashangzat felismerése hallás után.

5. oszt.:

A szonátaforma felépítése.
Dallamrészlet lejegyzése moll hangnemben.
Augmentálás.
Előjegyzések 6#-6b-ig (dúr és párhuzamos moll hangnem)
Különböző hangnemek vezetőhangjainak megnevezése.
Hangköz felismerése kottakép alapján.
Hangköz felismerése hallás után.
Hármashangzat felismerése kottakép alapján alap helyzetben.
Hármashangzat fordításainak felismerése hallás után.

6. oszt.:

Zenetörténeti korszakok megnevezése.
Hangközépítés adott hangra.
Hármashangzat építése adott hangra.
Hangköz felismerése kottaképről.
Hármashangzat felismerése (fordítás is)kottaképről.
Hangköz felismerése hallás után.

Hármashangzat felismerése hallás után.
Domináns szeptimhangzat oldásainak felismerése.
Zeneszerzők társítása a stíluskorszakba.

Továbbképző évfolyamok:

„A” tagozat

7. oszt.:

Homofónia, polifónia felismerése kottakép alapján.
Modális hangsor felismerése, építése adott hangról.
Hármashangzat, négyeshangzat (szűkített szeptim- és domináns szeptimhangzat) felismerése, építése adott hangról.

8. oszt.:

Tonális- és reális válasz felismerése kottakép alapján.
Domináns szeptimhangzat és fordításainak felismerése, építése adott hangra.,
Modális hangsor felismerése, építése adott hangról.

9. oszt.:

Moduláció: hangnemek megállapítása kottakép alapján.
Egyszerű romantikus mű elemzése kottakép alapján: forma, hangnemek, harmóniák, késleltetés, zárlat, kromatika, szekvencia, váltóhang, átmenőhang.

10. oszt.:

A XX. századi zenei irányzatok: zeneszerzők társításai az irányzattal.
Akusztikus skála építése különböző hangokról.
Egyszerű modern stílusú dallam lejegyzése.

Alapfokú évfolyamok:

„B” tagozat

3. oszt.:

Előjegyzések 4#-4b-ig.
Modális hangsor felismerése hallás után, építése.
Az előző évben tanult hangközök felismerése hallás után.
Új hangköz: kis- és nagy szeptim.
Hármashangzatok felismerése (alap helyzetben) hallás után.
Hangköz felismerése kottaképről.
Hármashangzat felismerése kottaképről.

4. oszt.:

Hangközmenet lejegyzése, elemzése.
Egyszerű, funkciós periódus lejegyzése hangzás után.
Hangköz, hármashangzat felismerése, építése írásban.
Modális hangsor felismerése, építése adott hangról.

5. oszt.:

Hangközmenet lejegyzése (alterált hangokat is tartalmazhat)
Funkciós periódus lejegyzése.
Népdal lejegyzése szöveggel.

6. oszt.:

Hangközmenet lejegyzése (alterált hangokat is tartalmazhat).

Alterált hangokat tartalmazó funkciós periódus lejegyzése.

Népdal lejegyzése szöveggel, elemzése.

Továbbképző évfolyamok:**„B” tagozat****7. oszt.:**

Hangközmenet lejegyzése, elemzése.

Alterált hangokat tartalmazó funkciós periódus lejegyzése.

Népdal lejegyzése szöveggel, elemzése.

Ritmus lejegyzése.

8. oszt.:

Alterált hangokat tartalmazó periódus lejegyzése.

Domináns szeptimhangzat felismerése, építése oldással.

Domináns szeptimhangzat fordításának felismerése hangnem megjelölésével kottakép alapján.

9. oszt.:

Nehezebb hangközmenet lejegyzése.

Modulációs példák: hangnemek megnevezése kottakép alapján.

10. oszt.:

Egyszólamú romantikus dallam lejegyzése.

Hangzatmenet lejegyzése.

Egy rövid romantikus dallam formai, harmóniai, hangnemi elemzése.

Év végi vizsgakövetelmények a Szolfézs Tanszakon**Előképző évfolyamok:**

Magyar gyermek- és népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva. A törzshangok ismerete.

A dalok ritmusának tapsolása, mérőlüktetés, ritmus-osztinatóval éneklés.

Ritmusvisszhang, dallamvisszhang.

Dallambújtatás.

A violinkulcs. A törzshangok ismerete

Felelgetés, páros éneklés, solo-tutti.

Ötfokú hangsorok (dó-pentachord- és pentaton, lá-pentachord- és pentaton) ismerete, felismerése hallás után.

Hangközök: t1, k2, n2, t5, t8, felismerés kottakép, hallás után.

Hangsorok, hangközök építése írásban.

Szolmizációs hangok kézjele, betűjele és helye a vonalrendszerben.

Ritmus: negyed, nyolcad, szinkópa, nyújtott és éles ritmus, fél- és egész értékek, szünetek, ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel.

A 2/4-es, 3/4-es 4/4-es ütemmutató.

Alapfokú évfolyamok:

„A” tagozat

1. oszt.:

Régi stílusú magyar népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva.

A régi stílusú népdalok jellemzői (kvintváltás, ereszkedő dallamvonal, parlando, rubato, sorszerkezet, hangsor, szótagszám)

Kánonok éneklése.

Ötfokú hangsorok (dó- és lá alapú, pienhang ismerete) , hétfokú hangsorok, felismerése hallás után.

Dúr- és moll hangsor 2#-1b-ig.

Módosítójel, módosított hangok, az előjegyzések.

Violin- és basszuskulcs.

Hangközök: t1, k2, -n2, k3, n3, t4, t5, t8, felismerése kottakép, hallás után.

Háromhangzatok: dúr- és moll háromhangzat alaphelyzetben, felismerés hallás után.

Hangsorok, hangközök, építése írásban.

Ritmus: negyed, nyolcad, szinkópa, fél- és egész értékek, pontozott félérték, szünetek, nyújtott és éles ritmus, korona.

2. oszt.:

Új stílusú magyar népdalok éneklése szöveggel, szolmizálva..

Az új stílusú népdalok jellemzői (felső kvintváltás, kupolás dallamvonal, tempo giusto, sorszerkezet, visszatérő szerkezet, hétfokú hangsor, szótagszám, hétfokú)

Barokk zenei szemelvények éneklése zongorakísérettel.

Periódus, előtag, utótag, szekvencia, barokk stílus, képviselők.

Vegyes stílusú népdal, variáns.

A háromféle moll hangsor /természetes, összhangzatos, dallamos/ (fi. szí hangok) ismerete, felismerése hallás után.

A tonika, domináns érzékeltetése.

Dúrok és párhuzamos molljai 3#-3b-ig.

Hangközök: k2, n2, k3,n3,t4, t5, k6, n6, t8, felismerés kottakép, hallás után

Háromhangzatok: dúr, moll, szűkített- és bővített háromhangzat alaphelyzetben (sz5 és b5 hangköz), felismerése hallás után.

Hangsorok, hangközök építése írásban.

Váltakozó ütem, alkalmazkodó ritmus.

Ritmus: kis nyújtott- és kis éles ritmus, tizenhatodok.

3. oszt.:

Különböző stílusú népdalok éneklése. Más nemzetek népzeneje.

Dalok zongorakísérettel.

Kétszólamú éneklés.

Táncok (voltatánc, rondó, ungarcsa)

Dúrok és párhuzamos molljai 4#-4b-ig, vezetőhangjaik.

Azonos alapú dúr és moll hangnem (minore-maggiore)

A modális hangsorok és jellemzői, felismerés hallás után.

Hangközök: t1,k2,n2,k3,n3,t4,t5,k6,n6,k7,n7,t8, felismerése kottakép, hallás után.

Háromhangzatok: dúr, moll, szűkített- és bővített háromhangzat alaphelyzetben, felismerése kottakép, hallás után..

Hangsorok, hangközök, háromhangzatok építése írásban.

Ritmus: triola. 6/8-os ritmus, átkötés, pontozás.
Augmentálás, diminuálás.

4. oszt.:

Bécsi klasszikus dalok éneklése zongorakísérettel, formai, harmóniai, hangnemi elemzése.

Bécsi klasszicizmus stílusjegyei, műfajai.

A bécsi klasszikus zene képviselői: Haydn, Mozart, Beethoven, életük, munkásságuk.

Motívum, mondat, periódus, egytagú- és kéttagú forma, visszatéréses kéttagúság, visszatéréses háromtagúság.

Moduláció, minore-maggiore, orgonapont, késleltetés, kromatika, zenei előjáték, zenei közjáték, zenei utójáték, klarinétkvintett, vonósnégyes.

Bécsi klasszikus művek tételei.

Bécsi klasszikus funkciók: tonika, szubdomináns, domináns, a funkciók jellemzői, elemzése, felismerése hallás után.

Dúr- és moll hangsorok 6#, 6b-ig, a vezetőhangjaik.

A hangközfördítés elve.

A b4 hangköz oldásai. A tritonus.

Hármashangzatok: dúr és moll hármashangzat fordításai, szűkített- és bővített hármashangzat alaphelyzetben.

Négyeshangzat: domináns szeptimhangzat oldással (dúros-mollos)

Hangközök, hármashangzatok, négyeshangzatok felismerése hallás után és kottaképről.

Fél- és egész zárlat.

Eddig tanult ritmusok, ritmusképletek. Augmentálás, diminuálás.

Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

5. oszt.:

Bécsi klasszikus- és romantikus dalok éneklése zongorakísérettel, elemzése.

Nehezebb népdalok éneklése.

A romantikus stílus jellemzői, műfajai, képviselői.

Romantikus zeneszerzők művei.

Zeneművek formai, harmónia, hangnemi elemzése.

Dúrok és párhuzamos molljai 6#-6b-ig, vezetőhangjai.

A szonátaforma felépítése, szabályai. A triós forma, rondóforma. A rendhagyó periódus.

Új hangköz: nóna, decima. Hangközök felismerése kottakép, hallás után.

A b4 és sz5 hangköz felismerése oldással.

Hármashangzatok: dúr, moll, szűkített- és bővített hármashangzatok, valamint fordításai, felismerés kottakép, hallás után.

Négyeshangzat: szűkített szeptimhangzat, felismerés hallás után.

Hangközök, hármashangzatok, négyeshangzatok építése írásban.

Hangnemi kitérés, rokon hangnemek, moduláció.

Álzárlat, tonalitás, atonalitás, bitonalitás, váltóhang, átmenőhang.

Eddigi tanult ritmusok, ritmusképletek. Augmentálás, diminuálás.

Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

6. oszt.:

Zenetörténeti korszakok, műfajok, zeneszerzők ismerete.

Barokk, reneszánsz művek, népdalok éneklése.

Modern művek éneklése.

Dúrok és párhuzamos molljai 7#-7b-ig, vezetőhangjai.

Minden modális hangsor felismerése hallás után és kottaképről, felépítése írásban.

Minden hangnemi rokonság ismerete (párhuzamos, domináns, minore-maggiore)

Korálok hangnemi, harmóniai elemzése, variációs forma (passacaglia, chaconne, folia), homofónia, polifónia, 12 fokúság, enharmónia, imitáció, szvit, barokk táncok.

Új hangköz: sz4.felismerése, építése írásban.

Stílusfelismerés hangzó anyag alapján.

Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Továbbképző évfolyamok:

„A” tagozat

7. oszt.:

Gregorián dallamok, trubadúrdalok, reneszánsz szemelvények éneklése.

Homofónia, polifónia.

Imitáció, reális, tonális válasz.

Plagális zárlat.

Kvintkör ismerete.

Modális hangsorok jellemzői, felismerése hallás után, kottaképről, építés.

Hangközök, hármashangzatok, négyeshangzatok felismerése.

8. oszt.:

Barokk zenei szemelvények éneklése.

Zeneművek hangnemi, harmóniai, formai elemzése.

Homofónia, polifónia, imitáció, reális, tonális válasz, dux, comes téma.

Barokk variáció (passacaglia, chaconne, folia).

Rokon hangnemek, váltóhang, átmenő hang, moduláció.

Összetett autentikus zárlat, késleltetés, kromatika,

Modális hangsorok felismerése kottaképről, hallás után, építése írásban,

Hangközök, hármashangzatok és fordításai, négyeshangzatok (domináns szeptimhangzat és fordításai, szűkített szeptimhangzat) felismerése hallás után, építése írásban.

Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

9. oszt.:

Bécsi klasszikus romantikus dalok éneklése, formai, harmóniai, hangnemi elemzése

Hangnemi kitérés, moduláció.

Főhang, átmenőhang, váltóhang, késleltetés, kromatika.

Összetett autentikus zárlat.

Hangközök, hármashangzatok felismerése hallás után, kottakép alapján, építés.

Hangközmenet éneklése, elemzése.

Négyeshangzat: a domináns szeptimhangzat és fordításai.

Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

10. oszt.:

XX. századi művek éneklése.

A XX. század különféle irányzatai: expresszionizmus, dodekafónia, folklorizmus, neoklasszicizmus, impresszionizmus.

Egészhangúság, akusztikus skála, dodekafónia.

Tonalitás, atonalitás, bitonalitás.

Téma fordítások: tükör, rák, ráktükör.
Arany metszés.
Hangközök, hármashangzatok, négyeshangzatok felismerése.
Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Alapfokú évfolyamok: **„B” tagozat**

3. oszt.:

Régi és új stílusú népdalok, jellemzők.
Más népek zenéje.
Táncok (ungaresca, voltatánc, rondó)
Minore-maggiore kapcsolat.
Dúr és moll hangsorok 4#-4b-ig, vezetőhangjaik.
A hangközök fordításai.
Hangköz felismerése hallás után, kottaképről, építése adott hangról.
A kis szeptim, nagy szeptim hangzat.
Alterált hangok ismerete: fi-szi, di-ri, ta.
Modális hangsor felismerése hallás után.
Ritmus: kis éles, kis nyújtott, triola, 3/8-6/8, pontozott értékek.

4. oszt.:

Bécsi klasszikus dalok éneklése zongorakísérettel, formai, harmóniai, hangnemi elemzés.
Bécsi klasszicizmus stílusjegyei, műfajai.
A bécsi klasszikus zene képviselői: Haydn, Mozart, Beethoven, életük, munkásságuk.
Motívum, mondat, periódus, előtag, utótag, egytagú- és kétagú forma, visszatérési kétagúság, visszatérési háromtagúság.
Dúr és moll hangsorok 6#-6b-ig, vezetőhangjaik.
Bővített kvart és szűkített kvint oldással, felismerés, építés. Tritonus.
Moduláció, minore-maggiore, orgonapont, késleltetés, kromatika, zenei előjáték, zenei közjáték, zenei utójáték, klarinétkvintett, vonósnégyes.
Bécsi klasszikus művek tételei.
Bécsi klasszikus funkciók: tonika, szubdomináns, domináns, a funkciók jellemzői, elemzése, felismerése hallás után.
Dúr- és moll hangsorok 6#, 6b-ig, a vezetőhangjaik.
A hangközf fordítás elve.
Hármashangzatok: dúr és moll hármashangzat fordításai, szűkített- és bővített hármashangzat alaphelyzetben.
Négyeshangzat: domináns szeptimhangzat oldással (dúros-mollos)
Hangközök, hármashangzatok, négyeshangzatok felismerése hallás után.
Fél- és egész zárlat.
Eddig tanult ritmusok, ritmusképletek. Augmentálás, diminuálás.
Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

5. oszt.:

Bécsi klasszikus és romantikus dalok éneklése zongorakísérettel, formai, hangnemi, harmóniai elemzés.
A szonátaforma.
Dúr és moll hangsorok 7#-7b-ig, vezetőhangjaik.
Modális hangsorok felismerése, építése.
Új hangközök: szűkített szeptim. nóna és decima.

Hármashangzatok és fordításai. A szűkített hármashangzatok odásai.
Négyeshangzatok: szűkített szeptimhangzat.
Hangközök, hármashangzatok, négyeshangzatok felismerése hallás után.
Hangközmenet éneklése.
Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

6. oszt.:

Barokk szemelvények éneklése, elemzése.
Szonátaforma, rondóforma, variációs forma (passacaglia, chaconne, folia), triós forma.
A szvit táncsképei.
Autentikus, összetett zárlat, homofónia, polifónia.
Dúr és moll hangsorok 7#-7b-ig, vezetőhangjaik.
Hangközök decimáig, felismerés, építés írásban.
Hármashangzatok és fordításai, felismerés hallás után és kottaképről.
Bővített hármashangzatok oldásai.
Négyeshangzatok: domináns szeptimhangzat, és szűkített szeptimhangzat, felismerése hallás után.
Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Továbbképző évfolyamok:

„B” tagozat

7. oszt.:

Gregorián dallamok, reneszánsz művek éneklése.
Mise állandó részei,
Trubadúr dalok.
Tonalitás, atonalitás, bitonalitás.
Imitáció, homofónia, polifónia, reális, tonális válasz.
Plagális zárlat.
Modális hangsorok felismerése hallás után és kottaképről, építése írásban.
Rokon hangnemek, hangnemi rokonság ismerete
(párhuzamos, domináns, minore-maggiore)
Népdalok elemzése.
Hangköz, hármashangzat, négyeshangzat felismerése, építése.
Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

8. oszt.:

Barokk szemelvények éneklése.
Összhangzattan alapjai, fokszámok, számozott basszus.
Bach-korál harmóniai elemzése.
Barokk szvit táncsképei, jellemzői.
Barokk variációs formák (passacaglia, chaconne, folia).
Hangköz, hármashangzat felismerése hallás után, kottaképről, építés.
Négyeshangzat: a domináns szeptimhangzat fordításai.

9. oszt.:

Bécsi klasszikus, romantikus dalok éneklése, formai, harmóniai, hangnemi elemzése.
A romantikus zene műfajai, képviselői.
Bach-korál harmóniai elemzése.
Alteráció, enharmónia, moduláció.

Moduláció a domináns, szubdomináns és párhuzamos hangnembe, felismerés, éneklés dó-váltással.

Hangköz, hármashangzat és négyeshangzat felismerése hallás után, kottaképről, építés.

10. oszt.:

XX. századi művek éneklése, népdalok elemzése.

Akusztikus skála.

Különböző stílusjegyű zeneművek formai, harmóniai, hangnemi elemzése.

Modern stílusú dallam követése abc-s névvel (hangközben gondolkodás elve).

Modális hangsor, ötféle pentaton hangsor felismerése.

Hangközmenet éneklése hallás után.

Hangközök felismerése kottakép, hallás után, építése írásban.

Bővített kvart és szűkített kvint oldással, felismerés, építés.

Hármashangzatok és fordításai, felismerése, hallás után, kottaképről, építés.

Négyeshangzatok: domináns szeptimhangzat, szűkített szeptimhangzat, a domináns szeptimhangzat fordításainak felismerése.

Alapfokú művészeti vizsga követelményei a Szolfézs Tanszakon:

„A” tagozat

4. oszt.:

Bécsi klasszikus dalok éneklése zongorakísérettel, formai, harmóniai, hangnemi elemzése.

Bécsi klasszicizmus stílusjegyei, műfajai.

A bécsi klasszikus zene képviselői: Haydn, Mozart, Beethoven, életük, munkásságuk.

Motívum, mondat, periódus, előtag, utótag, egytagú- és kéttagú forma, visszatérési kétagúság, visszatérési háromtagúság.

Moduláció, minore-maggiore, orgonapont, késleltetés, kromatika, zenei előjáték, zenei közjáték, zenei utójáték, klarinétkvintett, vonósnégyes.

Bécsi klasszikus művek tételei.

Bécsi klasszikus funkciók: tonika, szubdomináns, domináns, a funkciók jellemzői, elemzése, felismerése hallás után.

Dúr- és moll hangsorok 6#, 6b-ig, a vezetőhangjaik.

A hangközfordítás elve.

A b4 hangköz oldásai. A tritonus.

Hármashangzatok: dúr és moll hármashangzat fordításai, szűkített- és bővített hármashangzat alaphelyzetben.

Négyeshangzat: domináns szeptimhangzat oldással (dúros-mollos)

Fél- és egész zárlat.

Eddig tanult ritmusok, ritmusképletek. Augmentálás, diminuálás.

Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

„B” tagozat

4. oszt.:

Bécsi klasszikus dalok éneklése zongorakísérettel, formai, harmóniai, hangnemi elemzés.

Bécsi klasszicizmus stílusjegyei, műfajai.

A bécsi klasszikus zene képviselői: Haydn, Mozart, Beethoven, életük, munkásságuk.
Motívum, mondat, periódus, előtag, utótag, egytagú- és kéttagú forma, visszatéréses kéttagúság, visszatéréses háromtagúság.
Dúr és moll hangsorok 6#-6b-ig, vezetőhangjaik.
Moduláció, minore-maggiore, orgonapont, késleltetés, kromatika, zenei előjáték, zenei közjáték, zenei utójáték, klarinétkvintett, vonósnégyes.
Bécsi klasszikus művek tételei.
Bécsi klasszikus funkciók: tonika, szubdomináns, domináns, a funkciók jellemzői, elemzése, felismerése hallás után.
A hangközfördítés elve.
Bővített kvart és szűkített kvint oldással, felismerés, építés. Tritonus.
Hármashangzatok: dúr és moll hármashangzat fordításai, szűkített- és bővített hármashangzat alaphelyzetben.
Négyeshangzat: domináns szeptimhangzat oldással (dúros-mollos)
Fél- és egész zárlat.
Eddig tanult ritmusok, ritmusképletek. Augmentálás, diminuálás.
Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Művészeti záróvizsga követelményei a Szolfézs Tanszakon:

„A” tagozat

10. oszt.:

XX. századi művek éneklése.
A XX. század különféle irányzatai: expresszionizmus, dodekafónia, folklorizmus, neoklasszicizmus, impresszionizmus.
Egészhangúság, akusztikus skála, dodekafónia.
Tonalitás, atonalitás, bitonalitás.
Téma fordítások: tükör, rák, ráktükör.
Arany metszés.
Főhang, átmenőhang, váltóhang, késleltetés, kromatika.
Hangközök, hármashangzatok és fordításainak felismerése.
Négyeshangzat: domináns szeptimhangzat fordításai és oldásai.
Kvintkör, hangnemi kitérés, moduláció.
Tempó- és előadási jelek a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

„B” tagozat

10. oszt.:

XX. századi művek éneklése, népdalok elemzése.
Akusztikus skála.
Különböző stílusjegyű zeneművek formai, harmóniai, hangnemi elemzése.
Modern stílusú dallam követése abc-s névvel (hangközben gondolkodás elve).
Modális hangsor, ötféle pentaton hangsor felismerése.
Hangközmenet éneklése hallás után.
Hangközök felismerése kottakép, hallás után, építése írásban.
Bővített kvart és szűkített kvint oldással, felismerés, építés.
Hármashangzatok és fordításai, felismerése, hallás után, kottaképről, építés.
Négyeshangzatok: domináns szeptimhangzat, szűkített szeptimhangzat, a domináns szeptimhangzat fordításainak felismerése.

TÁNCMŰVÉSZETI ÁG

A félévi és év végi vizsga követelményei a Néptánc Tanszak számára

Előképző 1-2. évfolyam:

A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze, a bemutatás csoportosan történik. A tanult játékfűzés (koreográfia) bemutatása. Az adott évfolyam gyermekjátékainak ismerete.

Év végi vizsgán egy koreográfia bemutatása a tanult táncanyagból.

A/1-3. évfolyam:

A tanuló ismerje a választott ugrós, verbunk és csárdás elemeit, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését.

A tanuló legyen képes az ugrós és eszközös ugrós, valamint csárdás elemekből csoportosan és párban történő improvizációra, a tánc típus fogalmának meghatározására, a tájegységek, falvak földrajzi meghatározására.

Év végi vizsgán egy koreográfia bemutatása a tanult táncanyagból.

A/4-6. évfolyam:

A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze, a bemutatás csoportosan történik. A tanult koreográfia bemutatása. A tanuló ismerje a választott ugróst, verbunkot és csárdást, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszerek jellemzőit, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését. A tanuló legyen képes a tánc típus fogalmának meghatározására, az elsajátított táncokból történő improvizálásra.

Év végi vizsgán egy koreográfia bemutatása a tanult táncanyagból.

A/7-10. évfolyam:

A tanuló ismerje a tanult táncokat, újra alkotásuk módját, az erdélyi táncok elsajátításához szükséges technikákat, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítását.

A tanuló legyen képes az erdélyi táncok improvizatív megjelenítésére, a tanult koreográfiák bemutatására, a stílusos előadásmód megvalósítására.

Év végi vizsgán egy vagy két koreográfia bemutatása a tanult táncanyagból.

A félévi és év végi vizsga követelményei a Társastánc számára

Előképző 1-2. évfolyam:

A tanuló ismerje a 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es játékos táncokat, gyermektáncokat.

A tanuló legyen képes a csoportos táncolás magatartásformáinak betartására, legyen nyitott, érdeklődő, fogékony, együttműködő és probléma megoldó.

A/1-3. évfolyam:

A tanuló ismerje a tanult lépéseket, azok ritmikáját, a standard és latin táncokra jellemző testtartást, a helyes lábmunkát, a lépések irányait, a táncirányokat, az alkalmazott testfordulatokat, valamint az emelkedést és süllyedést valamint az ezekből összeállított etűdöket.

A tanuló legyen képes partnerével harmóniában a tanult táncanyag újraalkotására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel részt venni.

A/4-6. évfolyam:

A tanuló ismerje a standard és latin táncok tanult alapfiguráit, az ezekből összeállított etűdöket, az ellentétes törzsmozdulat és a testhajlás fogalmát, a Slowfox és a Jive tanult haladólépéseit.

A tanuló legyen képes alkalmazni a standard táncokban használt ellentétes testmozdulatot és a testhajlást, illetve a tanult lépések eltáncolására szólóban és párban.

A/7-10. évfolyam:

A tanuló ismerje a Paso doble alap figuráit, az Angol keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep, Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Jive haladólépéseit, a koreográfiakészítés szabályait, a táncszerkesztési elveket.

A tanuló legyen képes a standard és latin táncok stílusos eltáncolására szólóban, párban és csoportban, önállóan etűdök összeállítására.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei a Néptánc Tanszak számára**Az alapképzés elvégzése után****A tanuló ismerje**

Az ugrósok, ügyességi táncok, körtáncok, csárdások és a verbunkok táncanyagát tájegységek szerint

A tájegységek táncaihoz kötődő alapvető földrajzi, történelmi, zenei, táncfolklorisztikai ismeretek összefüggéseit

A táncszerkesztés elveit, a jellemző összekapaszkodási módokat

A tájegységre jellemző öltözködési, viselethordási szabályokat

A ritmikai, plasztikai, dinamikai törvényszerűségeket és azok alkalmazását a gyakorlat során

A színpadi törvényszerűségeket.

A koreográfiák folyamatait, az alakzatok, térformák gyakorlati alkalmazását

A táncalkalmaknak megfelelő magatartás- és viselkedésmódokat

A tanuló legyen képes

Az egyéni és csoportos improvizációra, a testtudat fenntartására, az eszközhasználatra, a tudatos színpadi megjelenésre, a táncfolyamatok mozgásemlékeztetere, a viseletek tánc közbeni használatára, viselésére, a táncos magatartás és partnerkapcsolat kialakítására

A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetésrendhez, zenei egységekhez való igazodásra, ismerje és a gyakorlatban is tudja alkalmazni az alakzatokat, térformákat

A képzés során elsajátított ismeretek alkalmazására más környezetben is

A környezet értékeinek megőrzésére, gyarapítására, a környezettudatos magatartásra

A közösségi szerepvállalásra, önálló feladatvállalásra

A másság elfogadására, a csoporthagyományok kialakításában való aktivitásra

Olyan szokások, tevékenységek kialakítására, amelyek az egészséges életvitelt segítik elő

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc

Csoportban 5–10 perc

Egyénenként illetve párban: 2–3 perc

A vizsga tartalma

Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása

Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban.

FOLKLÓRISMERETI KÖVETELMÉNYEK

A vizsga részei

A vizsga írásbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Folklórismeret Írásbeli: 45 perc

A vizsga tartalma

- A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított folklórismereti tesztből áll
- Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.

Témakörök

- Jeles napok
- Munkavégző ünnepek
- Az emberélet fordulói
- Táncdialektusok
- A régi és új táncréteg tánc típusai

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei a Társastánc tanszakon

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

- Társastánc főtárgy, 20-25 perc

A vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga a szaktanár által összeállított tánc kombinációk bemutatásából áll
- A tanulók párosan, csoportos formában, önálló előadásban mutatják be a táncokat 2-2 percben, miközben számot adnak a standard és latin tánc tartás, a különböző ritmusok, stílusok, táncirányok, tánc technikák ismeretéről
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, a latinamerikai (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) táncok alaplépései, alapfigurái, a Slowfox (Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin) és a Jive (Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin) haladó lépései

A vizsga értékelése

- a standard táncok és a latin-amerikai táncok kombinációinak pontos kivitelezése,
- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- a technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- a térfigyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

A művészeti záróvizsga követelményei a Néptánc Tanszakon

A továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

Az ugrósok, eszközös táncok, körtáncok, karikázók, páros táncok, férfitáncok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint.

A táncdialektusok és tájegységek, tánc típusok és táncrendek fogalmát és összefüggéseit

A stílusjegyek, a színpadi törvényszerűségek, a ritmikai, plasztikai, dinamikai szabályszerűségek alkalmazását a gyakorlatban.

A tanult koreográfiákat.

A tanuló legyen képes

A testtudat fenntartására, a táncok improvizatív bemutatására, a kollektív és az individuális táncok tudatos megformálására, a táncalkalmaknak és a nemi identitásnak megfelelő magatartásmód tudatos megjelenítésére, a táncok egyéni, stílusos megjelenítésére, a táncos partnerkapcsolat megvalósítására a tájegységnek, tánc típusnak megfelelően.

A szakmai nyelvezet alkalmazására, a képzés során elsajátított szókincs tudatos alkalmazására a mindennapi életben, a kommunikációra, véleménynyilvánításra, az érdeklődés, a szakmai ismeretszerzés fenntartására, az intelligens tudás megszerzésére.

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc, 8–10 perc

A vizsga tartalma

A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál

A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA TÁNC TÖRTÉNETI ÉS/VAGY FOLKLÓRISMERETI KÖVETELMÉNYEI

A vizsga egy írásbeli részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Tánc történet-Folklór ismeret Írásbeli: 45 perc

A vizsga tartalma

A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánc történeti és folklór ismereti tesztből áll

Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.

Témakörök: Az őskor táncművészete

A középkor jellemző táncformái

A reneszánsz és barokk kor táncélete

A romantika

A reformkor táncélete

A XX. század táncélete Gyöngyösbokréta mozgalom

Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon

Hazánk jeles alkotói és műveik

A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvénye

A művészeti záróvizsga követelményei a Társastánc Tanszakon

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

- Társastánc, főtárgy 25-30 perc

A vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga anyaga előre kijelölt, a szaktanár által összeállított kombinációkból (5 standard, 5 latin-amerikai tánc) és egy koreográfiából áll, melyet a tanulók párosan és csoportos formában, önállóan mutatnak be. Az előadás során lemérhető a tanulók technikai tudása, ritmus-, tér- és stílusérzéke, együttműködő készsége és művészi önkifejezése
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- A latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- Egy szabadon választott táncból 3-5 perces koreográfia. (Ebből a táncból a kombinációt nem kell bemutatni!)

A vizsga értékelése

- a standard táncokból és a latin-amerikai táncokból készített kombinációk és a koreográfia pontos kivitelezése
- a zene és a tánc összhangjának betartása
- a technikai biztonság
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód
- a térfigyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkába

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG **FÉLÉVES ÉS ÉV VÉGI VIZSGARENDJE**

1.Főtárgyak:

Előképző (1-2. évfolyam) – Vizuális alkotó gyakorlatok

Alapfok (1-3. évfolyam) – Grafika és festészet alapjai

Alapfok (4-6. évfolyam) - szakosodott:

- Fém- és zománcműves műhelygyakorlat
- Grafika és festészet műhelygyakorlat
- Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat

**Továbbképző (7-10. évfolyam)
műhelygyakorlat**

- Fém- és zománcműves
- Grafika és festészet műhelygyakorlat
- Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat

2.Kötelező tárgy:

Vizuális alkotó gyakorlatok (A/1 – A/10)

1.Főtárgyak:

Vizuális alapozó gyakorlatok tantárgy:

Előképző (E/1-2. évfolyam)

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket.

Főtárgy(A/1-A/3. évfolyam):

Grafika és festészet alapjai tantárgy:

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Alapfok (A/3. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a mozgás-változás vonallal történő kifejezésének lehetőségeit
- a színek egymáshoz való viszonyát - a színek érzelmi minőségét
- a színharmóniákat, szíkontrasztokat
- a gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségeit
- a funkció és díszítés kapcsolatát
- a dombornyomat készítésének technikáját

Legyen képes:

- a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára
- egyedi motívumok, motívumrendszer alkalmazására
- dombornyomat készítésére
- a kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok készítésére
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására

Alapfok (4-6. évfolyam) - szakosodott:

-Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

-Grafika és festészet műhelygyakorlat

-Környezet- és kézműves kultúra

műhelygyakorlat

Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

Alapfok (4-6. évfolyam)

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Alapfok (A/6. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a színek térhatását, a pozitív és negatív formák viszonyát, a motívum és jelképzés szerepét
- a fém- és zománcművesség példáit, műfajait
- a népvándorlás kori törzsek, a szkíták és a honfoglaló magyarok fém- és ötvösművészetét
- a trasszírozás, domborítás, cizellálás eszközeit, műveleteit
- a sablontechnika és a sgraffito alkalmazhatóságát
- a limougesi festett zománcot és a grisaille technikát
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit

Legyen képes:

- fémműves tárgyalakotási feladatok elvégzésére
- a fém felületének trasszírozással, domborítással, cizellálással történő díszítése
- a fémlapok zománcozására
- a zománccal bevont tárgy kiégetésére
- zománcgrafikai és festőzománc technikák alkalmazására
- a munkavédelmi szabályok betartására, balesetmentes munkavégzésre

Továbbképző (7-10. évfolyam)

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Továbbképző (A/10. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a kortárs fém- és zománcművesség legjelentősebb műhelyeit, alkotóit, tárgy típusait
- a tervezéshez, képi-plasztikai megjelenítéshez szükséges eszközrendszert
- az öntészeti, felületkezelési eljárásokat
- a lemeztárgy készítés, összeszerelés műveleteit
- a legalapvetőbb festőzománc és ötvös zománc technikáit
- a legfontosabb környezet- és munkavédelmi teendőket

Legyen képes:

- fém- és zománcműves látványterveket, műszaki rajzokat készíteni
- az alkalmazni kívánt műveletek előkészítésére
- a tervszerű, igényes munkavégzésre
- a festőzománc technikák alkalmazására
- az ötvös zománc technikák alkalmazására
- a megismert fém- és zománcműves technikákkal zománcalkotások készítésére

- a műhelyeszközök balesetmentes használatára, a környezetvédelmi előírások betartására

Grafika és festészet műhelygyakorlat

Alapfok (4-6. évfolyam)

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Alapfok (A/6. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit
- a tanult vizuális kifejezőeszközöket és módokat a képalkotási gyakorlatban
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit

Legyen képes:

- különbséget tenni a magas- és mélynyomás között
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló koncepciók alapján különböző méretű variációkat, kép-, képtárgy sorozatokat, illusztrációkat készíteni
- munkáját esztétikusan összeállítani, bemutatni
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére
- véleményformálásra műalkotásokkal kapcsolatban
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására

Továbbképző (7-10. évfolyam)

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Továbbképző (A/10. évfolyamra)

Fejlesztési feladatok

- Egyedi képi világgal bíró alkotások, alkotás sorozatok létrehozásának ösztönzése
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitérítő eljárások keresése elősegítése
- Tudatos környezetformálás igényének fejlesztése

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek:

- A forma, szín, tér egymáshoz való viszonya, egyéni, személyes modulációk
- A látvány átértelmezése a nézőpont és képkivágás segítségével
- A valós és virtuális tér / a filmtér, filmidő sajátosságai
- A hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvések és képviselői

A személyesség hatása
Intermédia-kísérletek
A film műfaji lehetősége
Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat **Alapfok (4-6. évfolyam)**

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Alapfok (A/6. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a tárgyalakítás szerepét, a tárgyak funkcióját
- a textil, a nemez, a bőr felhasználási területeit
- az anyag- és formaalakításuk egyszerű módjait, díszítési lehetőségeit
- a tárgyalakítás fontosabb szempontjait
- az újrahasonítás szerepét, lehetőségeit
- az önálló tapasztalatszerzés eszközrendszerét
- a lakáskultúra alapjait, az ünnepek megnyilvánulási lehetőségeit a környezet- és tárgykultúrában
- a tanult tárgyalakítási folyamatok legfontosabb munkavédelmi tudnivalóit

Legyen képes:

- pozitívan viszonyulni a természetes és mesterséges környezethez
- a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására
- az anyagok élményszerű megtapasztalására
- a megismert eszközök megfelelő használatára
- az önálló tárgyalakításra
- egyszerű tárgyak készítésének technológiai folyamatait meghatározni
- a tárgyakban rejlő esztétikum és a tárgyakkal kifejezhető jelentéstartalmak felfedezésére és megfogalmazására
- a hagyományos kézműves tárgyak szerepének felismerésére, átértelmezésére a mai igények alapján
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására

Továbbképző (7-10. évfolyam)

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Továbbképző (A/10. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a környezetkultúra és tárgykultúra tanult területeit, összetevőit

- a környezet és az ember kölcsönhatását, a harmonikus környezetkultúra kialakításának szempontjait
- a tárgyak helyét, szerepét a mai tárgykultúrában, valamint saját életében
- a megismert kézműves tárgyalakító tevékenységek műfaji sajátosságait, kifejezőeszközeit, esztétikai törvényszerűségeit
- a tárgykészítés munkafolyamatát a tervezéstől a kivitelezésig
- a tervezés szempontjait, a funkció-forma-díszítés összhangját
- a kézműves tevékenységben alkalmazott anyagok fajtáit, tulajdonságait, felhasználási és társítási lehetőségeit
- a tanult tárgyalakítási folyamatok eszközeit, azok szakszerű használatát
- a tanult tárgyalakítási folyamatok munkavédelmi tudnivalóit
- a modern művészet törekvéseit a környezet- és tárgykultúra területén
- kézműves tárgyalakító tevékenységek beépítési lehetőségeit a mai környezet- és tárgykultúrába

Legyen képes:

- az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek, esztétikai törvényszerűségek alkalmazására, a környezet- és tárgykultúra tudatos alakítására
- önálló, igényes tárgyalakításra a tervezéstől a kivitelezésig
- munkájában a funkció-forma-díszítés összhangjának megteremtésére
- az anyagok, eszközök, díszítő- és összeállító technikák helyes megválasztására, alkalmazására
- tárgyelemzésre, esztétikai értékek és kategóriák felismerésére, megfogalmazására
- a társművészetek, a kultúrtörténet, a népművészet összefüggéseinek meglátására, a tapasztalatok alkotó felhasználására
- tárgyak, díszítmények, technikák rekonstruálására, átírására
- alkotómunkájában a hagyományos kézművesség értékeit napjaink tárgykultúrájának igényeihez igazítva továbbéltetni
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására

2.Kötelező tárgy:

Kötelezőtárgy (A/1-A/3. évfolyam):

Vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy:

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Alapfok (A/3. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat
- az alapvető ábrázolási technikákat
- a kézművesség, a hagyományos népi kultúra egyes szokásait
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat

- a vizuális művészetek formáit, sajátosságait, anyagait és eszközeit.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra
- a látvány és jelenségek értelmezésére
- vázlatok készítésére, átírásra
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására
- ügyelni a képek kidolgozottságára

Kötelezőtárgy (A/4-A/6. évfolyam):

Vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy:

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Alapfok (A/6. évfolyamra)

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek eszköztárát
- a tárgyszervezés és tárgykészítés alapvető fázisait
- a rajzolás, festés, térművészet műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit
- a különböző ábrázolási és tárgyaló technikákat
- a legjelentősebb művészettörténeti korszakok művészetének jellegzetességeit, kultúráját, tárgyait
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- az alkotói munka végigvitelére
- a látvány és jelenségek megragadására, visszaadására
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra
- a perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazására
- szintani ismereteinek felhasználására
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására
- a kifejezés érdekében sokféle eszköz- és anyaghasználatra
- konzekvens munkák elkészítésére
- a művészettörténeti példák értő befogadására
- a baleset- és munkavédelmi szabályok betartására

Kötelezőtárgy (A/7-A/10. évfolyam):

Vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy:

Egy vizsgamunka elkészítése, amelyben tükröződjön a tanuló tapasztalás útján megszerzett élményeinek képi, plasztikai feldolgozása, önkifejezés változatos formáinak bemutatása. Az

egyéni alkotómunkán keresztül bemutatásra kerüljön, hogy a tanuló az adott időszakban mennyire tudta elsajátítani a követelményeket

Továbbképző (A/10. évfolyamra)

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a különféle vizuális művészetek jel- és jelképrendszerét
- a tervezéstől a megvalósításig tartó kreatív folyamat részeit
- a sík- és térművészet törvényszerűségeit, anyagait és eszközeit
- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalakító technikákat
- a térábrázolás alapelemeit
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit
- az alapvető szintani törvényszerűségeket
- a jellegzetes, híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti alkotásokat
- a munkavédelmi előírásokat

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére
- geometrikus és természeti formák ábrázolására
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni
- illusztrációkat készíteni

Tanév végi vizsga

A művészeti ágnak és a művészeti iskolai gyakorlatnak megfelelő nyilvános bemutató, melyen a tanuló az adott tanév szakmai eredményeiről ad számot. A megvalósításához szükséges helyszíni körülményeket, eszközöket az iskola biztosítja.

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG ALAP- ÉS ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

1. Szakosodott főtárgyak:

A, Fém- és zománcműves műhelygyakorlat (A/4 – A/10. évfolyam)

B, Grafika és festészet műhelygyakorlat (A/4 – A/10. évfolyam)

C, Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat (A/4 – A/10. évfolyam)

2. Kötelező tárgy:

Vizuális alkotó gyakorlatok (A/1 – A/10)

1./A,

A Fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy művészeti alapvizsga követelménye

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati részekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga értékelése

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró, tárgytervező, formaalkotó, felület és díszítményalakító képesség
- fém- és zománcműves alapismeret
- anyag- és eszközhasználat
- az elkészített tárgy összehatása

A Fém- és zománcműves műhelygyakorlat művészeti záróvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:

Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

A gyakorlati vizsga időtartama

- tervezési feladat 50 perc
- tárgyalakítás 190 perc

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama: max. 10 perc

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejezőképesség
- problémamegoldó és tárgytervező képesség
- a terv tartalmi és formai megoldása
- a zománc- és fémműves ismeretek gyakorlati alkalmazása
- anyag- és eszközhasználat
- a forma és díszítmény összhangja, a vizsgamunka összehatása, esztétikuma

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti tananyag ismerete
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága
- kommunikációs készség

1./B,

A grafika és festészet műhelygyakorlat művészeti alapvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből állhat.

A vizsga-tantárgya és időtartama

A grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga értékelése

A grafika és festészet műhelygyakorlat alapfokú művészeti vizsga értékelésének szempontjai:

- tervezési, képalkotási készség
- színhasználat, kompozíciós készség
- alapvető anyag- és eszközismeret, jártasság
- a grafikai és festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró és kifejezőképesség
- az elkészült munka összhangja

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága
- kommunikációs készség

A grafika és festészet műhelygyakorlat művészeti záróvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 50 perc
- tárgyalakítás 190 perc

A szóbeli vizsga időtartama: max. 10 perc

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése:

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség
- tervezői, kivitelező készség
- szintani és formatani ismeretekben való jártasság, a kompozíció törvényeinek ismerete
- műalkotás és környezet összefüggéseinek ismerete
- a grafika és festészet technikáinak és eljárásainak alkalmazási szintje
- a felületalakítás módja
- kreativitás, egyediség
- az elkészült munka összhangja

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága
- kommunikációs készség

1./C,

A környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat művészeti alapvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat

- tervezés 30 perc
- tárgykészítés 150 perc

A vizsga értékelése

- környezetalakító képesség
- tárgytervező képesség
- formaalkotó és díszítményképző készség
- anyag- és eszközhasználati ismeret, jártasság
- kézműves alapismeret
- a műfaji konvenciók, sajátosságok megfelelő alkalmazása
- a vizsgamunka összhatása

A környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat művészeti záróvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat

- tervezés 50 perc
- tárgyalakítás 190 perc

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama max. 10 perc

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése

- funkcionak, műfaji sajátosságoknak megfelelő tervező, szerkesztő, modellező készség
- manuális és konstruáló készség
- díszítő, stilizáló készség
- a tervezéshez szükséges magyarázó-közlő rajz szintje, egyedisége, kreativitása
- az anyag- és eszközhasználat szintje
- a környezet- és kézműves kultúra ismeretek gyakorlati alkalmazásának szintje
- a megfelelő műveletek, munkafolyamatok kiválasztása
- a vizsgatárgy összhatása, a funkció-forma-díszítmény összhangja

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete
- a megfogalmazás szabatosága, pontossága
- kommunikációs készség

2. A Vizuális alkotó gyakorlat tantárgy alapfokú művészeti vizsgakövetelményei

A Vizuális alkotó gyakorlat tantárgy művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama: *Vizuális alkotó gyakorlat*

- A) vizsgamunka bemutatása 15 perc
- B) helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapfokú művészeti alapvizsga értékelésének szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata
- az elkészült munka egyedisége, összhangja

A Vizuális alkotó gyakorlat tantárgy művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama: *Vizuális alkotó gyakorlat*

- a vizsgamunka bemutatása 10 perc
- helyszíni feladat megoldása 180 perc

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat vizsga értékelésének szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte
- a vizuális nyelv kifejezőeszközeinek használata
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség
- sík és térbeli ábrázolási képesség
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata
- az elkészült munka egyedisége, összhangja

SZÍN- ÉS BÁBMŰVÉSZETI ÁG **FÉLÉVI ÉS ÉV VÉGI VIZSGAANYAG**

Főtárgy: Dráma és színjáték (Ek/1 – Ek/2)

(A/1 – A/6)

(T/7 – T/10)

Kötelezőtárgy: Beszéd és vers (A/1 – T/10)

Ek/1-Ek/2

Gyakorlati vizsga:

Dráma és színjáték

- adottságaiknak megfelelően differenciált és pontos érzékelés
- a csoportos ritmusjátékokban való aktív részvétel
- alapvető emberi, állati mozgássémák utánzására, a csoportos utánzó játékokban való aktív részvétel
- mondókák ritmusos hangoztatása
- legalább egy újonnan tanult vers és rövid meserészlet önálló elmondása
- a beszéd és a mozgás összekapcsolására a játékok során
- a szerepjátékokban, csoportos improvizációkban való részvétel
- társaikkal való együttműködés

A/1-A/3

Gyakorlati vizsga:

Dráma és színjáték

- a szavak nélküli közlések különböző élethelyzetekben való felismerés
- a nonverbális kommunikációs csatornák használata
- aktív részvételre különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban
- feszültségteremtő drámai jelenetek létrehozása
- beszédüket a térhez igazítani és abban a beszéd tisztaságra figyelni
- pontosan körülírt feladatok kiscsoportokban történő elvégzése

Beszéd és vers

- széles hangterjedelemben, játékosan és könnyedén mondani szöveget
- rövid történetek, mesék értelmezésére, élményszerű felépítésére, közönség előtti önálló előadására

A/4-A/6

Gyakorlati vizsga:

Dráma és színjáték

- alkotó és eredeti módon hasznosítani az előző évek tapasztalatait
- munkaformát választani az adott gondolat, érzelem kifejezése érdekében
- a munkaformák alkalmazására egy kötött drámai szöveg megjelenítésének előkészítésében
- a munkaformák tudatos alkalmazására egy komplex drámafoglalkozás során
- részvételre egy adott mű színpadi feldolgozásának előkészítésében
- a helyes színpadi beszédre dramatikus és színpadi munkájukban egyaránt
- az alapfokon elsajátított képességeiknek megfelelő improvizációban, jelenetben vagy színházi előadásban való közreműködésre

Beszéd és vers

- a beszédfolyamat részeinek és egészének tudatos irányítására az adottságaiknak legjobban megfelelő beszédállapot elérése érdekében

- hallás alapján fölismerni a követendő és az elvetendő beszédpéldát
- a fejlesztő és a korrekciós gyakorlatok alkalmazására beszédükben
- a szövegek zenei elemeinek kiemelésére, a ritmus és a vers gondolati összefüggésének felismerésére

T/7-T/10

Gyakorlati vizsga:

Dráma és színjáték

- koncentráltan, társaira figyelve, velük együttműködve részt venni tréningeken, próbamunkában, előadásokon
- a színjátékot, mint kommunikációs formát használni az önkifejezésre, a valóság tanulmányozása,
- színházi improvizáció
- az improvizációk elemzése, értékelése
- egyes színészi technikák tudatos alkalmazása
- karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel
- alkattól, képességektől függően különféle szerepek megformálása
- rendezői instrukciók mentén végzett munka
- drámai szövegek értő, színházi megközelítésű olvasása

Beszéd és vers

- egy adott színházi feladatnak megfelelő mozgástréning, mozgássor, tánc vagy koreográfia előadására, bemutatására, esetleg összeállítása
- a különböző tánc- és mozgásszínházi technikák tudatos alkalmazása
- a pantomim testtechnikájának és karakterábrázolásának egyszerű alkalmazása
- színészi jelenlet felmutatására mozgásszínészi játékban
- tánc- és mozgásszínházi előadások elemzésére és értékelése
- rendezői instrukció követésére, az adott szituáció mozgásban történő megoldása

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI:

Dráma és színjáték

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték

improvizáció 2-3 perc színpadi produkció

- jelenet 3-5 perc

vagy

- előadás 15 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

1. Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, szereplői/karakterei tárgyai/eszközei, helyszíne, ideje) alapján rögtönzött szöveges vagy szöveg nélküli 2-3 fős jelenet lehet. A szaktanárnak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, legalább tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. A tételsor tartalmazhat szöveg nélküli vagy szöveges feladatokat.

Az egyes tételeknek tartalmazniuk kell a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat (helyszín, szereplők, cselekmény, konfliktus).

A felkészülési idő 5 perc.

2. Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján tanári irányítással készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A tanuló a csoportban, közös feladatban, együttes játékban, páros gyakorlatokban illetve egyéni színpadi feladatok megoldásával egyaránt számot adhat a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról.

Beszéd és vers

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték

improvizáció 2-3 perc színpadi produkció

- jelenet 3-5 perc

vagy

- előadás 15 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

3. Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, szereplői/karakterei tárgyai/eszközei, helyszíne, ideje) alapján rögtönzött szöveges vagy szöveg nélküli 2-3 fős jelenet lehet. A szaktanárnak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, legalább tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. A tételsor tartalmazhat szöveg nélküli vagy szöveges feladatokat.

Az egyes tételeknek tartalmazniuk kell a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat (helyszín, szereplők, cselekmény, konfliktus).

A felkészülési idő 5 perc.

4. Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján tanári irányítással készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A tanuló a csoportban, közös feladatban, együttes játékban, páros gyakorlatokban illetve egyéni színpadi feladatok megoldásával egyaránt számot adhat a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról.

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

Dráma és színjáték

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték

improvizáció 3-5 perc

színpadi produkció

- jelenet 5-7 perc

vagy

- előadás 15-30 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

1. Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja) alapján rögtönzött szöveges és szöveg nélküli kétfős jelenet lehet. A szaktanárnak - a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő - legalább tíz kétfős improvizációs feladatból álló tételsort kell összeállítania. A tételsornak szöveggel és szöveg nélkül elvégzendő feladatokat egyaránt kell tartalmaznia. Az egyes tételekben meg kell adni a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat. A vizsgán a tanulók szabadon vagy a szaktanár irányításával párokat alkotnak, és közösen húznak a feladatokat tartalmazó tételek közül. Az etűd bemutatása után a vizsgabizottság instrukciók alapján variációk bemutatását kéri. A felkészülési idő 5 perc.

2. Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A produkcióban a tanulónak egyéni feladatok, önálló akciók végrehajtásával kell közreműködnie.

Beszéd és vers

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték

improvizáció 3-5 perc

színpadi produkció

- jelenet 5-7 perc

vagy

- előadás 15-30 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

3. Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja) alapján rögtönzött szöveges és szöveg nélküli kétfős jelenet lehet. A szaktanárnak - a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő - legalább tíz kétfős improvizációs feladatból álló tételsort kell összeállítania. A tételsornak szöveggel és szöveg nélkül elvégzendő feladatokat egyaránt kell tartalmaznia. Az egyes tételekben meg kell adni a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat. A vizsgán a tanulók szabadon vagy a szaktanár irányításával párokat alkotnak, és közösen húznak a feladatokat tartalmazó tételek közül. Az előző bemutatása után a vizsgabizottság instrukciók alapján variációk bemutatását kéri. A felkészülési idő 5 perc.

4. Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A produkcióban a tanulónak egyéni feladatok, önálló akciók végrehajtásával kell közreműködnie.

I.9. AZ ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

Az intézményünkbe jelentkező tanulók zenei felvételi meghallgatáson, illetve a többi művészeti ágon felvételi elbeszélgetésen vesznek részt, amelynek célja, hogy megismerjük a jelentkezők képességeit, készségeit, az adott szakra való alkalmasságot, érettséget.

A felvételi meghallgatást az adott tanszak vezetője irányítja, a tanszak tanárainak bevonásával. A meghallgatást követően írásban tesz javaslatot az igazgatónak a felvételre, illetve az elutasításra vonatkozóan. A szülők tájékoztatására a felvételi meghallgatás eredménye az

II. HELYI TANTERV

Iskolánkban helyi tantervnek a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által kiadott, az ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS PROGRAMJÁ-t fogadták el az egyes tanszakok. Ennek indoklása a következő:

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai iskolájában az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

A megfogalmazott tanszaki sajátosságok, a tananyag, a beszámoltatás módja minden tanszakon a minisztériumi, központi tantervekből indulnak ki, lebontva azt a *Péczely Attila Alapfokú Művészetoktatási Intézmény* szakmai közösségei által meghatározott és elfogadott, évfolyamonkénti elvárásokra és különböző kiegészítésekre.

A követelmény szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

. A köznevelésről szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: köznevelésről szóló törvény) 10. § (3) bekezdése kimondja, hogy a gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészetértő befogadásában.

2. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a művészeti-kulturális műveltség azon elemeit, továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket ezekben az intézményekben elsajátíthat minden tanuló. A követelmények és tantervi programok tartalmazzák

azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészetoktatási intézménynek teljesítenie, biztosítani kell.

3. A követelmény és tantervi program a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

1. A követelmény és tantervi program lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeként kezel.

Alapelvek, célok

1. Az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

2. A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

3. Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

4. A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

1. Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

2. A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a szín- és bábművészetben ötvöződnek.

3. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.

4. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.
5. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.
6. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

A követelmény és a tantervi program

A követelmény és a tantervi program a pedagógiai programokon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapidokumentuma.

A követelmény és a tantervi program művészeti áganként határozza meg a nevelő-oktató munka kötelező közös céljait, tartalmazza a nevelő-oktató munka alapjául szolgáló, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat.

Fejlesztési feladat

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, melyek kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztése kívánatos, a művészeti oktatás folyamata során. A pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv

Az a tanterv, melyet egy iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően kiválaszt, vagy összeállít.

A közoktatásról szóló törvény 8/B. §-ának (5) bekezdésében foglaltak alapján az alapfokú művészetoktatási intézményekben folyó nevelő és oktató munka, illetve a helyi tanterv az oktatásért felelős miniszter által – művészeti áganként – kiadott Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül.

A közoktatásról szóló törvény 45. §-ának (3) bekezdése alapján az alapfokú művészetoktatási intézmény a helyi tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja

alapján készíti el, vagy az ily módon készített tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként pedagógiai programjába. A helyi tanterv összeállításánál lehetőség van a helyi sajátosságok figyelembe vételével történő tantervfejlesztésre.

Követelmények

A tanulói teljesítmény és továbbhaladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer.

A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg az évfolyamok végén elvárható követelményszinteket.

Kompetenciák

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

Tananyag

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.

A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszer. Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciáit fejleszti.

Tanszak

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom. A tantárgyaknak a művészeti ág sajátosságai alapján rendezett csoportja.

Tantárgy

A művészeti ágon belül választott tantervi program.

Főtárgy

Az elsődlegesen kiválasztott tantárgy.

Kötelező tantárgy – kötelezően választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagának feldolgozásához szükséges tantárgy.

Választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy.

Óraterv

A jogszabályokba foglalt tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat.

Tantervi program

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.

Tantervi tananyagtartalom

A tantervi tananyagtartalomnak általában két szintje van. Az első szinten találhatjuk azt a tantervi tartalmat, amely részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit. A második szinten találhatjuk azokat a tartalmakat, amelyek több téma együttesét, csomópontjait jelentik, összefüggésekre, kulcsfogalmakra helyezik a hangsúlyt, a kultúrákövetítés szempontjából relevánsak.

Tananyag

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy. A tananyagok lehetnek hangszerek, háromdimenziós (tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök), nyomtatott (tanári és tanulói segédletek), oktatástechnikai tananyagok (anyagok és egyéb eszközök).

Vizsgakövetelmények

Az egyes tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatási rendszer szakaszainak határain. Az alapfokú művészetoktatási intézményeket érintően a jogszabályban rögzített a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelménye. E vizsgakövetelmények az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épülnek.

Az alapfokú művészetoktatás követelmény és tantervi program alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmai

Oktatási program, (pedagógiai rendszer) a helyi tantervben

A tanítás-tanulás megtervezését-megszervezését segítő, dokumentumok, szakmai eszközök rendszere. A pedagógiai rendszer jellegzetes komponensei a következők.

1. Tantervi program: tartalmazza a tantárgy tanításának céljait, fejlesztési feladatait, a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve, az értékelés elveit, továbbá kijelöli és az időben elrendezi a tananyagot.
2. Pedagógiai koncepció, mely összefoglalja, elméletileg is megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul.
3. Modulleírások: részletes leírást adnak egy-egy téma feldolgozásának menetéről, mindenekelőtt a tanulói tevékenységekről és az ajánlott eszközökről.
4. Eszközi elemek, amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását:
 - a) információhordozók: tankönyvek, kották, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, digitális adathordozók stb.,
 - b) feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb.,
 - c) a kettő kombinációi: szoftverek stb.
 - d) Minden olyan további eszköz, mely a feladat megoldását, a tevékenység végzését lehetővé teszi. (Pl. hangszerek, egyéb felszerelések.)
5. Értékelési eszközök, amelyek elősegítik a tanulói teljesítmények javítását, növelését, amelyek a tanuló egyéni fejlődését szolgálják.
6. Továbbképzési programok, melyek során felkészítik a pedagógusokat a program alkalmazására és továbbfejlesztésére.
7. Támogatás: tanácsadás és programkarbantartás külső szakértő és az iskolavezetés részéről.

A szóhasználatot differenciáltabbá tehetjük, ha oktatási programnak az (1), (2), (3) és (4) pontban felsorolt komponenseket nevezzük, programcsomagról akkor beszélünk, ha ezek kiegészülnek az (5) ponttal. A pedagógiai rendszer pedig a (6) és (7) pontokat is tartalmazza.

A programfejlesztés szintjei

1. A modulok szintje: a program elemi egysége a modul, azaz a tanítási (tanulási) egység, a pedagógiaileg feldolgozott téma.

Itt alapvetően két feladat van: a témák azonosítása (azaz a tananyag kiválasztása) és a témák tanításának megtervezése. Egy modul több variációban készül el aszerint, hogy fiatalabb vagy idősebb tanulónak szánjuk.

2. Az adatbázis szintje: a modulokhoz eszközi elemeket kell kidolgozni: feladatokat, szemléltető és informatív anyagokat. Ezek azonban professzionális fejlesztés esetén nem kötődhetnek kizárólagosan egyetlen modulhoz, külön adatbázisba szerveződnek, amely háttérként szolgál a legkülönbözőbb modulok számára.

3. A rendszerek szintje: a modulok sorrendje és egymásra épülése természetesen az esetek többségében nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárési utakat kell kínálni (lehetőleg többes számban) a kidolgozott modulokhoz. Bizonyos eszközi elemek szorosan kötődnek ezekhez a bejárési utakhoz. Ilyenek a tankönyvek, az értékelési eszközök, a továbbképzési programok, továbbá a tantervi programok.

II.1. AZ EGYES MŰVÉSZETI ÁGAK OKTATÁSÁNAK CÉL - ÉS FELADATRENDSZERE

A művészeti oktatás általános feladatai, céljai:

- a művészeti élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a művészeti életben,
- az alapfokú művészetoktatási intézmény feladata a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítani készségeik fejlesztését, az alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását,
- olyan művészeti alapok biztosítása a növendékek számára, amely képessé teszi a tanulókat művészeti alkotások tudatos élvezetére, a bennük való gyönyörködésre,

- fellépési lehetőségek biztosítása a növendékek számára különböző rendezvényeken,
- a tanulók felkészítése területi, megyei, országos találkozók, fesztiválok, versenyeken való részvételére,
- részvétel a város kulturális életében, közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein,
- a választott művészeti tevékenységen keresztül legyenek képesek az ismeretek önálló rendszerezésére és feldolgozására,
- növendékeinket sokoldalú személyiséggé nevelni,
- szabadidő tartalmas eltöltésének biztosítása,
- cserekapcsolatok létesítése hazai és külföldi művészetoktatási, valamint más oktatási és kulturális intézményekkel,
- a művészeti pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra,
- a művészetek iránt olyan érzelmi kapcsolat kialakítása növendékeinkben, hogy az mindennapos szükségletté váljon.

A/ ZENEMŰVÉSZETI ÁG

Az alapfokú zeneművészeti oktatás cél - és feladatrendszere

Minden ember játékában benne van egész lénye, ezért senkit sem taníthatunk zenére anélkül, hogy jellemét ne alakítanánk. A zenetanításnak az egész ember formálására kell törekednie. A közösségi tevékenységnek központi szerepet kell kapnia a zeneoktatásban. A kamaracsoport, a zenekar, a kórus nemcsak azért hatékony, mert a közös produkciókban az egyéni tudások összeadódnak, hanem legalább ilyen fontos a csoportnak a közösségformáló ereje, ami egyúttal a szocializáció modellje is.

a) Az alapfokú zeneművészeti oktatás céljai:

- esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, fogékonyság alakítása, valamint a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek kialakítása, fejlesztése,

- a zene megszerettetése olyan módon, hogy a tanuló további késztetést érezzen zenei tanulmányainak folytatására, illetve felnőttként igénye legyen koncertek, opera és színi előadások látogatására,
- a növendékek zenei ízlésének, stílusérzékének formálása,
- a zenei írás-olvasás alapvető készségeinek kialakítása, fejlesztése,
- ismertessük meg a különböző zenei stílusok jegyeivel, a zenetörténet összefüggéseivel és a társművészetek kapcsolódásaival,
- megismertetni a tanulókkal zenei anyanyelvünk kimeríthetetlen forráskincseit, és olyan módon nevelni őket, hogy maguk is képesek legyenek a népdal, illetve a népzene minél magasabb szintű előadására,
- a rendszeres zenei ismeretek átadása, azok gyakorlatban való hasznosítása,
- a tehetséges növendékek felkarolása, képességeinek továbbfejlesztése, a zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra,
- kreatív, harmonikus személyiség kibontakoztatása, érzelmi átélőképesség fejlesztése,
- a tanulók önbizalmának növelése, sikerélményhez juttatása a különböző zenei programokon való részvételek által, a biztatás, jutalmazás, motiválás eszközeivel,
- a növendék alkalmazkodó képességének kialakítása, fejlesztése a társas zenélésben, az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való ösztönzés, előkészítés,
- érzelmi kapcsolat kialakítása a növendékekben a zene iránt, hogy az mindennapos szükségletté váljon. Legyen képes a tanuló a zene öntevékeny művelésére,
- az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok és értékek átadása, az értékmegőrzés formáinak kialakítása az intézmény mindennapi munkájában,
- a zenehallgatás, zeneértés szerepének méltó helyre emelése a tanulás folyamatában,
- nyíljon lehetőség diák és tanár együtt muzsikálására és ezen hagyományok megőrzésére,
- a zenei értékek átadása során az összefüggések feltárása a művészi és az emberi értékek között, ezzel hozzásegíteni a tanulót saját képességeinek felismeréséhez, elfogadásához, fejlesztéséhez.

b) Az alapfokú zeneművészeti oktatás feladatai:

- nyújtson segítséget a tanulónak az értékes zene befogadására hangverseny- és operalátogatások által. Fontos a szülőkkel való megfelelő kapcsolat kialakítása, hisz ez

segítő tényező a tanuló magatartásának formálásában, a zenéhez való viszonyának alakításában, zenei fejlődésében,

- tanulóit egy hangszer kezelésének gyakorlati megismerése közben - a zene emberformáló erejére építve - elvezesse a zenei jelenségek, folyamatok megértéséhez és a zenei értékek felismeréséhez,
- a zene jelenségeinek élményszerű megismertetése a zeneirodalom remekműveinek hallgatásán keresztül,
- a növendékek felkészítése selejtezőkre, megyei, területi, regionális, országos fesztiválokra, versenyekre. A növendékek felkészítésében nagy szerepet játszanak a szakmai konzultációk, amelyeken meghívott szakközépiskolai vagy főiskolai tanárok oktatják a tanulókat,
- kamaracsoportok, zenekarok működtetése, hangversenyek, tanszaki koncertek rendezése,
- az eredményes felkészítés érdekében kapcsolat tartása a Konzervatórium tanáraival, konzultációk szervezése a növendékek részére.
-

B/ TÁNCMŰVÉSZETI ÁG

Az alapfokú táncművészeti oktatás cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének- és kultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.

2. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti

képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhettek jártasságot.

3. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

C/ SZÍNLMŰVÉSZETI ÁG

Az alapfokú színművészeti oktatás cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi-bábszínházi nevelés lehetőséget biztosít a színművészet-bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait.

2. A képzés lehetővé teszi a színművészet területén:

- minél változatosabb dramatikus tevékenységformákban való részvételt
- a színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését
- differenciált feladatokon keresztül a dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, azok széles körű alkalmazását
- az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését
- a színjáték kulturális tradícióinak megismerését
- a tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletének, aktív szókincsének bővítését
- azt, hogy a tanulók az élet más területein elsajátított ismereteiket, készségeiket a színjátékban is alkalmazni tudják

- minél több élő és felvett színházi előadás - köztük társaik által készített produkciók - megtekintését
- a színházi-drámai formával való kísérletezést, továbbá a színjátéknak mint művészi kommunikációs formának megtapasztalását

D/ KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG

Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás cél - és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kezűgyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

2. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

3. A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

II.2. AZ EGYES MŰVÉSZETI ÁGAK ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

A/ Az alapfokú zeneművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúrákövetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

A zenei műveltség megalapozása.

A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társzművészetek iránti nyitottság kialakítása.

A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.

Tehetséggondozás, a zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.

Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.

Cserekapcsolatok létesítése hazai és - lehetőség szerint - külföldi zeneoktatási intézményekkel.

Ismertesse meg

- a zenei műszavakat és jelentésüket,
- zene logikáját, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseit,
- a főbb zenei stílusok sajátosságait, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeit.

Fejlessze

- a zenei ízlést, zenei műveltséget,
- a zenei képességeket (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása),
- a zenei olvasás- és íráskészséget,
- a technikai készséget, improvizációs készséget- és képességet, az alkotó magatartást, a kreativitást.

Nevelje a tanulókat

- a kortárs zene befogadására,
- a rendszeres zenehallgatásra,
- rendszeres, igényes munkára, hatékony gyakorlásra,
- aktív társas muzsikálásra.

B/ Az alapfokú táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

A néptánc tanszak célja a magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődés kialakítása és elmélyítése, hagyományaink, kulturális örökségünk továbbéltetése, a mozgáskultúra megalapozása és fejlesztése, a tánc, mint a közösségteremtés és közösségformálás lehetséges eszközének értelmezése.

Kiemelt kompetenciák a néptánc területén

Szakmai kompetenciák

A táncos képességek – készségek – jártasságok kialakítása és fejlesztése

A hagyományos népi játékmód ismerete

Korszerű szemléletmód kialakítása a népi kultúra–népélet összefüggő rendszerének értelmezéséhez

A tánc általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása

A zenéhez igazodó, alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása

Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása

A térforma, stílusérzék és mozgásmemória fejlesztése, az alakzatok, formák gyakorlati alkalmazása

A táncokhoz kapcsolódó énekek, zenei kísérek, jellemző viseletek, szokások és a társasági táncélet alkalmainak megismerése

A színpad általános törvényszerűségeinek megismertetése

Előadói táncos magatartás kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően

A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése

Személyes kompetenciák

Az esztétikai érzék fejlesztése

A rendszeres és következetes kitartó munkára nevelés

Nyitottságra, valamint a múlt és a jelen értékeinek befogadására nevelés

Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmódra való nevelés

A vizuális memória és a képzelőerő fejlesztése

A kreativitás és a testi–lelki állóképesség fejlesztése

A kommunikáció verbális és nonverbális módjainak alkalmazása

Társas kompetenciák

A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása

A másság elfogadásának képessége

Az önálló döntéshozatal képessége

Kezdeményezőkézség, egyéni feladat– és szerepvállalás

A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése

A szabálytudat kialakítása

A csoportnorma kialakítása

A segítő életmódra nevelés, a szociális érzékenység fejlesztése

A közösségi szemlélet kialakítása

A környezet megóvásának fontossága

Az egészséges életmód igénye

Módszerkompetenciák

Az ismeretbefogadás képességének fejlesztése

Az intelligens tudás megszerzésére irányuló igény kialakítása

Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló fejlesztések

Az ismeretek alkalmazásának, újfogalmazásának képessége

A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása

A hatékony önálló tanulásra nevelés

Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más környezetben is

A tehetség azonosítása, tehetséggondozás, mentorálás, nyomon követés

C/ Az alapfokú színművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi–bábszínházi nevelés – figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi–dramatikus tapasztalatait – lehetőséget biztosít a színművészet–bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára.

A képzés lehetővé teszi mindkét területen

– A tanulók számára önmaguk tudatos megfigyelését

– Az önértékelést annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére és azok színházi (bábszínházi) munka során történő alkalmazására

– Az önkifejezést, a közös alkotómunka örömteli együttlétének meg tapasztalását

- Az élet más területein elsajátított tanulói ismeretek, készségek, attitűdök színjátékban (bábjátékban) való alkalmazását
- Drámával és színházzal (bábszínházzal) kapcsolatos tanulói aktív szókincs bővítését
- Színházi (bábszínházi) előadások egyéni vagy csoportos készítését, illetve mások által bemutatott produkciók megtekintését, értelmezését

A színművészet területén különösen

- Változatos dramatikus tevékenységformákban való részvételt
- Az alapvető dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban
- A színházi–drámai formával való kísérletezést, a színpadi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A színjáték kulturális hagyományainak megismerését
- A színjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását

A bábművészet területén különösen

- Változatos bábos tevékenységformákban való részvételt;
- Az alapvető bábszínpadi technikák megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban;
- A bábjátékos technikákkal való kísérletezést, továbbá a bábszínházi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A bábos és maszkos játékok kulturális tradícióinak megismerését;
- Bábjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását.

A SZÍNMŰVÉSZETI–BÁBMŰVÉSZETI OKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a színművészet területén

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

Színházi alapfogalmak/szakkifejezések alkalmazása

Drámai/színházi konvenciók alkalmazása

Meghatározó történeti és kortárs színházi stílusok felismerése

A színházi műfajok felismerése

A szöveg- és előadáselemzés meghatározó szempontjainak, a színészi alkotómunka fázisainak, főbb összetevőinek megismerése, alkalmazása

Drámai szövegek értő – színészi szempontokat figyelembe vevő – olvasása

Különböző színészi technikák megismerése és alkalmazása

Színházi improvizáció

Karakterábrázolás nyelvi, beszédtechnikai, illetve mozgásos eszközökkel

Előadásban (játékban) szerepek megformálása

A rendezői instrukciók mentén végzett munka

Más művészeti ágak területéről származó ismereteinek alkalmazása a szerepalkotás során

Színházi előadások elemzése, értékelése

Személyes kompetenciák
Önállóság
Döntésképeség
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
Mozgáskoordináció
Fejlődőképesség, önfejlesztés

Társas kompetenciák
Kapcsolatteremtő készség
Kezdeményezőkézség
Empatikus készség
Tolerancia
Kommunikációs rugalmasság
Adekvát metakommunikáció
Konfliktusmegoldó készség

Módszerkompetenciák
Kreativitás, ötletgazdagság
Problémamegoldás
Figyelem összpontosítás
Helyzetfelismerés
Kritikus gondolkodás

D/ Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik.

Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák
A környezet által közvetített üzenetek befogadása
A környezet által közvetített üzenetek értelmezése
Tervezési készség
Alkotói magatartás
Kreativitás
Vizuális gondolkodás
Vizuális kifejezőkézség
Eszközhazsnálati készség
Anyaghasználati készség
Komplex szemlélet
Tudatos környezetformálás igénye
Biztonságos munkavégzés képessége
Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség

Problémaérzékenység
Véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák:

Nyitottság
Fejlődőképesség
Önállóság
Önkifejezés
Rugalmasság
Érzékenység
Kísérletező kedv
Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).

Társas kompetenciák:

Motiválhatóság
Empatikus készség
Együttműködési készség
Kezdeményezőkézség
Segítőkézség

Módszerkompetenciák:

Figyelemösszpontosítás
Gyakorlatias feladatértelmezés
Ismeretek helyénvaló alkalmazása
Következtetési képesség
Kreativitás, ötletgazdagság
Módszeres munkavégzés
Nyitott hozzáállás
Probléma felismerés, –megoldás
Tervezési készség
Új ötletek, megoldások kipróbálása
A munkakörnyezet tisztántartása

II.3. AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÉS AZOK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG, A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

Minden művészeti ág előírt tananyagát a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által kiadott tantervi programok tartalmazzák, melyek a Pedagógiai program mellékletét képezik.

Mindegyik tanterv tartalmazza évfolyamokra lebontva a tananyagot és a követelményeket. Előképző 1. és 2. évfolyamokon a tanulók képességeihez kell igazítani az évfolyamonkénti követelményeket.

Művészetoktatás tantervi programjai, művészeti áganként

Tanszak

Tanterv készítője

Zeneművészet

Zongora	Aszalós Tünde
Orgona	Baróti István
Magánének	Pallagi Judit
Trombita	Huszár Gábor
Oboa	Lénárd Andorné
Klarinét	Perényi Éva
Fuvola	Herczegh Mária
Tuba	Jakab Gedeon
Kürt	Szilágyi Pálma
Fagott	Herpay Ágnes
Harsona	Foltyn Péter
Furulya	Perényi Péter
Ütőhangszer	Balázs Oszkár
Szintetizátor	Fehér József
Szaxofon	Simonffy György
Gordonka	Fekete Ferenc
Hegedű	Balsay Krisztina
	Horváth Józsefné
	Dr. Makláryné Baranyai Valéria
Gitár	Mosóczi Miklós
	Kozma István
Brácsa	Bartha Ferenc
Zeneelmélet	Fekete Győző István
	Magyar Margit
Zenetörténet	Munia Zoltán
Kórus	Fazekas Ágnes
	Ispánkiné Gede Éva
	Nógrádi László
Zenekar	Dr. Fodor Katalin
	Kondor Ferenc
	Magyar Margit
Kamarazene	Perényi Éva
	Perényi Péter
	Szilágyi Péter
	Legány Dénes

Táncművészet

Néptánc tanszak
Népi játék, néptánc

Folklórismeret
Kinetográfia

Társastánc tanszak
Társastánc
Gyermektánc
Klasszikus balett
Történelmi társastánc
Viselkedéskultúra

Neuwirth Annamária
Salamon Ferencné
Fülöpné dr. Tátrai Zsuzsa
Neuwirth Annamária

Sziliné Csáki Emília
Sziliné Csáki Emília
Hevesi Imre
Sziliné Csáki Emília
Sziliné Csáki Emília

Színművészet tanszak

Drámajáték

Színjáték

Beszédgyakorlat
Mozgásgyakorlat
Tánc és mozgásszínházi tréning
Színházismeret
Vers és prózamondás
Beszédtechnika
Kreatív zenei gyakorlat

Farkas Ágnes
Szauder Erik
Kaposi László
Szauder Erik
Fort Krisztina
Uray Péter
Uray Péter
Sándor L. István
Debreczeni Tibor
Fort Krisztina
Kocsis Csaba
Lukács László

Képző és iparművészet tanszak

Vizuális alapismeretek
rajz-festés-mintázás

Dombyné Szántó Melánia
Jászberényi Matild
Sinkó István
Szávai István
Tigelmann Józsefné
Weintráger Éva

Grafika tanszak
Festészet tanszak

Morvay László
Sinkó István

Szobrászat tanszak
Bábkészítő tanszak
Bőrműves tanszak

Jegenyésné Móker Zsuzsanna
Báron László
Győriné Fogarasi Katalin
Horváth Andrea
Horváth László
Jermakov Katalin
Pénzes Géza

Fatárgykészítő tanszak
Fémműves tanszak
Fotó-Videó tanszak

Kerámia tanszak
Kézműves tanszak
Makett-és Papírtárgykészítő tanszak
Textilműves tanszak
Tűzzománckészítő tanszak

Tóthné Millavári Szilvia
Horváth Andrea
Laskó Zoltánné
Morvayné Németh Márta
Baranyai Zoltánné
Morvay László

II.3.A ZENEMŰVÉSZET

FAFÚVÓS TANSZAK

FURULYA

Az alapfokú művészetoktatás furulya tantárgyának hangszere a barokk (angol) fogású hangszer.

A furulyatanítás általános céljai, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a furulya lehetőségeit, saját irodalmát és a furulyán is játszható egyéb művek minél szélesebb körét,
- hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait, a furulyairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a furulyacsalád egyéb tagjait és a rokon hangszereket.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező furulyahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, az intonáció lehetőség szerinti megtartásával,
- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelembe, különböző figurációkkal,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat,
- tegye jártassá a tanulót a furulyairodalom javát képező reneszánsz és barokk művek díszítésében.

Fordítson figyelmet

- a furulyázni tanulók alapfunkcióinak gondos megalapozására,
 - a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
 - a lapról olvasási készség fejlesztésére,
 - a különböző alaphangú furulyák használatakor az abc-s névvel történő helyes (nem transzponáló) olvasásra,
 - a tudatos zenei memorizálásra,
 - a művek zeneileg igényes kidolgozására,
 - az eredeti furulyairodalom mellett más zenei korszakok műveinek megismertetésére,
 - a rendszeres társas muzsikálásra.
- Tanítsa meg a tanulót a hangszer ápolására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

A zeneiskola 1. évfolyamának tanterve a 8 éves tanulók (általános iskola 3. évfolyam) életkori sajátosságainak figyelembevételével készült. Az ennél fiatalabb tanulókkal szemben nem támaszthatók ugyanazok a követelmények.

Fejlesztési feladatok

A tanulók értelmi, érzelmi és fizikai fejlettségéhez alkalmazkodva az előképző célja a tanuló hangszeres készségének, zenei érzékének felmérése.

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Egyszerű ritmusértékek és ütemszúlyok.
- Különböző játékmód és hangindítások.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása, fejlesztése.
- Játék a hangszer fejével.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai kottával és kotta nélkül.

Ajánlott tananyag

Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)

Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

Gyermekdalok, népdalok és egyszerűbb táncok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermekdal, illetve egyéb dallam a tanult hangterjedelemben kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A tanulók értelmi, érzelmi és fizikai fejlettségéhez alkalmazkodva az előképző célja a hangmagasság, ritmus iránti fogékonyságának, zenei memóriájának fejlesztése, aktivitásának, kreativitásának kibontakoztatása, az életkornak megfelelően játékos formában ritmikus mondókák, ütőhangszerek, esetleg táncmozgások segítségével. Feladata olyan alapokat adni, melyekre az 1. évfolyam tananyaga szilárdan támaszkodhat.

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Egyszerű ritmusértékek és ütem súlyok.
- Különböző játékmód és hangindítások.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása, fejlesztése.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása.
- Az ismert hangterjedelemben belül lehetőleg intenzív, lebegésmentes hang elérése.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai kottával és kotta nélkül.

Ajánlott tananyag

Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)

Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanuló kizárólag helyes beidegződésekkel rendelkezzen.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

Gyermekdalok, népdalok és egyszerűbb táncok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermek- vagy népdal, illetve egyéb dallam a tanult hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével, kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Különböző ritmusértékek, pontozások, ütem súlyok, felütés.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai, különböző hangindítások és hanglezárás nyelvvel.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

- A szerkezet és tagolás alapfogalmai (motívum, zenei sor stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása és állandó fejlesztése.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása (a tartófunkció kialakulásának elkerülése érdekében).
- Hangképzés, különböző hosszúságú hangok.
- A dü és tü hangindítások, valamint hanglezárás nyelvvel.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.
- A társas muzsikálás kezdetei, esetleg a tanár vagy zongorakísérő közreműködésével is.

Ajánlott tananyag

Lőrincz-Paragi: Furulya ÁBC

Béres: Furulyaiskola I.

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

A hangszer helyes összeállítása és ennek önálló ellenőrzése.

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet és ritmusok biztonságos olvasása, valamint a hangkészlet fogásainak ismerete.

Gyermekdalok, ritmikus népdalok és egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása (kotta nélkül is).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két-három népdal, kotta nélkül.
- Egy-két könnyű táncétel kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az eddig tanult hangkészlet bővítése, főfogásokkal is könnyen játszható trillák.
- Az artikulációk szerepe a furulyajátékban.
- Tizenhatodok, nyolcad szünet, nyújtott ritmus, nyolcad felütés.
- Régi és új stílusú magyar népdalok.
- A játszott anyag formai elemzése az életkornak megfelelő szinten: azonosság, hasonlóság, különbségek felismerése stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfunkciók (testtartás, légzéstechnika, kéztartás) állandó ellenőrzése és fejlesztése.
- Tartott hangok gyakorlása minimális crescendo-decrescendo-val.
- A hangindítás és hangismétlés gyorsítása a nyelv lazaságának megőrzésével.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók.

Ajánlott tananyag

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 2.

Bali J.: Furulyaiskola I.

Béres J.: Furulyaiskola I., II.

Keuning, Hans P.: 30 simple studies
Giesbert, F. J.: 77 Daily Exercises
Anonymus: Allemande
Anonymus: Angol tánc
Anonymus: Hajdútánc
Anonymus: Rondo
Bach, J. S.: Menuett
Purcell, H.: A pásztor

Követelmények

Jól értelmezhető beintés a kamarapartner felé.

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

A tü-dü hangindítások zökkenőmentes, de megszólalásában határozottan megkülönböztethető alkalmazása.

Dúr skálák gyakorlása.

Rövidebb lélegzetű etűdök.

Egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával, kotta nélkül is.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála lehetőleg figurációkkal kotta nélkül.
- Egy népdal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű táncétel, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulyacsalád tagjai és hangterjedelmük.
- Az eddig tanult hangkészlet bővítése.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A játszott anyagban előforduló új ritmusértékek, ütemfajták, tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. pavane, allemande, chorea, menüett stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tü, dü, rü artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Hanglezárása száj kinyitásával.
- Dúr és moll skálák c1-c3 hangterjedelemben.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel játszása, szopránfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Markovich J. GRADUS a barokk furulyához 3.

Oromszegi O. 101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab

Sellner, J. Etüden für Oboe /I., II., III.

Hinke, G. Praktische Elementarschule für Oboe
 Keuning, H. P. 20 studies
 Rodgers, Ph. Sight reading exercises 118-150.
 Giesbert, F. J. 77 Daily Exercises
 Anonymus: Lassú tánc
 Bach, J. S.: Menuett
 Bach, J. S.: Menuett
 Bach, J. S.: Polonaise
 Pepusch, J. Chr.: C-dúr szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/1.)
 Purcell, H.: Bourrée

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hanglezárás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

Egyszerűbb szabad díszítések a kottakép alapján.

Társas zenélésnél hangolás tanári segítséggel.

Parlando népdalok (szöveggel is) és egyszerű táncételek értelmesen tagolt megszólaltatása, a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával, hangsorok, mérsékelt tempójú rövidebb etűdök (kotta nélkül is).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, trillákkal, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A hangmagasság és az artikulációs magánhangzók összefüggéseinek tudatosítása.
- A megfelelő artikuláció megválasztásának szempontjai.
- Könnyebb ékítések a trillákon kívül: mordent, paránytrilla, előkék.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. gagliarda, gavotte, siciliano stb.).
- „F” alapú furulya bevezetése, fogásai és olvasása hangzó magasságban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A t, d, r artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Staccato-játék nyelvzárással.
- Dúr és moll skálák c1-d3 tercekkel, hármashangzat-felbontásokkal, az eddig tanult artikulációkkal.
- Az „F”-alapú furulya használatának gyakorlása.
- Kézfunkciók (különösen a bal hüvelykujj) fokozott ellenőrzése az altfurulya bevezetésekor.
- A „rekesz”-légzés és támasz állandó ellenőrzése, különös tekintettel az altfurulya megnövekedett levegő-szükségletére.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió.

Ajánlott tananyag

Giesbert, F. J.: 77 Daily Exercises
 Hinke, G.: Praktische Elementarschule für Oboe
 Keuning, H. P.: 20 studies
 Keuning, H. P.: 10 difficult studies
 Keuning, H. P.: 25 studies
 Keuning, H. P.: 40 simple studies
 Linde, H. M.: Die kleine Übung (Tägliche Studien für....)
 Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 3.
 Oromszegi O.: 101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab
 Sellner, J.: Etűden für Oboe /I., II.
 Fesch, W. de: G-dúr szonáta III., IV. tétel
 Pepusch, J.Chr.: d-moll szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/4.)
 Telemann, G. Ph.: G-dúr Partita VI. Aria (Tempo di Minuet)
 Telemann, G. Ph.: Menuett
 Vivaldi, A.: Largo
 Händel, G. Fr.: F-dúr szonáta III., IV tétel
 Lavigne, Ph. de: Gaiment
 Loeillet, J. B. John: op. 3/2 d-moll szonáta III., IV tétel
 Somis, G. B.: Allegro

Követelmények

A összetett hangindítások gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatása alapján.

„F”-alapú furulya használata.

Melodikus vagy összhangzatos moll hangsorok gyakorlása.

A fogástáblázat önálló használata.

A tanuló alkalmazzon minimális dinamikát a zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására, a tanár útmutatásai alapján, legyen képes változó nyomáserősségű levegővezetésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két szonátatétel trillákkal, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A trillatáblázat használata.
- Inégál játék fogalma, szerepe a furulyajátékban.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló új tánc típusok jellegzetességei (pl. gigue, rigaudon stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán- és altfurulyán is.
- Az artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása lehetőleg altfurulyán.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel való játéka altfurulyán.

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára
 Keuning, H. P. 10 difficult studies
 Keuning, H. P. 25 studies
 Keuning, H. P. 12 difficult studies
 Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce
 Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V.
 Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblochflöte
 Corelli, A: Sarabande
 d'Hervelois, L. de Caix: La Tubeuf
 Loeillet, J. B.: e-moll szonáta I., II. tétel op. 3/7
 Loeillet, J. B.: F-dúr szonáta (szopránkiadásból 3/2.)
 Pepusch, J. Chr.: G-dúr „altszonáták” 6/3. szopránon
 Telemann, G. Ph.: II. G-dúr Partita - tételek
 Lavigne, Ph. de: Rondeau - Tambourin I., II.
 Marcello, B.: B-dúr szonáta op. 2/7 III., IV., V tétel
 Marcello, B.: d-moll szonáta op. 2/2
 Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta II., I. tétel

Követelmények

Az egyszerűbb hangnemekhez tartozó fontosabb trillák ismerete.
 Mordent, paránytrilla, előkéek alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etüd.
- Két szonáta- vagy szvittétel trillákkal és egyéb egyszerűbb ékesítésekkel, kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulya története és különböző stíluskorszakokban betöltött szerepe.
- A népi furulya és a furulya (blockflöte) közti különbség.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Kromatikus skála.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára

Keuning, H. P. 10 difficult studies
 Keuning, H. P. 25 studies
 Keuning, H. P. 12 difficult studies
 Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce
 Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V.
 Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte
 Bach, J. S.: Gavotte, Bourrée D-dúr
 Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel
 Händel, G. Fr.: Menuett
 Loeillet, J. B.: h-moll szonáta op. 3/10
 Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek
 Bellinzani, P. B.: C-dúr szonáta op. 3/3
 Händel, G. Fr.: C-dúr szonáta III., IV. tétel
 Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta III., IV. tétel
 Veracini, Fr. M.: G-dúr szonáta I., II. tétel (12/2)

Követelmények

A trillatáblázat önálló használata.

Egyszerűbb trillák forgódíszítéssel.

A tanuló alkalmazzon önállóan minimális belső dinamikát zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül,
- Egy etüd,
- Két szonáta- vagy szvittétel, trillákkal és egyéb egyszerűbb ékesítésekkel illetve dallami díszítésekkel, kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozatos oktatás ~~minőségben és mennyiségben~~ magasabb követelményeinek.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulyacsalád tagjai és hangterjedelmük.
- Az eddig tanult hangkészlet bővítése.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Pontozott ritmusértékek, 8-ados ütemmutatók, hemiola ismerete, használata.
- Könnyebb ékítések a trillákon kívül: mordent, paránytrilla, előkék.
- Enharmónia.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. pavane, allemande, chorea, menüett stb.).
- Az „f” alapú furulya bevezetése, fogásai és olvasása hangzó magasságban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Hanglezárása száj kinyitásával.
- dúr és moll skálák tercekkel, hármashangzat felbontásokkal, az eddig tanult artikulációkkal.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegőre játsszása, szopránfurulyán.
- Az „f” alapú hangszer használatának gyakorlása.
- A „rekesz”-légzés és támasz állandó ellenőrzése a kétféle hangolású hangszer levegőszükségletének figyelembevételével.
- Kézfunkciók (különösen a bal hüvelykujj) fokozott ellenőrzése a kétféle hangolású hangszer bevezetésekor.
- Az abc-s névvel való helyes, nem transzponáló gondolkodás ellenőrzése különböző módszerekkel.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Giesbert, F. J. 77 Daily Exercises
Hinke, G. Praktische Elementarschule für Oboe
Keuning, H. P. 20 studies
Keuning, H. P. 10 difficult studies
Keuning, H. P. 25 studies
Keuning, Hans P. 40 simple studies
Linde, H. M. Die kleine Übung (Tägliche Studien für....)
Markovich J. GRADUS a barokk furulyához 3.
Oromszegi 0.101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab
Sellner, J. Etüden für Oboe /1., II.
Bach, J. S.: Menüett I.
Bach, J. S.: Polonaise
Corelli, A.: op. 5/8 a-moll szonáta III., II. tétel
Fesch, W. de: G-dúr szonáta III., IV. tétel
Pepusch, J. Chr.: C-dúr szonáta (6 szopránszonáta/1.)
Händel, G. Fr.: F-dúr szonáta III., IV. tétel
Loeillet, J. B. John: op. 3/2 d-moll szonáta III., IV tétel
Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta II., I. tétel

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hanglezárás, biztos hüvelykujjtechnika.
A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.
Összetett hangindítások gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatásai alapján.
Melodikus moll hangsorok gyakorlása.
Társas zenélésnél hangolás tanári segítséggel.
A tanuló alkalmazzon minimális dinamikát, zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására, a tanár útmutatásai alapján, legyen képes változó nyomáserősségű levegővezetésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: tercekkel, hármashangzat felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab/tétel, trillákkal, kísérettel kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A trillatáblázat használata.
- Jelzetlen kötelező díszítések szükségességének felismerése.
- Egyszerűbb szabad díszítések a tanár útmutatásai alapján.
- A megfelelő artikuláció megválasztásának szempontjai.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. gagliarda, gavotte, rondeau, gigue stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Staccatók nyelvzárással.
- Az altfurulya használatának gyakorlása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szopránfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára

Keuning, H. P. 10 difficult studies

Keuning, H. P. 25 studies

Keuning, H. P. 12 difficult studies

Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce

Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V.

Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblochflöte

Bach, J. S.: Bourrée I., II. h-moll

Corelli, A.: op. 5/8 a-moll szonáta I., IV. tétel

Loeillet J. B.: C-dúr szonáta (szopránkiadásból 3/1.)

Pepusch J. Chr.: d-moll szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/1.)

Telemann, G. Ph.: G-dúr Partita - tételek

Händel, G. Fr.: g-moll szonáta III., IV tétel

Lavigne, Ph. de: Gaiment

Marcello, B.: op. 2/2 d-moll szonáta

Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta II., I. tétel

Követelmények

Mordent, paránytrilla, előkék alkalmazása.

Altfurulya használata.

A fogástáblázat önálló használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Két etüd.
- Két szonátatétel egyszerűbb ékesítésekkel és dallami díszítésekkel, kísérettel kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Egész értéknél hosszabb hangok és szünetjelek, tizenhatod-triolák.
- Inégál játék fogalma.
- A moduláció fogalma, egyszerű hangnemi kitérések felismerése a tanár segítségével.
- A szonáta felépítése, variációs formák, az anyagban megjelenő új tánc típusok.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán és altfurulyán is.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán, tempójának fokozása.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel való játéka altfurulyán.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára

Keuning, H. P. 10 difficult studies

Keuning, H. P. 25 studies

Keuning, H. P. 12 difficult studies

Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce

Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V.

Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte

d'Hervelois, L. de Caix: La Tubeuf

Händel, G. Fr.: Menüett

Loeillet, J. B.: F-dúr szonáta (szopránkiadásból 3/2)

Loeillet, J. B.: h-moll szonáta op. 3/10

Telemann, G. Ph.: II. G-dúr Partita

Händel, G. Fr.: C-dúr szonáta III., IV. tétel

Lavigne, Ph. de: Rondeau - Tambourin I., II.

Marcello, B.: op. 2/7 B-dúr szonáta

Pepusch, J. Chr.: B-dúr „altszonáták” 6/6.

Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta III., IV. tétel

Veracini, Fr. M.: G-dúr szonáta I., II. tétel (12/2)

Vivaldi, A.: d-moll szonáta RV 36 I., III. tétel

Követelmények

A t, d, r artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások önálló megválasztása, bejegyzése a játszandó anyagnak megfelelően.

A trillatáblázat önálló használata.

Egyszerűbb trillák forgódíszítéssel.

Minimális belső dinamika önálló alkalmazása a zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Két etüd.

- Két szonáta- vagy szvittétel egyszerűbb ékesítésekkel és dallami díszítésekkel, kísérettel, kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulya története és különböző stíluskorszakokban betöltött szerepe.
- A népi furulya és a furulya (blockflöte) közti különbség.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Az inégál játék (elsősorban francia zenénél) alkalmazásának szabályai.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- Versenymű, fantázia.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán és altfurulyán is.
- A t, d, r artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- A t-l d-l összetett hangindítások bevezetése, gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

Quantz, J. J.-Nagy Frigyes 100 Tägliche Übungen für Flöte

Winterfeld, L. H. v. 40 Studien für Altblockflöte

Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels

Sellner, J. Etüden für Oboe VI.

Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum

Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum (átírta: Báthori Béla)

Brüggen, F.5 etűd

Collette, J. 12 melodikus gyakorlat

Staeps, H. U. Methodische Übungen

Veilhan, J.-C. La flute ? bee baroque

Winterfeld, L. Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte

EyckJ.v. DerFluyten Lust-hof I-III.

Thomas, B. The Baroque solo book

Anonymus: Greensleeves to a Ground

Bach, J. S.: Menüett h-moll (EMB 13100)

Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel

Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek

Bellinzani, P. B.: op. 3/3 C-dúr szonáta

Händel, G. Fr.: a-moll szonáta III., IV tétel

Marcello, B.: op. 2/4 e-moll szonáta I., II. tétel

Telemann, G. Ph.: „kis” C-dúr szonáta I., II. tétel (TWV 41: C 2)

Telemann, G. Ph.: Andante

Veracini, Fr. M.: a-moll szonáta (12/6)

Vivaldi, A.: g-moll szonáta op. 13/6 III., IV. tétel

Követelmények

Zárlati hemiolák önálló felismerése.

Önálló hangolás.

Hosszabb lélegzetű etűdök technikailag pontos megoldása.

Barokk szonáták élményszerű előadása a tanult zenei kifejezőeszközök felhasználásával.

Altfurulya szólamok olvasása kóruslejegyzésben.

Bonyolultabb szabad díszítések játéka a kottakép alapján.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat és domináns négyeshangzat - felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Egy teljes szonáta kotta nélkül.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló

- legyen képes a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően megszólaltatni,
- rendelkezze a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrálóképeséggel,
- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival, alkalmazza tudatosan a helyes légzéstechnikát, befúvást, billentést stb.,
- legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására a furulya klasszikusan értelmezett hangterjedelmében f g3-ig (in F),
- legyen jártas mind a C, mind az F alaphangú hangszer használatában,
- tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező hangot képezni,
- alkalmazza játékában a hangindítás, elválasztás és hangbefejezés különböző módjait, többek között a t, r, d hangindításokat és ezek különböző kombinációit,
- törekedjen játékában a tiszta intonációra, javítsa tudatosan hangszere intonációs hibáit, rendelkezze az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges ujjtechnikával,
- tudjon önállóan hangolni,
- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.), az új darabok egyszerűbb dallami díszítésére,

Ismerje

- az f-g3 (in F), hangterjedelem valamennyi hangjának fogását, a leggyakoribb segédfogásokat,
- a hangszer ápolásának karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,
- a tanult anyagban előforduló tempo- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a furulya történetét, rokon hangszereit,
- a furulya szerepét különböző zenei korszakokban.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:

- dúr és moll skálák 3#, 4b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzat- és dominánsszeptim négyeshangzat-felbontásokkal, minimum az f1-g3 (in F) hangterjedelem teljes kihasználásával,
- két etűd vagy egy variációsorozat,
- legalább két tétel egy nagybarokk szonátából vagy versenyműből.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán-vagy altfurulyán; Kállay G.: Hangnemgyakorló, Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész (Schott) nehézségi szintjén.

- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Anon: Greensleeves to a Ground, Marcello szonáták, Loeillet de Gant: Szonáták Op. 1 és op. 3, Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36., Telemann: F-dúr szonáta ,

kamaraművek: Boismortier: Leichte Duos (Schott), 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok nehézségi szintjén. A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólómű; Kállay G.: Hangnemgyakorló, J.v.Eyck: Der Fluyten Lust-hof - Variációk, Braun: etűdök/Baroque Solo Book, Winterfeld: 12 etűd altfurulyára nehézségi szintjén.

- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Telemann: C-dúr szonáta, Veracini: a-moll szonáta, Lavigne: Rondeau és Tambourin I-II. tétel, Fesch: F-dúr szonáta op. 6. no. 2; Telemann: 6 duett, Telemann: Kánonszonáták, Loeillet de Gant: Szonáta 2 altfurulyára nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- T-I, d-l artikulációk szerepe a furulyajátékban.
- Nehezebb trillák forgódíszítéssel, kettős ékesítések (doppelschlag).
- A vibrato szerepe a zenében; vibrato, mint a barokk díszítés eszköze.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek tisztítása, karbantartása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Összetett hangindítások, valamint az inégál játék állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Quantz, J. J.-Nagy Frigyes 100 Tägliche Übungen für Flöte

Winterfeld, L: H. v.: 40 Studien für Altblockflöte

Linde, H. M.: Der Kunst des Blockflötenspiels

Sellner, J.: Etüden für Oboe/ VI.

Staeps, H. U.: Das Tagliche Pensum

Staeps, H. U.: Das Tagliche Pensum (átírta: Báthori Béla)

Brüggen, F.: 5 etüd

Collette, J.: 12 melodikus gyakorlat

Staeps, H. U.: Methodische Übungen

Veilhan, J.-C: La flute ? bee baroque

Winterfeld, L: Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte

Eyck, J.v.: DerFluyten Lust-hof I-III.

Thomas, B.: The Baroque solo book

Anonymus: Greensleeves to a Ground

Bach, J. S.: Menüett h-moll

Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel

Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek

Bellinzani, P. B.: op. 3/3 C-dúr szonáta

Händel, G. Fr.: a-moll szonáta III., IV. tétel

Marcello, B.: op. 2/4 e-moll szonáta I., II. tétel

Telemann, G. Ph.: „kis” C-dúr szonáta I., II. tétel (TWV 41: C 2)

Telemann, G. Ph.: Andante

Veracini, Fr. M.: a-moll szonáta (12/6)

Vivaldi, A.: g-moll szonáta op. 13/6 III., IV tétel

Követelmények

Zárlati hemiolák önálló felismerése.

Önálló hangolás.

Az artikulációs magánhangzók tudatos, önálló alkalmazása a hangmagasság függvényében.

Hosszabb lélegzetű etűdök technikailag pontos megoldása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, vagy egy tételpár; lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A tanult ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése.
- Egyszerűbb szabad díszítések önállóan.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Quantz, J. J.-Nagy Frigyes 100 Tägliche Übungen für Flöte

Winterfeld, L. H. v. 40 Studien für Altblockflöte

Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels

Sellner J. Etüden für Oboe/VI.

Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum

Brüggen, F.5 etűd

Collette, J. 12 melodikus gyakorlat

Staeps, H. U. Methodische Übungen

Veilhan, J.-C. La flute a bee baroque

Winterfeld, L. Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte

Eyck J.v. Der Fluyten Lust-hof I-III.

Thomas, B. The Baroque solo book

Anonymus: Greensleeves to a Ground

Bach, J. S.: Menüett h-moll

Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel

Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek

Bellinzani, P. B.: op. 3/3 C-dúr szonáta

Händel, G. Fr.: a-moll szonáta III., IV. tétel

Marcello, B.: op. 2/4 e-moll szonáta I., II. tétel

Telemann, G. Ph.: „kis” C-dúr szonáta I., II. tétel (TWV 41: C 2)

Telemann, G. Ph.: Andante

Veracini, Fr. M.: a-moll szonáta (12/6)

Vivaldi, A.: g-moll szonáta op. 13/6 III., IV. tétel

Követelmények

A t-d, t-r, d-r artikulációk egységes tempójú alkalmazási képessége.

Inégál játék gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatásai alapján.

Jelzetlen kötelező díszítések önálló alkalmazása.

Barokk szonáták élményszerű előadása a tanult zenei kifejezőeszközök felhasználásával.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.

- Egy etűd.

- Két különböző karakterű előadási darab vagy egy tété Ipar, lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.

- Új ritmikai elemek megértése az eddig tanultak alapján.

- A t-r-l-r összetett hangindítás szerepe a furulyajátékban.

- A hangindítások tempójának fokozását szolgáló artikulációk.

- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

- A különböző barokk szonátatípusok tételeinek jellegzetességei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.

- A t-r-l-r összetett hangindítás bevezetése és gyakorlása.

- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.

- Különböző vibratok állandó gyakorlása, hajlékony, változatos alkalmazása (tempó, amplitúdó).

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.

- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels

Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum

Brüggen, F.5 etűd

Collette, J. 12 melodikus gyakorlat

Eyck J.v. DerFluyten Lust-hof I-III.

Thomas, B. The Baroque solo book

Staeps, H. U. Methodische Übungen

Veilhan, J.-C. La flute a bee baroque

Winterfeld, L. Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte

Boeke, K. Three exercises for alto recorder

Loeillet J. B. deGant: 12 szonáta op. 1.

Loeillet, J. B. John: 12 szonáta op. 3.

Marcello, B.: 12 szonáta

Telemann, G. Ph.: 6 partita (szoprán)

Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta

Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta
Valentine, R.: 12 szonáta op. 2
Vivaldi, A.: F-dúr koncert op. 10., no. 5
Vivaldi, A.: a-moll koncert RV 108 (+ 2 hegedű + be.)

Követelmények

A (t-) t-r-t-r-t inégál játék önálló alkalmazása.
Nehezebb trillák forgódíszítéssel.
Kettős ékesítések problémamentes alkalmazása.
Ujjvibrato, rekeszvibrato.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, vagy egy tételpár lehetőleg kotta nélkül.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A barokk „duplanyelv”, a di-dll di-dll.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek „block”-jának tisztítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, a (t-) t-r-t-r-t inégál játék, valamint a „duplanyelves” hangindítások állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- A különböző vibratok tudatos és változatos alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels
Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum
Brüggen, F.5 etűd
Collette, J. 12 melodikus gyakorlat
Eyck J.v. Der Fluyten Lust-hof I-III.
Thomas, B. The Baroque solo book
Staeps, H. U. Methodische Übungen
Veilhan, J.-C. La flute à bec baroque
Winterfeld, L. Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte
Boeke, K. Three exercises for alto recorder
Loeillet J. B. de Gant: 12 szonáta op. 1.
Loeillet, J. B. John: 12 szonáta op. 3.
Marcello, B.: 12 szonáta
Telemann, G. Ph.: 6 partita (szoprán)

Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta
Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta
Valentine, R.: 12 szonáta op. 2
Vivaldi, A.: F-dúr koncert op. 10 no. 5
Vivaldi, A.: a-moll koncert RV 108 (+ 2 hegedű + be.)

Követelmények

A t-k t-k, d-g d-g „duplanyelves” hangindítások alkalmazása.
Egyszerűbb szabad díszítések önálló alkalmazása.
Összetett ornamensek.
Az előző években tanult artikulációk stílusos alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: tercek, hármashangzat, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, vagy egy tételpár, lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A túlpontozás, mint zenei elem.
- Összetett ornamensek.
- Bonyolultabb szabad díszítések a tanár útmutatásai alapján.
- A vibrato szerepe a zenében; vibrato, mint a barokk díszítés eszköze.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek tisztítása, karbantartása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán- és altfurulyán is.
- A t, d, r, l artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

Braun, D.: Szólók
Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
Händel, G. Fr.: B-dúr szonáta
Händel, G. Fr.: g-moll szonáta
Kölz, E. M.: Essercizi per il Flauto dolce
Loeillet J. B. deGant: 12 szonáta op. 1.
Marcello, B.: 12 szonáta
Preludes from The Division Flute (1706)

Quantz, J. J.-Nagy Frigyes: 100 Tägliche Übungen für Flöte (szopr.)
Telemann, G. Ph.: 6 partita (szoprán)
Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta
Telemann, G. Ph.: (kis) f-moll szonáta (TWV 41: f 2)
Valentine, R.: 12 szonáta op. 2
Vivaldi, A.: F-dúr koncert op. 10 no. 5
Winterfeld, L. H. v.: Zwölf Etüden für Altblockflöte

Követelmények

Az artikulációs magánhangzók tudatos, önálló alkalmazása a hangmagasság függvényében.
A t-d, t-r, d-r artikulációk könnyed alkalmazása tizenhatodokban is.
Inégal játék gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatásai alapján.
Jelzetlen kötelező díszítések önálló alkalmazása.
Nehezebb trillák forgódíszítéssel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála, tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Két etűd.
- Egy versenymű két tétele, vagy egy egyéb tételpár kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A tanult ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése.
- A t-r-l-r összetett hangindítás szerepe a furulyajátékban.
- Egyszerűbb szabad díszítések önállóan.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A különböző barokk szonátatípusok tételeinek jellegzetességei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás C- és F-alapú furulyán is.
- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégal játék állandó gyakorlása.
- A t-r-l-r összetett hangindítás bevezetése, gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- A skálák tempójának fokozása.
- Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

Brüggen, Fr.: 5 etűd
Collette, J.: 12 melodikus gyakorlat (szopránra)
Corelli, A.: Szonáták op. 5,7-11.
Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
Fesch, W.: 6 szonáta op. 6
Frescobaldi, G.: 5 canzona (szopránra vagy tenorra)

Händel, G. Fr.: F-dúr szonáta
Mancini, Fr.: 12 szonáta
Pepusch, J. Chr.: 6 szonáta (alt!)
Schickhardt, J. Chr.: 6 szonáta op. 1
Select Preludes and Voluntaries for the Flute (1708)
Telemann, G. Ph.: (kis) C-dúr szonáta (TWV 41: C 2)
Veracini, Fr. M.: 12 szonáta
Vivaldi, A.: RV 427. D-dúr koncert (szoprán)

Követelmények

Az előző években tanult artikulációk stílusos alkalmazása.

A (t-) t-r-t-r-t inégál játék önálló alkalmazása.

Összetett ornamensek.

Ujjvibrato, rekeszvibrato.

A barokk szvit tételeinek ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Két etűd.
- Egy versenymű két tétele, vagy egy egyéb, tételpár kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Új ritmikai elemek megértése az eddig tanultak alapján.
- A hangindítások tempójának fokozását szolgáló artikulációk.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás C- és F-alapú furulyán is.
- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- A dúr és melodikus moll skálák ismétlése kibővített hangterjedelembe, tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, az eddig tanult artikulációkkal. A skálák tempójának fokozása.
- Különböző vibratok állandó fejlesztése, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

Bach, J. S.: F-dúr (fuvolára írt) szonáta BWV 1031
Bellinzani, P. B.: 12 szonáta
Corelli, A.: La Follia op. 5 no. 12
Dieupart, Ch.: 6 szvit
Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
Feltkamp, J. H.: 12 Etudes vor Sopran-Blockfluit
Fesch, W.: 6 szonáta op. 8

Händel, G. Fr.: C-dúr szonáta
 Hotteterre, J.: 4 szvit op. 5 / F-dúr, d-moll
 Linde, H. M.: Der Kunst des Blockflötenspiels
 Sammartini, G.: F-dúr koncert
 Schickhardt, J. Chr.: 24 szonáta op. 30 (különböző hangnemekben)
 Staeps, H. U.: Das Tägliche Pensum
 Staeps, H. U.: Methodische Übungen (szopránra)
 Telemann, G. Ph.: a-moll fantázia
 Valentine, R.: 6 szonáta op. 5 (a szerző díszítéseivel)
 Vivaldi, A.: g-moll szonáta (II Pastor fido 6 szonáta)
 Vivaldi, A.: F-dúr koncert op. 10 no. 1 (La tempesta di Maré)
 Vivaldi, A.: D-dúr koncert op. 10 no. 3 (II Gardellino), (piccolo)
 Winterfeld, L. H. v.: 40 Studien für Altblockflöte
 Winterfeld, L. H. v.: Technische Studien für Altblockflöte

Követelmények

Valamennyi tanult hangindítás egységes tempójú alkalmazási képessége, stílusos használata.
 Ujjvibrato és rekeszvibrato differenciált alkalmazása.
 Ritkán előforduló enharmóniák intonálásának ismerete.
 Tájékozódás bonyolult polifon zenében.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skálák tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Egy kora barokk vagy XX. századi mű/tétel, kotta nélkül.
- Egy versenymű két tétele kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A barokk „duplanyelv”, a di-dll di-dll.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek „block”-jának tisztítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás C- és F-alapú furulyán is.
- Valamennyi eddig tanult artikuláció és a belőlük alkotott összetett hangindítások, a (t-) t-r-t-r-t inégal játék, valamint a t-k t-k, d-g d-g „duplanyelves” hangindítások állandó gyakorlása, hármas elrendezésben is.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- A technikai elemek továbbfejlesztése a virtuozitás irányába.
- A különböző vibratok tudatos és változatos alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Bach, J. S.: C-dúr (fuvolára írt) szonáta BWV 1032

Bach, J. S.: F- (vagy G-)dúr (fuvolára írt) szonáta BWV 1035
 Castello, D.: Sonata seconda (szopránra vagy tenorra)
 Castrucci, P.: F-dúr szonáta (a szerző díszítéseivel) op.1/5
 Castrucci, P.: C-dúr szonáta (a szerző díszítéseivel) op.1/6
 Corelli, A.: Szonáták 1-6. op. 5 (részben korabeli díszítésekkel)
 D'Hervelois, De Caix: G-dúr szvit (szoprán)
 Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
 Fontana, G. B.: 6 szonáta (szoprán)
 Hotteterre, J.: 4 szvit op. 5
 Quantz, J. J.: Capricciok
 Schickhardt, J. Chr.: 24 szonáta op. 30 (különböző hangnemekben)
 Staeps, H. U.: Neue Übungen im chromatischen Raum der A
 Telemann, G. Ph.: a-moll szvit
 Telemann, G. Ph.: B-dúr fantázia
 Telemann, G. Ph.: d-moll fantázia
 Vivaldi, A.: G-dúr koncert op. 10 no. 6

Követelmények

Valamennyi tanult hangindítás egységes tempójú alkalmazási képessége, stílusos használata. At-kt-k, d-g d-g „duplanyelves” hangindítások használata, hármas elrendezésben is. Egyszerűbb szabad díszítések önállóan.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- skálák: b-s mollok kibővített hangterjedelemben tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Egy kora barokk vagy XX. századi mű/tétel, kotta nélkül.
- Egy versenymű két tétele kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló legyen képes

- a hangok biztonságos megszólaltatására a furulya XX. századi elvárásainak megfelelő hangterjedelemben,
- a hangindítás és zárás különböző módjainak önálló alkalmazására,
- a segédfogások önálló megválasztására,
- az előadandó mű stílusának, jellegének megfelelő zenei kifejezőeszközök önálló megválasztására,
- a játszott zenei anyagot stílushű értelmes tagolt, kifejező megszólaltatására,
- az új darabok egyszerűbb, de önálló dallami díszítésére,
- megszerzett ismereteinek és hangszerkezelési szintjének megfelelő előadási darabok, kamarazenei szólamok önálló, technikailag és zeneileg igényes elsajátítására, a hibák önálló javítására.

Ismerje a furulya történetét, fizikai sajátosságait, irodalmát, különböző műfajokban betöltött szerepét. Rendelkezzék

- az egyéni és társas muzsikáláshoz szükséges koncentrálóképeséssel, lapról olvasási készséggel,
- egyenletes, laza ujjtechnikával,
- zenei képzelőerővel.

„B” tagozat (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- hangszer történetét és irodalmát,
- f-a3-ig (in F) a fogásokat,
- a trilla-, segéd-, piano-, forte- fogásokat,
- az irodalomra legjellemzőbb tánc- és tételtípusok tempóit és karaktereit. Legyen képes
- a természetes, könnyed hangszerkezelésre,
- megfelelő légzéstechnika alkalmazására,
- a levegő tudatos beosztására,
- vibrato-mentes hang képzésére,
- értelmesen tagolt, kifejező előadásra. Rendelkezzék
- összehangolt ujj- és nyelvtechnikával,
- fürgé szimpla-nyelvtechnikával,
- saját adottságainak megfelelő gyakorlási módszerrel,
- megfelelő lapról olvasási készséggel. Tudjon
- tisztán intonálni,
- pontos ritmusban játszani,
- dúr és moll hangsorokat játszani 4#, 5b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzat- és dominánsszeptim-felbontásokkal.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy technikai jellegű mű vagy szólódarab; Brüggen: Etüdok, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke, Winterfeld: Technische Studien, Telemann: Fantáziák, Eyck: Der Fluyten Lusthof I-III. nehézségi szintjén.

- Egy teljes szonáta vagy concerto (kettősverseny).

- Egy korabarokk, vagy XX. századi illetve kortárs mű, vagy tétel; Telemann: vagy Händel szonáták, Telemann: Metodikus szonáták 1-6., (Bärenreiter), nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etüd vagy szólódarab; Brüggen: 1., Quantz: Solos 1-5. (Baroque Solo Book), Eyck, J. van: Der Fluyten Lusthof I-III., G. Ph. Telemann: Fantázia 2, c-moll, nehézségi szintjén.

- Egy teljes szonáta vagy concerto.

- Egy korabarokk vagy XX. századi mű vagy tétel, amely lehet kamaramű; Krahmer, E: Variációk op. 18, Händel: g-moll szonáta V., Castrucci, P.: Szonáták op. 1/5, op. 1/6, nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etüd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

FUVOLA

A fuvolatanítás általános céljai, feladatai:

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező fuvolahang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a fuvola történetét,
- a fuvola társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a fuvola hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét,
- zenei memóriát.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Az általános iskola második évfolyamos tanulóinak nagy része alkalmas a fuvolatanulás megkezdésére a fizikai adottságok figyelembevételével. A hangszeres előkészítő évfolyam a képességek kibontakoztatását, a készségek felmérését szolgálja.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Rövid ismertetés a fafűvós hangszerekről.
- A fuvola részei, összeállításának helyes módja, tisztítása.
- A törzshangok olvasása.
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél és egész értékek valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete.
- A 2/4,4/4-es ütemek.
- Egyszerű ritmusértékek és ütemszűkök.
- A szerkezet, a tagolás alapfogalmai: ismétlőjel, korona, záróvonal, a levegővétel jele, motívum, periódus, prima volta, seconda volta.
- Gyermek- és népdalok szöveg szerinti értelmezése, szövegtudása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző légzésgyakorlatok.
- A test- és kéztartás ismertetése és lépésről-lépésre való megvalósítása a gyakorlatban.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai: nyelv nélküli (rekesz) hangindítás (huhogás), később nyelvvel kombinálva, rövid és hosszú hangok (tenuto, staccato, legato).
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.

Ajánlott tananyag

Bántai - Sipos: Fuvola ABC

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat

Kodály Zoltán: Ötfokú zene I.

Józsefné Szmrecsányi Magda: Előképzős olvasókönyv

Házimuzsika gyermekeknek

Béres János: Furulyaiskola I.

Lőrincz-Paragi: Furulya ABC

Czidra László: Furulyamuzsika kezdők számára

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyermekdal (népek dalai) eljátszása.

A 2/4,4/4-es ütem pontos ritmikai ismerete.

A törzshangok biztonságos olvasása és azok fogásai.

Bántai - Sipos: Fuvola ABC gyermekdalok, vagy ennek megfelelő szintű darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyermekdal vagy magyar népdal kotta nélkül.

- Két gyakorlat a tanult hangterjedelem minél teljesebb használatával.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszerismeret.
- A fuvola részei, összeállításának helyes módja, tisztítása.
- A törzshangok biztosabb olvasása.
- A nyújtó pont ismerete, nyújtott és éles ritmus.
- A 2/4, 3/4, 4/4-es ütemek ütemszúlyok.
- A szerkezet, a tagolás alapfogalmai: ismétlőjel, korona, záróvonal, a levegővételi jele, motívum, periódus, prima volta, seconda volta.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző légzésgyakorlatok a helyes légzéstechnika kialakítása érdekében.
- A test- és kéztartás ismertetése és lépésről-lépésre való megvalósítása a gyakorlatban.
- Koncentrált figyelem a tiszta intonáció kialakításához.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai: nyelv nélküli (rekesz) hangindítás (huhogás), később nyelvvel kombinálva, rövid és hosszú hangok (tenuto, staccato, legato).
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.
- A hallás útján történő önkontroll fejlesztésének megalapozása.

Ajánlott tananyag

Bántai - Sipos: Fuvola ABC

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat

Kodály Zoltán: Ötfokú zene I.

Józsefné Szemcsányi Magda: Előképzős olvasókönyv

Házimuzsika gyermekeknek

Béres János: Furulyaiskola I.

Lőrincz-Paragi: Furulya ABC

Magic Flute (Die Flötenschule von Anfang an Band 1

Spiel und Spass mit der Blockflöte I.

Követelmény

A tanult ritmusértékek pontos játéka, hallás és kottakép alapján.

A 2/4, 4/4-es ütem pontos ritmikai ismerete.

A törzshangok biztonságos olvasása és azok fogásai.

Biztos hangindítás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyermekdal vagy magyar népdal kotta nélkül,
- Két gyakorlat a tanult hangterjedelem minél teljesebb használatával.

Alapfok évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A fafűvós hangszerek jellegzetességeinek ismerete (külső megjelenés, hangmagasság, hangszín stb.).
- A fuvola részei, összeállításának helyes módja, tisztítása.
- Egyszerű ritmusértékek és ütem súlyok.
- A végzett anyagban szereplő törzshangok valamint a módosított hangok olvasása és fogása.
- A módosítójelek ismerete.
- Hangsorok tudatosítása, abszolút hangnévvel is.
- Ütemmutatók és tempójelzések, amelyek a végzett anyagban előfordulnak.
- Szerkezet, tagolás: dalforma (ABA), trios forma, Tempo I.
- A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.
- A lapról olvasási készség fejlesztése az előző tanév nehézségi fokán.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes test-, hangszer- és kéztartás folyamatos ellenőrzése.
- Az alapvető légzéstechnika megalapozása (rekeszlégzés).
- A helyes szájartás és a befúvási szög beállítása és állandó ellenőrzése. A hangindítás és -befejezés igényének felkeltése és fokozatosan történő megvalósítása.
- A tanult hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, szép hang elérése, kitartott hangok segítségével.
- A megismert hangsorok gyakorlása különböző artikulációval: legato, tenuto, nyelv nélküli rekesz (huhogás), staccato.
- A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.
- A lapról olvasási készség fejlesztése az előző tanév nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Bántai - Sipos: Fuvola ABC

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.

Bántai - Kovács: Skálaiskola I.

Csupor László: Ujjgyakorlatok

Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.

Abracadabra Flute (Malcolm Pollock)

Bántai - Sipos: Könnyű előadási darabok fuvolára

Bántai - Kovács: Kis előadási darabok fuvolára

Czidra László: Furulyamuzsika kezdők számára

Lőrincz - Paragi: Furulya-ABC

Házimuzsika gyermekeknek

Szokolay Sándor: (Bántai Vilmos) Magyar gyermekdalok két és három furulyára vagy fuvolára

Papp Lajos: Magyar karácsonyi dalok 2-3 furulyára kezdőknek

Petrovics Emil: Magyar gyermekdalok fuvolára és zongorára

Követelmény

Egész, fél (pontosított fél), negyed, nyolcad értékeket tartalmazó rövid gyakorlatok, népdalok két oktáv hangterjedelemben.

A törzshangok és a tanult módosított hangok olvasása.

Legalább 8 ütemes előadási darabok kotta nélkül, kísérettel.

Pl. Jeney Zoltán: Fuvolaiskola 1.60-61. vagy ennek megfelelő szintű etűdök, darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor (staccato, legato), csak alapskála.
- Két különböző karakterű gyakorlat (pl. Jeney Z.: 1-61-ig vagy más, azonos szintű, nehézségű gyakorlatok).
- Egy előadási darab (zongorakísérettel).

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése.
- Az enharmónia fogalma.
- Újabb ütemfajták és tempójelzések.
- A ritmikai ismeretek bővítése.
- Dúr és moll hangnemek ismerete 2#, 2b előjegyzésig, abszolút hangnévvel is.
- A hármashangzat és felbontásának fogalma.
- Szerkezet, tagolás: Da Capo, trios forma.
- A tanult művek formai elemzése (Azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó fejlesztése.
- Hangképzés: fokozott törekvés a helyes technikával képzett, kifejező fuvolahangra.
- A rekeszizom szerepének tudatosítása (huhogás).
- A hangindítás gyorsítása, repetíció a torok és nyelv lazaságának megőrzésével. Hangsorok gyakorlása különböző kötésvariációkkal.
- A helyes tartás állandó ellenőrzése.
- A játékmód, artikuláció további differenciálása, (non legato, portato, marcato).
- Dinamikai árnyalás: f, mf, p.
- Memóriafejlesztés készségfejlesztő gyakorlatok segítségével.
- Társas zenélés.
- Lapról játék.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.

Bántai - Kovács: Skálaiskola I.

Csupor László: Ujjgyakorlatok

Platonov: A fuvolajáték iskolája

Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.

Renate Unger: Die Querflöte

Rieger-Unger: Das Querflöten Spiel I.

M. Moyse: Le debutant Flutiste

Bántai - Kovács: Kis előadási darabok fuvolára

Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai - Sipos)

Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos)

Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika I.

Abracadabra Flute Repertoire (Malcolm Pollock)

Classical Album for Flute and Piano

Klassisches Spielbuch

Händel: Menüette

Mozart: Themes I-II.

Dolzikov: Gyűjtemény fuvolára és zongorára

Leichte Spielmusikdes Rokoko

Das Notenbüchem des 18. Jahrhunderts I.

Das Notenbüchem des 18. Jahrhunderts II.

Követelmény

Egy adott technikai feladatot tartalmazó 8-16 ütemes gyakorlat eljátszása.

Mérsékelt tempójú, egyszerűbb ritmusképletekből álló etűdök.

Könnyebb előadási darabok kotta nélkül.

Pl. Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. kötet 102., vagy ennek megfelelő szintű etűdök; Bántai - Kovács: Válogatott etűdök I. 22., vagy Gariboldi: Etűdök, továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (alap + hármashangzat),
- Két különböző karakterű gyakorlat (pl. Jeney Z.: 102-ig vagy más, azonos szintű, nehézségű gyakorlatok),
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése kromatikusan.
- Elemi tudnivalók a felhangokról (átfűjások).
- Nehezebb ritmusképletek ismerete: tizenhatod és harmincketted érték és szünetjelei, kis éles és kis nyújtott ritmus.
- Dúr és moll hangnemek a megismert hangterjedelemben, abszolút hangnévvel is.
- Kromatika.
- Újabb tempójelzések (largo, larghetto, menő mosso, marcia stb.).
- Szerkezet, tagolás: a tempo, dal Segno, Vi-de, Coda, G. P.
- A játszott zenei anyagban előforduló barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kialakult mechanizmusok helyes alkalmazása, esetleg javítása.
- Törekvés a hangtalan és egyre gyorsabb levegővételre, a támasz automatikussá tételére. A dinamika határainak szélesítése, a szép hang és a tiszta intonáció megtartása mellett.
- Differenciált hangindítás és a hang befejezésének gyakorlása.
- Egységes hangszín kialakítása az alsó és felső regiszterben egyaránt.
- A skálázás tempójának mérsékelt fokozása különböző variációkkal: éles és nyújtott ritmusok, különféle artikulációk, repetíció.
- Hármashangzat-felbontások és terclépések.
- Játékmód, artikuláció: az eddig tanult ismeretek készségszintre emelése.
- Memóriafejlesztés: előadási darabok zenei igényű, kontrollált gyakorlása.
- Társas zenélés: Lapról játszás.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II.

Bántai - Kovács: Skálaiskola I.

Csupor László: Ujjgyakorlatok

Platonov: A fuvolajáték iskolája

Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II.

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I.

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet II.

M. Moyse: Le debutant Flutiste

Werner Richter: Schule für die Querflöte

Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai - Sipos)

Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos)

Bartók Béla: Este a székeleyknél (Pröhle)

Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus

Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika I.

Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika II.

Bántai - Kovács: Könnyű kamarazene fuvolára

Barokk táncok fuvolára és zongorára (Nagy)

Classical Music for Flute

Forty little Pieces (L. Moyse)

Der junge Flötist

J. Hook: Szonatina (F-dúr)

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete c1-g3-ig, kromatikusán.

Különböző karakterű és tempójú etűdök biztonságos eljátszása 2#, 2b előjegyzésig.

Egy stílusosan előadott, tisztán intonált előadási darab eljátszása kotta nélkül, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel.

A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.

Pl. Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. 22., vagy Bántai - Kovács: Válogatott etűdök I. 14., továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (tercmenet, hármashangzat-felbontás is),
- Két különböző karakterű gyakorlat (pl. Jeney Z.: II. 22-ig vagy más, azonos szintű, nehézségű gyakorlatok),
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az egyszerűbb felhangok ismerete.
- Aszimmetrikus ütemek, a hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó rendszerezése, tizenhatod-triola, kettős nyújtópont.
- Dúr és moll hangnemek 4#, 4b előjegyzésig a hangszer teljes hangterjedelmében.

- A könnyebb ékesítések (előke, parányzó, trilla) írásmódja és ritmusa.
- A moduláció fogalma.
- A játszott anyag zenei formáinak elemzése, stílusjegyeinek tudatosítása (pl. tánc típusok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A felhangok szerepének tudatosítása és használata, a támasz és a helyes szájtartás összefüggésében (egyszerűbb átfűzések: oktáv, kvint).
- A laza, könnyed ujj- és a nyelvtechnika fejlesztése.
- A kettős nyelvütés használata (dupla staccato), először lassú tempóban.
- A skálázás tempójának fokozása különböző dinamikával, ritmikával és artikulációval.
- A megfelelően kialakított légzéstechnika elsajátítása lehetővé teszi a vibrato tanítását (nem évfolyamhoz kötötten!).
- A dinamikai árnyalás fejlesztése (crescendo, diminuendo).
- Az önálló hangolásra való törekvés.
- Memóriafejlesztés a megszerzett formai, szerkezeti ismeretek alapján.
- Rendszeres társas zenélés vagy kisenekari játék.
- A lapról játszási készség továbbfejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II.
 Bántai - Kovács: Skálaiskola II.
 Csupor László: Ujjgyakorlatok
 Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvalára II.
 Gariboldi: 30 etűd
 M. Moyse: De la Sonorité
 M. Moyse: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I-II.
 Towarnicki: Szkola na Flet I.
 Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I.
 Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet II.
 Fuvolamuzsika II.(Bántai - Kovács)
 Romantikus album (Bántai - Sipos)
 3 Gavotte (Bántai - Sipos)
 3 Minuetti (Bántai - Sipos)
 Barokk táncok fuvalára és zongorára (Nagy)
 Album of Sonatinas for young Flutists
 J. Conte: Impromptu
 Heinrich Funk: Kleine Sonata
 DerJunge Flötist
 Salon-Stücke II.
 Bárcsak volna fuvalán! (Csetényi)
 Hangversenydarabok fuvalára (Szebenyi - Nagy)
 Népszerű előadási darabok fuvalára (Kovács L.)
 Bononcini: Táncok és szonáták I. (Máriássy)
 Valentine: 12 szonáta (Kalmár)
 Csupor László: Fuvoladuók II.

Követelmény

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás 3#, 3b előjegyzésig a tanult variációkkal.

Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú, többféle technikai feladatot tartalmazó etűdök megszólaltatása.

Barokk táncjáték vagy egyszerűbb előadási darab eljátszása.

Társas zenélés: kíséretes előadási darabok, duók, triók.

Pl. Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. 64., vagy Bántai - Kovács: Válogatott etűdök II. kötetből 28-32. közül egy, továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (duplanyelvvel is),
- Két különböző karakterű gyakorlat (pl. Jeney Z.: II. 70-ig vagy más, azonos szintű, nehézségű gyakorlatok),
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek összefoglalása és elmélyítése.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- Dúr és moll hangnemek ismerete 5#, 5b előjegyzésig, a hangszer teljes terjedelmében.
- Tudnivalók a vibrátoréiról a zenei kifejezés érdekében.
- A hangszeres és elméleti órákon tanult formai és harmóniai elemzés a tanár irányításával.
- A bonyolultabb ékesítések (trilla utókéval vagy a nélkül).
- A különböző népek zenéje ritmikai és hangzásvilágának megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A levegő megfelelő vezetésével és irányításával az egységes hangszín kialakítása az alsó és a felső regiszterekben egyaránt.
- A hangminőség és vibrato összefüggésének tudatosítása.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása.
- A nyelv differenciált szerepének tudatosítása.
- A dupla staccato sebességének mérsékelt fokozása.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Skálázás egyenletes, gyorsabb tempóban, bonyolultabb variációkkal (pl. hangról hangra, visszafordulás oktolákkal, duplanyelv stb.).
- Önálló hangolás (javasolt a játszott mű hangnemében).
- A zenei anyagban előforduló díszítések pontos megszólaltatása.
- Szélsőséges dinamikák (pianissimo, fortissimo stb.).
- A memória fejlesztése hosszabb terjedelmű műveken keresztül.
- Társas zenélés, lehetőség szerint más hangszerekkel is (vonós, fúvós, gitár stb.).
- Lapról játszás: az előző év anyagának megfelelő nehézségi szinten.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II.

Bántai - Kovács: Skálaiskola II.

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II.

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 331. (Pröhle)

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 331.

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet II.
 M. Moyse: De la Sonorité
 Flöten Studien in alten und neuen Stil I. (E. List)
 Das Flötenbuch Friedrich des Grossen
 Romantikus Album (Bántai - Sipos)
 3 Tambourin (Bántai - Sipos)
 3 Polonaise (Bántai - Sipos)
 Hangversenydarabok fuvolára és zongorára (Szebenyi - Nagy)
 Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.)
 Bononcini: Táncok és szonáták I. (Máriássy)
 Marcello: 12 szonáta fuvolára op. 2 I. (Máriássy)
 D. Scarlatti: Három szonáta
 Járdányi Pál: Szonatina
 Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi Gyula)
 Album of Sonatinas for young Flutists
 Telemann: F-dúr szonáta
 Debussy: A kis néger
 Jeney Zoltán: Fuvoladuók II.
 Zempléni: Fuvolatrió

Követelmény

A hangok olvasásának és fogásának ismerete c1-h3-ig, kromatikusán.
 Egyenletes tempójú skálázás 4#, 4b előjegyzésig, a tanult variációkkal.
 Különböző karakterű etűdök megszólaltatása, zenei megközelítése jellegüknek megfelelő tempóban.

Barokk tánc vagy könnyebb szonáta tételpár stílusos, intonált előadása, kísérettel.

Pl. Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. 68-78., vagy Bántai - Kovács: Válogatott etűdök 11.-21., továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (alap + hármashangzat + felbontás + tercmenet),
- Két különböző karakterű gyakorlat (pl. Jeney Z.: II. 87. vagy más, azonos szintű, nehézségű gyakorlatok),
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Dúr és moll hangnemek 6#, 6b előjegyzésig.
- A kromatikus hangsor.
- A tanuló tudja hangszerének intonációs hibáit és korrigálja azokat.
- Önálló gyakorlási módszerek ismerete a felmerülő problémák megoldására.
- Értelmes tagolás, kisebb előadási darabok önálló megformálása.
- A tanuló ismerje a különböző korok zenéjének díszítésrendszerét. (Barokk lassú tételek egyszerűbb díszítésekkel való előadása.)
- Tájékozódjon a különböző korok stílusainak jellemző jegyeiről.
- A vibrato szerepe a zenei megvalósításban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Törekvés a kiegyenlített és kifejező hang elérésére.
- Biztonságos hangindítás minden regiszterben.
- A befúvás szélsőséges helyzetei (ki- és befordítás).
- A laza, könnyed ujjtechnika fejlesztése.
- Trilla és egyéb díszítő elemek magasabb szintű, önálló alkalmazása.
- Skálák és etűdök tempójának fokozása.
- Szimpla és dupla staccato, gyorsaságfejlesztő gyakorlatokon keresztül.
- A vibrato fokozatos fejlesztése (sebesség, amplitúdó).
- A tudatos zenei memorizálás fejlesztése.
- Rendszeres társas zenélés.
- A lapról játék készsége fokozott mértékben fejlődjön.

Követelmény

Az eddig tanult skálák biztonságos tudása több figurációval (terc, hármashangzat stb.).

A három regiszter összekapcsolása rövid és könnyű gyakorlatokon keresztül.

Nagyobb lélegzetű, összetett feladatot tartalmazó etűdök eljátszása (pl. Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvalára II. 12.).

A fuvala több regiszterét összefogó gyakorlat.

Előadási darabok tisztán intonálva, kotta nélkül.

Pl. Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. 84-85., vagy E. Köhler: Etűdök op. 33 I. kötet első három etűdjének egyike, továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darabok.

Ajánlott tananyag

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvalára II. (EMB 8592)

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvalára III. (EMB 8593)

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I. (EMB 1801)

Fuvalaetűdök középfokra (Jeney Zoltán)

E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66

M. Moyse: De la Sonorité

M. Moyse: Exercices Journaliers pour La Flute

M. Moyse: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I.

M. Moyse: Cinquante de Demersseman II.

M. Moyse: Vingt-Quatre Études Mélodiques avec variations

Taffanel: 17 Grands Exercices Journaliers de Mécanisme

Platonov: 30 etűd

Towamicki: Szkola na Flet II.

Hangversenydarabok fuvalára és zongorára (Szebenyi - Nagy)

Népszerű előadási darabok fuvalára (Kovács L.)

Romantikus album (Bántai - Sipos)

3 olasz arietta (Csetényi Gyula)

Bárcsak volna fuvalán! (Csetényi Gyula)

Händel: Hallei szonáták (Bántai - Máriássy)

Händel: Hallei szonáták

Händel: Hallei szonáták

Händel: Elf Sonaten

Händel: 6 szonáta fuvalára és basso continuóra I-II. (Malina - Máriássy)

Telemann: C-dur Sonata

Telemann: Sechs Sonaten in Kanon

Boismortier: Sechs Suiten
Boismortier: Sechs Sonaten I-II.
Boismortier: 6 szonáta op. 9
Marcello: 12 szonáta fuviolára és basso continuóra I-II.
Loeillet: 12 szonáta op. 4 I-IV.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála + variációi,
- Egy etűd (pl. E. Köhler: op. 33 I. kötetből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy tételpár vagy kamaramű.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik. Érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a minőségben és mennyiségben magasabb követelményeknek.

„B” tagozatos oktatásra legkorábban az első évfolyam végén nyílik lehetőség.

A „B” tagozaton a tanuló hangszeres játéka elsősorban hangminőségben, a hangszerkezelés biztonságában, virtuozításban és az előadás kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozat szintjét.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése kromatikusan c1-a3-ig.
- Elemi tudnivalók a felhangokról.
- Az enharmónia fogalma.
- Dúr és moll hangnemek 3#, 3b előjegyzésig, abszolút hangnévvel is.
- A hármashangzat-felbontások és terclépések fogalma.
- A ritmikai ismeretek bővítése (tizenhatodok és azok szünetjelei).
- Újabb tempójelzések (stringendo, allargando, sostenuto stb.).
- Szerkezet, tagolás: a tempo, dal segno, Vi-de, Coda.
- A játszott anyagban előforduló barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete (felütés, ütemszünetek stb.).
- A tanult művek formai elemzése az (azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).
- Hangindítás súlytalan helyen, átkötések.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó fejlesztése (tartott hangok dinamikával: crescendo, diminuendo az intonáció és a hangminőség változása nélkül).
- A torok és a nyelv lazaságának megőrzése.
- A hangindítás és a repetíció gyorsítása Hangsorok gyakorlása különböző kötésekkel és variációkkal.
- A kéz- (csukló-) tartás lazításával az ujjak határozott, ugyanakkor laza billentése.
- Dúr és moll hangnemek 2#, 2b előjegyzésig, hármashangzattal, felbontásokkal, terclépésekkel a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig. Memóriafejlesztés több készségfejlesztő gyakorlat segítségével.
- Társas zenélés.

- Lapról játszás az első év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.

Bántai - Kovács: Skálaiskola I.

Csupor László: Ujjgyakorlatok

Platonov: A fuvolajáték iskolája

Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.

Renate Unger: Die Querflöte

Rieger-Unger: Das Querflöten Spiel I.

M. Moyse: Le debutant Flutiste

Bántai - Kovács: Kis előadási darabok fuvolára

Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai – Sipos)

Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika I.

Abracadabra Flute Repertoire (Malcolm Pollock)

Classical Album for Flute and Piano

Klassisches Spielbuch

Händel: Menüette

Mozart: Themes I-II.

Leichte Spielmusik des Rokoko

Das Notenbüchchen des 18. Jahrhunderts I.

Das Notenbüchchen des 18. Jahrhunderts II.

Kamarazene kezdők számára I. (Máriássy)

Kamarazene kezdők számára II. (Máriássy-Vígh)

Szokolay Sándor: (Bántai Vilmos) Magyar gyermekdalok két és három furulyára vagy fuvolára

Követelmény

Igényes hangindításra való törekvés.

A légzéstechnika állandó tökéletesítése, megfelelő támasz kialakítása, állandó ellenőrzése.

Tartott hangok különböző dinamikával: crescendo-descrescendo az intonáció változása nélkül.

Árnyaltabb dinamikai kifejezés.

Előadási darabok kotta nélkül.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (tercmenet, hármashangzat-felbontás is),

- Két különböző karakterű gyakorlat.

- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése.

- Nehezebb ritmusképletek ismerete: tizenhatod és harmincketted érték, valamint ezek szünetjelei, tizenhatod-triola, kettős nyújtópont.

- Dúr és moll hangnemek 3#, 3b előjegyzésig az ismert hangterjedelemben, abszolút hangnévvel is. - Hármashangzat-felbontások és tercmenetek.

- Újabb tempójelzések a játszott zenei anyagban.

- Szerkezet, tagolás: formai ismeretek az újabb előadási daraboknál.
- A játszott zenei anyagban előforduló barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete, tudatosítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Egységes hangszín kialakítása, alsó és felső regiszterben egyaránt Tartott hangok különböző dinamikával, az intonáció és a hangminőség változtatása nélkül.
- Törekvés a hangtalan és egyre gyorsabb levegővételre, a támasz automatikussá tételére.
- Differenciált hangindítás és a hang befejezésének gyakorlása. A hangindítás gyorsítása, repetíció a torok és a nyelv lazaságának megőrzésével.
- A kettős nyelvűtés használata (dupla staccato) lassított tempóban.
- Hangsorok gyakorlása kotta nélkül, a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig.
- A skálázás tempójának fokozása különböző variációkkal: éles és nyújtott ritmusok, különféle kötések, repetíció.
- Játékmód, artikuláció: az eddigi ismeretek készségszintre emelése, további differenciálása.
- Memóriafejlesztés: gyakorlatok és előadási darabok segítségével.
- Társas zenélés.
- Lapról játszás az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II.

Bántai - Kovács: Skálaiskola I.

Csupor László: Ujjgyakorlatok

Platonov: A fuvolajáték iskolája

Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I.

M. Moyse: Le debutant Flutiste

M. Moyse: Cinquante Études Mélodiques I-II.

Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai - Sipos)

Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos)

Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus

Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika I.

Bántai - Kovács: Könnyű kamarazene fuvolára

Barokk táncok fuvolára és zongorára (Nagy)

Classical Music for Flute

Derjunge Flötist

J. Hook: Szonatina (C-dúr)

Händel: Menüette

J. Haydn: 12 menüett fuvolára és gitárra (Mosóczi - Vági)

Csupor László: Fuvoladuók kezdők számára I.

Követelmény

A már megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

Különböző karakterű, nagyobb technikai képzettséget igénylő gyakorlatok, műzenei példák biztonságos eljátszása.

Bonyolultabb ütemfajták, ritmikai elemek, ritmusképletek alkalmazása.

Különböző karakterű és tempójú etűdök biztonságos eljátszása.

Egy stílusosan előadott, tisztán intonált előadási darab eljátszása kotta nélkül, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (tercmenet, hármashangzat-felbontás is),
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangterjedelem: c1-h3-ig.
- A felhangrendszer megismertetése.
- Aszimmetrikus ütemek, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó és rendszerezett ismerete.
- Tizenhatod-triola, kettős nyújtópont.
- Dúr és moll hangnemek 4#, 4b előjegyzésig, a hangszer teljes hangterjedelmében.
- Modális hangsorok.
- A könnyebb ékesítések (előke, parányzó, trilla) írásmódja és ritmusa.
- A moduláció fogalma.
- Egyszerűbb hangnemi kitérések felismerése a tanár segítségével.
- A játszott anyag zenei formáinak elemzése, stílusjegyeinek tudatosítása (pl. tánc típusok).
- A belső hallás fejlesztése (tempó, karakter és intonáció elképzelése a játék megkezdése előtt).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A felhangok szerepének tudatosítása a támasz és a helyes szájtartás kialakításában.
- Törekvés az ujjak és a nyelv könnyed mozgatására.
- A skálázás tempójának fokozása különböző dinamikával, ritmikával és artikulációval, kettős nyelvütéssel.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése a szép hang és a tiszta intonáció mellett.
- Önálló hangolásra nevelés.
- Memóriafejlesztés: a megszerzett formai, szerkezeti ismeretek alapján.
- Rendszeres társas zenélés, vagy kisenekari játék.
- A lapról játszási készség az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II.

Gariboldi: 30 etűd

M. Moyse: De la Sonorité

M. Moyse: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I-II.

Towarnicki: Szkola na Flet I.

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I.

Flöte Lemen mit Trewor Wye II.

Flötenetűden I. (Immánuel Lucchesi)

Furolamuzsika II. (Bántai - Kovács)

Romantikus album (Bántai - Sipos)

3 Gavotte (Bántai - Sipos)

Album of Sonatinas for young Flutists

J. Conte: Impromptu

Heinrich Funk: Kleine Sonata
 DerJunge Flötist
 Salon-Stücke II.
 Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi)
 Hangversenydarabok fuvolára (Szebenyi - Nagy)
 Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.)
 Bononcini: Táncok és szonáták I. (Máriássy)
 Csupor László: Fuvoladuók II.
 Bartók Béla: 18 duó 2 fuvolára (Csupor László)
 Beethoven: Sonata a due flauti
 Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos)
 Bántai - Kovács: Könnyű kamarazene fuvolára
 Telemann: Sechs Sonaten im Kanon
 Blavet: 15 Duetté für Flöten
 Boismortier: Leichte Duos op. 11 (
 Mozart: 5 Pieces for 3 Flutes

Követelmény

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel.

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás a tanult variációkkal.

Társas zenélés: kíséretes előadási darabok, duók, triók.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (duplanyelvvel is),
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek és megszerzett készségek elmélyítése.
- Bonyolultabb ritmusképletek, dinamikai és artikulációs előírások megvalósítása.
- Dúr és moll hangnemek 5#, 5b előjegyzésig, a hangszer teljes terjedelmében.
- A bonyolultabb ékesítések írásmódja és ritmusa.
- A szélsőséges dinamikák fogalma.(pianissimo, fortissimo stb.).
- A formai és szerkezeti ismeretek bővítése (rondóforma, variációs forma).
- A tanuló ismerje a történelmi társastáncok tempóit és jellegzetességeit.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek elmélyítése, tökéletesítése.

- Lehetőleg biztonságos hangindítás minden regiszterben.
- Szélsőséges dinamikák (ff, pp) megvalósítása, fokozott figyelemmel a szép hang és a tiszta intonáció megtartására.

- A befúvás szélsőséges helyzetei (ki- és befordítás).

- A trilla és egyéb díszítő elemek magasabb szintű, önálló alkalmazása.
- A laza, könnyed ujjtechnika kidolgozása.
- Hangsorok rendszeres gyakorlása a korábban megismert variációk szerint, 5#, 5b előjegyzésig.
- A tanuló önállóságának fejlesztése.
- A vibrato szerepe a zenei megvalósításban. A tanuló uralja a vibrato sebességét és amplitúdóját.
- Etűdök és skálák tempójának fokozása.
- Memóriafejlesztés: hosszabb terjedelmű műveken keresztül.
- Társas zenélés más hangszerekkel is (pl. vonós, fúvós, gitár stb.).
- Lapról játszás: az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II.
 Bántai - Kovács: Skálaiskola II.
 Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II.
 E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 331.
 M. Moyse: De la Sonorité
 Das Flötenbuch Friedrich des Grossen
 Romantikus Album (Bántai - Sipos)
 3 Tambourin (Bántai - Sipos)
 3 Polonaise (Bántai - Sipos)
 Hangversenydarabok fuvolára és zongorára (Szebenyi - Nagy)
 Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.)
 Bononcini: Táncok és szonáták II. (Máriássy)
 Marcello: 12 szonáta fuvolára op.2 I. (Máriássy)
 D. Scarlatti: Három szonáta (EMB 8958) Járdányi Pál: Szonatina
 Bárcsak volna fuvolám! (Csetényi Gyula)
 Album of Sonatinas for young Flutists
 Telemann: F-dúr szonáta
 Vivaldi: „Il pastor fido” 6 Sonaten für Querflöte und Basso continuo
 Quantz: Sonata in F-durop. 3 no. 6.
 Lavigne: Drei Sonaten (Peters 9663)
 Debussy: A kis néger (EMB 7933)
 Jeney Zoltán: Fuvoladuók II.
 E. Köhler: Válogatott duók (Tösér), Telemann: Sechs Sonaten in Kanon, Hotteterre: Trio
 Sonatas I-II.
 Bengráf József: Magyar táncok a 18. századból fuvolára, gitárra és gordonkára (Pejtsik),
 Zempléni: Fuvolatrió

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.
 Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel együtt, kotta nélkül.
 Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban.
 Barokk tánc vagy könnyebb szonáta tételpár stílusos, intonált előadása, kísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (alap + hármashangzat + felbontás + tercmenet),
- Egy különböző karakterű gyakorlat,
- Egy szonáta tételpár,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig megszerzett ismeretek összefoglalása (különböző ritmusok, ütemfajták, ütemjelzések, tempójelzések, díszítések stb. átfogó, rendszerezett ismerete).
- Dúr és moll hangnemek 6#, 6b előjegyzésig, hármashangzat- és dominánsszeptim-felbontásokkal és tercmenetekkel együtt.
- Eltérő, sajátos stílusjegyek felismerése (stílusismeret).
- Tudatosítsuk a gyakorlás helyes módszerét.
- A játszott művek formai és szerkezeti elemzése.
- Kromatikus skála.
- A tanuló ismerje az előadási darabok szerzőit, zenei korszakokba helyezve.
- A zenei ízlés, stílus- és hangszínérzék, valamint a karakterek iránti érzékenység fejlesztése, a zenei fantázia kibontakozása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangindítás és hangbefejezés differenciálása, repetíció gyakoroltatása, tempójának fokozása (szimpla és dupla staccatóval is).
- Tartott hangok állandó vagy változó dinamikával, a jó hangminőség, a tiszta intonáció megtartásával.
- Valamennyi hangsor rendszeres gyakorlása a korábban megismert változatok szerint.
- Trilla-skála.
- A hallás és ritmusérzék továbbfejlesztése, a dinamikai, hangszínbeli és intonációs igényességre való törekedés.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer fejlesztése.
- A tanuló ismerje hangszerének intonációs hibáit és tudatosan korrigálja azokat.
- Tudatos zenei memorizálás.
- Rendszeres társas zenélés.
- Lapról játszás az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II.

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I.

E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66

M. Moyse: Exercices Journaliers pour La Flüte

M. Moyse: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I.

M. Moyse: Vingt-Quatre Études Mélodiques avec variations

Das Flötenbuch Friedrich des Grossen

Hangversenydarabok fuvolára és zongorára (Szebenyi - Nagy)

Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.)

Romantikus album (Bántai - Sipos)

3 olasz arietta (Csetényi)

Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi)

Händel: Hallei szonáták (Bántai - Máriássy)

Händel: Hallei szonáták

Händel: Elf Sonaten

Telemann: Sechs Sonaten in Kanon

Boismortier: Sechs Sonaten I-II.

Boismortier: 6 szonáta op. 9

Mozart: G-dúr szonáta K. 285/a

Mozart: C-dúr szonáta K. 285/b

Mozart: D-dúr szonáta K. 285

Mozart: A-dúr szonáta K. 298

Vivaldi: Concerto V F-dur op. 10.

Vivaldi: Concerto IV. G-dur op. 10.

Rossini: Andante és Allegro

Szervánszky: Szonatina

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála + variációi,
- Egy etűd,
- Egy tételpár vagy kamaramű.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a fuvola és a fafúvós hangszerek múltját, irodalmát,
- a hangszer teljes hangterjedelmét,
- a tudatos és helyes légzéstechnikát,
- a fuvola intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),
- a dúr és moll hangnemeket 4#, 4b előjegyzésig,
- az egyszerűbb díszítések írásmódját és ritmusát,
- a vibrato szerepét a zenei megvalósításban,
- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a jelentősebb fuvolás előadóművészeket.

Legyen képes

- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,
- a különböző nyelvütések (szimpla és dupla staccato) gyorsaságának fejlesztésére,
- az önálló hangolásra,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,
- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),
- egyenletes, pergő-technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4 #, 4 b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzat- és szimpla- és duplanyelvvel is, a játszott irodalom által megkövetelt dinamikák megvalósítására,
- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására (pl. Eördögh, Platonov stb.),
- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására (pl. Köhler op. 33-as és op. 66-os etűdsorozata),
- egy barokk szonáta lassú és gyors tételének eljátszására egyszerűbb díszítésekkel,
- hosszabb terjedelmű művek memorizálására (pl. Járdányi: Szonatina, Szervánszky: Szonatina stb.).

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama Fuvola főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Jeney: Fuvolaiskola II. kötet/56-85., Bántai: Válogatott etűdök II. kötet/12., Köhler: Etűdök op. 33 no. 1/1-3. nehézségi szintjén).
- Egy barokk szonátatétel; Marcello: d-moll szonáta, Telemann: F-dúr szonáta valamelyik tétele nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Romantikus album, 3 Menüett, 3 Tambourin, Népszerű előadási darabok nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Platonov: 30 etűd 1-10., Köhler: Etűdök op.33 no. 1/1-5., Eördögh: Technikai és olvasógyakorlatok 1/1-4. nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta tételpár; Händel: Hallei szonáták nehézségi szintjén.
- Egy karakterdarab vagy kamaramű; Járdányi Pál: Szonatina nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam

„A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták, ütemjelzések átfogó, rendszerezett ismerete.
- Dúr és moll hangnemek 7#, 7b előjegyzésig.
- Eltérő, sajátos stílusjegyek felismerése, ezek megvalósítása (stílusismeret).
- Különböző korhű díszítésfajták megismerése.
- A zenei anyag kiválasztása az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- Zenekari művek fuvolaszólamainak megismertetése.
- A játszott művek formai, szerkezeti elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.
- Skálák különböző kötésvariációkkal.
- A hallás és ritmusérzék fejlesztése, a dinamikai és hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
- Az önállóság fejlesztése a gyakorlás módszerességében, az etűdökben és előadási darabokban felmerülő problémák gyorsabb megoldása érdekében.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Memóriafejlesztés: a kotta nélküli játék gyakorlása.
- Társas zenélés: kamarazene.

Ajánlott tananyag

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I.

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára III.

E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66

Fuvolaetűdök középfokra (Jeney Zoltán)

M. Moyse: De la Sonorité

Flötenetűden II. (Immánuel Lucchesi)

Fr. Vester: 50 weitere klassische Studien

Szemelvények zenekari művekből (Gyöngyössi)

Boismortier: Sechs Suiten

Telemann: Zwölf methodische Sonaten

Kuhlau: 12 Caprices I-II. Ger.

Das Frühbarock (Máriássy)

Das Italienische Barock (Máriássy)

Marcello: 12 szonáta fuvolára és basso continuóra I-II.

Loeillet: 12 szonáta op. 4 I-IV.

Loeillet: 12 szonáta op. 1 I-IV.

Loeillet: 12 szonáta op. 3 I-IV.

Vivaldi: D-dúr fuvolaverseny op. 10 (II Gardellino)

J. S. Bach: Suite no. 2 (h-moll) táncjátékok

Händel: Elf Sonaten

Pergolesi: Fuvolaverseny (G-dúr)

Gluck: G-dúr fuvolaverseny

Corelli: La Follia

Czerny: Rondo facile et brillant (G-dúr)
Benda: Sonata C-dúr
Mozart: D-dúr szonáta K. 285
Mozart: A-dúr szonáta K. 298
Telemann: Largo e vivace (4 fuvolára)
Barokk mesterek variációi II. (Kállay)
Boccherini: Menüett és variációk 4 fuvolára

Követelmény

Az eddigi évfolyamokban elért színvonal megőrzése.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása a jellegüknek megfelelő tempóban.

Előadási darab (vagy kamaramű stb.) értelmes, tagolt, árnyalt megszólaltatása.

E. Köhler: Etűdök op. 33 I. 5., 7., 9., vagy Bántai - Kovács: Válogatott etűdök II. 12-14., továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darabok vagy kamaraművek.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. romantikus: Köhler op. 66-ból vagy Platonov: 30 etűdből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy szonáta tételpár,
- Egy előadási darab vagy kamaramű.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A bonyolultabb felhangok ismerete.
- Kromatikus és egészhangú skálák.
- A játszott művekben előforduló tempójelzések, karakterjelzések, dinamikai és előadási jelek, zenei műszavak.
- Differenciáltabb hangnemi kitérések (pl. tercrokonság) felismertetése a tanár segítségével.
- Improvizáció különböző műfajokban (pl. 1-2 ütemes rövid zárati kadenciák - futamok, hármashangzatok- rögtönzése).
- Ismerkedés a kortárs zenei irányzatokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Kromatikus és egészhangú skálák mérsékelt tempóban.
- Hármass nyelvütés (tripla staccato).
- A trillázás fejlesztése.
- Fokozott figyelem a hang szépségére, a hangminőség és vibrato összefüggésére.
- A nehezebb átfújások gyakorlása.
- A halk és gyors belélegzés továbbfejlesztése.
- A skálázás tempójának fokozása; a különböző figurációk egy levegőre (tudatos gazdálkodás a levegővel).
- Kortárs zenei irányzatok, technikai megoldások.
- A tudatos zenei memorizálás fejlesztése.
- Társas zenélés: kamarazene, zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok II.

Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.)

E. Köhler: Etűdök fuvolára II. op. 33 (Pröhle)

E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet III.

Fürstenau: 24 Etüden für Flöte

M. Moyse: De la Sonorité

Bellinzani: 4 szonáta

Blavet: Szonáták (Fleury)

Vanhal: G-dúr Sonata

Veracini: 12 Sonaten I-IV. (Kolneder)

Quantz: Flötenkonzert g-moll

Telemann: f-moll Sonata

Kuhlau: 12 Capries I-II.

Fiocco: Allegro (P. Paubon)

Mozart: Rondo, D-dúr (Pröhle)

Diezweite Halftedes 18. Jahrhunderts (Máriássy)

Mozart: A-dúr Szonáta (Homolya)

Rosier- Rosetti: D-dúr fuvolaverseny (Szebenyi)

Hajdú M.: Magyar pásztordalok

Követelmény

Rendelkezzék a tanuló olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők.

Technikai felkészültségének megfelelő etűdök kiválasztása és azok, lehetőleg hibátlan megszólaltatása.

Képességeihez mért zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.

E. Köhler: Etűdök op. 66 kötetből, vagy Bántai - Kovács: Válogatott etűdök II. 46., vagy III. 9-10., továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes vagy kamaraművek.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy etűd (pl. Köhler: op. 33. II. kötetből, Bántai - Kovács: Válogatott etűdök III. kötetből)

vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,

- Egy tételpár vagy kamaramű.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az egészhangú és a kromatikus skála ismerete és ezek kombinációi.
- A művek lassú tételeinek zenei összefogása, zenei ívek felépítése, illetve lekerekítése.
- Romantikus zenei előadásmód.
- A zenei stílusérzék és a zenei fantázia fogalma.
- Tájékozódás a XX. század különböző stílusában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Nagyobb, nehezebb hangközök kötésének gyakorlása.
- A mély regiszter intenzitásának továbbfejlesztése.

- A hármas nyelvítés gyorsítása.
- Hangképzés nagy dinamikai különbségekkel.
- A memória szinten tartása.
- Társas zenélés: kamarazene, zenekari játék.

Ajánlott tananyag

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 II. (Pröhle)
 Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.)
 J. Chr. Bach: Sonata F-dúr per flauto e cembalo
 Mozart: D-dúr szonáta (Homolya)
 M. Haydn: Fuvolaverseny (Vécsey)
 Hoffmeister: D-dúr fuvolaverseny
 Vivaldi: La notte (g-moll) op. 10
 Boccherini: Concerto in D major (Rampal)
 Schubert: Téma variációkkal, B-dúr (Bántai - Sipos)
 Schumann: Három románc op. 94
 Debussy: Syrinx, En bateau (Szebenyi)
 Farkas Ferenc: Bihari román táncok
 G. Fauré: Pieces Célèbres pour Flute et Piano
 Mozart: Sechs Duetté op. 75 I-II.
 Doppler: Duettinoamerican (Adorján) 2flüte+piano
 Jean-Jean: Modern etűdök

Követelmények

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármas- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel.

Jártasság nehezebb ritmusképletekben.

Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel, lehetőség szerint zenekari játék.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. Köhler: op. 33 III. kötetből, vagy a Fuvolaetűdök középfokra című kottából) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy tételpár vagy kamaramű.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek összegzése.
- Modern zenei effektusok.
- Pergőnyelv.
- Bevezetés és ismertetés az újabb légzéstechnikák (körkörös légzés) fogalmáról, használatáról.
- A fuvola társhangszereinek és transzponálási módjainak ismerete (piccolo, altfuvola, basszusfuvola).
- Kitekintés a jazz és az értékes könnyűzene irányába.

- Alakuljon ki a tanulóban egy olyan értelmi és érzelmi kapcsolat a zenével, hogy a mindennapi zenélés életszükségletévé váljék.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az elsajátított hangszertechnikai ismeretek alárendelése az egyes művek zenei igényeinek.
- Az improvizációs készség lehetőségének kihasználása a játék örömeinek fokozására.
- Nehezebb kamaramű (vagy zenekari anyag) technikai problémáinak megoldása transzponálási lehetőségek kihasználásával.
- A tanuló lapról játék során érje el, hogy első látásra mind zeneileg, mind technikailag megfelelően játsszon el nem túl nehéz műveket.
- Társas zenélésnél az intonálás tisztaságában és az együttjátszás precizitásában tudjon magas színvonalon fuvalázni.
- Legyen alkalmas arra, hogy különböző együttesekben mindenki számára örömet szerző játékot produkáljon.

Ajánlott tananyag

E. Köhler: Etűdök fuvalára op. 33 III. (Pröhle)

E. Köhler: Virtuóz etűdök fuvalára op. 75 I.

E. Köhler: Virtuóz etűdök fuvalára op. 75 II.

Ittész Gergely: Kettősfogások fuvalára (táblázat)

Quantz: Capricien

Ph. E. Bach: Szólószonáta fuvalára

A bécsi klasszikusok (Pröhle)

Romantikus fuvalavirtuózok I-II.

Fauré: Fantázia (Jeney Zoltán)

Vivaldi: Concerto in do minőre (Hartay - Nagy)

F. Mendelssohn-Bartholdy: Rondo capriccioso (Bántai - Sipos)

Quantz: Flötenconcerto G-dur

Borne: Carmen-Fantasie

Schubert: Bevezetés és variációk az „Elszáradt virágok” témájára

P. Csillag: Kavicsok szólófuvalára

Devienne: Sechs Sonaten

Kuhlau: Three Trios op. 13 (Rampal)

Devienne: Trio D-dur

E. Bozza: Trois pi?ces (pour 4 flûtes)

F.-K. Doppler: Magyar Fantázia op. 35 (Adorján) (2 fuvala, zongora)

Grieg: Ausgewählte Stücke aus Peer Gynt für 2 Flöten und Klavier

S. Joplin: The Entertainer für drei Flöten und Klavier

J. Castérede: Flutes en Vacances Quatre Pieces pour 3 flutes (ad libitum 4 flutes)

J. Haydn: Die Jahreszeiten für zwei Flöten

W. A. Mozart: Die Hochzeit des Figaro für 2 Flöten

Láng István: Duo

Bozza: Kvartett

Követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő szinten, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg. Jean-Jean: Modern etűdök, vagy Fuvolaetűdök

középfokra, vagy Hangversenyetűdök furolára (Kovács L.), továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darab vagy kamaramű.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. Andersen: 24 etűdből vagy Jean-Jean: Modern etűdökből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy tételpár vagy kamaramű.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A fuolahang fizikai törvényszerűségei.
- Dúr és moll hangnemek 7#, 7b előjegyzésig.
- Kromatikus skála.
- A tempójelzések, karakterjelzések ismeretének bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták, ütemjelzések átfogó, rendszerezett ismerete.

További aszimmetrikus ütemek.

- Eltérő, sajátos stílusjegyek felismerése, ezek megvalósítása (stílusismeret).
- Különböző korok díszítésfajtáinak megismertetése.
- Barokk művek felépítése (szonáta, koncert).
- Szekvenciális szerkesztésmód a barokk művekben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kialakult mechanizmusok továbbfejlesztése
- Hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
- A nyelvindítás különböző módjai, a dinamika és az intonáció összefüggései.
- A rekeszizom tudatos működtetése, alkalmazása.
- Hangsorok különböző ritmikai variációkkal, változó kötésmódokkal, repetíciókkal, többféle hangerősségben.

- Trillaskálák a tanult hangnemekben.
- A vibrato, mint a zenei kifejezés egyik eszköze.
- A fuolajátékkal kapcsolatos állóképesség fejlesztése, idejének növelése.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Önálló gyakorlási módszerek bővítése.
- Társas zene (kamarazene, zenekari játék).
- A lapról olvasási készség fejlesztése folyamatos tempóban.

Ajánlott tananyag

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I.

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök furolára III.

E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66

Furolaetűdök középfokra (Jeney Zoltán)

Szemelvények zenekari művekből (Gyöngyössi)

Boismortier: Sechs Suiten

Telemann: Zwölf Fantasien für Querflöte

Telemann: Zwölf methodische Sonaten

Kuhlau: 12 Caprices I-II. Ger.
 Das Frühbarock (Máriássy)
 Das Italianische Barock (Máriássy)
 Marcello: 12 szonáta fuvolára és basso continuóra I-II.
 Loeillet: 12 szonáta op. 3 I-IV.
 Vivaldi: „Il pastor fido” 6 Sonaten für Querflöte und basso continuo
 Vivaldi: D-dúr fuvolaverseny op. 10 (II Cardellino)
 J. S. Bach: Suite no. 2 (h-moll) táncjátékok
 Pergolesi: Fuvolaverseny (G-dúr)
 Gluck: G-dúr fuvolaverseny
 Corelli: La Follia
 Czerny: Rondo facile et brillant (G-dúr)
 Benda: Sonata C-dúr
 Mozart: D-dúr szonáta K. 285
 Mozart: A-dúr szonáta K. 298
 Popp - Moniuszko: A fonó lányka
 Bartók Béla: Három csíkmegyei népdal (Szebenyi)
 Farkas Ferenc: Szonatina
 Decsényi János: Szonatina pastorale

Követelmény

Hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
 A nyelvvindítás különböző módjai, a dinamika és az intonáció összefüggései.
 Különböző díszítések stílusos alkalmazása
 A tanult daraboknak megfelelő tempók alkalmazása
 Nagyobb terjedelmű mű stílusos, biztonságos előadása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. romantikus: Köhlerop. 66-ból vagy Platonov: 30 etűdből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy szonáta tételpár vagy kamaramű.
- Egy előadási darab

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A tanuló ismerje a négy zenei alapkaraktert: dolce, espressivo, risoluto, grazioso.
- A klasszikus zeneirodalom stílusainak jellemzői.
- A szonátaforma tematikus és hangnemi elemzése.
- Improvizáció különböző műfajokban (pl. 1-2 ütemes rövid zárati kadenciák rögtönzése).
- Ismerkedés a XX. századi zene hangzásvilágával.
- Egészhangú skálák és kombinációi.
- Szűkített és bővített hármashangzatok.
- Nehezebb hangnemi kitérések önálló felismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangképzés eddig tanult elemeinek ismételése, bővítése dinamikai követelményekkel.

- Kifejező hang, hangminőség, a vibrato gyakorlati megvalósítása.
- Nehezebb átfújások gyakorlása.
- A halkés gyors belégzés továbbfejlesztése.
- Tudatos gazdálkodás a levegővel.
- Laza, könnyed ujjtechnika.
- Az ujjak szinkronizálása.
- Hangsorok különböző tempókban, figurációkkal, hangközmenetekkel, harmóniafelbontásokkal (kromatikus és egészhangú skálákban is).
- Hármasszólós nyelvítés.
- Trillák egyenletes és gyors tempóban.
- Tudatos zenei memorizálás.
- Társas zenélés különféle együttesekben.
- Lapról játszás: különös tekintettel a klasszikus irodalom zenei anyagára.

Ajánlott tananyag

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok II.

Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.)

M. Moyse: Exercices Journalier pour la Flute

Bellinzani: 4 szonáta

Vanhal: G-dúr Sonata

Veracini: 12 Sonaten I-IV. (Kolneder)

Quantz: Flötenkonzert g-moll

Telemann: f-moll Sonata

Kuhlau: 12 Capries I-II.

Fiocco: Allegro (P. Paubon)

Mozart: Rondo, D-dúr (Pröhle)

Mozart: A-dúr Szonáta (Homolya)

Rosier- Rosetti: D-dúr fuvolaverseny (Szebenyi)

Hajdú M.: Magyar pásztordalok

Corrette: Six sonatas op. 2 for 2 flute

Jeney Zoltán: Fuvoladuók I-III.

J. Haydn: Sechs Duetté

J. Haydn: Three Trios (for 3 flutes) (J. P. Rampal)

C. Wanausek: 10 Miniaturén für 4 Flöten

Követelmény

Rendelkezzék a tanuló olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők.

Technikai felkészültségének megfelelő etűdök kiválasztása és azok, lehetőleg hibátlan megszólaltatása.

Képes legyen a tanuló a művek stílushű, igényes előadására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. Köhler: op. 33II. kötetből, Bántai - Kovács: Válogatott etűdök III. kötetből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy barokk szonátatételpár vagy barokk kamaramű,
- Egy előadási darab.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A tempó- és dinamikai jelek bővebb ismerete.
- A zenei stílusérzék és a zenei fantázia fogalma.
- Lassú tételek zenei összefogása, zenei ívek felépítése, illetve lekerekítése.
- Romantikus művek (hangszeres dalok, karakterdarabok stb.) zenei előadásmódja.
- Társzművészetek.
- Zenekari művek fuvolaszólamainak megismertetése.
- Pergőnyelv.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tartott hangok nagy dinamikai különbségekkel (pp, ff).
- A mély regiszter intenzitásának fokozása.
- Hangindítás, hangbefejezés és a nyelv szerepének kapcsolata.
- A hármas nyelvütés gyorsítása.
- Pergőnyelv az alsó regiszterben is.
- Nehezebb, nagyobb hangközök kötése.
- Valamennyi hangsor rendszeres gyakorlása élénk és egyenletes tempóban.
- A memória szinten tartása, felhasználva a nehezebb technikai feladatok gyakorlására.
- Társas zene, kamarazene, zenekari játék.
- A lapról játszás továbbfejlesztése a romantikus zenei anyagon.

Ajánlott tananyag

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 III. (Pröhle)

Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.)

M. Moyse: De la Sonorité

Händel: Elf Sonaten

C. Ph. E. Bach: 6 Sonaten

J. Chr. Bach: Sonata F-dúr per flauto e cembalo

Mozart: D-dúr szonáta (Homolya)

M. Haydn: Fuvolaverseny (Vécsey)

Hoffmeister: D-dúr fuvolaverseny

Schubert: Téma variációkkal, B-dúr (Bántai - Sipos)

Schumann: Három románc op. 94

Debussy: Syrinx, En bateau (Szebenyi)

Farkas Ferenc: Bihari román táncok

G. Fauré: Pieces Célebres pour Flute et Piano

G. Fauré: Berceuse op. 16, Berceuse op. 56, Piece, Fantaisie op. 79

Dávid: Szonáta

Szervánszky: Szvit két fuvolára

W. Fr. Bach: Sechs Duetté I-II.

Követelmény

A laza, könnyed ujjtechnika.

Jártasság nehezebb ritmusképletekben.

Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel, lehetőség szerint zenekari játék.

Érzékeny és igényes intonáció

Hajlékony legato, technikailag biztonságos nyelvtechnika

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd
- Egy barokk szonáta tételpár
- Egy XX. századi mű

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A megtanultak összegzése.
- A modern zenei effektusok.
- Glissando, üveghangok, a fuvola felhangrendszerére épülő segédfogások.
- Ismerkedés újabb légzéstechnikák (körkörös légzés) alapjaival.
- Korunk zenéjének intonációs és ritmikai sajátosságai.
- A bartóki zene hangrendszerei.
- Kitekintés a jazz és az értékes könnyűzene irányába.
- A fuvola társhangszerei (piccolo, altfuvola, basszusfuvola) és transzponálási módja és ezek zenekari használata.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az elsajátított hangszerttechnikai ismeretek a virtuoizitás irányába.
- Biztos hangindítás és hangbefejezés minden regiszterben, többféle dinamikával.
- Üveghangok, él- és réshangok, frulláto-módok bővítése.
- Az improvizációs készség lehetőségének kihasználása a játék örömeinek fokozására.
- Nehezebb kamaramű (vagy zenekari anyag) technikai problémáinak megoldása a transzponálási lehetőségek kihasználásával.
- Memóriafejlesztés, koncentráció hosszabb terjedelmű műveken keresztül.
- Társas zenélésnél az intonálás tisztaságában és az együttjátszás precizitásában tudjon magas színvonalon fuvolázni.
- A tanuló lapról játék során érje el, hogy első látásra mind zeneileg, mind technikailag megfelelően játsszon el műveket.

Ajánlott tananyag

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 III. (Pröhle)

E. Köhler: Virtuóz etűdök fuvolára op. 75 I.

Hangversenyetűdök fuvolára (Kovács L)

Jean-Jean: Modern etűdök

S. Karg-Elert: 30 Capricien op. 107

E. Bozza: Quatours Études - Arabesques

Ittész Gergely: Kettősfogások fuvolára (táblázat) saját kiadás

Quantz: Capricien

Ph. E. Bach: Szólószonáta fuvolára

Devienne: Konzert für Flöte und Orchestra (Szebenyi – Nagy)

Fauré: Fantázia (Jeney Zoltán)

F. Mendelssohn-Bartholdy: Rondo capriccioso (Bántai – Sipos)

Kuhlau: Introductio e Rondo op. 98

P. Csillag: Kavicsok szólófuvolára

Devienne: Sechs Sonaten

F.-K. Doppler: Magyar Fantázia op. 35 (Adorján) (2 fuvola, zongora)

P. Tschaikowsky: Dansedes Mirlitonsfrom Nut Cracker Suite (4 flûtes)

Grieg: Ausgewählte Stücke aus Peer Gynt für 2 Flöten und Klavier

S. Joplin: The Entertainer für drei Flöten und Klavier

J. Castérède: Flûtes en Vacances Quatre Pièces pour 3 flûtes (ad libitum 4 flûtes)

J. S. Bach: 15 kétszólamú invenció

Láng István: Duo

Bozza: Kvartett

Követelmény

A kortárs zene notációjának és alapvető technikai megoldásainak ismerete (üveghangok, él- és réshangok, frulláto-módok)

A technikai készségek virtuózabb fejlesztése.

A tanuló a zenei anyagot kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd,
- Egy barokk szonáta tételpár vagy kamaramű,
- Egy előadási darab.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,
- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a vibrato sűrűségének fokozására, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazására,
- a különböző zenei korok megkomponált stílushű díszítéseinek önálló alkalmazására,
- a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele, a hangoló dugó folyamatos ellenőrzése stb.).

A tanuló rendelkezék

- megfelelő hangszeres technikával
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhoz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők,
- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni

- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, felhangok stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

„B” tagozat (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a modern zenei effektusokat,
- az újabb légzéstechnikákat,
- a fuvola társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes
- biztos hangindításra és -befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására (pl. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 III. kötet, Wehner: 12 nagy etűd vagy Jean-Jean: Modern etűdök),
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szólam önálló zenei és technikai megoldására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Fuvola főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Bántai: Fuvolaetűdök III. kötet, vagy Köhler: Etűdök op. 33 no. II. kötet nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Marcello: a-moll szonáta, Telemann: C-dúr szonáta, Händel: F-dúr szonáta nehézségi szintjén.
- Egy karakterdarab, vagy XX. századi mű; Fauré: Siciliano, Doppler: Berceuse, Mező Imre: Szvit, Szervánszky Endre: Szonatina nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Köhler: Etűdök op. 33 no. III. 1-5., Andersen: 24 etűd fuvolára/1. Hangversenyetűdök fuvolára c. gyűjtemény nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Händel: Hat szonáta, egy barokk triószonáta két tétele nehézségi szintjén.
- Egy XX. századi mű; Farkas: Bihari román táncok nehézségi szintjén. A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

OBOA

Az oboatanítás általános céljai, feladatai

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező oboahang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- az oboa lehetőségeit, irodalmát, hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait,
- az oboairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- az oboa kialakulását, fejlődését, sajátosságait,
- a hangszer részeit, összeállítását, tisztítását,
- a nád szerepét,
- a rokon hangszereket.

Tudatosítsa

- a kis b és e3 közötti hangok ismeretét, gyors olvasását és fogásait, (egy hang többféle fogásának ismeretét és alkalmazását: f-ek, esz-ek).

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező oboahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelembe, különböző figurációkkal,
- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, tiszta intonáció mellett,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat. Tegye jártassá a tanulókat az oboairodalomban előforduló díszítések kivitelezésében.

Fordítson figyelmet

- a megfelelő légzéstechnika, száj-, hangszer-, kéz- és testtartás kialakítására, tudatosítására és automatikussá tételére,

- az önkontroll fejlesztésére,

- biztos és differenciált hangindításra és szép hangbefejezés kialakítására,

- kiegyenlített, szép hang létrehozására, megfelelő levegővezetéssel a különböző regiszterekben,

- a repetíció gyorsítására a torok és nyelv lazaságának megőrzése mellett,

- a nyelv és az ujjak szinkronjának állandó ellenőrzésére, tökéletesítésére (ujjgyakorlatok, szekvenciák különböző artikulációval és ritmusképlettel),

- a hallás, a ritmus- és a tempóérzék fejlesztésére,

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,

- a lapról olvasási készség fejlesztésére,

- a tudatos zenei memorizálásra,

- a művek zeneileg igényes kidolgozására,

- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangszer karbantartására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A fafűvós hangszerek.

- Az oboa felépítése, részei, a nád szerepe.

- A hangszer összeállítása és tisztántartása.

- A páros és páratlan ütem, ütemszúlyok, egyszerűbb ritmusértékek.

- A játékmód, artikuláció alapfogalmai.

- A szerkezeti, formai tagolás alapfogalmai: motívum, periódus.

- Ismétlőjel, prima volta, seconda volta.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika alapjai. Rekesz-támasz, test-, hangszer- és szájtartás kialakítása.

- A hangindítás módja, gyakorlása.

- A helyes gyakorlás bevezetése, a memorizálás alapjai.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola

Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC

Forrai: Ének az óvodában

Kodály: 333 olvasó gyakorlat

Béres: Furulyaiskola I.

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Követelmény

Jól beállított légzés, befúvás, hangindítás.

A törzshangok olvasása, fogása, megszólaltatása.

4-8 ütemes, a légzés szempontjából jól tagolt gyermekdal vagy népdalanyag, esetleg 8-16 ütemes előadási darab megszólaltatása jó hangindítással, az életkori sajátosságoknak megfelelő tempóban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három gyermekdal, népdal, vagy más dallam kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az oboa felépítése, részei, a nád szerepe.
- A hangszer összeállítása és tisztántartása.
- Alapvető dinamikai és tempójelzések.
- A páros és páratlan ütem, ütem súlyok, egyszerűbb ritmusértékek, szinkópa, pontozott ritmusok.
- A játékmód, artikuláció alapfogalmai.
- A szerkezeti, formai tagolás alapfogalmai: motívum, periódus.
- Ismétlőjel, da capo, korona, prima volta, seconda volta.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika alapjai. Rekesz-támasz, test-, hangszer- és szájtartás kialakítása.
- A hangindítás és -befejezés gyakorlása.
- A helyes gyakorlás kialakítása, a memorizálás gyakorlása.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola

Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC

Kodály: 333 olvasó gyakorlat

Béres: Furulyaiskola I.

Czidra: Furulyamuzsika

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Követelmény

Jól beállított légzés, befúvás, hangindítás.

A törzshangok olvasása, fogása, megszólaltatása.

8-16 ütemes, légzés szempontjából jól tagolt gyakorlatok, népdalok, vagy előadási darabok eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három gyermekdal, népdal, vagy előadási darab kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása, hangolása, tisztítása.
- A nád szerepe.

- A páros és páratlan ütem; ütem súlyok, egyszerű ritmusértékek, szinkópa, pontozott ritmusok.
- A szerkezeti, formai tagolás alapfogalmai: motívum, periódus.
- Ismétlőjel, da capo, korona, prima volta, seconda volta.
- Dinamikai jelek.
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzés, rekesz-támasz, test-, hangszer- és szájtartás folyamatos ellenőrzése.
- A ki- és belégzés, a visszakészülés (támasz, száj) kontrollált megoldása.
- Hangindítás-hangbefejezés.
- Az ujjak és a nyelv munkájának összehangolása.
- Tudatos gyakorlás és memorizálás kialakítása.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola

Meszlényi-Szélpál: Oboa-ABC

Kodály: 333 olvasó gyakorlat

Béres: Furulyaiskola I.

Czidra: Furulyamuzsika

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Követelmény

Jól beállított légzés, befúvás, hangindítás.

A törzshangok olvasása, fogása.

Rövid, légzéssel jól tagolható gyakorlatok.

Minimum 16 ütemes előadási darabok eljátszása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat,
- Két rövid előadási darab lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangkészlet bővítése, a 3 féle „F” fogás használata.
- A nyolcad alapegységű ütemek. Felütés, súlytalan indítás, átkötés fogalma, alkalmazása.
- A tizenhatod és triola ritmus.
- A tanult művek formai elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika és a befúvás állandó ellenőrzése, tökéletesítése.
- A hangindítás gyorsítása (repetíció, skálamenet) laza torokkal, kis nyelvmozgással.
- A kéztartás és az ujjak munkájának állandó javítása (laza, mozgékony ujj-játék elérése).
- Hangsorok, hármashangzat-felbontásaik, tercek
- Társas zenélés: előadási darabok zongorakísérettel, könnyű duók.
- A memóriafejlesztés folyamatos feladat, a memorizálandó anyag terjedelmének fokozatos növelésével.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola, Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC, Hinke: Schule für die Oboe, Pusecsnyikov: Könnyű etűdök, Czidra: Furulyamuzsika, Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára), Oboamuzsika kezdőknek (Szeszler), Tanzbüchlein für Blockflöte Kamarazene kezdőknek

Követelmény

Helyes légzés, befúvás, hangindítás.

Dúr és-moll hangsorok megszólaltatása hármashangzat-felbontással, tercmenetekkel.

16-32 ütem terjedelmű előadási darabok kotta nélkül, értelmes tagolással, tiszta intonációval, törekedve a szép hangra, zongorakísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok formájának és stílusjegyeinek ismerete
- Változó ütem, aszimmetrikus ütemek; alla breve.
- Újabb tempójelzések.
- Könnyebb ékesítések írásmódja, ritmusa (rövid és hosszú előke, parányzó, trilla).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasztás, befúvás, hangindítás javítása, törekvés egységes hangszínre
- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.
- A barokk és klasszikus táncok karakterének megfelelő elválasztott hangok.
- Dúr és-moll skálák hármashangzatok, tercmenetek az artikulációs lehetőségek további bővítésével.
- Lapról játék az előző év anyagának nehézségi fokán.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Hinke: Schule für die Oboe

Munia: 33 etűd

Sellner: Etűdök

Snieckowsky: Etűdök I-II. kötet

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Pietsch: Schule für die Oboe

Oboamuzsika kezdőknek

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Classical album (oboára)

Oboaduók kezdőknek

Kamarazene kezdőknek

Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus I-II. tétel

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Követelmény

A megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

Dúr és-moll hangsorok, hármashangzat-felbontások, tercmenetek.

Különböző karakterű, mérsékelt tempójú gyakorlatok biztonságos előadása.

Előadási darabok eljátszása szép hangon, tisztán, stílushűen, jól tagoltan, kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat
- Két különböző jellegű és tempójú előadási darab, vagy tétel lehetőleg kotta nélkül kísérettel.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangkészlet további bővítése.
- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókéval, mordent.
- A játszott anyag formai elemzése, moduláció.
- A legfontosabb tempójelzések és zenei kifejezések ismerete.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek átfogó ismerete.
- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete: rondó- és variációs forma, barokk és klasszikus táncok jellegzetességei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett technikai készségek folyamatos tökéletesítése (légzés-, nyelv- és manuális technika).
- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.
- A nyelv- és ujjtechnika összehangolása.
- A legato játék gyorsítása.
- A tenuto és staccato játék gyorsítása egy hangon és skálamenetben.
- Differenciált hangindítás.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése: az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia: 33 etűd

Hinke: Schule für die Oboe

Sellner: Etűdök

Degen: 20 etűd

Beekun: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe

Wiedemann: 45 etűd

Snieckowsky: Etűdök I-II.

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto
Händel: Ária és Rondonella
Händel: B-dúr concerto no. 2
Geminiani: e-moll szonáta I-IV. tétel

Követelmény

A megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazása.

Dúr és-moll hangsorok, hármashangzat-felbontásokkal, tarcmenetekkel.

Különböző karakterű és tempójú, többféle ritmikai és technikai feladatot tartalmazó gyakorlatok biztonságos eljátszása.

Barokk szonáta vagy concerto lassú és gyors tételpárja, vagy más, hasonló terjedelmű előadási darab eljátszása kotta nélkül, tiszta intonációval, technikai biztonsággal, értelmes zenei tagolással, kifejezően, szép hangon, dinamikai árnyaltsággal, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor
- Egy hosszabb, közepes tempójú etűd
- Két különböző karakterű előadási darab vagy egy lassú-gyors tételpár, lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókaival, mordent (írásmódjuk, ritmusuk).
- A játszott anyag formai és harmóniai elemzése, hangnemi kitérések értelmezése, moduláció.
- Tempójelzések és zenei kifejezések széleskörű ismerete.
- Bonyolultabb ritmusképletek eljátszása (kvintola, szextola).
- Az ütemfajták, hangjegyértékek átfogó ismerete.
- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.
- Tudatos és igényes hangképzés.
- A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése: $p < f$ -ig, az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.
- Az önállóság fejlesztése a gazdaságos, módszeres gyakorlásban.
- Hangsorok megszólaltatása különböző játékmódokban, ritmusvariációkkal, fokról fokra menetekben is.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd
Hinke: Schule für die Oboe (skálaetűdök)
Sellner: Etűdök
Degen: 20 etűd
Beekun: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe
 Snieckowsky: Etűdök I-II.
 Wiedemann: 45 etűd
 Pusecsnyikov: Válogatott etűdök
 Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre
 Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto
 Händel: B-dúr concerto no. 2
 Telemann: c-moll szonáta
 Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára
 Cimarosa: Oboaverseny III-IV. tétel

Követelmény

A megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása, fogásainak ismerete kromatikusán.

Hangsorok megszólaltatása, hármashangzatok, tercmenetek, fokról fokra oktávmenetek, különböző játékmódok variálásával is.

Lassú és gyors szonáta- vagy koncert-tételpár vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel.

Kamarazene, vagy zenekari játék.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,

- Egy nagyobb állóképességet igénylő etűd,

- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele, vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A hangterjedelem további bővítése

A tanuló megismertetése

- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetével (hangnemi kitérés, moduláció fogalma)

- a barokk és klasszikus zenei stílusok jellemző sajátosságaival

- a különböző díszítések korhű és stílusos megoldásaival

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek és készségek karbantartása és továbbfejlesztése.

- A jó légzéstámasz tudatos alkalmazása és kontrollja.

- Tudatos hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés, kiegyenlített hangzás a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.

- Dúr és moll hangsorok megszólaltatása hármashangzatok, hangközmenetekkel és egyéb skálafigurákkal.

- Megfelelő technikai-, és állóképességet igénylő, különböző karakterű etűdök biztonságos eljátszása megfelelő tempóban.

- Igényesebb előadási darabok (gyors és lassú tétel) értelmes, zeneileg kifejező megszólaltatása kotta nélkül, kísérettel.

- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag
Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd
Hinke: Schule für die Oboe
Sellner: Etűdök
Degen: 20 etűd
Beekum: 35 etűd
Pietsch: Schule für die Oboe
Snieckowsky: Etűdök I-II.
Wiedemann: 45 etűd
Pusecsnyikov: Válogatott etűdök
Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre
Albinoni: B-dúr concerto
Telemann: c-moll szonáta
Vivaldi: C-dúr oboaverseny - (kis C-dúr) - P.V44-F.VII.no.4.
Cimarosa: Oboaverseny
Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára

Követelmény

A megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása, fogásainak ismerete kromatikusán, e3-ig.

Dúr és moll hangsorok megszólaltatása hármashangzatok, tercmenetek, fokról-fokra oktávmenetek, különböző játékmódok variálásával is.

Lassú és gyors szonáta, vagy koncert-tételpár vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel.

Kamarazene, vagy zenekari játék.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,

- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,

- Egy barokk szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű.

A kamaramű kivételével a darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

A „B” tagozatra irányítható tanulónak kiemelkedő zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal kell rendelkeznie, beleértve a gyors felfogóképességet és kitartó szorgalmat is, amely képessé teszi arra, hogy a „B” tagozat minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek megfeleljen.

A „B” tagozat feladatai az ismeretek és a hangszerkezelés fejlesztésében megegyeznek az „A” tagozat megfelelő évfolyamainál leírtakkal. Az etűdök és előadási darabok száma és nehézségi foka a tanuló felkészültségének megfelelően növelhető.

A „B” tagozat különböző évfolyamaiban a tanuló hangszeres játéka elsősorban hangminőségben, a hangszerkezelés biztonságában és az előadás zenei kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozat szintjét.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangkészlet folyamatos bővítése.
- A tanult művek formai elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika és a befúvás állandó ellenőrzése, tökéletesítése.
- A hangindítás gyorsítása (repetíció, skálamenet) laza torokkal, kis nyelvmozgással.
- A kéztartás és az ujjak munkájának állandó javítása (laza, mozgékony ujj-játék elérése).
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok megszólaltatása hármashangzat-felbontással, tercmenettel.
- Társas zenélés: előadási darabok zongorakísérettel, könnyű duók.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola

Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC

Hinke: Schule für die Oboe (

Doemens - Maiwald: Spielbuch I., II. (

Pusecsnyikov: Könnyű etűdök

Czidra: Furulyamuzsika

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Oboamuzsika kezdőknek (Szeszler)

Tanzbüchlein für Blockflöte

Kamarazene kezdőknek

Követelmény

Helyes légzés, befúvás, hangindítás.

A hangok ismerete, fogása a tanult hangtartományban.

dúr és összhangzatos moll a hangterjedelem teljes kihasználásával, hármashangzat-felbontással, tercmenettel.

Gyakorlatok az ismert hangterjedelem teljes igénybevételel, egész, fél, negyed, nyolcad ritmusértékekkel, éles és nyújtott ritmussal, szinkópával.

16-32 ütem terjedelmű előadási darabok kotta nélkül, egészséges, jó hangon, tiszta intonációra törekedve, zeneileg tagoltan, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat (a megkívánt hangterjedelem kihasználásával),
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem folyamatos bővítése.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok formájának és stílusjegyeinek ismerete.
- Változó ütem, alia breve.
- A bővülő darab-repertoár újabb tempójelzései.
- Könnyebb ékesítések írásmódja, ritmusa.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasztás, befűvés, hangindítás állandó ellenőrzése, javítása, törekvés a jó hangminőségre, a kiegyenlített hangzásra, és megfelelő egységes hangszínre, a regiszterváltásoknál megfelelő levegővezetéssel.

- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.

- A barokk és klasszikus táncok karakterének megfelelő elválasztott hangok.

- Dúr- és moll skálák, hármashangzatok, tercmenetek az artikulációs lehetőségek további bővítésével, staccato.

- Lapról játék, az előző év anyagának nehézségi fokán.

- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Hinke: Schule für die Oboe

Munia: 33 etűd

Sellner: Etűdök

Snieckowsky: Etűdök I-II. kötet

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Pietsch: Schule für die Oboe

Oboamuzsika kezdőknek

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Classical album (oboára)

Oboaduók kezdőknek

Kamarazene kezdőknek

Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus I-II. tétel

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Követelmény

Az eddig megszerzett többirányú ismeretek és készségek helyes alkalmazása, különös tekintettel az alapfunkciókra.

Önálló hangolás.

Jó kottaolvasási készség, a hangok fogásainak ismerete és használatuk C3-ig.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármashangzat-felbontással, tercmenetek, az összes artikuláció felhasználásával.

Nagyobb állóképességet igénylő, különböző karakterű etűdök biztonságos eljátszása.

Barokk vagy más stílusú előadási darabok (gyors és lassú tételek) értelmes, zeneileg kifejező megszólaltatása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,

- Egy gyakorlat

- Két különböző jellegű és tempójú előadási darab, vagy tétel kotta nélkül, kísérettel, vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangkészlet további bővítése.

- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókéval, mordent.

- A játszott anyag formai és harmóniai elemzése.

- A legfontosabb tempójelzések és zenei kifejezések ismerete.
- Az ütemfajták, aszimmetrikus ütemek, hangjegyértékek átfogó ismerete.
- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete: rondó- és variációs forma, barokk és klasszikus táncok jellegzetességei

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett technikai készségek folyamatos tökéletesítése (légzés-, nyelv- és manuális technika).
- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.
- A nyelv- és ujjtechnika összehangolása.
- A legato játék gyorsítása.
- A tenuto és staccato játék gyorsítása egy hangon és skálamenetben.
- Differenciált hangindítás.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése: az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia: 33 etűd

Hinke: Schule für die Oboe

Sellner: Etűdök

Degen: 20 etűd

Beekum: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe

Wiedemann: 45 etűd

Snieckowsky: Etűdök I-II.

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Händel: Ária és Rondinella

Geminiani: e-moll szonáta I-IV.

Sosztakovics: Románc

Követelmény

Legyen képes a tanuló a megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazására.

Hangterjedelem bővítése.

Dúr és moll hangsorok, hármashangzatok, tercmenet és egyéb skálafigurációk különböző ritmusvariációkkal és kombinált játékmódokkal is.

Különböző karakterű és tempójú, hosszabb lélegzetű és nagyobb technikai képzettséget kívánó etűdök eljátszása.

Barokk szonáta vagy concerto tételpárjának vagy más különböző karakterű előadási darabnak zeneileg igényes eljátszása kotta nélkül, zongorakísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor
- Egy hosszabb etűd
- Két különböző karakterű előadási darab vagy egy tételpár kotta nélkül, zongorakísérettel. Az egyik darabot vagy tételt kamaramű is helyettesítheti.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangkészlet további bővítése.
- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókéval, mordent (írásmódjuk, ritmusuk).
- A játszott anyag formai és harmóniai elemzése, hangnemi kitérések értelmezése a moduláció.

Bonyolultabb ritmusképletek eljátszása.

- Az ütemfajták, hangjegyértékek átfogó ismerete.
- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A jó légzéstámasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.
- Tudatos és igényes hangképzés.
- A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése: $p < f$ -ig, az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.
- Hangsorok különböző ritmusvariációkkal,
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd

Hinke: Schule für die Oboe (skálaetűdök)

Sellner: Etűdök

Degen: 20 etűd

Beekun: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe

Snieckowsky: Etűdök I-II.

Wiedemann: 45 etűd

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Händel: B-dúr concerto no.2

Telemann: c-moll szonáta

Albinoni: B-dúr concerto

Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára

Követelmény

Hangterjedelem: b-e3-ig.

Kiegyenlített hangzás a szélső regiszterekben is.

Árnyalt dinamika (crescendo - decrescendo) a tiszta intonáció megtartása mellett.

Hangsorok: dúr és összhangzatos moll skálák hármashangzatok, tercmenet és egyéb skálafigurák különböző játékmódok variálásával is.

Szonáta, vagy koncert tételpár vagy más előadási darab biztos és zeneileg igényes előadása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor

- Egy nagyobb állóképességet igénylő etűd
- Egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A hangterjedelem további bővítése

A tanuló megismertetése

- a legegyszerűbb hangszerjavítási módokkal
- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetével (hangnemi kitérés, moduláció fogalma)
- a barokk és klasszikus zenei stílusok jellemző sajátosságaival
- a különböző díszítések korhű és stílusos megoldásaival

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek és készségek karbantartása és továbbfejlesztése.
- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- Tudatos hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés, kiegyenlített hangzás a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.
- Dúr és moll hangsorok, hármashangzatok, hangközmenetekkel és egyéb skálafigurákkal
- Igényesebb előadási darabok (gyors és lassú tétel) értelmes, zeneileg kifejező megszólaltatása kotta nélkül, kísérettel.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd

Hinke: Schule für die Oboe

Sellner: Etűdök

Beekun: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe

Snieckowsky: Etűdök I-II.

Wiedemann: 45 etűd

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Albinoni: B-dúr concerto

Telemann: c-moll szonáta

Vivaldi: C-dúr oboaverseny - (kis C-dúr) - P.V44-F.VII.no.4.

Cimarosa: Oboaverseny

Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára

Head: Gavotte, Presto, Elégikus tánc, vagy ennek megfelelő nehézségű előadási darabok

Követelmény

A hangok gyors olvasása, fogásainak ismerete és használata kromatikusan f3-ig.

Hangsorok, hármashangzatok, hang közmenetek különböző játékmódok variálásával is.

Szonáta- vagy koncert (lassú és gyors) tételpár, vagy más karakterdarab igényes előadása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor

- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- az oboázáshoz szükséges hasi légzést és rekeszizmokkal való támaszt alkalmazni,
- szabályos kéz-, hangszer- és testtartással játszani,
- jó hangindítással, közepes és nagy hangon hosszú hangokat fújni, lekerekített befejezéssel,
- megfelelő gyorsasággal egyenletes legato skálameneteket játszani,
- skálák eljátszására 4#, 4b előjegyzésig, b-e3 hangterjedelemben (legato, tenuto és staccato, fokról fokra, tercmenet, hármashangzatok),

Ismerje

- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- az oboázáshoz szükséges hasi légzést és a rekeszizmokkal történő támasztást megfelelően alkalmazni,
- hosszú (tenuto) és különböző staccato hangokat játszani egy hangot repetálva és skálamenetben b-e3 hangterjedelemben,

Tudjon

- önállóan hangolni,
- a játékát kontrollálva, gazdaságosan gyakorolni.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Oboa főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Sellner: Etűdök, Pusecsnyikov, Snieczkovsky: Etűdök I., Hinke: Skálaetűdök, Degen, Beekum, Munia: 33 etűd, Munia-Lénárd: 44 válogatott etűd, valamint a Wiedemann: 45 etűd nehézségi szintjén.

- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is; Corelli-Barbirolli: F-dúr concerto, Händel: Ária és Rondinella, Geminiani: e-moll szonáta, Sosztakovics: Románc nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd; Hinke: Skálaetűdök, Degen, Pusecsnyikov, Snieczkowsky I-II., Beekum, Munia: 33 etűd, Munia-Lénárd: 44 válogatott etűd, Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf) nehézségi szintjén.

- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is, pl. egy barokk mű lassú és gyors tétele, vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab; Corelli: Barbirolli: F-dúr concerto, Händel: Ária és Rondinella, Telemann: c-moll szonáta, Albinoni: B-dúr concerto: II-III. t., Cimarosa: Oboaverseny, Head: Gavotte, Presto, Elégikus tánc, Vivaldi: C-dúr oboaverseny - kis C-dúr P.V. 44-F. VII. no. 4/1. t. nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Ezért a továbbképző évfolyamok feladatai elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és célját tartalmazzák.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A tanuló ismerje

- hangszerét,
- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetét,
- a barokk, klasszikus, romantikus és XX. századi zenei stílusok jellemző sajátosságait,
- a tanult művekben alkalmazott különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazását.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek, készségek állandó karbantartása és továbbfejlesztése.
- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- Tudatos és igényes hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés kiegyenlített hangzás és egységes hangszín a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.
- A módszeres és gazdaságos gyakorlás fokozott igényének kialakítása.
- A tanuló legyen képes a játszott darabok levegővétellel való önálló tagolására.
- Önálló hangolás.
- A vibrato elsajátítása, lassítása, sűrítése.

- Legyen képes hangszere intonációs hibáinak tudatos módosítására.
- A lapról olvasási készség fejlesztése a kamarazenei és zenekari játékhöz.
- Egyszerűbb díszítések önálló alkalmazása.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd

Ferling: 18 etűd

Braun: 18 caprice

Donizetti: Szonáta

Telemann: a-moll szonáta

Telemann: g-moll szonáta

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto RV 461

Marcello: d-moll concerto

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada

Weber: Concertino

Haydn: C-dúr oboaverseny

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote y Dulcinea

Händel: c-moll szonáta

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal megőrzése.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok az ismert módokon.

Lassú-gyors szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel; kamaramű előadásában való aktív részvétel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A tanuló ismerje

- hangszerét,
- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetét,
- a barokk, klasszikus, romantikus és XX. századi zenei stílusok jellemző sajátosságait,
- a tanult művekben alkalmazott különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazását.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek, készségek állandó karbantartása és továbbfejlesztése.
- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- Tudatos és igényes hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés kiegyenlített hangzás és egységes hangszín a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.
- A módszeres és gazdaságos gyakorlás fokozott igényének kialakítása.
- A tanuló legyen képes a játszott darabok levegővétellel való önálló tagolására.
- Önálló hangolás.
- A vibrato elsajátítása, lassítása, sűrítése.
- Legyen képes hangszere intonációs hibáinak tudatos módosítására.
- A lapról olvasási készség fejlesztése a kamarazenei és zenekari játékhöz.
- Egyszerűbb díszítések önálló alkalmazása.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd

Ferling: 18 etűd

Braun: 18 caprice

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románca

Bellini: Concertino

Bozza: Conte pastorale

Weber: Concertino

Haydn: C-dúr oboaverseny

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote y Dulcinea

Händel: c-moll szonáta

Händel: g-moll szonáta

Hindemith: Szonáta

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal fejlesztése.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok az ismert módokon.

Lassú-gyors szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel; kamaramű előadásában való aktív részvétel.

Az évvégi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,

- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ütemfajták, ritmusértékek, ritmusképletek átfogó ismerete.
- Díszítések korhű alkalmazása.
- A nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Skálázás a korábban megismert módokon; kromatikus skála.
- Rendszeres lapról olvasás.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Ferling: 18 etűd

Braun: 18 caprice

Paessler: 6 capriccio,

Donizetti: Szonáta

Nielsen: Románc és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta

Telemann: g-moll szonáta

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto RV 461

Marcello: d-moll concerto

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Gaál: Szonatina

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I.

Glinka: Ária és Rondó

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc

Bellini: Concertino

Bozza: Conte pastorale

Weber: Concertino

Haydn: C-dúr oboaverseny

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote y Dulcinea

Händel: c-moll szonáta

Händel: g-moll szonáta

Hindemith: Szonáta

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete e3-ig. Dúr és moll hangsorok a fent említett módokon Egy teljes concerto vagy szonáta, két karakterdarab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ütemfajták, ritmusértékek, ritmusképletek átfogó ismerete.
- Díszítések korhű alkalmazása.
- A nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Skálázás a korábban megismert módokon; kromatikus skála.
- Rendszeres lapról olvasás.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Fering: 48 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd

Fering: 18 etűd

Braun: 18 caprice

Paessler: 6 capriccio,

Donizetti: Szonáta

Nielsen: Románc és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta

Telemann: g-moll szonáta

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto RV 461, RV 531

Marcello: d-moll concerto

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Gaál: Szonatina

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I. (Kunzelmann 996)

Glinka: Ária és Rondó

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 román
Bellini: Concertino
Bozza: Conte pastorale
Weber: Concertino
Haydn: C-dúr oboaverseny
Hummel: Bevezetés, Téma és variációk
Ránki: Don Quijote y Dulcinea
Händel: c-moll szonáta
Händel: g-moll szonáta
Hindemith: Szonáta

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete e3-ig.

Dúr és moll hangsorok a fent említett módokon

Egy teljes concerto vagy szonáta, két karakterdarab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése kromatikusan.
- Ütemfajták, ritmusértékek, ritmusképletek átfogó ismerete.
- Díszítések korhű alkalmazása.
- A nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, hármashangzat felbontásokkal, - tercmenetekkel.
- Skálázás a korábban megismert módokon; kromatikus skála.
- Rendszeres lapról olvasás.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Fering: 48 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd
 Luft: 24 etűd
 Feriing: 18 etűd
 Braun: 18 caprice
 Donizetti: Szonáta
 Nielsen: Románc és Humoreszk
 Telemann: a-moll szonáta
 Telemann: g-moll szonáta
 Vivaldi: d-moll concerto
 Vivaldi: a-moll concerto (RV 461, RV 536)
 Marcello: d-moll concerto
 Bartók: Három csíkmegyei népdal
 Gaál: Szonatina
 Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I.
 Glinka: Ária és Rondó
 Cimarosa: Oboaverseny
 Schumann: 3 románc
 Bellini: Concertino
 Dubois: Középkori ballada
 Weber: Concertino
 Haydn: C-dúr oboaverseny
 Hummel: Bevezetés, Téma és variációk
 Ránki: Don Quijote et Dulcinea
 Händel: c-moll szonáta
 Händel: g-moll szonáta
 Hindemith: Szonáta

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete e3-ig.

Dúr és moll hangsorok hármashangzat felbontásokkal, tercmenetekkel 5#, 5b-ig.

Egy teljes concerto vagy szonáta, két karakterdarab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése.
- A nádalakítás alapvető tudnivalói.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll hangsorok 6#, 6b előjegyzésig a már ismert menetekkel, ritmus- és artikulációs variációkkal.
- A skálázás tempójának növelése.

- Fokozott dinamikai kontrasztok elérése a kifejezőbb előadásmód érdekében.
- A hangerő és hangszín kiegyenlítése a szélső regiszterek között.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd

Ferling: 18 etűd

Braun: 18 caprice

Donizetti: Szonáta

Nielsen: Román és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta

Telemann: g-moll szonáta

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto, RV 461, RV 536

Marcello: d-moll concerto

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Gaál: Szonatina

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I.

Glinka: Ária és Rondó

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 román

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada

Weber: Concertino

Haydn: C-dúr oboaverseny

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote et Dulcinea

Händel: c-moll szonáta

Händel: g-moll szonáta

Hindemith: Szonáta

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 6#, 6b előjegyzésig a ritmus- és artikulációs variációkkal.

Etűdök 5#, 5b előjegyzésig.

Egy teljes szonáta, egy concerto, két egyéb mű.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres ismeretek átadása

- A hangterjedelem további bővítése.
- A nádfaragási ismeretek bővítése.
- A hangszerjavítás alapvető tudnivalói.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A biztos és differenciált hangindítás gyakorlása.
- Tökéletes alapfunkciók kialakítása.
- Az összes skála 7#, 7b-ig.
- Újabb skálafigurációk szekvenciákkal.
- Differenciált dinamikai skála kifejlesztése.
- A zenei kifejezőkészségre való fokozott törekvés.
- A kottaolvasási készség állandó fejlesztése.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd

Fering: 18 etűd

Braun: 18 caprice

Donizetti: Szonáta

Nielsen: Románc és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta

Telemann: g-moll szonáta

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto, RV 461, RV 536

Marcello: d-moll concerto

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Gaál: Szonatina

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I.

Glinka: Ária és Rondó

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc,

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada

Weber: Concertino

Haydn: C-dúr oboaverseny

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote et Dulcinea

Händel: c-moll szonáta

Händel: g-moll szonáta

Hindemith: Szonáta

Követelmény:

Hangsorok 7#, 7b előjegyzésig.

Etűdök 5#,5b-ig.

Egy teljes concerto vagy szonáta, két egyéb előadási darab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A nádfaragás gyakorlása.
- A vibrato elsajátítása.
- A duplanyelv.
- Tájékozódás az oboa szóló- és kamarairodalmában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tökéletes alapfunkciók automatikussá tétele.
- A vibrato gyakorlása a tudatos alkalmazásig.
- Adupia staccato elsajátítása.
- Az összes skála b-fisz3 hangterjedelemben a már ismert módokon.
- A technikai és zenei megvalósítás összhangjának továbbfejlesztése.
- Kamarazene vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Ferling: 48 etűd

Ferling: 18 etűd

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd

Donizetti: Szonáta

Telemann: a-moll szonáta

Telemann: g-moll szonáta

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto RV 461, RV 536

Marcello: d-moll concerto

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I.

Glinka: Ária és Rondó

Schumann: 3 románc

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada

Weber: Concertino

Haydn: C-dúr oboaverseny

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote et Dulcinea

Händel: c-moll szonáta
Händel: g-moll szonáta
Hindemith: Szonáta

Követelmény:

Az összes dúr és moll skála.

Két teljes szonáta vagy egy teljes versenymű és egy előadási darab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszerét Legyen képes
- helyes testtartásra, hangszertartásra, a jó légzéstechnika tudatos alkalmazására,
- oldott, természetes hangszerkezelésre,
- tudatos és kontrollált gyakorlásra,
- dinamikailag árnyalt hangképzésre,
- tiszta intonációval, jó kötással és dinamikailag árnyaltan játszani,
- a kéz- és nyelvtechnika összehangolására,
- a fűrges szimplanyelv használatára,
- képességeinek megfelelő zenei anyag stílusos, zeneileg értelmes, kifejező előadására,
- kamara- és zenekari művek előadásában közreműködni,
- előadási darabokat korhű díszítéssel előadni,
- romantikus műveket vibrato alkalmazásával játszani.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Legyen képes

- a sima kötés megvalósítására,
- az összehangolt kéz- és nyelvtechnika tudatos alkalmazására,
- fűrges szimplanyelv és duplanyelv használatára
- technikájának önálló továbbfejlesztésére.

Tudjon

- a hangszerén b-f3 között egyenletes ujjtechnikával játszani,
- lassú tételeket stílusos variációkkal előadni.
- egy etűdöt, valamint egy barokk szonátát vagy koncert-tételpárt, vagy egy karakterdarabot, és egy kamarazenei művet előadni

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Oboa főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű; Ferling: 48 etűd, Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I-II., Luft: 24 etűd oboára, Kerényi Sándor: 22 etűd oboára nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta, vagy koncert-tételpár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű; Donizetti: Szonáta, Telemann: a-moll szonáta, Telemann: g-moll szonáta, Vivaldi: d-moll concerto, Vivaldi: a-moll concerto, Marcello: d-moll concerto, Bartók: Három csíkmegyei népdal, Gaál: Szonatina, Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I., Nielsen: Románc és Humoreszk, Glinka: Ária és Rondo, Cimarosa: Oboaverseny nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű; Ferling: 48 etűd, Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I-II., Luft: 24 etűd oboára, Kerényi Sándor: 22 etűd, Ferling: 18 gyakorlat, Paessler: 6 capriccio, oboára nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű; Schumann: 3 románc, Bellini: Concertino, Dubois: Középkori ballada, Bozza: Conte pastorale, Haydn: C-dúr oboaverseny, Weber: Concertino, Hummel: Bevezetés, Téma és variációk, Ránki: Don Quijote et Dulcinea, Händel: c-moll szonáta, Händel: g-moll szonáta, Hindemith: Szonáta nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség

Az oboa tanításához szükséges tanulónként, félévenként min. 4 db oboanád biztosítása.

KLARINÉT

A klarinéttanítás általános célja, feladatai

- a helyes légzés kialakítása,

- a kifejező klarinét hang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanismusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a klarinét történetét,
- a klarinét társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a klarinét hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előképítő évfolyamok

1. évfolyam

A hangszeres előkészítő elsősorban a képesség kibontakozását, a készségek felmérését szolgálja.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer részei, összeállításuk helyes módja, tisztítás, karbantartás. Nád felhelyezése.
- A helyes légzéstechnika ismertetése.
- A törzshangok olvasása és fogásai.
- Egyszerű üteműsúlyok, ritmusértékek.
- Módosítójelek, ismétlőjel, korona, a levegővétel jele.
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai, kivéve staccato.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módszereinek tanítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika gyakoroltatása.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása.
- A helyes befúvás, hangindítás és befejezés begyakorlása, a nyelv helyzete és szerepe.

- A megadott hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, egészséges hang elérése.
- A helyes gyakorlás és memorizálás, fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Kovács: Klarinétozni tanulok I.

A szeretet dalai kl.-zg. „Alkotó Muzsikuskok Társasága”

Gallai Attila: A klarinétzene alapjai

Követelmény

A légzés, befúvás, hangindítás állandó ellenőrzése.

A törzshangok biztonságos olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.
Gyermekdalok, népdalok és egyéb dallamok megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermekdal vagy népdal, illetve egyéb dallam kotta nélkül, a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer részei, összeállításuk helyes módja, tisztítás, karbantartás.
- A nád szerepe és beállítása.
- A törzshangok ismeretének bővítése.
- A helyes légzéstechnika ismertetése.
- Egész, fél, negyed, nyolcad értékek és szünetjeleik. Nyújtópont, pontozott ritmusok.
- Módosítójelek, ismétlőjel, korona, a levegővétel jele.
- Alapvető játékmódok ismeretének bővítése, kivéve staccato

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika állandó gyakoroltatása.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás rögzítése.
- A helyes befúvás, hangindítás és befejezés gyakorlása, a nyelv helyzetének állandó kontrollja, rögzítése és szerepe.
- A megadott hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, egészséges hang elérése.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.

Ajánlott tananyag

Klarinét ABC (Arany - Bakos - Meizl)

Kovács: Klarinétozni tanulok I.

A szeretet dalai kl.-zg. „Alkotó Muzsikuskok Társasága”

Gallai Attila: A klarinétzene alapjai

Követelmény

A légzés, befúvás, hangindítás állandó ellenőrzése.

A törzshangok biztonságos olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

Gyermekdalok, népdalok és egyéb dallamok megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermekdal vagy népdal, illetve egyéb dallam kotta nélkül, a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam, „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A fafűvós hangszerek ismertetése, külső megjelenés, hangszín, hangmagasság (kezdőknél).
- A klarinét részei, összeállításuk helyes módja, tisztítás, karbantartás. Nád helyes felhelyezése.
- A törzshangok olvasása és fogásai.
- Egyszerű ütemsúlyok, ritmusértékek.
- Ismétlőjel, korona, levegővétel jele, módosítójelek.
- A dúr és moll érzet kialakítása, a hangsorok tudatosítása abszolút hangnévvel.
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai, jelei, kivéve staccato.
- A szerkezet, tagolás alapfogalmai.
- A helyes gyakorlás és memorizálás különböző módjainak megismertetése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika állandó megalapozása, gyakoroltatása.
- A helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása és folyamatos ellenőrzése.
- A helyes befúvás, hangindítás és elválasztás.
- A megadott hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, szép hang elérése, kitartott hangok mf dinamikával.
- Dúr hangsor kotta nélkül,
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I.

Kovács: Klarinétozni tanulok I.

Dudás L: Klarinétiskola I.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I.

Követelmény

Jól beállított légzés, befúvás, hangindítás.

A törzshangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

A hangsor ismerete és megszólaltatása kotta nélkül.

Rövid, előjegyzést nem tartalmazó gyakorlatok, népdalok, gyermekdalok fél, negyed, nyolcad értékekkel, Kovács B.: Klarinétozni tanulok 1/58; 68., Balassa- Berkes: Klarinétiskola 1/21,48 stb. nehézségi fokán.

Előadási darabok (vagy népdalok), lehetőleg kísérettel. Pl. J. S. Bach: Parasztkantáta, W. A. Mozart: Francia gyermekdal

(Klarinétalbum I.-Edition Music-Soft)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat a tanult hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével,
- Négy népdal, illetve egyéb dallam kotta nélkül, lehetőleg zongorakísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése.
- Éles és nyújtott ritmus, nyújtópont, szinkópa.
- Felütés, csonkaütem.
- A dūr és moll hangsor szerkezete, a természetes, összhangzatos és dallamos moll. A hármashangzat fogalma.
- Az enharmónia fogalma.
- A szerkezet, tagolás alapfogalmai; (pl. motívum, sor, ütem súly).
- A tanult művek formai elemzése a periódus kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó ellenőrzése, tökéletesítése.
- Tartott hangok dinamikával.
- A hangindítás gyorsítása, repetíció a torok és nyelv lazaságának megőrzésével.
- A kéztartás és billentés állandó ellenőrzése, javítása.
- Dūr és összhangzatos moll hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik kotta nélkül, a tanult hangterjedelem határáig.
- Hangsorok gyakorlása repetícióval.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I.
Kovács: Klarinétozni tanulok I.
Dudás L: Klarinétiskola I.
Perényi É: Klarinét-etűdök.
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I.
Périer: Le debutant clarinettiste

Követelmény

Helyes alapon nyugvó légzés, befúvás, hangindítás.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

A tanult hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik ismerete és megszólaltatása kotta nélkül.

Előjegyzés nélküli vagy 1 előjegyzésű gyakorlatok, népdalok, műzenei példák fél, negyed, nyolcad értékekkel, éles, nyújtott ritmussal vagy szinkópával, páros és páratlan lüktetéssel; a fenti hangterjedelem teljes igénybevételével;

Perényi: Klarinét-etűdök: 17; 19. nehézségi fokán.

16-32 ütemes előadási darabok kulturált hangon, tagoltan, törekedve a tiszta intonációra, kísérettel. Pl. J. Brahms:

Álommanó; M. Glinka: Air (Perényi: Repertoire 4., 5.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése a kisujj-billentyűknél mindkét fogásvariáció ismerete és alkalmazása.
- A tizenhatod érték és szünetjele, nyújtópont a nyolcad érték mellett, triola.
- A tanult művek formai elemzése: azonosság, hasonlóság, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó javítása, a megfelelő támasz kialakítása.
- A játékmód, artikuláció további differenciálása, finomítása (portato, staccato stb.).
- A dinamika határainak kiterjesztése a tiszta intonáció megtartása mellett.
- A regiszterváltások finomítása a levegő megfelelő vezetésével; az egységes hangszín kialakítása.
- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, hármashangzat-felbontások és tercmenetek, kotta nélkül.
- A skálázás tempójának fokozása különböző kötésekkel, repetíció. A belső hallás fejlesztése.
- Lapról játék az előző év anyagának nehézségi fokán.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I.

Dudás L: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok I.

Perényi É.: Klarinét-etűdök

Delécluse: 20 könnyű etűd

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I.

Périer: Le debutant clarinettiste

100 Studien (G. Joppig-S. Trier)

Követelmény

A már megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik ismerete és megszólaltatása, kotta nélkül.

Mérsékelt tempójú, egyszerű ritmusképletekből álló, különböző karakterű gyakorlatok, műzenei példák biztonságos eljátszása a fenti hangterjedelemben, Perényi É.: Klarinét-etűdök 26; 32. nehézségi fokán.

Több regisztert érintő előadási darabok stílusosan, tisztán intonálva, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel. Pl. Ch.

W. Gluck: Boldog lelkek tánca (Klarinétalbum II. - Edition Music Soft), P. I. Csajkovszkij: Régi francia dal (Perényi:

Repertoire 24)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,

- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése
- A legegyszerűbb segédfogások.
- A klarinét szerepe a különböző zenei műfajokban.
- A harmincketted és szünetjele, tizenhatod triola, többütemes szünetek.
- A legegyszerűbb díszítések: rövid és hosszú előke, paránytrilla.
- Dalforma (ABA), trios forma.
- Tempo I, dal Segno, Vi-de.
- A játszott előadási darabok stílusjegyeinek megismerése (pl. tánc típusok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek elmélyítése, tökéletesítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítására való törekvés.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, kotta nélkül; hármashangzat felbontásokkal, tercmenetekkel.
- Skálázás különböző variációkkal: éles, nyújtott ritmusok, különféle kötések, repetíció.
- Az eddig megszerzett formai és szerkezeti ismeretek alkalmazása a művek előadásában.
- A lapról játék formailag és zeneileg igényes megvalósítása.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Perényi É.: Klarinét-etűdök

Beekun: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat

Kratochvil: 66 etűd

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.

Müller (I.): Etűdök

Périer: Le debutant clarinettiste

100 Studien (G.Joppig-S. Trier)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel együtt, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/9; 15. Balassa: Klarinétiskola 11/ 7; 13. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel.

Pl. F. Schubert: Menuetto, G. Marie: Dal régi stílusban (Perényi: Repertoire 27., 19.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét kialakulása, fejlődése, sajátosságai (furata, átfűvése, transzponáló jellege stb.).
- A hangterjedelem bővítése a kisujj-billentyűknél mindkét fogásvariáció ismerete és alkalmazása.
- Bonyolultabb segédfogások, tisztítófogások.
- További díszítések: a trilla, utóka, kettős ékesítés (mordent) írásmódja.
- A négyeshangzatok fogalma, domináns- és szűkített szeptim-felbontások. A tanuló ismerje fel és játékában alkalmazza a különböző stílusjegyeket.
- Rondóforma, variációs forma, szonátaforma.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek további elmélyítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítása.
- Hangindítások és hangbefejezések gyakorlása.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, kotta nélkül; hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.
- Skálázás a korábban megismert módokon, különböző dinamikával, ritmikával és artikulációval.
- További díszítések: a trilla, utóka, kettős ékesítés (mordent) gyakorlása.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése (crescendo, diminuendo).
- Az eddig megszerzett formai és szerkezeti ismeretek alkalmazása a művek előadásában.
- A lapról játék formailag és zeneileg igényes megvalósítása.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Perényi É.: Klarinét etűdök

Beekun: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat
Kratochvil: 66 etűd
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III.
Müller (I.): Etűdök
Périer: Le debutant clarinettiste
100 Studien (G. Joppig-S. Trier)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok kotta nélkül; hármashangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/13., 28., illetve Balassa: Klarinétiskola 11/40., 56. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel.

Pl. Beethoven: Sonatine; Ch. Dancla: Romance (Perényi É.: Repertoire 35., 39.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét kialakulása, fejlődése, sajátosságai (furata, átfúvása, transzponáló jellege stb.)
- A klarinét szerepe a különböző zenei műfajokban.
- A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán.
- Bonyolultabb segédfogások, tisztítófogások önálló alkalmazása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek további elmélyítése, tökéletesítése.

- Minden regiszterben kiegyenlített telt hang kialakítása.
- Ismerje a tanuló hangszerének intonációs hibáit és törekedjen javításukra.
- A megfelelő nád kiválasztásának szempontjai.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések tökéletesítése a nyelv differenciált alkalmazásával.

- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.

- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, kotta nélkül; hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.

- Kromatikus skálák.

- A lapról játék formailag és zeneileg további fejlesztése, igényes megvalósítása.

- Rendszeres társas zenélés és zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Perényi É.: Klarinét etűdök

Beekun: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat

Kratochvil: 66 etűd

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III.

Müller (I.): Etűdök

Périer: Le debutant clarinettiste

100 Studien (G.Joppig-S. Trier)

Gabucci: 60 Divertimenti

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, teremeneteikkel együtt, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/36., 75., illetve Balassa: Klarinétiskola 11/55., 71; 81. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel. Pl. Donizetti: Concertino (Edition Music-Soft); Weber: Szonatina; Barmann: Romance (Perényi: Repertoire 42.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

Alapfokú évfolyam „B” tagozat

„B” tagozatra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a minőségben és mennyiségben magasabb követelményeknek.

A „B” tagozatos tanuló hangszeres játéka elsősorban hangminőségben, a hangszerkezelés biztonságában, virtuozításban és az előadás kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozaton tanulók szintjét!

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése kromatikusán. A kisujj-billentyűknél mindkét fogásvariáció ismerete és alkalmazása.

- Éles és nyújtott ritmus, nyújtópont, szinkópa.
- Felütés, csonkaütem.
- Az enharmónia fogalma.
- A játékmód, artikuláció további differenciálása (portato stb.).
- A legegyszerűbb díszítések; rövid és hosszú előke; a trilla fogalma.
- A tanult művek formai elemzése, azonosság, hasonlóság, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó tökéletesítése, megfelelő támasz kialakítása, állandó ellenőrzése.
- Tartott hangok különböző dinamikával: crescendo-decrescendo az intonáció változása nélkül.
- A hangindítás gyorsítása, repetíció, a torok és nyelv lazaságának megőrzésével.
- A kéztartás és billentés állandó ellenőrzése, javítása, az ujjmozgások lazítása trillák segítségével.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármashangzat-felbontásaik kotta nélkül, a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: kíséretes előadási darabok, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I.
 Balassa: Klarinétiskola II.
 Kovács: Klarinétozni tanulok I.
 Kovács: Klarinétozni tanulok II.
 Dudás L: Klarinétiskola I.
 Dudás L: Klarinétiskola II.
 Perényi É.: Klarinét-etűdök
 Delécluse: 20 könnyű etűd
 Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I.
 Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.
 Périer: Le debutant clarinettiste
 100 Studien (G. Joppig-S. Trier)

Követelmény

Helyes alapon nyugvó légzés, befúvás, hangindítás.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik ismerete és megszólaltatása, kotta nélkül.

Gyakorlatok, műzenei példák fél, negyed, nyolcad, tizenhatod értékekkel, éles, nyújtott ritmussal és szinkópával, páros és páratlan lüktetéssel; a fenti hangterjedelem teljes igénybevételével; Kovács: Klarinétozni tanulok 1/196; 221.; illetve Balassa: Klarinétiskola I/97. nehézségi fokán.

Előadási darabok kotta nélkül, kulturált hangon, tagoltan, törekedve a tiszta intonációra - kísérettel. Pl. Mozart: Allegretto (Perényi: Repertoire 28.); Martini: Andantino (The Joy of Clarinet)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat (a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével),

- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét kialakulása, fejlődése.
- A hangterjedelem bővítése kromatikusan. A tizenhatod érték és szünetjele, nyújtópont nyolcad érték mellett, triola.
- A legegyszerűbb segédfogások.
- A kromatikus skála fogalma, szekvenciák felépítése.
- Díszítések: paránytrilla, trilla és utóka.
- A játékmód, artikuláció finomítása, staccato.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó ellenőrzése, szükség esetén javítása, a támasz automatikussá tétele.
- A dinamika határainak kiterjesztése a tiszta intonáció megtartása mellett.
- Regiszterváltások finomítása a levegő megfelelő vezetésével, az egységes hangszín kialakítása.
- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.
- Repetíció gyorsítása a torok és nyelv lazaságának megőrzésével.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok a hangterjedelem alsó és felső határáig.
- Hármashangzat-, és tercmenetek, kotta nélkül.
- A skálázás tempójának fokozása különböző variációkkal: éles, nyújtott ritmusok, különféle kötések, repetíció.
- Lapról játék az előző év anyagának nehézségi fokán.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Iskolák, gyakorlatok

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Dudás L: Klarinétiskola

Perényi É.: Klarinét-etűdök

Delécluse: 20 könnyű etűd

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.

Périer: Le debutant clarinettiste

100 Studien (G. Joppig-S. Trier)

Követelmény

A már megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusan a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok és hármashangzat-felbontásaik, valamint tercmeneteik ismerete és megszólaltatása kotta nélkül.

Különböző karakterű, nagyobb technikai képzettséget igénylő gyakorlatok, műzenei példák biztonságos eljátszása a fenti hangterjedelemben; bonyolultabb ütemfajták, ritmikai elemek,

ritmusképletek alkalmazása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/13., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/21. Perényi: Klarinét-etűdök: 38. nehézségi fokán.

Különböző regiszterekben mozgó előadási darabok stílusosan, tisztán intonálva, kotta nélkül, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel. Pl. Türk: Larghetto amoroso; Gluck: Ária (Perényi: Repertoire 29., 34.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül,

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét szerepe különböző zenei műfajokban.
- A hangterjedelem bővítése kromatikusan.
- Bonyolultabb segédfogások, tisztítófogások.
- A harmincketted és szünetjele, tizenhatod triola, többütemes szünetek.
- A négyeshangzatok fogalma, domináns- és szűkített szeptim-felbontások
- Dalforma (ABA), trios forma, szonátaforma.
- Tempo I, dal Segno, Vi-de.
- A játszott előadási darabok stílusjegyeinek megismerése (tánc típusok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett készségek elmélyítése, tökéletesítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítása.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása a nyelv differenciált alkalmazásával.
- A játékmód, artikuláció finomítása, staccato.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.
- Az eddig megszerzett formai és szerkezeti ismeretek alkalmazása a művek előadásában.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Iskolák, gyakorlatok

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Perényi É.: Klarinét-etűdök

Beekun: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.

Müller (I.): Etűdök

Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat

100 Studien (G.Joppig-S. Trier)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hármas- és négyeshangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai problémát feldolgozó etűdök megszólaltatása, Perényi: Klarinét-etűdök: 60; 74. nehézségi fokán.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár, vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása kotta nélkül, kísérettel. Pl. K. Stamitz: Rondo (Klarinétmuzsika - EMB); W. A. Mozart: Larghetto (Perényi: Repertoire 33.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése kromatikusán.
- További segédfogások és tisztítófogások.
- Kvintola, szextola, kettős nyújtópont.
- A szűkített szeptimek hangjainak enharmonikus átértékelése.
- A kettős ékesítés (mordent) írásmódja.
- Rondóforma, variációs forma.
- Különböző stílusjegyek megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek elmélyítése, tökéletesítése.

- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítására való törekvés.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása a nyelv differenciált alkalmazásával.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig kotta nélkül; hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.

- A kettős ékesítés (mordent) gyakorlati megvalósítása.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Perényi É.: Klarinét-etűdök

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat

Kratochvil: 66 etűd

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III.
Müller (I.): Etűdök
Périer: Le debutant clarinettiste
Perényi: Klarinét etűdök
100 Studien (G.Joppig-S. Trier)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel együtt, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/ 28; 59; 67. Perényi: Klarinét-etűdök: 70; 76. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel. Pl. Glinka: Vocalise; Barát: Szláv dal

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül (vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése kromatikusan.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- Díszítések korhű, stílusos alkalmazása.
- A (kora)klasszikus versenyművek felépítése, jellegzetességei.
- A megfelelő nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika további tökéletesítése.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok minél nagyobb hangterjedelemben, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.

- Kromatikus skála.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.
Kovács: Klarinétozni tanulok II.
Perényi É.: Klarinét-etűdök
Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd
Delécluse: 20 könnyű etűd
Giampieri: Raccolta di esercizi e studi

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat
Kratochvil: 66 etűd
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III.
Müller (I.): Etűdök
Périer: Le debutant clarinettiste
Perényi: Klarinét etűdök
100 Studien (G. Joppig - S. Trier)
Gabucci: 60 Divertimenti

Követelmény

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.

Kromatikus skála.

Etűdök Jean-Jean: Etűdök I. Klose: Napi gyakorlatok (15 etűd:1.) nehézségi szintjén
Versenymű tételek és előadási darabok. Pl. Stamitz: B-dúr klarinétverseny, Donizetti: Concertino), Debussy: Kis néger, Klose: Fantázia (Perényi: Repertoire gyűjteményben 45. nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, (hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.)
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül (vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a klarinét és a fafűvös hangszerek múltját, irodalmát,
- a hangszer teljes hangterjedelmét,
- a tudatos és helyes légzéstechnikát,
- a klarinét intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),
- a dúr és moll hangnemeket 4#, 4b előjegyzésig,
- egyszerűbb ékesítések írásmódját és ritmusát,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a jelentősebb klarinétos előadóművészeket. Legyen képes
- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,
- a különböző nyelvütések gyorsaságának fejlesztésére,
- az önálló hangolásra,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,
- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),

- egyenletes, pergő-technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4#, 4b előjegyzésig, a 6. osztálynak megfelelő variációkkal
- szélsőséges dinamikák megvalósítására,
- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására,
- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására,
- hosszabb terjedelmű művek memorizálására.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A tantárgya és időtartama

Klarinét főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű; Perényi Éva: Klarinétetűdök 60-tól, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 13., 28. nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is; Dancla: Románc (Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár 39), Weber: Sonatina Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár 44.), Haydn: Szent Antal korál (200 év klarinétmuzsikája- Barokk-nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű; Perényi Éva: Klarinétetűdök 86-tól, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 36., 46., 59., 75., Jean-Jean I: 2. nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is; Bármann: Románc, Debussy: Kis néger, Mozart: Sonatina, Mendelssohn: Dal szöveg nélkül (Berkes: Előadási darabok klarinéttra és zongorára II. kötetből a 9-es), Donizetti: Concertino II. tétel, Kocsár Miklós: Ungaresca nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Ez a különbség a továbbképző évfolyamokon egyéb elfoglaltságaiktól, gyakorlási idejüktől, érdeklődési körüktől függően tovább növekedhet. Zenetanulásuk iránya és célja is eltérhet; vagy az egyéni hangszerstudás tökéletesítése, vagy a kamarazenei, illetve zenekari játék fejlesztése kerül előtérbe.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem további bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- Ismerje a tanuló hangszerének intonációs hibáit és tudatosan javítsa azokat.
- A megfelelő nád kiválasztásának szempontjai és a nád alakításának legalapvetőbb módjai.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megszerzése a klarinét szóló- és kamarazene-irodalmában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsó fokon megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.
- Az önálló játék fejlesztése a megtanulandó etűdök, előadási darabok gyakorlásakor felmerülő problémák megoldására.
- Hangolás lehetőleg önállóan.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül.
- A technikai készségek állandó fejlesztése.
- Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel is; lehetőség szerint zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Gabucci: 20 studi di medio difficulta

Gambaro: 20 caprices

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I.

Klosé: 30 etűd

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat

Klosé: Napi gyakorlatok

Kratochvil: 66 etűd

Kröpsch: Etűdök I.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III.
Müller (I.): Etűdök
Pérrier: 20 könnyű etűd (
Pérrier: 331 mechanikus napi gyakorlat
100 Studien (G.Joppig-S. Trier)
Baermann (C.): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

Hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármes- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1.,

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no.

3, Debussy: A lenhajú lány (Kocsis - Berkes: Későromantika), J. E. A. Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem további bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- A megfelelő nád önálló kiválasztása és alakítása.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megteremtése a klarinét szóló- és kamarazene-irodalmában.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül.
- Kromatikus skálák.
- A tanuló önállóságának fejlesztése a megtanulandó etűdök, előadási darabok gyakorlásakor.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszeres készségek állandó karbantartása és tökéletesítése, valamint fejlesztése a megtanulandó etűdök, előadási darabok gyakorlásakor felmerülő problémák megoldására.
- Hangolása tanár segítsége nélkül.
- Ismerje a tanuló hangszerének intonációs hibáit és tudatosan javítsa azokat.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- A skálák és etűdök tempójának fokozása.
- Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel is; lehetőség szerint zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Beekun: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Gabucci: 20 studi di medio difficulta

Gambaro: 20 caprices

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I.

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II.

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat

Klosé: Karakterisztikus etűdök

Klosé: Napi gyakorlatok

Kratochvil: 66 etűd

Kröpsch: Etűdök I.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III.

Müller (I.): Etűdök

Périer: 20 könnyű etűd

Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat

Wiedemann: Gyakorlatok IV.

Baermann (C.): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

Hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármas- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no. 3, Debussy: A lenhajó lány (Kocsis-Berkes: Későromantika), J. E. A. Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem további bővítése
- Különböző díszítések.
- Az eddig megszerzett ismeretek átfogó rendszerezése.
- A hangszer intonációs hibáinak ismerete.
- A klarinét irodalmának minél szélesebb körű ismerete, tájékozódás korunk zenéjében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A már megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.

- A tanuló hangszeres játékának önálló kontrollálása, javítása.
- Hangolása tanár segítségével nélkül.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- A hangképzés fejlesztése a zenei karakterek minél kifejezőbb megszólaltatásához.
- Állandó törekvés a tiszta intonációra.
- Önálló nádválasztás és alakítás.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül.
- Kromatikus és egészhangú skálák.
- A skálák és etűdök tempójának fokozása.
- Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel is; lehetőség szerint zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Gabucci: 20 studi di medio difficulta

Gambaro: 20 caprices

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II.

Klosé: Karakterisztikus etűdök

Klosé: Napi gyakorlatok

Kratochvil: 66 etűd

Kröpsch: Etűdök I.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok IV

Müller (I.): Etűdök

Périer: 20 könnyű etűd

Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat

Wiedemann: Gyakorlatok V.

100 Studien (G. Joppig-S. Trier)

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

Hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármás- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no. 3, Debussy: A lenhajú lány (Kocsis-Berkes: Későromantika), J. E. A. Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Korunk zenéjében előforduló bonyolultabb ritmusképletek ismerete.
- A helyes vibrato fogalma.
- Kromatikus és egész hangú skála.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- A különböző transzpozíciók ismertetése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tökéletes alapfunkciók megszerzése, automatizálása.
- A vibrato gyakorlása.
- Önálló hangolás.
- A tanuló igényének felkeltése a minél árnyaltabb, kifejezőbb hang megvalósítására.
- A hangszer intonációs hibáinak tudatos javítása.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül, egyénileg kialakított figurációkkal, a technika további fejlesztése érdekében.
- Kromatikus és egészhangú skálák gyakorlása.
- Társas zenélés, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II.

Kovács: Klarinétozni tanulok II.

Beekun: Upscale, Downscale 26 etűd

Delécluse: 20 könnyű etűd

Gabucci: 20 studi di medio difficulta

Gambara: 20 caprices

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I.

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II.

Klosé: Karakterisztikus etűdök

Klosé: Napi gyakorlatok

Kratochvil: 66 etűd

Kröpsch: Etűdök I.

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok IV.

Müller (I.): Etűdök

Périer: 20 könnyű etűd

Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat

Wiedemann: Gyakorlatok IV.

Wiedemann: Gyakorlatok V.

Wiedemann: Gyakorlatok VI.

100 Studien (G. Joppig-S. Trier)

Kovács: Mindennapi skálagyakorlatok

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármashang- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel, kromatikus skála kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no. 3, Debussy: A lenhajú lány (Kocsis-Berkes: Későromantika), J. E. A. Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- Díszítések korhű, stílusos alkalmazása.
- A (kora)klasszikus versenyművek felépítése, jellegzetességei.
- A megfelelő nád kiválasztása és a nád alakítás alapvető módjai.
- A hangszer intonációs problémáinak ismerete és tudatos javítása.
- A klarinét szóló- és kamarazene irodalmának minél átfogóbb ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Hangolása tanár segítségével nélkül.
- Nád kiválasztás, nád igazítás.
- A hangterjedelem bővítése kromatikusan.
- A tanuló igényének fejlesztése a tudatos hangképzésre.
- A légzés, ujj- és nyelvtechnika további tökéletesítése.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, minél nagyobb hangterjedelemben, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.
- Kromatikus skála.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Delécluse: 20 könnyű etűd

Gambaro: 20 caprices

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I.

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat

Klosé: Napi gyakorlatok

Kröpsch: Etűdök I.

Müller (I.): Etűdök

Périer: 331 Mechanikus napi gyakorlat

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult hangterjedelem határain belül.

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.

Etűdök-Jean-Jean: Etűdök 1/1-13-ig. Kröpsch: Etűdök 1/1-105-ig - nehézségi szintjén.

Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok Stamitz: B-dúr klarinétverseny, Hoffmeister: Esz-dúr szonáta, Mozart:

Larghetto nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig megszerzett ismeretek átfogó rendszerezése.
- A hangszer intonációs hibáinak tudatosítása.
- Akusztikus intonáció.
- A különböző transzpozíciók fogalma.
- A leggyakrabban használt díszítések, ékesítések önálló alkalmazása.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megszerzése a klarinét szóló- és kamarazene-irodalmában.
- A nád alakításának legalapvetőbb tudnivalói.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, minél nagyobb hangterjedelemben, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, terc- és kvartmenetekkel, kotta nélkül.
- Kromatikus skála.
- A skálázás tempójának növelése.
- Teljes etűdsorozatok elvégzése.
- Az előadás kifejezőerejének fokozása.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Bach: 15 etűd (Hegedűszonáták)

Bozza: 12 etűd

Gambaro: 20 caprices

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I.

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II.

Klosé: Napi gyakorlatok

Kröpsch: Etűdök I.

Müller (I.): Etűdök

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Périer: 20 könnyű etűd

Périer: 331 Mechanikus napi gyakorlat

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.

Kromatikus skála.

Etűdök Jean-Jean: Etűdök I. Kröpsch: Etűdök I. nehézségi szintjén

Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok Krommer: Esz-dúr klarinétverseny, Donizetti: Concertino, Honegger:

Szonatina Bartók: Három csíkmegyei népdal nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár, vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, kiegészítve kvint hangközeikkel is.
- A nádfaragási ismeretek bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete. Különböző ékesítések.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tökéletes alapfunkciók kialakítása.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, minél nagyobb hangterjedelemben, az előző évben megszokott módon, kiegészítve kvint hangközeikkel is; kotta nélkül.
- Skálázás egyénileg kialakított figurációkkal.
- A hangszer intonációs hibáinak tudatos javítása.
- Különböző ékesítések korhű és stílusos alkalmazása.
- A klarinét irodalmának minél szélesebb körű ismerete, tájékozódás korunk zenéjében.
- A zenei kifejezőkészség fejlesztése.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Bach: 15 etűd (Hegedűszonáták)

Bitsch: 12 etűd

Bozza: 12 etűd

Cavallini: Caprices I.

Cavallini: Caprices II.

Gambaro: 20 caprices

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II.

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök III.

Klosé: 30 etűd Leduc

Kröpsch: Etűdök I-II.

Pérrier: 20 könnyű etűd

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, terc- és kvartmenetekkel, kotta nélkül.

Kromatikus skála.

Etűdök - Jean-Jean: Etűdök II. 21-33 Kröpsch: Etűdök II. 272 - nehézségi szintjén.

Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok - Stamitz: Esz-dúr klarinétverseny, Saint-Saens: Szonáta, Kovács: Hommages - nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Glissando.
- A vibrato helyes kivitelezése.
- Ismerkedés a klarinétcsalád egyéb tagjaival.
- Tájékozottság a klarinét szóló- és kamarairodalmában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tökéletes alapfunkciók rögzítése, automatizálása.
- A vibrato és glissando gyakorlása.
- Az összes dúr és moll skála az előző évben megszokott módon, kotta nélkül.
- Skálázás egyénileg kialakított figurációkkal.
- Egészhangú skálák.
- A technikai és zenei megvalósítás összhangjának fejlesztése.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Bach: Csellószvit

Bach: 15 etűd (Hegedűszonáták)

Bitsch: 12 etűd

Cavallini: Caprices I.

Cavallini: Caprices II.

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II.

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök III.

Klosé: 30 etűd

Klosé: Karakterisztikus etűdök

Kröpsch: Etűdök IV.

Paganini: 17 Caprices

Kovács: Mindennapi skálagyakorlatok

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola)

Követelmény

Az összes dúr és moll skála hármashangzat-, domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, terc-, kvart- és kvintmenetekkel.

Etűdök-Jean-Jean: Etűdök II. Kröpsch: Etűdök II. Klosé: Karakterisztikus etűdök-nehézségi szintjén

Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok - Weber: Concertino, Poulenc: Szonáta - nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,
- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a különböző zenei korok megkomponált, stílushű díszítéseinek kottából való lejátszására,
- a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele).

A tanuló rendelkezék

- megfelelő hangszeres technikával,
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhoz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők,
- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni
- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, felhangok stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a modern zenei effektusokat,
- a társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes
- biztos hangindításra és befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására,
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szólam önálló zenei és technikai megoldására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Klarinét főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű; Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc 05963), Jean-Jean: Etűdök I. (Leduc) nehézségi szintjén;

- Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű; Wagner: Adagio, Barát: Szláv dal, Donizetti: Concertino I-II. tétel (Peters), Niels Gade: Fantáziadarab op. 43., Draskóczy: Korondi táncok (EMB 12064); kamaraművek: Pleyel: Duók: I-II., Devienne: Concertino 2 klarinéttra és zongorára (EMB 8687) Stamitz: Kettősverseny (EMB 6046) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű; Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc), Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc), Jean-Jean: Etűdök I. (Leduc) nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű; Danzi: Szonáta, Stamitz: Esz-dúr koncert (Leduc), Weiner: Csúrdöngölő (EMB 8292), Dimler: B-dúr klarinétverseny, Wasilenko: Keleti táncok, Weber: Variáció op. 33 (Peters); kamaraművek: Kreutzer: Duók, Pleyel: Duók I-II. nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag eredményes elsajátításához tanulónként, félévenként min 4 db nád biztosítása szükséges.

SZAXOFON

A szaxofontanítás feladatai

- a helyes légzés kialakítása,

- a kifejező szaxofonhang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a szaxofon történetét,
- a szaxofon társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a szaxofon irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a hangképzés fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

A szaxofontanulást az életkorra, a fizikai és termeti adottságokra való tekintettel általában 10-12 éves kortól lehet megkezdeni a hangszercsalád kisebb méretű fajtáival. 10 éves kor előtt a szaxonett (chalumeau) vagy klarinéttanulás a legmegfelelőbb előkészület a szaxofontanulmányokhoz.

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A szaxofon formájának és hangjának megismertetése.
- A szaxofon keletkezése, fejlődése, sajátosságai.
- A hangszer összeállítása, tisztítása, karbantartása.
- A nyakló helyes beállítása.
- A fúvóka, a nád szerepe és beállítása.
- Zenei alapfogalmak: törzshangok, módosítójelek, alapvető ritmusképletek, levegővételi jel(ek), tempójelzések.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes test- és hangszer-, fej- és kéztartás, az ujjak szerepe, a hangszer egyensúlyban tartása.

- A helyes légzéstechnika (mélylégzés) megtanítása játékos úton: bemutatása lehetőleg hangszerrel, illetve érzékelhetővé, érthetővé tétele a tanuló számára (légző gyakorlatok, levegővételi játékok).

- Befúvás, hangindítás, hangképzés, a szaktanár ellenőrzésével a megfelelő nád kiválasztása.

- A nyelv szerepének tisztázása a hangindításban és a hang képzésben. Az egyenes, lebegésmentes hang kialakítása.

- A kotta nélküli játék fejlesztése könnyű darabokkal.

- Népdalok, rövid zongorakíséretes darabok megtanulása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola I.

Londeix: Szaxofoniskola I.

Perényi É.&P.: Szaxofon ABC1

Béres J.: Furulyaiskola I.

Ormándlaky P. Gyakorolni jó!

Sipos A.: Süss fel nap

Követelmény

Helyes test- és hangszer tartás.

Helyes légzés, hangképzés, hangindítás.

Tiszta intonálás c1 d1-c2-ig, valamint fisz1.

Népdalok, gyermekdalok, könnyű darabok.

Az év végi beszámoló anyaga

- Négy gyermek-vagy népdal, illetve más könnyű darab, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A szaxofon hangjának megismertetése.

- A hangszer összeállítása, tisztítása, karbantartása.

- A nyakló helyes beállítása.

- A fúvóka, a nád szerepe és beállítása.

- Zenei alapfogalmak: törzshangok, módosítójelek, alapvető ritmusképletek, levegővételi jel(ek), tempójelzések.

- Kottaolvasás

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes test- és hangszer-, fej- és kéztartás, az ujjak szerepe, a hangszer egyensúlyban tartása.

- A helyes légzéstechnika (mélylégzés) megtanítása játékos úton: bemutatása lehetőleg hangszerrel, illetve érzékelhetővé, érthetővé tétele a tanuló számára (légző gyakorlatok, levegővételi játékok).

- A rekeszlégzés megalapozása és fejlesztése.

- Befúvás, hangindítás, hangképzés, a szaktanár ellenőrzésével a megfelelő nád kiválasztása.

- A nyelv szerepének tisztázása a hangindításban és a hangképzésben. Az egyenes, lebegésmentes hang kialakítása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola I.

Londeix: Szaxofoniskola I.
Perényi É.&P.: Szaxofon ABC1.
Béres J.: Furulyaiskola I.
Ormándlaky P. Gyakorolni jó!
Sipos A.: Süss fel nap

Követelmény

Helyes test- és hangszertartás.
Helyes légzés, hangképzés, hangindítás.
Tiszta intonálás d1-c2-ig
Kottaolvasás, alapvető ritmusképletek biztos játéka
Népdalok, gyermekdalok, könnyű darabok.
Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Négy gyermek-vagy népdal, illetve más könnyű darab, lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A szaxofon formájának, hangjának és szerkezetének megismertetése.
- A szaxofon keletkezése, fejlődése és sajátosságai.
- A hangszer összeállítása, tisztítása, karbantartása.
- A nyakló helyes beállítása.
- Zenei alapfogalmak: törzshangok c1-c2-ig (vagy c3-ig, esetleg d3-ig), módosított hangok: fisz, b (esetleg cisz, esz, gisz), egész, negyed, fél, nyolcad érték és szünetjelek, nyújtott ritmus, dinamikai és agogikai alapfogalmak, tempójelzések, ismétlőjelek, korona, levegővételi jel(ek).
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. (Azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).
- A törzshangok olvasása és fogása c1-től d3-ig, valamint a végzett anyagban szereplő módosított hangok.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A rekeszlégzés megalapozása és fejlesztése.
- A hangképzés és hangindítás napi gyakoroltatása kitartott hangokkal, helyes nyelvhasználattal.
- Törekvés a tiszta intonációra és a tömör, lebegésmentes hang elérésére.
- A szaktanár figyeljen arra, hogy a fúvóka optimális helyen legyen, hogy a hangszer önmagán belül a lehető legtisztább intonációban szólaljon meg.
- A helyes gyakorlási módszerek kialakítása.
- Skálák: dúr és moll hangsorok (összhangzatos és természetes moll).
- A skálák és könnyebb darabok, népdalok memorizálása.
- Duók és zongorakíséretes darabok játszása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola I.
Herrer P.: Szaxofoniskola
Londeix: Szaxofoniskola I.

Bumeske: Etűdök szaxofonra I.
Perényi É.&P.: Szaxofon ABC 1
Béres J.: Furulyaiskola I-II.
Schuster Gy.: Szaxofoniskola I. (in Es)
É.&P. Perényi: Saxophone methode (in Es, in B)
Lilo: Könnyű darabok I. (in Es)
Magyar népdalok (harmóniajelzéssel) (in B)

Követelmény

Helyes tartás, légzés, hangképzés.

A törzshangok ismerete, skálák: C-, G- és F-dúr (esetleg a-moll), módosított hangok: fisz, b.

Hangterjedelem: c1-g2-ig.

Népdalok, kisebb előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat (lehetőleg különböző karakterű),
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dallamos moll hangsor megismerés.
- A háromféle moll hangsor különbségeinek megértése.
- Dúr és moll hangnemek ismerete 2#, 2b előjegyzésig, abszolút hangnévvel is.
- A metrumismeret bővítése: 3/8, 4/8, 6/8 ütembeosztás.
- Az éles ritmus, a triola, esetleg a tizenhatodok.
- A hármashangzat és felbontásának fogalma.
- Szerkezet, tagolás: Da Capo, trios forma, dalforma.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. (Azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A legato és tenuto játék fejlesztése.
- A hangterjedelem bővítése c1-c3-ig (vagy h-e3-ig, esetleg b-f3-ig).
- A crescendo-decrescendo alkalmazása.
- A levegőbeosztás gyakorlása az intonáció megváltozása nélkül.
- A hangindítás fejlesztése, változatos lehetőségei.
- Dúr és moll skálák.
- Hármashangzatok, tercskálák.
- Lapról játék 1#, 1b előjegyzésig, vagyis az első év nehézségi fokán. Előadási darabok játéka kotta nélkül; kamarazenélés a tanár vagy magasabb szinten játszó tanuló közreműködésével; zenekari előkészítő gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola II.
É.&P. Perényi: Saxophone Methode
Herrer P.: Szaxofoniskola

Bumcke: Etűdök szaxofonra I.
Mule: 24 könnyű etűd
É.&P. Perényi: Szaxofon ABC 1.
É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra
Schuster Gy.: Szaxofoniskola II. (in Es)
É.&P. Perényi: Saxophone Methode (in Es in B)
Lilo: Könnyű darabok II. (in Es)
Magyar népdalok (harmóniajelzéssel) (in B)
Kraszna L. Szaxofonmuzsika (in Es in B)
Klarinétmuzsika kezdőknek (Kuszing)

Követelmény

Helyes tartás, légzés, hangindítás, befúvás.
Hangterjedelem c1-c3-ig, módosított hangok: fisz, cisz, b, esz, gisz.
A megadott dúr és moll hangsorok ismerete (a dallamos moll ismerete nem kötelező).
Skálák, lehetőleg kotta nélkül.
Az évfolyamnak megfelelő ritmusképletek és ütemmutatók.
Dinamikai jelek ismerete az évfolyamnak megfelelően.
Tiszta intonáció, muzikális hang.
Előadási darabok, lehetőleg kotta nélkül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor, kotta nélkül,
- Két gyakorlat (lehetőleg különböző karakterű),
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az új kromatikus hangok megismertetése.
- Az alsó regiszter hangjai és fogásai.
- A kromatikus skála bevezetése.
- A segédfogások.
- A tizenhatodok, a szinkópák fajtái, a kis éles és nyújtott ritmusok beiktatása.
- Dúr és moll hangnemek 3#, 3b előjegyzésig a megismert hangterjedelembe, abszolút hangnévvel is.
- Az alia breve fogalma.
- Az alapvető formai ismertek bővítése.
- A memorizálás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangképzés és befúvás továbbfejlesztése, a hangindítások finomítása a légzés segítségével.
- A légzés technika továbbfejlesztése.
- A rekeszizom és a támasztás erősítése.
- Hangterjedelem: h-e3 (esetleg b-f3).
- A dinamika és az agogika további bővítése.
- A nyelvtechnika gyakoroltatása.
- Dúr és moll (mindhárom fajta) skálák, hármashangzat, terc indítva és kötve.

- A gyors játék fejlesztése.
- Előké és egyszerűbb trillák.
- Lapról játék 2#, 2b előjegyzésig, vagyis a második év nehézségi fokán. Kamarazenélés, zenekari előkészítő gyakorlatok alkalmazása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola III.
 É.&P. Perényi: Saxophone Methode
 Londeix: Szaxofoniskola II.
 Bumcke: Etűdök szaxofonra II.
 Mule: 24 könnyű etűd
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC2
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra
 Beekum: Studies
 Verroust 24 Études I
 Kraszna L. Szaxofonmuzsika (in Es in B)
 Schuster Gy.: Szaxofoniskola III. (in Es)
 Előadási darabok I szaxofonra és zongorára
 Előadási darabok II szaxofonra és zongorára
 Händel: Largo (in Es)
 Gluck: Boldog lelkek tánca (in Es)
 Mozart: Ave verum corpus (in Es)
 Brahms: Bölcsődal (in Es)
 Csajkovszkij: Szomorú dal (in Es)
 Schumann: Álmodozás (in Es)
 Lilo: Könnyű darabok III. fln Es)
 Schubert: Keringő (in Es, in B)
 Chopin: Mazurka (in Es, in B)
 Saint-Saéns: A hattyú (in Es, in B)
 Zsoldos B.: I love blues (in B)

Követelmény

Tiszta intonáció az adott hangterjedelmen belül.
 Skálák 2#, 2b előjegyzésig.
 Az alapvető dinamikai és agogikai jelek ismerete.
 Kisebb előadási darabok előadása kotta nélkül.
 Könnyű kamaradarabok és egyszerűbb zenekari szólamok eljátszása.
 Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat (lehetőleg különböző karakterű),
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az összes hang és fogásaik ismerete b-P-ig.
- A 2/2, 3/2, 4/2, 5/4, 6/4-es ütem. Bonyolultabb szinkópák.

- Dúr és moll hangnemek a hangszer teljes hangterjedelmében (P-ig), abszolút hangnévvel is.
- Díszítések: előkék, mordentek, bonyolultabb trillák használata.
- Domináns- és szűkített szeptimakkordok és akkordfelbontás.
- A stílusismeret elmélyítése.
- Az elméleti, hangnemi, formai ismeretek bővítése, pl. a moduláció, alteráció megismertetése és bemutatása a gyakorlatban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés szerepének állandó kontrollja, csak zenei indíttatásból, nem mechanikusan.
- A hangképzés állandó gyakoroltatása, a hangideál keresése.
- Hangindítás, a nyelvtechnika differenciált alkalmazása, fejlesztése.
- Kromatikus skála legalább két oktávon keresztül.
- Az ujjtechnika fejlesztése, az ujjak lazítása.
- A staccato játékmód.
- A lapról olvasás állandó gyakorlása a 3. évfolyam anyagának megfelelő színvonalon.
- A formai ismeretek tudatos alkalmazása.
- Kamarazene, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV

Londeix: Szaxofoniskola III.

Bumcke: Etűdök szaxofonra III

Demler: Zenekari részletek I-II.

É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra

É.&P. Perényi: Szaxofon ABC 2

É.&P. Perényi: Repertoire zeneiskolásoknak - szaxofon szóló

Beekum: Studies

Verroust: 24 Études I.

Verroust: 24 Études II.

Kraszna L: Szaxofonmuzsika (in Es in B)

Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV.(in Es)

Grieg: Solvejg dala (in Es)

Dvorak: Humoreszk (in Es)

Muszorgszkij: Ódon kastély (in Es)

Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (in Es)

Albéniz: Granada (in Es)

Joplin: The easy winners (in Es)

Vivaldi: Der Winter (Largo) (in Es)

Szabó S.: Blues is Blue (in Es)

Bizet: Agnus Dei (in Es)

Massenet: Elégia (in Es in B)

Mendelssohn: Velencei gondoladal (in Es) (in B)

Händel: Arié (in B)

Kis előadási darabok (Berkes)

Követelmény

Az első három év anyagának ismételése, összefoglalása.

A hangterjedelmen belüli hangok és fogásaik ismerete.

Skálák 3#, 3b előjegyzésig, hármas-hangzat felbontásokkal, terc-skálák.

Előadási darabok megszólaltatása kotta nélkül.
Nehezebb etűdök eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A vibrato.
- Az összes hang és fogásaik ismerete b-f3-ig (esetleg fis3-ig).
- A 2/2, 3/2, 4/2, 5/4, 6/4-es ütem. Bonyolultabb szinkópák.
- Dúr és moll hangnemek a hangszer teljes hangterjedelmében (P-ig), abszolút hangnévvel is.
- Díszítések: előkéek, mordentek, bonyolultabb trillák használata.
- Domináns- és szűkített szeptimakkordok és akkordfelbontás.
- A stílusismeret elmélyítése.
- Az elméleti, hangnemi, formai ismeretek bővítése, pl. a moduláció, alteráció megismertetése és bemutatása a gyakorlatban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés szerepének állandó kontrollja, csak zenei indíttatásból, nem mechanikusan.
- A hangképzés állandó gyakoroltatása, a hangideál keresése.
- Hangindítás, a nyelvtechnika differenciált alkalmazása, fejlesztése.
- A helyes ajakvibrato kialakítása.
- Kromatikus skála legalább két oktávon keresztül.
- Az ujjtechnika fejlesztése, az ujjak lazítása.
- A staccato játékmód fejlesztése.
- A lapról olvasás állandó gyakorlása a 4. évfolyam anyagának megfelelő színvonalon.
- A formai ismeretek tudatos alkalmazása.
- Kamarazene, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV.

Londinex: Szaxofoniskola III.

Bumcke: Etűdök szaxofonra III

Demler: Zenekari részletek I-II.

É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra

É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló

Beekun: Studies

Verroust: 24 Études I.

Verroust: 24 Études II.

Kraszna L: Szaxofonmuzsika (in Es in B)

Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV.(in Es)

Előadási darabok III szaxofonra és zongorára

Grieg: Solvejg dala (in Es)

Dvorak: Humoreszk (in Es)

Muszorgszkij: Ódon kastély (in Es)
Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (in Es)
Albéniz: Granada (in Es)
Joplin: The easy winners (in Es)
Vivaldi: Der Winter (Largo) (in Es)
Szabó S.: Blues is Blue (in Es)
Bizet: Agnus Dei (in Es)
Massenet: Elégia (in Es in B)
Mendelssohn: Velencei gondoladal

Követelmény

Az első három év anyagának ismételése, összefoglalása.
A hangterjedelmen belüli hangok és fogásaik ismerete.
Skálák 4#, 4b előjegyzésig, hármas- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercskálák.
Előadási darabok megszólaltatása kotta nélkül.
Nehezebb etűdök eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A vibrato.
- Az összes hang és fogásaik ismerete b-f3-ig.
- A 2/2, 3/2, 4/2, 5/4, 6/4, 9/8-, és a 12/8-es ütem. Bonyolultabb szinkópák.
- Dúr és moll hangnemek a hangszer teljes hangterjedelmében, abszolút hangnévvel is.
- Díszítések: előkék, mordentek, bonyolultabb trillák használata.
- Domináns- és szűkített szeptimakkordok és akkordfelbontás. A stílusismeret elmélyítése.

Az elméleti, hangnemi, formai ismeretek bővítése, pl. a moduláció, alteráció megismertetése és bemutatása a gyakorlatban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés szerepének állandó kontrollja, csak zenei indíttatásból, nem mechanikusan.
- A hangképzés állandó gyakoroltatása, a hangideál keresése.
- Hangindítás, a nyelvtechnika differenciált alkalmazása, fejlesztése.
- A helyes ajakvibrato fejlesztése.
- Kromatikus skála legalább két oktávon keresztül.
- Az ujjtechnika fejlesztése, az ujjak lazítása.
- A staccato játékmód fejlesztése.
- A lapról olvasás állandó gyakorlása a 5. évfolyam anyagának megfelelő színvonalon.
- A formai ismeretek tudatos alkalmazása.
- Kamarazene, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies

Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV.
 Londeix: Szaxofoniskola IV.
 Bumcke: Etűdök szaxofonra IV
 Mule: 24 könnyű etűd
 Mule: 53 etűd
 Demler: Zenekari részletek I-II.
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC2
 Beekum: Studies
 Verroust 24 Études I
 Verroust: 24 Études II
 Perényi É&P: Repertoire szaxofon szóló
 J. S. Bach: Gavottes
 B. Marcello: Adagio Schuster-Perényi: Szaxofoniskola 111/5.,
 A. Corelli: Adagio
 Dancla: Románc Szaxofonmuzsika kezdőknek - Kraszna L.
 Fr. Schubert: Serenade
 Glinka: Vocalise
 Debussy: A lenhajú lány
 Teal Larry Solos

Követelmény

Az első öt év anyagának ismételése, összefoglalása.
 A hangterjedelmen belüli hangok és fogásaik ismerete.
 Skálák, hármás- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercskálák.
 Előadási darabok megszólaltatása kotta nélkül.
 Nehezebb etűdök eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra a kiemelkedő adottságokkal rendelkező tanulók irányíthatók. A „B” tagozatos oktatás elsődleges feladata, hogy a tanulókat felkészítse a zenei pályára.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A segéd- és tisztítófogások alapvető ismerete és alkalmazásuk.
- A 3/8-os, 6/8-os, ütem és az alla breve.
- Szinkópák, triolák, tizenhatod-menetek, kis és nagy nyújtott és éles ritmus játéka.
- Az alapvető formai ismeretek bővítése (pl. da capo stb.).
- Zenei műszavak ismerete a felhasznált tananyag szerint.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A rekeszlégzés és a helyes szájtartás alkalmazásának tudatossá tétele.
- A gyors játékmódhoz szükséges laza kéztartás kifejlesztése.
- A hangterjedelem bővítése b-f3-ig.
- Dúr és moll skálák, hármashangzat- és tercmenet különböző frazeálással.
- A hangképzés fejlesztése hangindítások, és különböző tempójú repetíciós gyakorlatok segítségével.
- A regiszterkülönbségek kiegyenlítésére irányuló törekvés megalapozása.
- A dinamikai árnyalóképesség bővítése.
- Lapról olvasás és memóriagyakorlatok.
- Egyszerűbb díszítőelemek alkalmazása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola II.

Herrer P.: Szaxofoniskola

Londeix: Szaxofoniskola I-II.

Klosé: Méthode Complétel.

É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra

É.&P. Perényi: Szaxofon ABC1

25 Exercices Journaliers

Mule: 24 Études Faciles

Harle: Easy Classisal Studies

Bumcke: Etűdök szaxofonra I-II.

Beekum: Studies

Előadási darabok altszaxofonra I. II.

Both: Klassische Saxophon-Soli (in Es)

Debussy Album

Mule: Pieces Classiques Célèbres les Recueil (in Es) I., II.

Franck Pièce II. (in Es)

Haydn: Andante (in Es)

Bach: Scherzetto (in B)

Purcell: Suite (in B)

Schubert: Suite de Valses (in B)

Követelmény

Helyes légzés, befűvés.

Megbízható kottaolvasás.

Skálák: dúr és moll 1#, 1 b előjegyzésig, kotta nélkül, hármashangzattal és tercskálával együtt.

Legalább két periódusból álló darabok eljátszása kotta nélkül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 2#, 2b előjegyzésig, kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két különböző stílusú előadási darab kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus hangsor bevezetése és struktúrájának megismertetése.

- Az 5/4-, 6/4-es és a 9/8-os ütem.
- A tenuto és staccato játékmód.
- Tizenhatodok, bonyolultabb szinkópák és hasonló nehézségű ritmusok.
- Trillák, előkék és utókák használata.
- Négyeshangzatok.
- A tananyagban szereplő darabok stiláris elemzése és a szempontok megvalósítása az előadásban.
- A formai ismeretek elmélyítése (pl. a szonátaforma jellemzői).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangképzés fejlesztése: hangindítások megvalósítása pp dinamikai fokozatnál, a halk játék kifejtése, a mély hangok finomítása.
- Megalapozott légzéstechnikával és befúvással a regiszterkülönbségek lehetséges kiegyenlítése.
- Hosszabb tizenhatod- és rövidebb harmincketted-menetek eljátszása, a gyors és egyenletes játék kívánalmainak megfelelően.
- Dúr és moll skálák, hármashangzat-, négyeshangzat- és tercmenet.
- Lapról olvasás, legalább 3-4 epizódból álló darabok memorizálása.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios
 Londeix: Szaxofoniskola II-III.
 Bumcke: Etűdök szaxofonra III
 Klosé: Méthode Complete 1. 2.
 25 Exercices Journaliers
 Mule: 24 Études Faciles
 Exercices Journaliers
 Blémant: 20 Études Melodiques 1.
 Szabó F.: Etűdök szaxofonra
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC2
 Beekun: Studies
 Verroust 24 Études I
 Verroust 24 Études II
 Rózsa P.: Három szólódarab szaxofonra
 Előadási darabok altszaxofonra III. IV.
 Válogatott művek szaxofonra és zongorára II.
 Mule Pieces Classiques Céléb
 Albéniz: Chant d'amour (in Es)
 Albéniz: Tango (in Es)
 Bizet: Agnus Dei (in Es)
 Elgar: Salut d'amour (in Es)
 Mozart: Gavotte Sentimentale
 Szabó S.: Blues in Blue (in Es)
 Vivaldi: Der Winter (Largo) (in Es)
 Joplin: Ragtimes (in Es, in B)
 Go down Moses (Vincze) (in Es, in B)
 Händel: Arié (in B) (Edit.

Követelmény

A hangok megfűvése p dinamikai fokozatnál e-e3-ig.

Dúr és moll skálák 2#, 2b előjegyzésig, hármashangzatok, négyeshangzatok, tercskálák, az összes hang fogásainak ismerete és alkalmazásuk, b-f3-ig kromatikusan,

Valamennyi hangsor kotta nélkül.

Tizenhatod-menetek egyenletes eljátszása.

Egy- és kétagú előkék és utókák alkalmazása, valamint a trillák egyenletes megszólaltatása (kivéve a nehezebbeket).

Triós formájú darabok kotta nélkül történő előadása.

Biztos kottaolvasás, és lapról olvasás legalább az előző tanév anyagnak megfelelő nehézségi fokon.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 3#, 3b előjegyzésig, kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási darab kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus skálák ismerete.
 - A nagy triola, pontozása a triolán belül, kvintolák, szextolák és hasonló ritmusképletek.
- Trillák, előkék és utókák használata.
- Az 5/4-, 6/4-, 9/8-, és a 12/8-os ütem.
 - Az intonációs hibák tudatos korrigálása.
 - A formai ismeretek további bővítése: rondóforma, variációs forma stb.
 - Transzponálás „C”-be könnyű dallamokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák kotta nélkül, hármashangzatok, tercmenet, valamint kromatikus skála.
- A helyes ajakvibrato kialakítása.
- A pp játékmód továbbfejlesztése.
- Harmincketted-menetek egyenletes eljátszása.
- Lapról olvasás, az eddig tanultaknál hosszabb művek memorizálása.
- Az alkalmazkodóképesség továbbfejlesztése, kamarazenélés vagy zenekari játék által.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios

Giampieri: 16 Studi

Klosé: 25 Études de Mécanisme

Études de Genre et de Mécanisme

Bernhards: 24 Virtuosen Etüden

Bumcke: Etűdök szaxofonra III-IV.

Londeix: Szaxofoniskola III-IV.

É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra

Beekun Studies

Verroust: 24 Études I. II.

É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló

Demler: Zenekari részletek I-II.
 Bach: Aria (in Es)
 Bach: Badinerie (in Es)
 Bach: Sonate (? 4 Fl.) (in Es)
 Chopin: Nocturne (in Es)
 Dukas: Álla Gitana (in Es)
 Faúré: Piece (in Es)
 Händel: Sicilienne et Gigue (in Es)
 Händel: Sonate (? 4 Fl.) (in Es)
 Ibert: L'age d'or (in Es)
 Ravel: Piece en Forme de Habanera
 Händel: Sonate in B
 Händel: Sonate en Sol Mineur

Követelmény

A hangszer hangjainak megfűvése p dinamikával d-f3-ig.

Tiszta intonáció.

Dúr és moll skálák 3#, 3b előjegyzésig, kotta nélkül, hármashangzat, tercmenet,

A leggyakoribb trillák és díszítőelemek magabiztos alkalmazása.

Rövidebb szonátatételek vagy hasonló terjedelmű művek kotta nélkül történő előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 4#, 4b előjegyzésig, kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási darab, kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése f3-tól fölfelé, egyéni adottságok szerint.
- A nagy triola, pontozása a triolán belül, kvintolák, szextolák és hasonló ritmusképletek.
- Bonyolultabb díszítőelemek: előké, trillák, mordentek alkalmazása.
- Az intonációs hibák tudatos korrigálása.
- A formai ismeretek további bővítése: rondóforma, variációs forma stb.
- Transzponálás „C”-be könnyű dallamokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák kotta nélkül, hármashangzatok, tercmenet, valamint kromatikus skála és egészhangú skála.

- A helyes ajakvibrato fejlesztése.
- A pp játékmód továbbfejlesztése.
- Harmincketted-menetek egyenletes eljátszása.
- Lapról olvasás, az eddig tanultaknál hosszabb művek memorizálása.
- Az alkalmazkodóképesség továbbfejlesztése, kamarazenélés vagy zenekari játék által.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios

Giampieri: 16 Studi

Capelle: 20 Grandes Études 1.

Klosé: 25 Études de Mécanisme
 Études de Genre et de Mécanisme
 Blémant: 20 Études Melodiques 2.
 Bernhards: 24 Virtuosen Etüden
 Londeix: Szaxofoniskola III-IV.
 É.&P. Perényi: 222 Etüd szaxofonra
 Beekun: Studies
 Verroust: 24 Études I. II.
 Demler: Zenekari részletek I-II.
 É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló
 Mendelssohn: Andante Perényi: Szaxofon ABC 11/53.
 Muszorgszkij: Ódon kastély
 Rimszkij-Korszakov: Hindu dal
 Debussy: A kis néger
 Bozza: Aria
 Teal Larry Solos

Követelmény

A hangszer hangjainak megfűvése p dinamikával d-f3-ig.

Tiszta intonáció.

Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármass- és négyeshangzat, tercmenet, valamint a kromatikus skála.

A leggyakoribb trillák és díszítőelemek magabiztos alkalmazása.

Rövidebb szonátatételek vagy hasonló terjedelmű művek kotta nélkül történő előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 5#, 5b előjegyzésig, kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etüd,
- Két előadási darab, kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése P-től fölfelé.
- A nagy triola, pontozása a triolán belül, kvintolák, szextolák és hasonló ritmusképletek.
- Bonyolultabb díszítőelemek: előkék, trillák, mordentek alkalmazása.
- Az intonációs hibák tudatos korrigálása.
- A formai ismeretek további bővítése: rondóforma, variációs forma stb.
- Transzponálás „C”-be könnyű dallamokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák kotta nélkül: 6#, 6b előjegyzésig, hármass- és négyeshangzatok, tercmenet, valamint kromatikus skála és egészhangú skála.

- A helyes ajakvibrato továbbfejlesztése.
- A pp játékmód továbbfejlesztése.
- Harmincketted-menetek egyenletes eljátszása.
- Lapról olvasás, az eddig tanultaknál hosszabb művek memorizálása.
- Az alkalmazkodóképesség továbbfejlesztése, kamarazenélés vagy zenekari játék által.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies
Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III.
M. Mule: 24 könnyű etűd
Klosé: 25 napi gyakorlat
Harle: Scale and Arpeggios
Giampieri: 16 Studi
Études de Genre et de Mécanisme
Blémant: 20 Études Melodiques 2.
Bernhards: 24 Virtuosen Etüden
É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra
Beekun: Studies
Verroust: 24 Études I. II.
Demler: Zenekari részletek I-II.
É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló
Händel: Sicilienne et Gigue
Pescetti: Presto Hresztomatija 5-6
Mendelssohn: Andante Perényi: Szaxofon ABC 11/53.
Muszorgszkij: Ódon kastély
Rimszkij-Korszakov: Hindu dal
Debussy: A kis néger
Bozza: Aria
Teal Larry Solos

Követelmény

A hangszer hangjainak megfűvése p dinamikával d-f3-ig.

Tiszta intonáció.

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, kotta nélkül, hármashangzat, tercmenet, valamint a kromatikus skála.

A leggyakoribb trillák és díszítőelemek magabiztos alkalmazása.

Rövidebb szonátatételek vagy hasonló terjedelmű művek kotta nélkül történő előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási darab, kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

A tanuló ismerje

- a szaxofon és a fafűvós hangszerek múltját, irodalmát,
- a hangszer teljes hangterjedelmét,
- a tudatos és helyes légzéstechnikát,
- a szaxofon intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),
- a dúr és moll hangnemeket 4#, 4b előjegyzésig,
- a egyszerűbb díszítések írásmódját és ritmusát,
- a vibrató szerepét a zenei megvalósításban,
- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,

- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,

- a jelentősebb szaxofonos előadóművészeket.

Legyen képes

- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,

- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,

- az önálló hangolásra,

- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,

- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,

- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,

- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),

- egyenletes, pergő-technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4#, 4b előjegyzésig tercekkel, hármashangzattal, szimpla- és duplanyelvvel

- a játszott irodalom által megkövetelt dinamikák megvalósítására,

- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására

- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására

- hosszabb terjedelmű művek memorizálására

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Szaxofon főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű; J. Harle: Easy Classical Studies 50., Perényi É.-P.: 222 etűd 158., 178., 182., M.Mule: 24 könnyű etűd 5., 13., 35., J.v.Beekum: Studies, Valsette (in a), Tiroler Landler (in Esz), nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű előadási darab; J. S. Bach: Gavottes, B.Marcello: Adagio, A. Corelli: Adagio (A. Leduc AL 25 707), Dancla: Románc (Szaxofonmuzsika kezdőknek), Fr. Schubert: Serenade, Glinka: Vocalise, Debussy: A lenhajú lány. nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű Az előadási darabot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

A vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két különböző karakterű etűd vagy egyéb gyakorlat; Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. 37., Perényi É.-P.: 222 etűd 192., 194., 201., M. Mule: 24 könnyű etűd 9., 15., J.v, Beekum: 35

Studies, Square Dance (in B), Tarantella (in c), Invention (in f), Klosé: 25 napi gyakorlat. 8. nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű, előadási darab, (egy barokk tételpár esetében még egy más stílusú művet is választani kell); G. Fr. Händel: Sicilienne et Gigue, G.Pescetti: Presto, F.Mendelssohn: Andante (Perényi: Szaxofon ABC 11/53), M. Muszorgszkij: Ódon kastély, Rimszkij-Korszakov: Hindu dal, Cl. Debussy: A kis néger, E. Bozza: Aria nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint
- Az eddig megismert ritmusképletek rendszerezése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása.
- Transzponálási alapismeretek.
- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).
- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák,
- A helyes ajakvibrato fejlesztése.
- Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése.
- Igényesebb előadási művek megszólaltatása.
- Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios

J. Harle: Easy Classical Studies
 Klosé: Méthode Complete 1. 2.
 25 Exercices Journaliers
 15 Etudes Chantantes
 Mule: 24 Etudes Faciles
 Exercices Journaliers
 Mule: 53 Etudes 1.
 Blémant: 20 Etudes Melodiques 1.2.
 Bernhards: 24 Virtuosen Etüden
 Szabó F.: Etüdek szaxofonra
 É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló
 Rózsa Pál: Három szólódarab szaxofonra
 Albéniz: Tango (in Es)
 Bach: Aria (in Es)
 BachCopin: Nocturne (in Es)
 Dukas: Alla Gitana (in Es)
 Fauré: Pièce (in Es)
 Ibert: Aria (in Es)
 Leclair: Adagio et Allemande
 Mozart: Adagio (Klar. v. II. t.)
 Soproni: Four Pieces for Saxophon (in Es)
 Telemann: Sonate (in Es)
 Go down Moses (Vincze P.) (in Es, in B)
 Joplin: Ragtimes (in Es, in B)
 Ravel: Piece en Forme de Habanera (in Es)
 Händel: Sonate en Sol Mineur (in B)

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.

Skálák

Tiszta intonáció, egészséges hang.

Az előadási darabok stílusos megszólaltatása.

Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint
- Az eddig megismert ritmusképletek rendszerezése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása.
- Transzponálási alapismeretek.

- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).

- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák, kromatikus hangsor gyors tempóban.

- A helyes ajakvibrato fejlesztése.

- Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése.

- Igényesebb előadási művek megszólaltatása. Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios

J. Harle: Easy Classical Studies

Klosé: Méthode Complete 1. 2.

25 Exercices Journaliers

15 Etudes Chantantes

Mule: 24 Etudes Faciles

Exercices Journaliers

Mule: 53 Etudes 1.

Blémant: 20 Etudes Melodiques 1.2.

Bernhards: 24 Virtuosen Etüden

Szabó F.: Etüdök szaxofonra

É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló

Rózsa P.: Három szólódarab szaxofonra

Albéniz: Tango (in Es)

Bach: Aria (in Es)

BachCopin: Nocturne (in Es)

Dukas: Alla Gitana (in Es)

Fauré: Pièce (in Es)

Ibert: Aria (in Es)

Leclair: Adagio et Allemande

Mozart: Adagio (Klar. v. II. t.)

Soproni: Four Pieces for Saxophon (in Es)

Telemann: Sonate (in Es)

Go down Moses (Vincze P.) (in Es, in B)

Joplin: Ragtimes (in Es, in B)

Ravel: Piece en Forme de Habanera (in Es)

Händel: Sonate (? 1) (in B)

andel: Sonate en Sol Mineur (in B)

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.

Skálák

Tiszta intonáció, egészséges hang.

Az előadási darabok stílusos megszólaltatása. Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint
- Az eddig ismeretlen ritmusképletek megismertetése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása. Transzponálási alapismeretek.
- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).
- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.
- A jazz elemeinek megismertetése a zeneelmélet tantárgy által szerzett ismeretekre támaszkodva.

A hangszerkezelés fejlesztése

Skálák teljes hangterjedelemben, kromatikus, hangsorok

A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.

Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése. Igényesebb előadási művek megszólaltatása. Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios

J. Harle: Easy Classical Studies

Klosé: Méthode Complete 1. 2.

25 Exercices Journaliers

15 Etudes Chantantes

Mule: 24 Etudes Faciles

Exercices Journaliers

Mule: 53 Etudes 1.

Blémant: 20 Etudes Melodiques 1.2.

Bernhards: 24 Virtuosen Etüden

Szabó F.: Etűdök szaxofonra

É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló

A. Corelli: Gigue

G. Fr. Händel: Allegro, Largo et Final

Bach: Badinerie

Bach: Esz-dúr szonáta Hresztomatyija 5-6.

Singelée: Solo de concert

Bozza: Aria

Ravel: Darab Habanera formában

Götz Nándor: Koncertetűdök

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.

Skálák

Tiszta intonáció, egészséges hang.

Az előadási darabok stílusos megszólaltatása.

Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint.
- Az eddig ismeretlen ritmusképletek megismertetése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása.
- Transzponálási alapismeretek.
- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).
- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.
- A jazz elemeinek megismertetése (ahol mód és lehetőség van rá), kizárólag hozzáértő tanár vezetésével, és ha lehetséges, a zeneelmélet tantárgy által szerzett ismeretekre támaszkodva.

A hangszerkezelés fejlesztése

Skálák teljes hangterjedelemben, kromatikus hangsor gyors tempóban.

A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.

Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése. Igényesebb előadási művek megszólaltatása. Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies

Perényi É.-P: 222 etűd

Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III.

Mule: 24 könnyű etűd

Beekun: 35 Studies

Klosé: 25 napi gyakorlat

Klosé: 25 mechanikus gyakorlat

Klosé: 15 dallamos gyakorlat

Feriing: 48 etűd

A. Corelli: Gigue

Fr. Händel: Allegro, Largo et Final

Fr. Händel: 4. szonáta

Bach: Badinerie

J. B. Singelée: Rondo Op. 63.

Perényi: Szax. ABC 11/84
J. B. Singelée: Solo de concert
A. Chailleux: Andante és Allegro
E. Bozza: Aria
Götz Nándor: Koncertetűdök
Ravel: Darab Habanera formában

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.
Skálák 6#, 6b előjegyzésig.
Tiszta intonáció, egészséges hang.
Az előadási darabok stílusos megszólaltatása.
Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

Továbbképző évfolyam „B” tagozat

A tanulók csekély hányada, egyéb tanulmányai mellett, a „B” tagozat továbbképző évfolyamain készül későbbi felvételi vizsgára, továbbra is megőrizve a zenei pálya választásának lehetőségét.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skálák bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése:
- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszerteknikai és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies
Rascher: Top Tones for the Saxophone
Capelle: 20 Grandes Etudes 1. 2.
Caillieret: 15 Etudes (Bach)

Mule: 53 Etudes 2. 3.
Mule: 48 Etudes
É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló
Bach: Sonate (? 6 F1.) (in Es)
Bozza: Aria (in Es)
Bozza: Pulcinella (in Es)
Bernstein: Rhapsody (in Es)
Händel: Sonate (VI.)
Ibert: Aria (in Es)
Lajtha: Intermezzo (in Es)
Martin: Ballada (in Es)
Poulenc: Presto (in Es)

Követelmény

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig,
Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.
Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 6#, 6b előjegyzésig,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skála bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése: b-a3-ig, kromatikusan.
- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- Modern effektusok: glissando, flatterzunge.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. Század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, kotta nélkül, hármashangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszertechnikai és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies
Rascher: Top Tones for the Saxophone
Capelle: 20 Grandes Etudes 1. 2.
Caillieret: 15 Etudes (Bach)
Mule: 53 Etudes 2. 3

Mule: 48 Etudes

Karg-Elert: 25 Capricen und Sonaten I-II.

Követelmény

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, valamint kromatikus és egészhangú skálák.

Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.

Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 6#, 6b előjegyzésig,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

9. Évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skálák mellett a fél-egész skálák bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése
- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- Modern effektusok: glissando, flatterzunge stb.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszertechnikai és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies

Rascher: Top Tones for the Saxophone

Capelle: 20 Grandes Etudes 1. 2.

Caillieret: 15 Etudes (Bach)

Mule: 53 Etudes 2. 3.

Mule: 48 Etudes

Karg-Elert: 25 Capricen und Sonaten I-II.

Bach: Szonáta

Händel 2. szonáta

Händel 6. szonáta

Vivaldi: Concerto Op. 3/6 RV 356

Schumann: Fantáziadarab

Singelée: Fantaisie brillante

Singelée: Solo de concert

Bozza: Scaramouche

Busser: Aragon

Götz Nándor: Koncertetűdök

Követelmény

Dúr és moll skálák 6#, 6b előjegyzésig, valamint kromatikus és egészhangú skálák.

Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.

Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 7#, 7b előjegyzésig,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skálák mellett a fél-egész skálák bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése: b-b3-ig, kromatikusán.
- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- Modern effektusok: glissando, flatterzunge, stb.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszertechnikai és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies

Perényi É.-P: 222 etűd

Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III.

Mule: 24 könnyű etűd

Beekun: 35 Studies

Klosé: 25 napi gyakorlat

Klosé: 25 mechanikus gyakorlat

Klosé: 15 dallamos gyakorlat

Ferling: 48 etűd

A. Corelli: Gigue

Fr. Händel: Allegro, Largo et Final

G. Fr. Händel: 4. szonáta

J. S. Bach: Badinerie

J. S. Bach: Esz-dúr szonáta Hresztomatyija 5-6.

J. B. Singelée: Rondo Op. 63.

Perényi: Szax. ABC 11/84

J. B. Singelée: Solo de concert

A. Chailleux: Andante és Allegro
E. Bozza: Aria
M. Ravel: Darab Habanera formában
Götz Nándor: Koncertetűdök

Követelmény

Dúr és moll skálák 6#, 6b előjegyzésig, valamint kromatikus és egészhangú skálák.

Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.

Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 7#, 7b előjegyzésig,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,
- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a vibrató sűrűségének fokozására, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazására,
- a különböző zenei korok megkomponált stílushű díszítéseinek kottából való lejátszására - a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele stb.). A tanuló rendelkezzen
- megfelelő hangszeres technikával,
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhoz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők,
- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni
- hangszerének transzponáló jellegét,
- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a modern zenei effektusokat,
- az újabb légzéstechnikákat,
- a szaxofon társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes

- biztos hangindításra és befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szólam önálló zenei és technikai megoldására

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Szaxofon főtárgy „A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy szabadon választott dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála legalább három előjegyzéssel, hármashangzat-felbontással, tercmennel, domináns-, ill. szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű; J. Harle: Easy Classical Studies 49., 66.; Perényi É.-P.: 222 etűd 210., 211., 221.; Schuster-Perényi: Szaxofoniskola II. 9.; M. Mule: 24 könnyű etűd 9., 15.; J.v.Beekun: 35 Studies, Musette (in G); Klosé: 25 napi gyakorlat 13-tól; Klosé: 25 mechanikus gyakorla 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat bármely etűd; Ferling: 48 etűd nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű előadási darab; A. Corelli: Gigue; G. Fr. Händel: Allegro, Largo et Final; G. Fr. Händel: 4. szonáta; J. S. Bach: Badinerie; J. S. Bach: Esz-dúr szonáta; J.B.Singelée: Solo de concert; A. Chailieux: Andante és Allegro; E. Bozza: Aria; M. Ravel: Darab Habanera formában; Götz Nándor: Koncertetűdök nehézségi szintjén

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

A vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála, legfeljebb öt előjegyzéssel, hármashangzat-felbontással, tercmennel, domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.

- Két különböző karakterű, megfelelő etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű; Klosé: 25 napi gyakorlat 19-től; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat bármelyik etűd; Ferling: 48 etűd nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű, előadási darab, (egy barokk szonáta vagy versenymű lassú-gyors tétele, és egy romantikus, impresszionista vagy későbbi mű); J. S. Bach: Szonáta; G. Fr. Händel: 2. szonáta; G. Fr. Händel: 6. szonáta; A. Vivaldi: Concerto Op. 3/6 RV 356; R.Schumann: Fantáziadarab; J. B. Singelée: Fantaisie brillante; J. B. Singelée: Solo de concert; E. Bozza: Scaramouche; Busser: Aragon; Götz Nándor: Koncertetűdök nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,

- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség

A tananyag esajátításához tanulónként, félévenként min. 4 db szaxofon nád biztosítása szükséges.

FAGOTT

A kvintfagott, kvartfagott (fagottino) és a kislefagott, valamint a kiskezes fagottok megjelenésével mód nyílik arra, hogy a fagott tantárgyat - az eddigiekhez képest jóval korábban - ezekkel a hangszerekkel, kezdjük el oktatni. A fagottal kezdődő oktatás esetében ajánlott megvárni, amíg a tanuló eléri azt a fizikai fejlettséget, amely a hangszer tanulásához szükséges.

A fagott-tanítás feladatai:

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező fagott hang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer történetét,
- a fagott társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a fagott hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A hangszer részei, össze- és szétszerelése, tisztántartása.
- A nád szerepe, helyes megszólaltatása.
- Az egyenletes tempó, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A 2/4, 3/4, 4/4-es ütemek
- A basszuskulcs olvasása a megismert hangterjedelemben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A fagott helyes tartása álló helyzetben, elhelyezése a kézen.
- A kéztartás beállítása, a két kéz ujjainak laza használata, a gyűrűs ujj függetlenítése.
- A szájtartás kialakítása:
- A helyes légzés gyakoroltatása nyugodt tempóban
- A helyes befúvás, hangindítás kialakítása.
- A nyelv helyzete és használata alapvető játékmódban.
- Atenuto és legato játék alapjainak lerakása megalapozása.

Javasolt tananyag

Hara - Szántó: Gyermekdalok fagottra (transzponálva)

Herpay Ágnes: Szeretek fagottni/Herpay Ágnes: Fagott Abc kötetei

Weissenborn: Fagottiskola I. kötet I-V. fejezet

Waggon Wheels a second book of 26 pieces for cellists with piano accompaniment (Katherine and Hugh Colledge, Boosey and Hawkes)

Ralf Müller: Quintfagottschule I. kötet (Edition Molinari, Regensburg ISMN M-50062-012-9)

Christof Peter: Lehr- und Spielbuch für Fagottino und Fagott 1. kötet (Verlag musica practica, Theilingen CMP 2001/1)

Követelmény

Folyamatos légvezetés néhány ütemen keresztül.

5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.

Gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.
- Két gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A hangszer részei, össze- és szétszerelése, tisztántartása.
- A nád szerepe, helyes megszólaltatása.
- Az egyenletes tempó, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A 2/4, 3/4, 4/4-es ütemek
- A basszuskulcs olvasása a megismert hangterjedelemben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kéztartás beállítása, a két kéz ujjainak laza használata, a gyűrűs ujj függetlenítése.
- A szájtartás kialakítása:
- A helyes légzés gyakoroltatása nyugodt tempóban
- A helyes befúvás, hangindítás begyakorlása, fejlesztése
- A nyelv helyzete és használata alapvető játékmódban.
- A tenuto és legato játék megalapozása.

Javasolt tananyag

Hara - Szántó: Gyermekdalok fagottra (transzponálva)

Herpay Ágnes: Szeretek fagottni/Herpay Ágnes: Fagott Abc kötetei

Weissenborn: Fagottiskola I. kötet I-V. fejezet

Waggon Wheels a second book of 26 pieces for cellists with piano accompaniment (Katherine and Hugh Colledge, Boosey and Hawkes)

Ralf Miiller: Quintfagottschule I. kötet (Edition Molinari, Regensburg ISMN M-50062-012-9)

Christof Peter: Lehr- und Spielbuch für Fagottino und Fagott 1. kötet (Verlag musica practica, Theilingen CMP 2001/1)

Követelmény

Folyamatos légvezetés néhány ütemen keresztül.

5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.

Gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.
- Két gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Olvasás basszuskulcsban, készség szintű játéka tanult ismert hangterjedelemben.
- A nád szerepe, megszólaltatása.
- Egyenletes tempó-, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A 2/4, 3/4, 4/4 C - es ütemek

- A szinkópa, éles- és nyújtott ritmus ritmusképletek, és a felütés
- Az ismétlőjelek, Prima volta, seconda volta, korona, levegővétel jele, kötőjel, hangsúly jel, módosító jelek, dinamikai jelek
- A szerkezet, és tagolás alapfogalmai (motívum, zenei sor,)
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai (tenuto, legato, staccato)
- Hangsorok 1 #, 1 b előjegyzésig

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés gyakoroltatása, a helyes test-, hangszer- és kéztartás folyamatos ellenőrzése, fejlesztése
- A szájtartás kialakítása, ill. továbbfejlesztése:
- A szájtartásban az artikuláció (a jól intonált hang érdekében) megkezdése már T5 távolság esetén is;
- A helyes befúvás, hangindítás begyakorlása; a nyelv helyzete és használata.
- A tenuto és legato játék alapjainak lerakása.
- A staccato játékot előkészítő gyakorlatok bevezetése.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer kialakítása.

Ajánlott tananyag

Népdalok játszása (magyar, ill. más népek dalai)
 Hara: Fagottiskola I. kötet
 Herpay Ágnes: Szeretek fagottozni/Herpay Ágnes: Fagott ABC kötetei
 Julius Weissenborn: Fagottiskola
 Gárdonyi: 2 kis gordonkadarab
 Gordonkamuzsika kezdőknek
 Ralf Müller: Quintfagottschule 2. kötet (Edition Molinari, Regensburg ISMN M-50062-013-6)
 Christof Peter: Lehr-und Spielbuch für fagottino und Fagott 1. kötet (Verlag musica practica, Theilingen CMP 2001 /1)

Követelmény

Folyamatos légvezetés: legalább 1/4 periódus terjedelmű zenei anyag megformálása 1 lélegzetvétellel.

A hangkészletből adódó egyszerűbb hétfokú hangsor játszása tenuto és legato.

A törzshangok ismerete, olvasása, fogásai.

16 ütemnyi kis előadási darabok elsajátítása zongorakísérettel

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy hangsor, vagy technikai gyakorlat
- 8-16 ütemes előadási darab zongorakísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangterjedelem: C-c1-ig.
- Készség szintű játék basszuskulcsban, a tenorkulcs olvasása.
- Ütemtípusok: 3/8,
- Ritmusértékek és szüneteik: az egésztől a tizenhatodig;
- Ritmusképletek: kis nyújtott, kis éles és a triola.
- Szerkezet, tagolás: Da Capo,

- Alapvető tempójelzések, és dinamikai jelzések (Allegro, Moderato, Andante, forte, piano)
- A dinamika és az intonáció összefüggésének megismertetése
- Hangindítás súlytalan helyen, átkötés.
- A dúr és moll hangsorok szerkezete és különbségének tudatosítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes test-, hangszer- és szájtartás, valamint a légzés készségszintre fejlesztése.
- A tíz ujj független használata, a bal kéz hüvelykujj helye, használatának újbóli ellenőrzése
- Zenei elválasztás, vagy szünet játszása új levegővétel, illetve új rekesztámasz nélkül.
- Ismerkedés a kitartott hangok befejezésének módjaival.
- Legalább T5 nagyságú kötések gyakorlása.
- Hangszeres állóképesség-fejlesztő gyakorlatok.
- Különböző artikulációk megjelenése.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer folyamatos fejlesztése.
- Lapról olvasási gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Herpay Ágnes: Szeretek fagottozni/Herpay Ágnes: Fagott Abc kötetei

Komarovszky: Fagott etűdök 1.

Góreczky: Fagottiskola I.

D. Holland: Fagottino Schule I.

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.1

G. Jacob: Four sketches

Csáth E.: Előadási darabok gordonkára I. kötet

Jörg Möhler: Lieder und Vortragsstücke für Fagottino in F (inG) und Klavier

Felix Holler: Das Wüstenschiff für Fagott(ino) und Klavier

Christoph Peter: Lehr- und Spebuch für Fagottino und Fagott 2. kötet

Követelmény

A levegővétel tudatos használata a zenei tagolásra, legalább 4 ütem folyamatos eljátszása.

Készségfejlesztő gyakorlatok, etűdök.

Több periódus terjedelmű előadási darabok vagy tételek zongorakísérettel.

Nehezebb népdalcsozor vagy népdalfeldolgozás eljátszása.

Az év végi vizsga anyaga

- Hangsor,
- Egy készségfejlesztő gyakorlat,
- Két előadási darab, zongora kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Zökkenőmentes játék basszuskulcsban,
- Ütemtípusok:6/8,12/8,
- A játszott anyagban előforduló különböző fajtájú ütemtípusok és ritmusértékek.
- A zenei anyagban szereplő stílusjegyek meg- és felismerése.
- A különböző hangközmenetek felépítése.
- Alapvető formai ismeretek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak határozott, de laza billentése.
- A hangindítás minőségének differenciálása, kifejező eszközzé tétele.
- A folyamatban, csoportban álló staccato menetek technikájának megtanulása, a torok és a nyelv lazaságának megőrzésével.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer folyamatos ellenőrzés melletti gyakoroltatása.
- További dinamikai fokozatok megtanítása (pp, mf, ff), illetve ezek átmenete egymásba (crescendo-decrescendo) egy lélegzetvétellel.
- A dinamika és az intonáció gyakorlati alkalmazása.
- Törekvés a regiszterek közti dinamikai különbségek kiegyenlítésére.
- A hangminőség fejlesztése, a hang szép befejezése.
- A skálázás tempójának növelése, ritmus- és kötésvariációk alkalmazása.
- A különböző testhelyzetű (álló, ülő) játékmódok ismertetése, gyakoroltatása.

Ajánlott tananyag

Herpay Ágnes: Szeretek fagottozni/Herpay Ágnes: Fagott Abc kötetei

Wybór etюд na fagot 1 (B. Komorowski, W. Osadzin) 1

Góreczky: Fagottiskola II. kötet

First Book of Bassoon Solos (Lindon Hilling and Walter Bergmann)

Das Fagott V. kötet

Kosa: 4 könnyű fagott darab

Oromszegi Ottó: Duók

Jörg Möhler: Music aus der Barockzeit für quintfagott und Klavier

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok 2#, 2b előjegyzésig, hármashangzat-felbontás.

Etűdök eljátszása- pihenő nélkül -, benne a tanult dinamikai fokozatok alkalmazása.

Biztos levegővezetés a tanult tananyag szintjén.

Lassú-gyors tétel pár, vagy egy hosszabb előadási darab játszása fejből, zongorakísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála különböző artikulációkkal
- Egy etűd,
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A tenorkulcs bevezetése.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelemben, 3#, 3b előjegyzésig.
- A kromatikus skála fogalma.
- Ütemtípusok: 5/8, 7/8
- A játszott anyaghoz kapcsolódó formai ismeretek.
- Könnyebb ékesítések írásmódja és ritmusa.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció egységének fejlesztése.
- Különböző staccato játékmódok ismerete.

- Kvart- és kvintkötések gyakorlása artikulációval.
- Oktávkötések gyakoroltatása, a regiszterek kiegyenlítése.
- A hang szép befejezése.
- A skálázás tempójának növelése, ritmus- és törésvariációkkal is.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.

Ajánlott tananyag

Herpay Ágnes: Szeretek fagottozni/Herpay Ágnes: Fagott Abc kötetei
 Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)
 Kolasinszky: 3darab
 Farkas: Népdalszonatina
 Hughes: 6 könnyű darab
 Hara László: Fagottiskola II.
 Karel Pivonka: Fagottiskola
 Komorovszkij-Oszadzin: Válogatott etűdök 1., 2.
 Barokk szonáták 1II. (ifj. Hara - Nagy O.)
 Hara: Fagottmuzsika kezdőknek
 Küffner: Duók
 Graham Sheen: Two by two (Faber)
 Telemann: 6 kánonszonáta
 Who's Zoo: Colin Cowles

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll skálák, 3#, 3b előjegyzésig, az ismert hangterjedelemben, hármashangzat felbontás.

Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú, többféle technikai feladatot tartalmazó etűdök megszólaltatása.

Egyszerűbb barokk tételek, vagy karakterdarabok eljátszása.

Társas zenélés az órán és amennyiben mód van rá, órán kívül különböző összetételű együttesekben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála, hármashangzattal,
- Két különböző karakterű etűd,
- két előadási darab vagy tételpár kísérettel lehetőleg kotta nélkül

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

Alakuljon ki a tanulóban a tudatos törekvés az értelmes, tagolt előadásra, legyen zeneileg igényes, feleljen meg a követelményekben megfogalmazottaknak.

A hangszerkezelés fejlesztése

Dúr és összhangzatos moll skálák, az ismert hangterjedelemben

Néhány fontosabb segédfogás megismerése, és alkalmazása.

A légzés-támasz-artikuláció egységének elérésére való igény elmélyítése.

Kiegyenlített, telt hang kialakítása minden regiszterben.

A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.

Az állóképesség növelése, a tempó emelése a tanuló technikai felkészültségének megfelelően.
A dinamikai változások állandó és karakterisztikus alkalmazása, egyre jobb intonációra való törekvés.

Lapról olvasás fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Herpay Ágnes: Szeretek fagottozni/Herpay Ágnes: Fagott Abc kötetei

Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)

Krakamp: 30 karakterisztikus etűd

Oromszegi Ottó: 50 karakteretűd

Das Fagott VI.

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara - Nagy O.)

Hara: Fagottmuzsika kezdőknek

Küffner: Duók

Second Book of Bassoon Solos (Faber Music)

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok 3#, 3b előjegyzésig, hármashangzatok.

Rövidebb periódusnyi zenei anyag dinamikus megformálása egy lélegzetvétellel.

Kamarazenei ismeretek gyakorlati alkalmazása.

A játszott művek, stílusos, hangulatos megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr és moll hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal, minél változatosabb improvizációs ötlet alapján is.
- Készség szintű játék tenorkulesban.
- Trilla, előke-, utóka, mordent készség szintű alkalmazása.
- A hangnemi kitérés és moduláció fogalma.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer különböző regisztereiben egységes hangszín kialakítása.
- A segédfogások megismerése a tiszta intonáció érdekében.
- A légzés- és hangképzésbeli ismeretek automatizálása.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása a nyelves légvezetés kombinációjával.
- A skálázás egyenletes tempó melletti gyorsítása. Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű etűdök játéka.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.
- Dinamikai színskála fejlesztése.
- Az önálló hangolás megtanulása.

- Memóriafejlesztés hosszabb terjedelmű művekkel is.
- A lapról játék az előző tanév anyagának megfelelő nehézségű darabokkal, egyenletes, az eredeti tempóhoz közeli tempóban.
- Rendszeres társas zenélés.
- A vibrato alkalmazása.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.2

Krakamp: Etűdök II. (válogatva)

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara L.-Nagy O.)

Marcello: e-moll szonáta

A. Vivaldi: d-moll fagottverseny KV. 472 I-II. tétel

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok.

A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.

Nagyobb lélegzetű, összetettebb feladatokat tartalmazó etűdök játszása, a hangszer teljes terjedelmében.

Különböző stílusú előadási darabok tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga anyaga

- Egy skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

A „B” tagozat feladata a tehetséggondozás. A tanuló játéka elsősorban az előadás kifejezőerejében, szuggesztivitásában kell, hogy meghaladja kortársaiét, de fontos szempont az előbbieken kívül a hangminőség igényessége és a hangszerkezelés biztonsága is.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az egyenletes tempó, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A játszott anyagban előforduló különböző fajtájú ütemtípusok
- Felütés, átkötés.
- A dúr és moll hangsorok különbségén kívül a dallamos moll és a természetes moll közti különbség; a tanult művek formáinak érzékeltetése a tanuló tudásszintjének megfelelően.
- Az enharmónia fogalma

A hangszerkezelés fejlesztése

- A szájtartás kialakítása:
- A helyes légzés gyakoroltatása nyugodt tempóban
- A helyes befúvás, hangindítás begyakorlása, fejlesztése
- A nyelv helyzete és használata alapvető játékmódban.

A hangszerkezelésben mindent a zenei kifejezés, illetve az erre való határozott törekvés és árnyaltabb előadás határoz meg.

Ajánlott tananyag

Komarovszky: Fagott etűdök 1.

Góreczky: Fagottiskola I.

D. Holland: Fagottino Schule I.

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.1

G. Jacob: Four sketches

Csáth E.: Előadási darabok gordonkára I. kötet

Jörg Möhler: Lieder und Vortragsstücke für Fagottino in F (inG) und Klavier

Felix Holler: Das Wüstenschiff für Fagott(ino) und Klavier

Christoph Peter: Lehr- und Spebuch für Fagottino und Fagott 2. kötet

Követelmény

Hangsor 2#, 2b előjegyzésig - dúr és összhangzatos moll skálák.

Két készségfejlesztő gyakorlat pontos és folyamatos eljátszása pihenő nélkül; gyakorlatok negyed, nyolcad értékekkel, éles és nyújtott ritmussal, szinkópával, páros és páratlan lüktetéssel, a fenti hangterjedelem teljes igénybevételével.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Hangsor,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab, zongora kísérettel kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal, minél változatosabb improvizációs ötlet alapján is.
- Ütemtípusok: váltakozó ütemek.
- Ritmusértékek-ritmusképletek; bonyolultabbak, apróbbak is.
- Ismerkedés a darabban előforduló díszítésekkel

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak határozott, de laza billentése.
- A hangindítás minőségének differenciálása, kifejező eszközzé tétele.
- A folyamatban, csoportban álló staccato menetek technikájának megtanulása, a torok és a nyelv lazaságának megőrzésével.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer folyamatos ellenőrzés melletti gyakoroltatása.
- További dinamikai fokozatok megtanítása (pp, mf, ff), illetve ezek átmenete egymásba (crescendo-decrescendo) egy lélegzetvétellel.
- A dinamika és az intonáció gyakorlati alkalmazása.
- Törekvés a regiszterek közti dinamikai különbségek kiegyenlítésére.
- A hangminőség fejlesztése, a hang szép befejezése.
- A skálázás tempójának növelése, ritmus- és kötésvariációk alkalmazása.
- A különböző testhelyzetű (álló, ülő) játékmódok ismertetése, gyakoroltatása (kamarazenében, fúvószenekarban ülni, gyakorolni állva kell).

- Az ajánlott tananyagban szereplő előadási darabok sajátos stílusjegyeinek felismerése, és az ehhez szükséges technikai megoldások részben önálló megtalálása.

- Lapról játék kb. a 2. évfolyam nehézségi szintjén.
- Helyes trillázási technika kialakítása, a trillázás gyakorlásának módjai.
- A dinamikai határok kiterjesztése a tiszta intonáció megtartása mellett.
- Az oktáv váltások finomítása, a levegővezetés differenciálása, játék a hangszínnel is.

Ajánlott tananyag

Wybór etюд na fagot 1 (B. Komorowski, W. Osadzin) 1

Góreczky: Fagottiskola II. kötet

First Book of Bassoon Solos (Lindon Hilling and Walter Bergmann)

Das Fagott V. kötet

Kosa: 4 könnyű fagott darab

Oromszegi Ottó: Duók

Jörg Möhler: Music aus der Barockzeit für quintfagott und Klavier

Követelmény

Hangterjedelem: B-d1-ig.

Hangsorok 3#, 3b előjegyzésig, kromatikus skála az ismert hangterjedelemben, vagy töredékében, hármashangzat és felbontása.

Az átlagosnál színvonalasabb megszólaltatással két készségfejlesztő gyakorlat pontos és folyamatos, igényes zenei előadása hosszabb pihenő nélkül.

Kamarazenei darab eljátszása tanórán kívül, vagy fúvós, illetve szimfonikus zenekari szereplés, ha az adott körülmények engedik.

Nagyobb technikai képzettséget igénylő etűdök biztonságos eljátszása a teljes ismert hangterjedelemben, bonyolultabb ütemfajták, ritmusok alkalmazásával.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab vagy tételpár zongorakísérettel, kotta nélkül

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal.
- A hangnemi kitérés, moduláció fogalma.
- A tanuló ismerje fel és játékában alkalmazza a különböző stílusjegyeket.
- A díszítés fejlesztése: hosszú- és rövid előke és utóka, mordent, stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció tudatos alkalmazása.
- A fontosabb segédfogások megismerése.
- Önálló hangolásra nevelés.
- A hangszer intonációs hibáinak korrigálására való törekvés.

Ajánlott tananyag

Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)

Kolasinszky: 3darab
Farkas: Népdalszonatina
Hughes: 6 könnyű darab
Hara László: Fagottiskola II.
Karel Pivonka: Fagottiskola
Komorovszkij-Osadin: Válogatott etűdök 1., 2.
Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara - Nagy O.)
Hara: Fagottmuzsika kezdőknek
Küffner: Duók
Graham Sheen: Two by two
Telemann: 6 kánonszonáta
Who's Zoo: Colin Cowles

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll skálák, 3#, 3b előjegyzésig, az ismert hangterjedelemben, hármashangzat felbontás.

Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú, többféle technikai feladatot tartalmazó etűdök megszólaltatása.

Barokk tételek, karakterdarabok eljátszása.

Társas zenélés az órán és amennyiben mód van rá, órán kívül különböző összetételű együttesekben.

A tanuló törekedjék az önállóságra a darabok gyakorlása során felmerülő problémáknál.

Alkalmazza az eddig szerzett formai és szerkezeti ismereteket az előadás során.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab vagy tételpár kísérettel, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal, minél változatosabban
- Bevezetés a vibrato használatába.
- Bonyolultabb ékesítések (pl. trilla, kettős ékesítés) írásmódja, ritmusa, előadási módja

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció egységének tudatos alkalmazása.
- Biztonságos hangindítás minden regiszterben.
- A laza, könnyed ujjtechnika továbbfejlesztése.
- Etűdök, skálák tempójának gyorsítása.

Ajánlott tananyag

Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)

Krakamp: 30 karakterisztikus etűd

Oromszegi Ottó: 50 karakteretűd

Das Fagott VI.

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara - Nagy O.)

Hara: Fagottmuzsika kezdőknek

Küffner: Duók
Second Book of Bassoon Solos (Faber Music)

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok 3#, 3b előjegyzésig, hármashangzatok.
Rövidebb periódusnyi zenei anyag dinamikus megformálása egy lélegzetvételle.
Kamarazenei ismeretek gyakorlati alkalmazása.
A játszott művek, stílusos, hangulatos megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-felbontással,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab vagy tételpár kísérettel, kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A tanuló a különböző stílusjegyeknek megfelelő módon játssza előadási darabjait.
- Tudatosítsa a játszott műben felmerülő valamennyi ismeretet. Ismerje meg a belső összefüggéseket is.
- Kapcsolódjon tanulmánya más művészeti ág megismeréséhez is.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Ismernie kell a főbb segédfogásokat.
- Ismerje meg a hangszer intonációs hibáit és tudja korrigálni azokat.
- Ismerje meg a nád legalapvetőbb tulajdonságait.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.2

Krakamp: Etűdök II. (válogatva)

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara L- Nagy O.)

Marcello: e-moll szonáta

A. Vivaldi: d-moll fagottverseny KV. 472 I-II. tétel

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok.

A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.

Nagyobb lélegzetű, összetettebb feladatokat tartalmazó etűdök játszása, a hangszer teljes terjedelmében.

Különböző stílusú előadási darabok tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga ajánlotta anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-felbontással,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a fagott és a fafúvós hangszerek múltját, irodalmát,
- a tudatos és helyes légzéstechnikát,
- a fagott intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),
- a dúr és moll hangnemeket 4 #, 4 b előjegyzésig,
- egyszerűbb ékesítések írásmódját és ritmusát,
- a vibrato szerepét a zenei megvalósításban,
- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a jelentősebb fagottos előadóművészeket.

Legyen képes

- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,
- az önálló hangolásra,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,
- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),
- egyenletes technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4 #, 4 b előjegyzésig, a 6. osztálynak megfelelő variációkkal,
- szélsőséges dinamikák megvalósítására,
- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására (pl. Weissenborn),
- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására (pl. Weissenborn 2. kötet, Pivonka:

Ritmikus etűdök, stb.),

- egy barokk szonáta lassú és gyors tételének eljátszására egyszerűbb díszítésekkel,
- hosszabb terjedelmű művek memorizálására.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Fagott főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Weissenborn: Fagottetűdök kezdőknek op. 8/1. kötet

III. fejezet 23. G-dúr, IV. fejezet 1. C-dúr, 2. F-dúr (EMB13685) nehézségi szintjén.

- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű egyik tétele; Beethoven: Kontratánc/G-dúr, L. Fischer: Pincemester dala, Greccsanyinov: Tréfacsináló nehézségi szintjén.
Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Weissenborn: Fagottetűdők kezdőknek op. 8/1. kötet

IV. fejezet 2. F-dúr, op. 8/2. kötet 14. F-dúr, 15. d-moll, Neukirchner: 23 középfokú gyakorlat I., 4. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű darab vagy tétel-pár, az egyik lehet kamaramű tétel; Farkas F.: Népdalszonatina I-II. tétel, Telemann: F-dúr szonáta, Weissenborn: Téma és variációk nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamokon a tanulók esetében a tanuló szeretné megőrizni a zeneiskolai évfolyamokban elért hangszeres játéka színvonalát, a zenei tevékenység iránti nyitottságát.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr és moll hangsorok 4, legato, staccato, tenuto játékmóddal, a hangszer tanult terjedelmében.

- A ritmusértékek, ritmusképletek ismeretének elmélyítése.
- Korhű díszítések alkalmazása.
- Biztos játék basszuskulcsban, és a tenorkulcs készségszintű alkalmazása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció tudatos alkalmazása.
- A hangszer különböző regisztereiben egységes hangszín megvalósítására való törekvés.
- A segédfogások alkalmazása.
- A skálázás egyenletes tempó melletti további gyorsítása.

- Memóriafejlesztés további, hosszabb terjedelmű művekkel.
- A lapról játék készségszintű alkalmazására való törekvés.
- Rendszeres társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.3

Wenzel Neukirchner: 23 középfokú fagottgyakorlat

Emanuele Krakamp: Fagottiskola I. kötet

Antonio Vivaldi: d-moll fagottverseny

Georg Philipp Telemann: F-dúr szonáta

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 4 #, 4b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok.

A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása, a tempójelzéseknek megfelelő tempóban, és karakterrel.

Különböző stílusú előadási darabok tagolt, tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr- és moll hangsorok, skálák, tercek, hármashangzatok a hangszer tanult terjedelmében.
- Kromatikus skála a hangszer teljes terjedelmében, minden regiszterben kiegyenlített hangon.
- A főbb zenei karakterek ismerete (dolce, grazioso, espressivo, risoluto)

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangképzés további ismételése, bővítése, dinamikai követelményekkel való kibővítése.
- A trillázás fejlesztése, a nehezebb fogások gyakoroltatása.
- A hangminőség további fejlesztése.
- Ismerkedés a kortárs művekkel, előadasmódjával.

Ajánlott tananyag

Carl Jacobi: 6 középfokú fagottgyakorlat (válogatva)

Étienne Ozi: 42 etűd (válogatva)

Antonio Vivaldi: fagottversenyek

Benedetto Marcello: F-dúr és G-dúr szonáta

Mirosnyikov: Scherzo

Carl Stamitz: F-dúr fagottverseny

Eugene Bozza: Burlesque

Követelmény

A befúvási módszer kialakítása a koncertek, ill. a kamarazenélés felkészülésére.

A felkészültségnek megfelelő etűdök hibátlan eljátszása, mind technikai, mind dinamikai és egyéb szempontból.

A képességekhez mért előadási darabok igényes előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr- és moll hangsorok skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer tanult terjedelmében.

- A tempó- és dinamikai jelek ismeretének kibővítése.
- A különböző stílusú művek korhű előadásmódjának továbbfejlesztése.
- A kortárs zeneszerzők, és fagottosok megismerése.
- Kitekintés más műfajokra (jazz, igényes könnyűzene).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Hangképzés nagy dinamikai különbséggel.
- A hangszer teljes terjedelmének könnyed kezelése.

Ajánlott tananyag

Julius Satzenhoffer: Etűdök

Étien Ozi: 42 etűd

Eugene Jancourt: Etűdök

Conrad Jacobi: Hat közép fokú fagottgyakorlat

Karel Pivonka: Ritmické etudy pro fagot

Antonio Vivaldi: fagottversenyek

Georg Philipp Telemann: e-moll, f-moll, a-moll szonáta

J. Chr. Bach: B-dúr, Esz-dúr fagottverseny

Franz Danzi: F-dúr fagottverseny -

Petrovics Emil: Passacaglia in blues

Dubrovay László: Cinque pezzi

Bozay Attila: Episodi

Kocsár Miklós: Dialoghi

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében.

A nehezebb ritmusképletekben való jártasság.

Laza, könnyed ujjtechnika.

Rendszeres társas zenélés, lehetőség szerint zenekari játék.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással
- Egy etűd

- Két előadási darab vagy tételpár, zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

Az eddig tanult ismeretek összegzése, a technikai színvonal megszilárdítása.

Az esetlegesen még meglévő hiányosságok kiküszöbölése.

A technikai készségek továbbfejlesztése.

A duplanyelv-technika megismerése.

A társzművészetek iránti figyelem elmélyítése.

A zenei ízlés további formálása, a zenei élet iránti érdeklődés felkeltése.

A hangszerkezelés fejlesztése

A hangszertertechnikai ismeretek alkalmazása a zenei művek előadása során.

Az improvizációs készség alapjainak alkalmazása a megfelelő művek során.

A lapról olvasási készség olyan szintre fejlesztése, hogy a tanuló a játék során érje el, hogy első látásra el tudjon játszani megfelelő nehézségű műveket kottahűen, közel azonos tempóban, mint a tempójelzés.

A társas zenélésben az együttjáték precizitása és az intonáció is legyen biztos.

Ajánlott tananyag

Ludwig Milde: Koncertetűdök

Emanuele Krakamp: Fagottiskola II. kötet

Oromszegi Ottó: 10 modern fagottetűd

Franz Suchanek: Concertino

Franz Danzi: F-dúr fagottverseny

Wolfgang Amadeus Mozart: B-dúr fagottverseny

Hidas Frigyes: Fagottverseny

Maros Rudolf: Fagottverseny

Gabriel Pierné: Concertino

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer tanult terjedelmében.

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő szinten tudja előadni, kotta- és stílushűen.

Értelmes, tagolt előadásmód kialakítása, a zene folyamatának és összefüggéseinek érzékeltetése, kifejező játékmód elérése.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,

- Egy etűd,

- Két előadási darab vagy tételpár, zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű tanulmányaik mellett tanulják hangszerüket, egy magasabb szintű zenei képzéssel, meg kívánva őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét,

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A ritmusértékek, ritmusképletek ismeretének elmélyítése.
- Korhű díszítések alkalmazása.
- A különböző stílusjegyű darabok értelmes, tagolt, élményszerű előadására való törekvés.
- Dinamikai ismeretek, stílusjegyek alkalmazásának bővítése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kialakított technikai ismeretek, mechanizmusok továbbfejlesztése.
- A nádigazítás alapvető ismeretei.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.3

Wenzel Neukirchner: 23 középfokú fagottgyakorlat

Emanuele Krakamp: Fagottiskola I. kötet válogatva

Antonio Vivaldi: d-moll fagottverseny

Georg Philipp Telemann: F-dúr szonáta

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, különböző formációk variálása a skálázás során.

A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása, a tempójelzéseknek megfelelő tempóban, és karakterrel.

Különböző stílusú előadási darabok értelmes, tagolt, tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr- és moll hangsorok skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében, különböző ritmusvariációkkal
- A főbb zenei karakterek ismerete

A hangszerkezelés fejlesztése

- A vibrato gyakorlati megvalósítása.
- A laza, könnyed hangszerkezelés továbbfejlesztése (ujjtechnika, ujjak szinkronizálása)
- A gyors, ugyanakkor halk belégzés fejlesztése.
- A hangminőség további fejlesztése.
- Ismerkedés a kortárs művekkel, előadásmódjával.

Ajánlott tananyag

Carl Jacobi: 6 középfokú fagottgyakorlat

Étienne Ozi: 42 etűd

Antonio Vivaldi: fagottversenyek
Benedetto Marcello: F-dúr és G-dúr szonáta
Miroslavich: Scherzo
Carl Stamitz: F-dúr fagottverseny (Peters)
Eugene Bozza: Burlesque (Leduc)

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 6#, 6b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében, különböző ritmusvariációkkal.

A helyes tartások, és technikák alkalmazása a szép, telt, kifejező hangszerhangért. Rendszeres, igényes hangképzés.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A zenei stílusérzék és fantázia fogalma.
- Zenekari művek fagott szólamainak megismerése.
- A vibrato játékmód továbbfejlesztése.
- Egészhangú skála bevezetése.
- A nádigazítás, és a nádkészítés alapjainak megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A technikai készségek továbbfejlesztése, és az előadási darabokban biztos alkalmazása.
- Skálázás a hangszer teljes terjedelmében, egyre gyorsabb tempóban.
- Az egészhangú skála.

Ajánlott tananyag

Julius Satzenhoffer: Etűdök

Étlen Ozi: 42 etűd

Eugene Jancourt: Etűdök

Conrad Jacobi: Hat középfokú fagottgyakorlat

Karel Pivonka: Ritmické etudy pro fagot

Antonio Vivaldi: fagottversenyek

Georg Philipp Telemann: e-moll, f-moll, a-moll szonáta

J. Chr. Bach: B-dúr, Esz-dúr fagottverseny

Franz Danzi: F-dúr fagottverseny

Petrovics Emil: Passacaglia in blues

Dubrovay László: Cinque pezzi

Bozay Attila: Episodi

Kocsár Miklós: Dialoghi

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 7#, 7b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében.

A nehezebb ritmusképletekben való jártasság.

Laza, könnyed ujjtechnika.

Rendszeres társas zenélés, lehetőség szerint zenekari játék.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az eddigi tanulás során elsajátított technikai és zenei ismeretek komplex alkalmazása.
- A technikai készségek továbbfejlesztése.
- A duplanyelv-technika alkalmazása
- A társzművészetek iránti figyelem elmélyítése.
- A zenei ízlés további formálása, a zenei élet iránti érdeklődés felkeltése.
- Nádkészítési ismeretek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszerteknikai ismeretek alkalmazása a zenei művek előadása során.
- Társaszenélés során a lapról olvasás, valamint a kottahű játék precíz megszólalására való törekvés.
- Az improvizáció alapelemeinek, önálló díszítések alkalmazásának fejlesztése

Ajánlott tananyag

Ludwig Milde: Koncertetűdök

Emanuele Krakamp: Fagottiskola II. kötet

Oromszegi Ottó: 10 modern fagottetűd

Franz Suchanek: Concertino

Franz Danzi: F-dúr fagottverseny

Wolfgang Amadeus Mozart: B-dúr fagottverseny

Hidas Frigyes: Fagottverseny

Maros Rudolf: Fagottverseny

Gabriel Pierné: Concertino

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 7#, 7b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, szűkített septimek, a hangszer teljes terjedelmében.

Az állólépeség fejlesztése,

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- Két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,
- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a különböző zenei korok megkomponált, stílushű díszítéseinek kottából való lejátszására,
- a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele, a nád igazítása stb.). A tanuló rendelkezék
- megfelelő hangszeres technikával,
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhoz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők,
- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni
- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- az újabb légzéstechnikákat,
- a fagott társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes
- biztos hangindításra és befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására (pl. Neukirchner etűdök),
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szóló önálló zenei és technikai megoldására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Fagott főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Neukirchner: 23 közép fokú gyakorlat, Weissenborn: 2. kötet etűdjei nehézségi szintjén.
- Két előadási darab vagy szonáta tétel-pár, amelyből lehet egy kamaramű; Pécsi J.: Dörmögő Dörmötör, Vivaldi: d-moll fagottverseny II-III. tétel, Milde: Andante, Tarantella nehézségi

szintjén; kamaradarabok: Mozart: Könnyű triók KV. 240, 252, - oboa, fagott, zongora, Telemann: Kánonszonáták, Debussy: A kis néger-fúvósötös nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Neukirchner: 23 középfokú etűd, Weissenborn: Fagottiskola II. kötet, Jacobi: Hat középfokú gyakorlat nehézségi szintjén.

- Egy szonáta, vagy versenymű tétel-pár; Vivaldi: d-moll fagottverseny, Marcello: e-moll szonáta, Telemann: f-moll szonáta nehézségi szintjén.

- Egy kamaradarab vagy kamaramű; Mirosnyikov: Scherzo, M. Read: 3 fantasztikus darab, Telemann: Kánonszonáták, Vivaldi: G-dúr kettősverseny - oboa-fagott, Farkas F.: Régi magyar táncok - fúvósötös nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség

A tananyag elsajátításához tanulónként, félévéneként min. 4 db fagottnád biztosítása szükséges.

RÉZFÚVÓS TANSZAK

FURULYA

A furulyatanítás a rézfúvós tanszakon elsősorban az életkori sajátosságok miatt még kevésbé terhelhető tanulók rézfúvós oktatásba való bevezetését segíti elő.

Tantárgyi programja megegyezik a Fafúvós tanszak – Furulya tantárgyi programmal, részletes leírását ld. ott.

TROMBITA

A trombitatanítás feladatai:

- a tanuló egyéni adottságához, képességéhez igazodó módszerek kialakítása, kiemelt figyelmet fordítva az egyéni hangszeroktatásban rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására,

- a helyes légzés, befúvás, testtartás, hangszertartás beállítása, kialakítása,
- a hangszeres játékhoz szükséges motorikus reflexek, motivációs bázis, a naponkénti gyakorlás szükségletének kialakítása,
- a hangszeres játék megvalósításában részt vevő izmok lazaságának, terhelhetőségének tartósabb igénybevétel teljesítéséhez szükséges készségek kialakítása,
- a zenei memória fejlesztése, gyakorlati alkalmazásához szükséges jártasságok kialakítása,
- az egyéni hangszeres tanórákra, kamarazenei, zenekari foglalkozásokra történő önálló felkészülés képességének kialakítása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a trombita történetét,
- a trombitának a rézfúvósok családjában és különféle együttesekben betöltött szerepét,
- a hangszer irodalmának, tananyagban megjelenő részét,
- a hangszer irodalmának, tananyagban megjelenő részét
- a tananyagban keresztül a főbb zenei stílusokat,
- a trombita hazai és külföldi művészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyesen beállított légzéstechnika állandó ellenőrzésének fontosságát,
- a helyes szájtartás, mint a jó befúvási mód (ansatz) alapfeltételének fontosságát,
- a mindennapi gyakorlás didaktikai és fiziológiai szempontok szerinti szükségességét,
- a könnyed, felszabadult hangszeres játékmód kialakításának fontosságát.

Fejlessze a tanuló

- hallását, belső hallását, „intonációs” képességét,
- hangszeres adottságait,
- hangszertechnikai tudását,
- megformáló- és előadói képességét.

Tegye képessé a tanulókat

- rendszeres, hatékony, igényes gyakorlásra,
- a gyakorlás során felmerülő hibák önálló kijavítására,
- a beállított alapfunkciók önellenőrzésére,
- a tiszta intonációra,
- folyamatos hangszerjátékra, árnyalt stílusos előadásra,
- a pontos kottaolvasásra, a ritmus, valamint a zenei kifejezések előadásmódjára, illetve a tempóra vonatkozó utasítások megvalósítására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer felépítése, részeinek megismerése.
- A kottaolvasás alapfogalmainak megismerése.
- A helyes be- és kilégzés alapjainak elsajátítása.
- A helyes testtartás kialakítása. A helyes szájtartás gyakorlása. Fúvókázás, ajakrezgés.
- Hangterjedelem az egyvonalas C-től az egyvonalas G-ig.

Ajánlott tananyag
Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. kötet Colin: Trombitaiskola kezdőknek
Gyermekdalok, népdalok

Követelmény

A helyes be- és kilégzés ismerete. Hangterjedelem az C - G'-ig.

Hangjegyek, ritmusértékek szünetjelek ismerete a tananyag által megkívánt szinten.

Egyszerű népdalok és gyermekdalok eljátszása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat
- Egy népdal vagy gyermekdal

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A helyes testtartás rögzítése.
- A helyes légzés további tudatosítása.
- Fúvókával végzett gyakorlatok a trombitaiskola alapján.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola I.

Colin: Trombitaiskola kezdőknek

Gyermekdalok, népdalok

Brodszky: Májusköszöntő

Régi francia dal

Követelmények

Az egészséges, szép trombitahang kialakítása.

Hangterjedelem a kis h-tól az egyvonalas a-ig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer felépítése, részei.
- Az egész, fél, negyed és nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek.
- Nyújtópont a fél érték mellett.
- Módosítójelek.
- A 4/4-es, 2/4-es, 3/4-es ütem.
- Az előforduló hangok fogásai.
- Memóriafejlesztés: gyermekdalok, népdalok és az előadási darabok megtanulása kotta nélkül.
- Motívumok, dallamok azonosságának, különbségének felismerése.
- A helyes testtartás, hangszertartás kialakítása.

- A rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás kialakítása ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.
- A legato játékmód alapjainak elsajátítása, szekundkötések (ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Colin: Trombitaiskola kezdőknek

Susato: Rondo (Trombitamuzsika)

Gyermekdalok, népdalok

Követelmény

Legyen képes egy oktáv hangterjedelmen belül a tanult ritmusértékeket tartalmazó gyakorlat egészséges, szép hangon való eljátszására.

Hangterjedelem a kis a-tól a kétvonalas c-ig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor hangközei, hármashangzatai.
- A tizenhatod érték és szünetjele.
- Nyújtópont a negyed és a nyolcad érték mellett, valamint a szinkópa. -A tanult művek formai elemzése.
- A periódus két felének kérdés-felelet viszonya.
- A magyar népdal jellemzői, formái, valamint a dalforma.
- A testtartásban és hangszertartásban előforduló hibák korrigálása.
- A rekeszlégzés gyakorlása.
- Az egészséges, szép hang létrehozása, a változó sebességű hangindítás megalapozása (nyolcad-, tizenhatodjáték).
- A természetes kötések megalapozása, kvint- és kvartkötések.
- A dinamikai árnyalás alapjai, visszhanghatás (f-p).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Colin: Skálatanulmányok

Krumpfer: Trombitaiskola I.

Fischer: Induló

Cole: Gránit

Barnes: A kis gényusz

Barnes: A kis művész

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, valamint kvint- és kvarttkötéseket tartalmazó gyakorlat eljátszására.

Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas d-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok a megadott hangterjedelmen belül (1#, 2b előjegyzésig).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor szerkezete.
- A 3/8-os, a 6/8-os és a változó ütem; különböző ritmusképletek, a triola.
- A zenei anyagban szereplő darabok, táncok főbb jellegzetességei.
- A társas zenélés megismertetése duókon keresztül.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés elsajátítása, a légoszlop megtámasztása, a levegővezetés gyakorlása, fokozott figyelemmel a szép hangra.
- Az ajaktechnika és a nyelvtechnika továbbfejlesztése a mindennapi, illetve a skálagyakorlatok segítségével.
- A dinamikai skála szélesítése fokozott figyelemmel a hangképzés minőségére (crescendo, diminuendo).
- A legato játékmód fejlesztése a természetes kvint- és kvarttkötésekkel.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. II.

Davidson: Befűzési gyakorlatok

Krumpfer: Trombitaiskola I.

Krumpfer: Téma és variációk egy Ph. E. Bach-témára

Hammerschmied: Csókdal

Susato: Rondo és saltarello

Bogár: Régi magyar táncok

Barnes: A kis virtuóz

Barnes: A kis mester

Charpentier: Prelűd

Kamprath: Három epizód

Scselokov: Mese

Scselokov: Tréfa

Scselokov: Ifjú gavallér

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő, gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására.

Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas e-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 3#, 3b előjegyzésig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor szerkezete és összehasonlításuk.
- A meglévő hangterjedelmen belül a teljes hangkészlet ismerete, az eddig tanult ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- A zenei anyagban szereplő darabok stílusjegyeinek és tempójelzéseinek ismerete.
- A társas zenélés művelése különböző összeállítású együttesekben, vagy zenekarban.
- A teljes légzés elsajátítása, a kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, a könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása a technikai jellegű gyakorlatok segítségével.
- A legato játékmód gyakorlása a természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötésekkel.
- A dinamikai határok tágítása (p-mf-f).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Davidson: Befűzési gyakorlatok

Arban: Díszítés- és trillaelőkészítő gyakorlatok

Bach: Ária

Fitzgerald: Angol szvit

Telemann: Szvit (1. és 2.)

Albinoni: F-dúr concerto (FAM)

Tornyos: Scherzo

Tornyos: Változatok

Scselekov: Ballada

Scselekov: Gyermekkoncert

Követelmény

A tanuló legyen képes melodikus jellegű és igényes ritmikájú gyakorlatok eljátszására.

A hangterjedelem kibővítése a kis fisz-tól a kétvonalas f-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Egyoktávós skála, tercskála, a hangnem fő hármashangzatai (I, IV, V), a dominánsszeptim-akkord ismerete.

- Az 5/8,7/8,9/8-0s ütemfajta és különböző ritmusképletek ismerete.
- A zenei anyagban szereplő darabok formai elemzése, hangnemi kitérések felismerése.
- Az előforduló tempójelzések ismerete.
- A kamarazenélés előtérbe helyezése.
- A légzéstechnikában előforduló hibák korrigálása, a játék biztonságának fejlesztése.
- Az ujj- és nyelvtechnika tökéletesítése, különös tekintettel a művek zenei megoldására.
- Az ajaktechnika fejlesztése az eddig tanult természetes kötések gyakorlásával, a kvint-, kvart- és nagy terc-kötések összekapcsolásával. -Törekvés a teljes dinamikai skála megvalósítására (pp-ff) különös figyelemmel a szép hangra.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Peters: Gyakorlatok kezelőknek

Colin: 100 Warm Ups

Árban: Skálatanulmányok

Clodomir: Petits exercices

Clodomir: Etűdök I.

Árban: Trombitaiskola

Baldassari: Szonáta

Barát: Orientálé

Händel: Hallei szonáta

Händel: B-dúr szonáta

Diabelli: Szonatina

Botti: Románc

Rangers: Velencei karnevál

Tornyos: Szonatina

Tornyos: 3 sárpilisi népdal

Clerisse: Téma és változatok

Telemann: B dūr szvit (FAM)

Követelmény

A tanuló legyen képes zeneileg és ritmikailag igényesebb, differenciáltabb technikát kívánó gyakorlat eljátszására.

A hangterjedelem kialakítása a kis físz-tól a kétvonalas g-ig.

Dūr és moll hangsorok egy oktávon keresztül, 2#, 2b előjegyzésig, terclépések, hármashangzat-felbontások (I, IV, V) hangköztanulmányok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Egy oktávós skála, tercskála, a főhármások és a dominánsszeptim-akkord hangjainak ismerete és összehasonlításuk.

A tonika, szubdomináns, domináns funkciók ismerete.

A hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.

A légzés és a levegővétel terén eddig tanultak következetes alkalmazása a gyakorlatban.

Az előírt hangterjedelmen belül szép, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb fordulatok megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV

Peters: Gyakorlatok

Stamp: Warm Ups+Studies

Collin: Warm Ups, Lip flexibilités

Árban: Trombitaiskola

Clodomir: Petits exercices Etűdök I.

Árban: Trombitaiskola (ritmustanulmányok, trillák, díszítések)

Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV tétel

Albinoni: F-dúr concerto I. tétel Händel: c-moll concerto I. tétel Händel: B-dúr szonáta Händel: Asz-dúr szonáta Telemann: F-dúr szonáta Telemann: d-moll szonáta Balay: Adante et allegro Scselokov: Koncert no. 3 Hanus: Impromptus Thome: Fantázia Bogár: Concertino I. Bogár: Concertino II. Desportes: Introductions Hidas: Concerto no. 2,1. tétel Cimarosa: F-dúr concerto (FAM)

Követelmény

A tanuló legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljátszására.

Az ajakizomzat rugalmasságának és erejének fokozása a természetes kis terc-kötésig, fokozott figyelemmel a helyes funkciókra, szép hangra.

A hangterjedelem kibővítése a kétvonalas a-ig.

Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor hangközei, hármashangzatai.
- A tizenhatod érték és szünetjele.
- Nyújtópont a negyed és a nyolcad érték mellett, valamint a szinkópa. -A tanult művek formai elemzése.
- A periódus két felének kérdés-felelet viszonya.
- A magyar népdal jellemzői, formái, valamint a dalforma.
- A testtartásban és hangszer tartásban előforduló hibák korrigálása.
- A rekeszlégzés gyakorlása.

- Az egészséges, szép hang létrehozása, a változó sebességű hangindítás megalapozása (nyolcad-, tizenhatodjáték).
- A természetes kötések megalapozása, kvint- és kvartkötések.
- A dinamikai árnyalás alapjai, visszhanghatás (f-p).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Colin: Skálatanulmányok

Krumpfer: Trombitaiskola I.

Fischer: Induló

Cole: Gránit Barnes: A kis génius Barnes: A kis művész

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, valamint kvint- és kvartkötéseket tartalmazó gyakorlat eljátszására.

Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas e-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok a megadott hangterjedelmen belül (2#, 2b előjegyzésig).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első három képlete
- Egy gyakorlat,
- Két különböző karakterű előadási darab.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és a moll hangsor szerkezete.
- A 3/8-os, a 6/8-os és a változó ütem; különböző ritmusképletek, a triola.
- A zenei anyagban szereplő darabok, táncok főbb jellegzetességei.
- A társas zenélés megismertetése duókon keresztül.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés elsajátítása, a légoszlop megtámasztása, a levegővezetés gyakorlása, fokozott figyelemmel a szép hangra.
- Az ajaktechnika és a nyelvtechnika továbbfejlesztése a mindennapi, illetve a skálagyakorlatok segítségével.
- A dinamikai skála szélesítése fokozott figyelemmel a hangképzés minőségére (crescendo, diminuendo).
- A legato játékmód fejlesztése a természetes kvint- és kvartkötésekkel.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. II.

Davidson: Befűzési gyakorlatok

Krumpfer: Trombitaiskola I.

Krumpfer: Téma és variációk egy Ph. E. Bach-témára

Hammerschmied: Csókdal

Susato: Rondo és saltarello

Bogár: Régi magyar táncok

Barnes: A kis virtuóz
Barnes: kis mester
Charpentier: Prelúd
Kamprath: Három epizód
Scselokov: Mese
Scselokov: Tréfa
Scselokov: Ifjú gavallér

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő, gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására.
Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas f-ig.
Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.
Kvint- és kvartkötések, valamint összekapcsolásuk, illetve nagy terc-kötések.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és a moll hangsor szerkezete és összehasonlításuk.
- A meglévő hangterjedelmen belül a teljes hangkészlet ismerete, az eddig tanult ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- A zenei anyagban szereplő darabok stílusjegyeinek és tempójelzéseinek ismerete.
- A társas zenélés művelése különböző összeállítású együttesekben, vagy zenekarban.
- A teljes légzés elsajátítása, a kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, a könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása a technikai jellegű gyakorlatok segítségével.
- A legato játékmód gyakorlása a természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötésekkel.
- A dinamikai határok tágítása (p-mf-f).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Davidson: Befűjési gyakorlatok

Árban: Díszítés- és trillaelőkészítő gyakorlatok

Bach: Ária

Fitzgerald: Angol szvit

Telemann: Szvit (1. és 2.)

Albinoni: F-dúr concerto (FAM)

Tornyos: Scherzo

Tornyos: Változatok

Scselekov: Ballada

Scselekov: Gyermekek koncert

Követelmény

- Melodikus jellegű és igényes ritmikájú gyakorlatok eljátszása. Ujjgyakorlatok, a díszítés és a trilla megalapozása.

A természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötések.

A hangterjedelem kibővítése a kis físz-től a kétvonalas g-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első három képlete,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor szerkezete és összehasonlításuk.

- A meglévő hangterjedelmen belül a teljes hangkészlet ismerete, az eddig tanult ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.

- A zenei anyagban szereplő darabok stílusjegyeinek és tempójelzéseinek ismerete.

- A társas zenélés művelése különböző összeállítású együttesekben, vagy zenekarban.

- A teljes légzés elsajátítása, a kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, a könnyed fúvástechnika megalapozása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása a technikai jellegű gyakorlatok segítségével.

- A legato játékmód gyakorlása a természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötésekkel. A dinamikai határok tágítása (p-mf-f).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Davidson: Befűzési gyakorlatok

Árban: Díszítés- és trillaelőkészítő gyakorlatok

Bach: Ária

Fitzgerald: Angol szvit

Telemann: Szvit (1. és 2.)

Albinoni: F-dúr concerto (FAM)

Tornyos: Scherzo

Tornyos: Változatok

Scselekov: Ballada

Scselekov: Gyermekekconcert

Követelmény

A tanuló legyen képes melodikus jellegű és igényes ritmikájú gyakorlatok eljátszására.

A hangterjedelem kibővítése a kis físz-től a kétvonalas f-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

A tanuló legyen képes egy barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors) és két különböző karakterű előadási darab stílusos eljátszására.

Egyszerű díszítések és trillák.

Kvint-, kvart- és terckötések összekapcsolása, oktávkötések.

A hangterjedelem kialakítása a kis fizs-tól a kétvonalas a-ig.
Ismerkedés a pedálhangokkal.
Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül.
Terclépések, hármashangzat-felbontások (I, IV, V), hangköztanulmányok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála négy képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele,
- Egy más stílusú előadási darab.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Egy oktávós skála, terciskála, a főhármások és a dominánsszeptim-akkord hangjainak ismerete és összehasonlításuk.
- A tonika, szubdomináns, domináns funkciók ismerete.
- A hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.
- A légzés és a levegővétel terén eddig tanultak következetes alkalmazása a gyakorlatban.
- Az előírt hangterjedelmen belül szép, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechika birtoklása.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb fordulatok megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV.

Peters: Gyakorlatok)

Stamp: Warm Ups+Studies

Collin: Warm Ups, Lip flexibilites

Árban: Trombitaiskola

Clodomir: Petits exercises Etűdök I.

Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel

Albinoni: F-dúr concerto I. tétel

Händel: c-moll concerto I. tétel

Händel: B-dúr szonáta

Händel: Asz-dúr szonáta

Telemann: F-dúr szonáta

Telemann: d-moll szonáta

Balay: Adante et allegro

Scselokov: Koncert no. 3

Hanus: Impromptus

Thome: Fantázia

Bogár: Concertino I.

Bogár: Concertino II.

Desportes: Introductions

Hidas: Concerto no. 2,1. tétel

Cimarosa: F-dúr concerto (FAM)

Követelmény

A tanuló legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljátszására.

Az ajakizomzat rugalmasságának és erejének fokozása a természetes kis terc-kötésig, fokozott figyelemmel a helyes funkciókra, szép hangra.

A hangterjedelem kibővítése a kétvonalas a-ig.

Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

Az ajakizomzat rugalmasságának és erejének fokozása a pedálhangoktól a természetes kis terc-kötésekig, fokozott figyelemmel a helyes funkciókra, szép hangra.

A hangterjedelem kibővítése a kétvonalas b-ig.

Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül.

A másfél oktávós, ötképletes skálatanulmányokból egy dúr és egy moll hangsor.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála négy képlete
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele,
- Egy más stílusú előadási darab.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a helyes test- és hangszertartást,
- a helyes légzéstechnikát,
- a hangszere irodalmát a tanult anyag alapján
- a dúr és moll hangnemeket 4 #, 4 b előjegyzésig,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- a helyes légzéstechnika alkalmazására, fejlesztésére,
- az alapvető funkciók helyes alkalmazására, a szájizomzat fejlesztésére a mindennapi gyakorlatok segítségével: fúvóka nélkül, csupán ajakrezgéssel, csak fúvókával, hangszerrel,
- az előírt hangterjedelmen belül g2-ig kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,
- a tanult darabok stílushű megszólaltatására,
- folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- a különböző artikulációs előírások (staccato, tenuto, legato, marcato) megszólaltatására,
- skálázni egy oktávon keresztül 4# 4 b-ig.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Ismerje a tanuló

- a dúr és moll hangnemeket 7 #, 7 b előjegyzésig. Legyen képes
- az előírt hangterjedelembe (b2-ig) kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,

- az állóképesség növelésére,
- árnyaltabb zenei megformálásokra.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Trombita főtárgy

„A” tagozat: minimum 8 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65. (EMB13492), Clodomir: Petits exercices 1-21. (Leduc), nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./66-74. (EMB13492), Baldassari: Szonáta, Händel: Hallei szonáta, Rangers: Velencei karnevál, Tornyos: Szonatina nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65., IV./1-53. (EMB13492), Clodomir: Petitsexercices 1-29. Leduc, nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétel; Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel, Albinoni: F-dúr concerto I. tétel, Händel: B-dúr szonáta, Telemann: F-dúr szonáta nehézségi szintjén.

- Egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab; Balay: Andantéet allegro, Bogár: Lés II. Concertino nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem további bővítése fokozott figyelemmel a szép hangra, és a tiszta intonációra.
- A játszott művek alaposabb ismerete, a zenei műveltség elmélyítése.
- A ritmusértékek, ütemfajták átfogó, ismerete.
- A kamarazene és a zenekari játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups+studies

Colin: Lip Flexibilities

Clarke: Technical Studies

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Fekvéstágító skálák

Árban: Trombitaiskola

Előkészítő gyakorlatok a trillához

Tripla nyelv előtanulmányok.

Kromatikus skálák

Clodomir: Petits exercises Etűdök I.

Keller: Szonáta

Albinoni: F-dúr Concerto

Esz-dúr Concerto

Barát: Fantázia

Haendel: c-moll Concerto

Vivaldi: d-moll Concerto I-II. tétel

Richter: Concerto I. tétel Ci marosa: Concerto

Követelmény

A tanuló legyen képes zeneileg és ritmikailag igényesebb darabok eljátszására.

Dúr és összhangzatos moll skálák tercmenetben és hármashangzat felbontással.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála három képletben
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab zongorakísérettel, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló részvételével.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangterjedelem bővítése a - lehetőségek szerint, figyelemmel a szép hangra és a tiszta intonációra.
- A játszott darabok alapos ismerete.
- A tanuló önállóságának fejlesztése a gyakorlás során felmerülő nehézségek megoldására.
- A könnyed játékmód megőrzése, fejlesztése.
- Nagyobb terjedelmű etűdök tanulása - állóképesség javítás

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups + studies
Colin: Lip Flexibilities
Clarke: Technical Studies
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Davidson: Napi Gyakorlatok Fekvéstágító skálák
Árban: Trombitaiskola
Clodomir: Petits exercices Etűdök I.
Purcell: B-dúr szonáta
Neruda: Esz-dúr trombitaverseny I.
Albinoni: g-moll trombitaverseny
Sahov: Scherzo
Bach: Passacaglia
Tartini: Largo és Allegro
Veracini: Concerto

Követelmény

Skálák három képletben, kromatikus skála biztos játéka, nagyobb terjedelmű etűdök eljátszása.
Koncert, vagy szonáta gyors és lassú tételének ízléses és karakteres eljátszása kísérettel.
Kamaramű szólamának előadása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála 3 képletben
- Egy etűd
- Egy előadási darab zongorakísérettel, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló részvételével

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hangterjedelem bővítése a lehetőségek szerint, az ajánlott napi gyakorlatok közül válogatva.
- a technikai készség megőrzése, továbbfejlesztése (előke és duplanyelv)
- a zenei kifejezőkészség fejlesztése.
- skálák öt képletben.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups + studies
Clarke: Technical Studies
Colin: Lip Flexibilities
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode
Davidson: Napi gyakorlatok
Árban: Trombitaiskola
Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola IV.
Corelli: e-moll Szonáta
Albinoni: C-dúr Concerto
Hidas: Concerto no.2
Bozza: Capriccio
Gedike: Koncertetűd
Manfredini: B-dúr Concerto két trombitára

Követelmények

Skálák öt képlettel.

Tripla és dupla nyelv ismerete, és egyszerűbb esetekben használata.

Szonáta, vagy koncert gyors és lassú tételének ízléses és karakteres eljátszása kísérettel, kamaramű szólamának előadása.

A játszott művek zenei és zenetörténeti összefüggéseinek vázlatos ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel

- Egy etűd

- Egy előadási darab, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló közreműködésével

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A megszerzett hangterjedelem és állóképesség megőrzése, a megtanult technikai elemek összefüggő alkalmazása.

- A zenei kifejezés fejlesztése.

- A tanult darabok zenei és zenetörténeti összefüggéseinek vázlatos ismerete.

- Az önállóan ismerje fel a hangszer problémáit és tudja ezeket kezelni.

- A tripla és a dupla nyelv ismerete, a díszítések, trillák ízléses használata.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups + Studies

Clarke: Technical Studies

Colin: Lip Flexibilities

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode

Davidson: Napi gyakorlatok

Skálák a Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola IV. kötete alapján.

Árban: Trombitaiskola

Hummel: Trombitaverseny I. tétel

Haydn: Trombitaverseny II-III. tétel

Arutjunjan: Trombitaverseny

Hindemith: Szonáta I.

Valentino: Szonáta

Vivaldi: B-dúr Concerto két trombitára

Händel: Szonáta két trombitára

Követelmények

A tanuló legyen képes egy versenymű vagy szonáta gyors és lassú tételének ízléses előadására, a tanult technikai és zenei elemek önálló alkalmazására.

Egy kamaramű szólamának eljátszására.

Legyen képes önállóan megtanulni és eljátszani egy előadási darabot.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel

- Egy etűd

- Egy előadási darab, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló részvételével

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A hangterjedelem bővítése, figyelemmel a szép hangra, a tiszta intonációra. Kiegyenlített hangzásra törekvés a teljes hangterjedelmen keresztül. Skálák öt képlettel másfél oktávós rendszerben. Díszítés előtanulmányok, tripla nyelv tanulmányok. A játszott művek alapos ismerete, a zenei műveltség elmélyítése. A ritmusértékek, ütemfajták átfogó ismerete. A kamarazene és a zenekari játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm Ups

Colin: Lip Flexibilities

Clarke: Technical Studies

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode

Árban: Skálagyakorlatok

Árban: Trombitaiskola

Clodomir: Petits exercices Etűdök I.

Keller: Szonáta

Albinoni: F-dúr Concerto

Esz-dúr Concerto

Barát: Fantázia

Haendel: c-moll Concerto

Vivaldi: d-moll Concerto I-II. tétel

Richter: Concerto I. tétel

Ci marosa: Concerto

Követelmények

A tanuló legyen képes technikailag és zeneileg igényesebb darabok előadására.

Dúr és összhangzatos moll skálák másfél oktávós rendszerben öt képlettel.

Nagyobb terjedelmű etűdök eljátszására.

A kromatikus skála biztos ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk szonáta vagy versenymű két tétele
- Egy más stílusú előadási darab

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem további bővítése, a hangminőség fejlesztése, a dinamikai tartomány tágítása.

- Skálák öt képletben, másfél oktávos rendszerben.
- Díszítés tanulmányok, tripla és dupla nyelv tanulmányok.
- A játszott művek alapos ismerete, a zenei műveltség elmélyítése.
- A ritmusértékek ütemfajták átfogó ismerete.
- A kamarazene, és a zenekari játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm Ups

Clarke: Technical Studies

Colin: Lip Flexibilities

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode

Árban: Skálagyakorlatok

Árban: Trombitaiskola

Clodomir: Petits exercices Etűdök I.

Purcell: B-dúr szonáta

Neruda: Esz-dúr trombitaverseny I.

Albinoni: g-moll trombitaverseny

Sahov: Scherzo

Bach: Passacaglia

Tartini: Largo és Allegro

Veracini: Concerto

Követelmények

A tanuló legyen képes technikailag és zeneileg igényesebb darabok előadására.

Dúr és összhangzatos moll skálák másfél oktávos rendszerben öt képlettel.

Nagyobb terjedelmű etűdök eljátszása.

A trillák, díszítések biztos és helyes alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk szonáta vagy koncert két tétele
- Egy más stílusú előadási darab

9. évfolyam „B” Tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem növelése, a hangminőség fejlesztése, a dinamikai tartomány szélesítése.
- Az állóképesség fejlesztése a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- Skálák öt képletben, a másfél oktávos rendszer szerint.
- Az eddig tanult technikai elemek biztos alkalmazása.
- A zenei formálás tudatos alakítása.
- A dupla nyelv technika elsajátítása alapszinten.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-Ups

Clarke: Technical Studies

Colin: Lip Flexibilities
Advanced Daily Studies
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode
Árban: Hármashangzat és négyeshangzat tanulmányok
Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola IV.
Corelli: e-moll Szonáta
Albinoni: C-dúr Concerto
Hidas: Concerto no.2
Bozza: Capriccio
Gedike: Koncertetűd
Manfredini: B-dúr Concerto két trombitára
Charlier: Solo de Concours
Haydn: Trombitaverseny I-II-III.
Hummel: Trombitaverseny I-II.
Telemann: Asz-dúr Concerto

Követelmények

A tanuló legyen képes technikailag és zeneileg igényes darabok ízléses előadására.
Skálák öt képletben.
Nagyobb terjedelmű etűdök eljátszása.
A tripla és a dupla nyelv alkalmazása.
A játszott előadási darabok alapos ismerete.
Az előadási darabok által megkívánt állóképesség elérése.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk vagy klasszikus szonáta vagy versenymű két tétele
- Egy más stílusú előadási darab

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tökéletes alapfunkciók rögzítése, automatizálása.
- Az összes dúr és moll skála öt képlettel, az előző években megszokott módon.
- Az önállóság fejlesztése a hangszeres játék minden területén: funkcionális, technikai és zenei szempontok szerint.
- A kamarazene és a zenekari játékelőtérbe kerülése.
- A trombita szóló, kamara és zenekari irodalmának megismertetése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm Ups
Clarke: Technical Studies
Colin: Lip Flexibilities
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode
Árban: Etűdök

Tartini: B-dúr Concerto
 Enescu: Legenda
 Torelli: D-dúr Concerto
 Purcell. D-dúr szonáta
 Hummel: Trombitaverseny I. tétel
 Haydn: Trombitaverseny II-III. tétel
 Arutjunjan: Trombitaverseny
 Hindemith: Szonáta I.
 Valentino: Szonáta
 Vivaldi: B-dúr Concerto két trombitára
 Händel: Szonáta két trombitára

Követelmények

A tanuló legyen képes önállóan megtanulni és előadni a szintjén lévő előadási darabokat.

Ismerje a hangszerkezelés problémáit, és megoldási módjait.

Szép hangon és zeneileg megoldottan adjon elő etűdöket, szóló és kamarazene darabokat.

Biztosan tudja a skálákat, a kromatikus skálát, alapszinten tudja a tripla és a dupla nyelv technikát.

Rendelkezzen a szintjének megfelelő állóképességgel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk vagy klasszikus szonáta, vagy versenymű két tétele
- Egy más stílusú előadási darab

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a hangszere múltját, a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát,
- a rézfúvós hangszerek közötti azonosságot, különbséget. Legyen képes a tanuló
- az előforduló légzéstechnikai és funkcionális problémák korrigálására a mindennapi gyakorlatok segítségével,
- a játszott művek hangterjedelmén belül kiegyenlített és kifejező hang elérésére,
- a különböző hangindítások, hangbefejezések megvalósítására,
- a különböző nyelvütések (szimpla, dupla, tripla) gyorsaságának fejlesztésére,
- önálló hangolásra,
- a hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- skálázni másfél oktávon keresztül valamennyi hangnemben,
- az adott zenei anyagot egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezéssel megszólaltatni.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül) A tanuló rendelkezék megfelelő állóképességgel. Ismerje a hangképzés folyamatát. Legyen képes a tudatos légzéstechnika alkalmazására. Ismerje a tanuló

- az ajak-, a nyelv- és a manuális technika alapjait,
- az összes dúr és moll skálát a kétoktávós rendszerben, 6 képletben.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Trombita főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.

- Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22-70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV., VI., és Árban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is; Albinoni: Esz-dúr, g-moll, C-dúr concerto, Barát: Fantázia (Leduc), Gedicke: Koncertetűd; kamaraművek: Borst: Trombitaduók (EMB 6870), Mező Imre: Variációk (EMB 4687), Clodomir: Six petits duo és Six duo faciles, Reschofsky: Trió (EMB 6819), Farkas Ferenc: Régi magyar táncok nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon, öt képlettel.

- Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22-70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV., VI., és Árban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén; kamaraművek: Clodomir: Six duo Faciles, Scheidt: Brass: Quintets I-II., nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele; Albinoni: Esz-dúr, g-moll, C-dúr concerto, Corelli: e-moll szonáta, Purcell: B-dúr szonáta, Vivaldi: d-moll concerto nehézségi szintjén.

- Egy más stílusú előadási darab Bozza: Capriccio (Leduc) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

KÜRT

A kürttanítás célja feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait,
- a kürtirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a kürtcsalád egyéb tagjait és a rokon hangszereket.

Alakítsa ki

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,

- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező kúrthangot,
- differenciált hangindítást, elválasztást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást,
- könnyed hangszerkezelést.

Gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával (pl. mf, ff, pp), az intonáció megtartásával,
- hangsorokat fokozatosan táguló hangterjedelemben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangszer karbantartására.

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A gyakorlatban felmérni a tanuló hangszeres készségét, zenei érzékét.
- Könnyen játszható anyagon keresztül megalapozni a hangszeres továbbtanulást.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB Z.13369)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1 (Hresztomatyja Muzgisz, Muzika Moszkva)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

A fúvóka helyes felhelyezése az ajakra.

Helyes test- és hangszertartás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyermekdal,
- Egy szemelvény, vagy előadási darab eljátszása.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Könnyen játszható anyagon keresztül megalapozni a hangszeres továbbtanulást.

Helyesen működő funkciók kialakítása:

- helyes légzés, szájtartás,
- a fúvóka helye az ajkakon,
- testtartás,
- hangszertartás.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB Z.13369)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1 (Hresztomatyja Muzgisz, Muzika Moszkva)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

A fúvóka helyes felhelyezése az ajakra.

Helyes test- és hangszertartás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyermekdal,
- Egy szemelvény, vagy előadási darab eljátszása.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Az előképzőben megalapozott funkciók továbbfejlesztése:

- helyes test- és hangszertartás,
- szájtartás, a fúvóka helyének kialakítása,
- a helyes légvezetés megalapozása,
- a nyelvtechnika megalapozása,
- a manuális technika megalapozása. Az intonációs készség fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB Z.13369)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1 (Hresztomatyja Muzgisz, Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (válogatva) (Hresztomatyja Muzgisz, Zimmermann Frankfurt)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Portato hangindítás.

Az ujj-, nyelv- és légzésvezetés-technika összehangolása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy hangsor - a meglévő hangterjedelem eljátszása negyed és nyolcad értékekben, nyelvel és legato,
- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Helyes test- és hangszertartás.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Skálák játszása a meglévő hangterjedelmen belül Dúr és összhangzatos moll
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása szemelvényeken keresztül.

Felhasználható irodalom

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (válogatva) Hresztomatyja Muzgisz, Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (válogatva) (IMC New York),

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2 (Hresztomatyja Muzgisz, (Muzika Moszkva)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék kifejező, szép kürthangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Széles dinamikai skála alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála
- Egy kantiléna kotta nélkül
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A funkciók ellenőrzése, a hibák javítása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése

- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll
- Skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés: kánonok, egyszerűbb duók, triók.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola II. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3 (Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék kifejező, szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Széles dinamikai skála alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála, különböző skálaképletekkel,
- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két gyakorlat (különböző karakterű szemelvények,
- Egy előadási darab vagy tétel lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazása a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr, és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I (EMB)

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3,4 (Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)
H.Kling: Kürtiskola (IMC New York)
O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)
Szilágyi - Beleznay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény
Játék szép kürt hangon
Különböző hangindítások.
Kötés gyakorlatok a kürt természetes felhangjain.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Egy skála, különböző skálaképletekkel
- Egy kantiléna
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy darab vagy tétel lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

5. évfolyam „A” tagozat

A hangszerkezelés fejlesztése
Hangszeres és zenei ismeretek átadása
- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz és d kürtben
- Társas zenélés

Ajánlott tananyag
Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II
Szilágyi: Hang palota
Poleh: Dal -, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4 (Muzika Moszkva)
Sollar-Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)
H. Kling: Kürtiskola (IMC New York) O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York) Maxim-Alphonse: Etűdök (A. Leduc Paris) Bordogni-Gabler: Vokálisén (Dobiinger) Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II

Követelmény
Különböző hangindítások. Kötés gyakorlatok a kürt természetes felhangjain. A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán. Transzponálás esz-kürtben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála skálaképletekkel
- Egy kantiléna
- Két különböző karakterű gyakorlat
- Egy darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz, d, és c kürtben
- Társas zenélés

Ajánlott tananyag

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4, (Muzika Moszkva)

Sollar-Usov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H. Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Maxim-Alphonse: Etűdök I (A. Leduc Paris)

Bordogni-Gabler: Vokálisén (Doblinger)

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II.

Követelmény

Játék szép kürt hangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán. Transzponálás esz- és d kürtben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála skálaképletekkel,
- Egy kantiléna,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Helyes test- és hangszertartás.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Dúr, és összhangzatos moll skálák, különböző skálaképletekkel.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása szemelvényeken keresztül.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Sollár - Uszov: Kürtiskola Hresztomatyja Muzgisz, Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (IMC New York),

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2 (Hresztomatyja Muzgisz, Muzika Moszkva)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Portato, tenuto hangindítás.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab, melyeket kotta nélkül (kivéve kortárs zene), zongorakísérettel kell előadni.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A funkciók ellenőrzése, a hibák javítása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.

- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés: kánonok, egyszerűbb duók, triók.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola II. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3 (Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék kifejező, szép kúrthangon Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Széles dinamikai skála alkalmazása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab, melyeket kotta nélkül (kivéve kortárs zene), zongorakísérettel kell előadni.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazása a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Kifejező, szép kúrthang kialakítása
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I (EMB)

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3,4 (Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H.Kling: Kürtiskola IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel (az egyik kortárszene legyen), melyeket kotta nélkül (kivéve kortárszene), zongorakísérettel kell előadni.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Kifejező szép kúrthang kialakítása
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz és d kürtben
- Társas zenélés

Ajánlott tananyag

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4, (Muzika Moszkva)

Sollar-Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H. Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc Paris)

Bordogni-Gabler: Vokalisen (Doblinger)

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II.

Követelmény

Játék szép kürt hangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán. Transzponálás esz-kürtben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel előadni.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz, d, és c kürtben
- Társas zenélés

Ajánlott tananyag

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4 (Muzika Moszkva)

Sollar-Usov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H.Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O.Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc Paris)

Bordogni-Gabler: Vokalisen (Doblinger)

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II.

Követelmény

Játék szép kürt hangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás esz- és d kürtben.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel előadni.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló

- a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően szólaltassa meg,
- rendelkezzen a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrációképességgel,
- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival, alkalmazza tudatosan a helyes légzéstechnikát, befúvásmódot, billentést stb.,
- legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására a klasszikus hangterjedelemben,
- tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező kúrthangot képezni,
- alkalmazza játékában a hangindítás, elválasztás és hangbefejezés különböző módjait,
- törekedjék játékában a tiszta intonációra,
- rendelkezzen az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges technikával,
- tudjon önállóan hangolni,
- ismerje a hangszer karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,
- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.),
- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- ismerje a kürt történetét, rokon hangszereit,
- ismerje a kürt szerepét különböző zenei korszakokban. Legyen képes
- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy darab, vagy tétel előadására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak:

- egy skála a tanuló meglévő hangterjedelmében (alap, terc és I. fokú hármashangzat, nyelvvél és kötve, negyed és nyolcad értékekben),
- egy kantiléna,
- két etűd,
- egy előadási darab - ajánlott: J. Skroup: B-dúr koncert (rövid kadenciával), L. V. Beethoven: Románc, J. Concone: Téma és variáció, vagy ehhez hasonló nehézségű darab - előadására kotta nélkül

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Kürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy kantiléna; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/31., 11/47., 11/52., 11/73. (EMB13370) nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/9., 11/15., 11/16., 11/37., 11/42., 11/68., 11/90. (EMB13370) nehézségi szintjén. Az egyik etűd helyett lehet kamaramű is Tarjáni Ferenc: Muzsikáljunk c. gyűjteményéből G. F. Händel: Sándor-ünnep nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; J. Mattheson: Ária, A. J. Varlamov: Orosz népdal, J. A. Hasse: Két tánc, G. F. Händel: Bourrée (Z6902), Mező I: Tánc, F. Schubert: A tavaszhoz nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála különböző képletekkel, a meglévő hangterjedelemben.

- Egy kantiléna; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/110., 11/116., 11/142., 11/155. (EMB13370). nehézségi szintjén.

- Két etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/119., 11/150., 11/167., 11/209. (EMB13370). nehézségi szintjén; az egyik etűd helyett lehet kamaramű is.

- Egy előadási darab; L. V. Beethoven: Románc, J. Loeillet: Szonáta, J. S. kroup: B-dúr koncert, A. Frehse: Andante, Székely: Szonatina II-III. tétel (EMB5990) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig az egyes tanulók tudásszintje között jelentős különbség alakulhat ki képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján, ezért elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és céljait fogalmazzuk meg. A továbbképző évfolyamok fő célja a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A zeneiskolai osztályokban elért színvonal eredményes megőrzése.
- A zenei műveltség megőrzése, bővítése, a zenélési kedv ébrentartása.
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.

- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c)
- Társas zenélés.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)

Kofron: Etűdök

Ónozó: Kürtiskola I-II.

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.

Macello: a-moll szonáta

Grieg: Tavasz

Mozart: Larghetto

Schubert: Ave Maria

Franz Danzi: Esz-dúr szonáta

Bach: Air

Vivaldi: Concerto 2 kürtre

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás (esz, d, c).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és 1 gyors előadási darab vagy versenymű tétel.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Nyilvános szereplés fél évente egy alkalommal.
- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c, g, fisz)
- Társas zenélés.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)
Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.
Panseron: 20 cantilena
O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)
Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)
Geisler: Kürtiskola (Hofmeister)
Kofron: Etűdök
Bujanovszkij: Válogatott etűdök
Szilágyi-Beleznyay: Előadási darabok kürtre I, II.
Loeillet: Szonáta
Wagner: Walter dala
Vlaszov: Melódia
Händel: Larghetto
Franz Danzi: Esz-dúr szonáta
C. Saint-Saens: A hattyú
Saint-Saens: Koncert
Matis: Koncert
Maxim Alfonz: Eűdökl.
Franz Strauss: Notturmo
Dvoral: X. szláv tánc
Rachmaninoff: Vocalise

Követelmény

Játék szép kürt hangon.
Különbözö hangindítások.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
Transzponálás (e, esz, d, c, g).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.

A dinamikai skála határainak kiszélesítése.

A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.

Kifejező szép kürt hang Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.

Könnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)

Társas zenélés.

Zenekari szólamismeret.

Különbözö játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)
 Panseron: 20 cantilena
 O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)
 Kopprasch: Etűdök I. (Hofmeister)
 Maxim-Alphonse: Etűdök II. (A. Leduc)
 Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)
 Geisler: Kürtiskola (Hofmeister)
 Kofron: Etűdök
 Bujanovszkij: Válogatott etűdök
 Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.
 Bozza: En Irlande
 Mendelssohn: Tavaszi dal
 Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)
 Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)
 Franz Danzi: Esz-dúr szonáta
 C. Saint-Saens: A hattyú
 O. Franz: Dal szöveg nélkül
 Kofron: Sonatina
 Saint-Saens: Koncert
 Matis: Koncert
 Hidas: Concerto percorno
 Bordogni-Gabler: Canilenák
 Franz Strauss: Koncert
 B.Kroll: Laudatio
 Lorenz: Elégia
 J. Haydn: D-dúr kürtverseny II.

Követelmény
 Játék szép kúrthangon.
 Különböző hangindítások.
 A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
 Transzponálás (e, esz, d, c, g, fisz).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
 - Egy kantiléna,
 - Egy gyakorlat,
 - Egy lassú és 1 gyors előadási darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Kifejező szép kúrthang Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Könnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)
- Társas zenélés.

- Zenekari szólamismeret.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordinó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Panseron: 20 cantilena

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Kopprasch: Etűdök I. (Hofmeister)

Maxim-Alphonse: Etűdök II. (A. Leduc)

Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)

Kofron: Etűdök

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Glazunov: Álom

Pergolesi: Siciliana

Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)

Jan Vaclav Stich: Concerto No.7.

S. R. Mercadante: Concerto

O. Franz: Dal szöveg nélkül

Kofron: Sonatina

Koetsier. Romance

Saint-Saens: Koncert

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 2

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 4

Mozart: Kürtkvintett

Hidas: Concerto percorno

Bordogni-Gabler: Cantilenák

R. Strauss: Kürtverseny op. 11.

R. Strauss: Andante

F. Strauss: Téma és variációk

Ravel: Pavane

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás (minden transzpozíció).

Az év végi vizsgaajánlott anyaga

- Egy kantiléna,

- Egy gyakorlat,

- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét, hogy elkerüljék a korai pályaválasztást.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Kiegyenlített, dinamikailag árnyalt hang képzése
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c)
- Társas zenélés.
- A különböző zenei stílusok jellemző vonásai ismeretében a művek stílushű előadása
- A művek harmóniai és formai elemzése
- A zenei memória, hallás, és képzelőerő, valamint az előadói készség fejlesztése
- A kortárs zene értő befogadása és művelése.

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)

Kofron: Etűdök

Ónozó: Kürtiskola I-II.

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.

Macello: a-moll szonáta

Grieg: Tavasz

Mozart: Larghetto

Schubert: Ave Maria

Franz Danzi: Esz-dúr szonáta

Bach: Air

Vivaldi: Concerto 2 kürtre

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.

- Kifejező szép kúrthang
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.

- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c, g, fisz)
- Társas zenélés.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordinó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Zenei ismeretek

- a különböző zenei stílusok jellemző vonásai ismeretében a művek stílushű előadása
- a művek harmóniai és formai elemzése
- a zenei memória, hallás, és képzelőerő, valamint az előadói készség fejlesztése.
- a tanulót a kortárs zene befogadására és művelésére.

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.

Panseron: 20 cantilena

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)

Geisler: Kürtiskola (Hofmeister)

Kofron: Etűdök

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.

Loeillet: Szonáta

Wagner: Walter dala

Vlaszov: Melódia

Händel: Larghetto

Franz Danzi: Esz-dúr szonáta

C. Saint-Saens: A hattyú

Saint-Saens: Koncert

Matis: Koncert

Maxim Alfonz: Etűdök II.

Franz Strauss: Notturmo

Dvorak: X. szláv tánc

Rachmaninoff: Vocalise

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás (e, esz, d, c, g).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Kiegyenlített, dinamikailag árnyalt hang képzése
- Kifejező szép kúrthang Dúr és összhangzatos moll skálák játssza különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.

- Könnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)
- Társas zenélés.
- Zenekari szólamismeret.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordinó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Zenei ismeretek

- A különböző zenei stílusok jellemző vonásai ismeretében a művek stílushű előadása
- A művek harmóniai és formai elemzése
- A zenei memória, hallás, és képzelőerő, valamint az előadói készség fejlesztése.
- A tanulót a kortárs zene befogadására és művelésére.

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Panseron: 20 cantilena

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Kopprasch: Etűdök I. (Hofmeister)

Maxim-Alphonse: Etűdök II. (A. Leduc)

Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)

Geisler: Kürtiskola (Hofmeister)

Kofron: Etűdök

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.

Bozza: En Irlande

Mendelssohn: Tavaszi dal

Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)

Franz Danzi: Esz-dúr szonáta

C. Saint-Saens: A hattyú

O. Franz: Dal szöveg nélkül

Kofron: Sonatina

Saint-Saens: Koncert

Matis: Koncert

Hidas: Concerto per corni

Bordogni-Gabler: Canilénák

Franz Strauss: Koncert

B.Kroll: Laudatio

Lorenz: Elégia

J. Haydn: D-dúr kürtverseny II.

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás (e, esz, d, c, g, fisz).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Kiegyenlített, dinamikailag árnyalt hang képzése
- Kifejező szép kúrthang
- Dúr és összhangzatos moll skálák játssza különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.

- Könnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)

- Társas zenélés.

- Zenekari szólamismeret.

- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

- A különböző zenei stílusok jellemző vonásai ismeretében a művek stílushű előadása

- A művek harmóniai és formai elemzése

- A zenei memória, hallás, és képzelőerő, valamint az előadói készség fejlesztése.

- A kortárs zene értő befogadása és művelése.

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Panseron: 20 cantilena

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Kopprasch: Etűdök I. (Hofmeister)

Maxim-Alphonse: Etűdök II. (A. Leduc)

Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)

Kofron: Etűdök

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Glazunov: Álom

Pergolesi: Siciliana

Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)

Jan Vaclav Stich: Concerto No.7.

S. R. Mercadante: Concerto

O. Franz: Dal szöveg nélkül

Kofron: Sonatina

Koetsier. Romance

Saint-Saens: Koncert
Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 2
Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 4
Mozart: Kürtkvintett
Hidas: Concerto per corni
Bordogni-Gabler: Cantilénák
R. Strauss: Kürtverseny op. 11.
R. Strauss: Andante
F., Strauss: Téma és variációk
Ravel: Pavane

Követelmény
Játék szép kúrthangon.
Különböző hangindítások.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
Transzponálás (e, esz, d, c, g, fisz).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
Egy kantiléna,
Egy gyakorlat,
Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje hangszere múltját, irodalmát, a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Legyen képes

- természetes, oldott hangszerkezelésre, helyes testtartásra, hangszertartásra, a tudatos légzéstechnika alkalmazására,
- C-g2 hangterjedelemben kiegyenlítetten, különböző dinamikai árnyalattal, tiszta intonációval játszani, a nyelvtechnika tudatos alkalmazásával,
- életkorának és képességeinek megfelelő zenei anyag kottahű, stílusos, a zenei összefüggéseket visszaadó, értelmesen tagolt, árnyalt előadására, szép kifejező kúrthangon,
- az előadási darabokat fejből játszani,
- technikai szempontból tudatos, elemző gyakorlásra,
- igényesebb kamarazenei művek előadásában közreműködni. Rendelkezzék
- a zenei kifejezést lehetővé tevő képzelőerővel, technikával, formálóképességgel,
- koncentrálóképesseggel,
- lapról olvasási készséggel, amely a mindenkor darab megszólaltatásához, illetve a kamarazenéléshez szükséges.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- F-c3 között kiegyenlítetten, tiszta intonációval, a nyelvtechnika tudatos alkalmazásával játszani,
- az ajaktrilla megvalósítására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Kürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy kantiléna transzponálása Esz-kürtben; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/110., 11/161., 11/203. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, ill. versenymű, vagy szonáta lassú és gyors tétele; az egyik előadási darab helyett kamaramű játszható; Schubert: Szerenád, Telemann: Allegretto, Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf), Händel: Ária, Skroup: B-dúr koncert, Csajkovszkij: Édes álmom, Glinka: Északi fény, Martini: Gavotte, Székely: Szonatina (EMB 5990 kötetben), Szervánszky: Kis szvit (EMB 5990 kötetben) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Transzponálás Esz-, vagy D-kürtben; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/136., 11/187. nehézségi szintjén.

- Egy etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/182., 11/193., 11/210. nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Mozart-kürtduók (Hofmeister), Haydn: Divertimento, Farkas F.: Régi magyar táncok - fúvósötös (EMB 14056) - nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab, vagy 2 különböző karakterű tétel zongorakísérettel; Bogár: Változó felhők, Zempléni: Rapszódia nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

HARSONA-TENORKÜRT-BARITONKÜRT

A harsona és rokon hangszerei, a tenorkürt- és a baritonkürt-tanítás szakirányú feladatai

A képzés legeredményesebb módjának az tekinthető, ha a tanuló 8-9 éves korában tenoron vagy baritonon kezdi a mélyrézfűvös hangszerek tanulását és csak a tanulmányok során, amikor erre alkalmassá válik, tér át a harsona tanulására. A tenoron vagy baritonon megszerzett készségek birtokában a továbbtanulást megelőző két évben elegendő a harsonatanulást megkezdeni a zeneművészeti szakközépiskolai felvételi követelmény eléréséhez.

A harsonatanítás szakirányú feladatai:

- ismertesse meg a tanulóval (életkoruknak megfelelő szinten) a hangszerek lehetőségeit, irodalmát; történetét, akusztikai sajátosságait, az irodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befűvásmódot, test-, száj-, hangszer- és kéztartást, tolókezelést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező zenei hangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes kartechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és karmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, az intonáció lehetőség szerinti megtartásával,
- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a helyes légzés kialakítására, gyakorlására, fejlesztésére intenzív légzésfejlesztési gyakorlatokkal,

- a helyes szájtartás kialakítására, a szájizomzat fejlesztésére a mindennapi gyakorlatok segítségével:

- fűvóka és hangszer nélkül csupán ajakkal,
- csak fűvókával,
- hangszerrel,
- mindezek ellenőrzése fűvóka karikával,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulót a hangszer karbantartására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer felépítése, részei.
- A kottaolvasás alapfogalmai, illetve kulcs.

- Az egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek.
- A 4/4-es, 2/4-es és 3/4-es ütemek.
- Az előforduló hangok fogásai.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás kialakítása ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsona ABC (ajak- és fúvókagyakorlatok) Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. Steiner-Völgyi-Zilcz: Harsonaiskola I. Steiner: Bariton ABC Steiner: Harsona ABC Colin: Trombitaiskola kezdőknek Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra, Sztán: Repertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I, Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1. Gyerekdalok, népdalok

Követelmény

Az egészséges, szép hang kialakítása.

Hangterjedelem: maximum B-g-ig (hangzó).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer felépítése, részei.
- A kottaolvasás alapfogalmai, illetve kulcs.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek.
- A 4/4-es, 2/4-es és 3/4-es ütemek.
- Az előforduló hangok fogásai.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás kialakítása ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.
- A legato játék alapjainak elsajátítása ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsona ABC

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. vagy a tanuló képességeinek ismeretében a tanár belátása és tapasztalata szerinti gyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Steiner-Völgyi-Zilcz: Harsonaiskola I.

Steiner: Bariton ABC

Steiner: Harsona ABC

Colin: Trombitaiskola kezdőknek

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,
Sztán: Repertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I,
Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1.

Követelmény

Az egészséges, szép hang kialakítása.

Hangterjedelem: maximum G-b-ig (hangzó).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer felépítése, részei.
- Az egész, fél, negyed és nyolcad hangérték és a megfelelő szünetjelek.
- Nyújtópont a félkotta mellett.
- A módosítójelek.
- A 4/4-es, 2/4-es, 3/4-es ütem.
- Az előforduló hangok fogásai.
- Memóriafejlesztés: gyermekdalok, népdalok, és az előadási darabok kotta nélkül.
- Motívumok, dallamok azonosságának, különbözőségének megismerése.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A rekeszlégzés alapjainak gyakorlása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás fejlesztése ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.
- A legato játék alapjainak elsajátítása ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel.

Ajánlott tananyag

Steiner: Bariton ABC

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Steiner: Bariton ABC-ből válogatva

Perényi Péter: 347 etűd-ből válogatva

Krumpfer: Trompeten schule für anfangen-ből válogatva

Colin: Trombitaiskola kezdőknek

Colin: Modern Method for Trombon

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. (zongorakíséretes darabok)

Steiner: Harsonaiskola (a zongorakíséretes darabokból)

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita

Manfred Schmitz Trompeten spiele 1.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Követelmény

A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen belül a tanult ritmusértékeket tartalmazó gyakorlat előadására egészséges, szép hangon.

Hangterjedelem: G-b-ig (hangzó).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A kottaolvasás továbbfejlesztése: szinkópa, nagy és kis nyújtott és éles ritmusok ismertetése, a tizenhatod érték és szünetjele.
- A 3/8-os, 6/8-os, ütem és alia breve.
- Ritmusképlet: a triola és a 6/8-os ütem különböző képletei.
- A játékmód további differenciálása (staccato nyolcad mozgásban).
- Dinamika: a pianótól a fortéig.
- Memóriafejlesztés: hangsorok és előadási darabok (3-4) kotta nélkül.
- Hangterjedelem: G-d'-ig.
- Hangképzés: tiszta szép intonáció kialakítása fúvóka- és hangképző gyakorlatokon keresztül.
- A légvezetés, nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Hangsorok a tanuló hangterjedelmi képességeinek függvényében

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC (ajak- és fúvókagyakorlatok) Steiner: Mindennapi gyakorlatok (felhangkötések) Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)

Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Steiner: Repertoire - Rézfúvók

Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)

Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)

Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, tartalmazó darabok lejátszására.

Egy dúr skála és párhuzamos mollja kotta nélkül.
Különböző karakterű és ritmikájú gyakorlatok.
Évfolyamának megfelelő hangterjedelmű előadási darab előadása kotta nélkül

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kotta nélkül,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és moll hangsorszerkezete.
- A 9/8-os, 12/8-os ütem.
- Ritmusképletek: az eddig elsajátított ritmusképletek kombinációi.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok stílusjegyeinek ismerete.
- A társas zenélés alapjai, két-háromszólamú gyakorlatok eljátszása.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatokon keresztül.
- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása.
- A manuális készség továbbfejlesztése.
- A legato játék kifejtése, kvart- és kvintkötések lefelé és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC (ajak- és fúvókagyakorlatok)

Steiner: Mindennapi gyakorlatok (felhangkötések)

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola (63-118)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)

Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Steiner: Repertoire - Rézfúvók

Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)

Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)

Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására.

Felhangkötéseket tartalmazó gyakorlatok.
Barokk vagy klasszikus szonátatétel előadása.

Az év végi beszámoló ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.
- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.
- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat.
- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.
- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Steiner: Harsona ABC (mindennapi gyakorlatok)

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II. (skálatanulmányok)

Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. (1-51)

Clodomier: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I.

Steiner: Harsona ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Arban: gyakorlatok válogatva a hangterjedelemnek megfelelően

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita

Előadási darabok gordonkára I

Manfred Schmitz Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.

Steiner: Repertoire Rézfúvók

Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára

Sugár: Dal és tánc

Hasse: Két tánc

Purcell: Szvit

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.

Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.
- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.
- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat.
- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.
- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II. (skálatanulmányok)

Arban: Skálagyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II. (52-116)

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I.

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy-Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Arban: gyakorlatok válogatva

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita

Előadási darabok gordonkára I

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.

Steiner: Repertoire Rézfúvók

Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára

Sugár: Dal és tánc
Hasse: Két tánc
Purcell: Szvit
Diabelli: Sonatina

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.
Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.
Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.

- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.

- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat. Sajátítsa el a tenorkulcs olvasását és használatát.

- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.

- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart-oktáv kötések le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Steiner: Harsona ABC

Arban: Vollständige Schule für Trompete - válogatott gyakorlatok

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Borst: Skálagyakorlatok trombitára

Arban: Technikai gyakorlatok - skálagyakorlatok (violin és basszuskulcsban, szükség szerint)

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische Studien I-II.

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Ujfalussy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Makovecz: Válogatott etűdök I.

Arban: gyakorlatok válogatva Steiner: Harsona ABC

Ujfalussy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Répertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I.

Manfred Schmitz Trompeten spiele 1-2.
Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.
Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.
Steiner: Repertoire Rézfúvók
Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára
Sugár: Dal és tánc
Hasse: Két tánc
Diabelli: Szonatina
Händel: B-dúr sonata
Vivaldi: Sechs violoncello sonaten - válogatva
Purcell: Szvit Telemann: F-dúr sonata
Fitzgerald: Angol szvit
Marcello: Hat szonáta csellóra

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.
Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.
Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi beszámoló ajánlott anyaga

- Egy skála
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozatos oktatás minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

A tanulók legkorábban az „A” tagozat 2. évfolyam elvégzése után kerülhetnek „B” tagozatra.

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A kottaolvasás továbbfejlesztése: szinkópa, nagy és kis nyújtott és éles ritmusok ismertetése, a tizenhatod érték és szünetjele.
- A 3/8-os, 6/8-os, ütem és alla breve.
- Ritmusképlet: a triola és a 6/8-os ütem különböző képletei.
- A játékmód további differenciálása (staccato nyolcad mozgásban).
- Dinamika: a pianótól a fortéig.
- Memóriafejlesztés: hangsorok és előadási darabok kotta nélkül.
- Hangterjedelem: G-d'-ig.
- Hangképzés: tiszta szép intonáció kialakítása fúvóka- és hangképző gyakorlatokon keresztül.
- A légvezetés, nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Hangsorok a tanuló hangterjedelmi képességeinek függvényében.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC
 Steiner: Mindennapi gyakorlatok
 Colin: Kötésgyakorlatok
 Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola
 Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.
 Steiner: Bariton ABC
 Perényi Péter: 347 etűd
 Steiner: Harsona ABC
 Lubik: Kantilénák
 Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola
 Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)
 Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfűvósokra
 Sztán: Repertoire - Trombita,
 Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.
 Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.
 Csáth: Előadási darabok gordonkára I.
 Steiner: Repertoire - Rézfűvők
 Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)
 Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)
 Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára
 Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, tartalmazó darabok lejátszására.
 Egy dúr skála és párhuzamos mollja kotta nélkül.
 Különböző karakterű és ritmikájú gyakorlatok.
 Évfolyamának megfelelő hangterjedelmű előadási darab előadása kotta nélkül
 Hangsorok hármashangzat-felbontással a megadott hangterjedelmen belül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kotta nélkül,
- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és moll hangsorszerkezete.
- A 9/8-os, 12/8-os ütem.
- Ritmusképletek: Az eddig elsajátított ritmusképletek kombinációi.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok stílusjegyeinek ismerete.
- A társas zenélés alapjai, két-háromszólamú gyakorlatok eljátszása.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatokon keresztül.
- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása.
- A manuális készség továbbfejlesztése.
- A legato játék kifejlesztése, kvart- és kvintkötések lefelé és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC

Steiner: Mindennapi gyakorlatok (felhangkötések)

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)

Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfűvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Steiner: Repertoire - Rézfűvók

Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)

Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)

Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására.

Felhangkötéseket tartalmazó gyakorlatok.

Barokk vagy klasszikus szonátatétel előadása.

Kvint- és kvartkötések és összekapcsolásuk nagy és kis terckötésekkel;

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 2#, 2b előjegyzésig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.

- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.

- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni.

- Hangképzés: a használt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.

- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Ujfalusy-Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Steiner: Repertoire - Rézfúvók

Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)

Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)

Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

Ujjgyakorlatok, a díszítések megalapozása.

A természetes kvint-, kvart-, nagy és kis terckötések.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok másfél oktávon keresztül 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.

- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.

- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat.

- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.

- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Arban: Skálagyakorlatok

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I.

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Arban: gyakorlatok válogatva

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita

Előadási darabok gordonkára I

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.

Steiner: Repertoire Rézfúvók

Sugár: Dal és tánc

Hasse: Két tánc

Purcell: Szvit

Diabelli: Sonatina

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.

Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Ujjgyakorlatok, a díszítések megalapozása.

A természetes kvint-, kvart-, nagy és kis terckötések.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok másfél oktávon keresztül 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.

- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.

- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat. Sajátítsa el a tenorkulcs olvasását és használatát.

- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következőes betartása.
- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- oktáv kötése le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Steiner: Harsona ABC (mindennapi gyakorlatok)

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Borst: Skálagyakorlatok trombitára

Arban: Technikai gyakorlatok - skálagyakorlatok (violin és basszuskulcsban, szükség szerint)

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I-II

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Makovecz: Válogatott etűdök I.

Arban: gyakorlatok válogatva

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.

Steiner: Repertoire Rézfúvók

Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára

Sugár: Dal és tánc

Diabelli: Szonatina

Vivaldi: Sechs violoncello sonaten - válogatva

Telemann: F-dúr sonata

Marcello: Hat szonáta csellóra

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.

Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Ujjgyakorlatok, a díszítések megalapozása.

A természetes kvint-, kvart-, nagy és kis terckötések.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok másfél oktávon keresztül 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló

- a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően szólaltassa meg,
 - rendelkezzen a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrálóképeséggel,
 - legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival, alkalmazza tudatosan a helyes légzéstechnikát, befúvást módját,
 - sajátítsa el az ajak és a kéz összehangolt munkáját; hasonlóan a helyes tolokakezelést,
 - legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására az előírt hangterjedelemben,
 - tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező hangot képezni,
 - alkalmazza játékában a hangindítás, elválasztás és hangbefejezés különböző módjait,
 - törekedjen játékában a tiszta intonációra,
 - rendelkezzen az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges technikával,
 - tudjon önállóan hangolni,
 - ismerje a hangszer karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,
 - ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
 - a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.),
 - a tanár útmutatásai alapján legyen képes az új darabok egyszerűbb dallami díszítésére,
 - ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
 - ismerje a használt hangszer történetét, rokon hangszereit,
 - ismerje az adott hangszer szerepét különböző zenei korszakokban.
- A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)
- A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:
- egy szabadon választott skála és hármashangzat-felbontás két oktávon keresztül,
 - két, lehetőleg különböző jellegű gyakorlat
 - egy előadási darab zongorakísérettel, kotta nélkül (minimum Pergolesi: Ária című mű nehézségi szintjén).
- Legyen képes
- a használt hangterjedelemben belül kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
 - az állóképesség növelésére
 - árnyaltabb zenei megformálásra.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Harsona-tenorkürt-baritonkürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 8 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

Harsona

„A” tagozat

- Egy dúr hangsor másfél oktávon keresztül, a hozzá tartozó hármashangzat-felbontással.

- Egy etűd; Steiner: Harsona-ABC 16/2. Andante, 17/1. Andantino, 18/2. Allegretto, 19/2. Allegretto (EMB Z 14144) nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMBZ 13114) F. Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky-Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel (pl.: hármashangzat-felbontás, tercmenet).

- Egy etűd; Makovecz: Válogatott etűdök harsonára (EMB Z 14143) I./4. Poco Allegro, 6. Allegro, 12. Allegretto nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMBZ 13114) J.S. Bach: Menüett 27., Nagy Olivér: Chorea Hungarica 31., G. Giordani: Arietta 33., G. B. Pergolesi: Ária 34., Bogár István: 4 bagatell 36.; Hasse: Két tánc a Repertoire album gordonkára és zongorára c. gyűjteményből (EMB Z 5958), Marcello szonátatételek a 6 szonáta gordonkára és basso continuóra c. kötetből (EMB Z 13547), vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Tenorkürt

„A” tagozat

- Egy másfél oktávós skála első képlete.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114). Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky-Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávós skála három képlettel.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) Clodomir: Etűdök I-II. nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114), J. S. Bach: Menüett 27., Nagy Olivér: Chorea Hungarica 31. G.Giordani: Arietta 33., G.B.Pergolesi: Aria 34., Bogár István: 4 bagatell 36.; Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Baritonkürt

„A” tagozat

- Egy másfél oktávós skála első képlete.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114) F. Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky-Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála három képlettel.
 - Egy etűd; Steiner: Bariton-ABC (EMB14284) 70-86; Perényi: 347 etűd harsonára (EMB 14452) 130-137. nehézségi szintjén.
 - Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114) J. S. Bach: Menüett 27., Nagy Olivér: Chorea Hungarica 31., G. Giordani: Arietta 33., G. B. Pergolesi: Aria 34., Bogár István: 4 bagatell 36.; Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok.
- Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kottaolvasás: baritonkürtön a tenorkulcs használatának megismerése, elsajátítása és gyakorlása.
- Díszítések és trillák.
- Az előadott művek levegővel való önálló tagolása.
- Gyors táncételek karakterisztikus megoldása.
- Közepesen nehéz etűdök és előadási darabok lapról játszása.
- Az ajkak rugalmasságának és erejének fejlesztése, különböző kötés- és intervallumgyakorlatokkal.
- A zenei anyagban szereplő művek formai elemzése, hangnemi kitérések felismerése.
- Az előforduló tempójelzések ismerete.
- A kamara- és zenekari játék előtérbe helyezése.
- Törekvés a teljes dinamikai skála megvalósítására (pp-ff-ig), különös figyelemmel a szép hangra.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Colin: Kötésgyakorlatok

Arban: Gyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Árban: Skálatanulmányok

Clodomir: Etűdök I-II.

Arban: Ritmustanulmányok, díszítés- és trilla-előkészítő tanulmányok, intervallumgyakorlatok

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Makovecz: Válogatott etűdök I.

Müller: Technikai gyakorlatok II-III.

Couillaud: 20 etűd

Marcello: Szonáták

Paudert: Berühmte Arien

Kurpihski: Kavatina

Baldassari: Szonáta

Barát: Orientale

Händel: Hallei szonáta

Teleman: B-dúr szonáta

Rouger: Velencei karnevál

Követelmény

A díszítések stílusos alkalmazása a gyakorlatokban és előadási darabokban.

Dúr és moll hangsorok másfél oktávon keresztül, hármashangzat-felbontásokkal.

Intervallumgyakorlatok másfél oktávon keresztül.

Barokk, klasszikus vagy romantikus darab stílusos előadása díszítésekkel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Két oktávós skála, tercskála; a főhármások, a dominánsszeptim hangjainak ismerete és összehasonlításuk.

- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó és rendszerezett ismerete.

- A teljes hangterjedelem birtoklása, kiegyenlített hangerővel és hangszínnel.

- Az ajkak rugalmasságának és erejének fokozása.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Colin: Lip flexibilites (válogatva)

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Árban: Skálatanulmányok, kromatikus gyakorlatok, hármashangzat-felbontások

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV.

Clodomir: Etűdök II.

Árban: Ritmustanulmányok, trillák, díszítések

Kopprasch: Technikai etűdök I.